

650 THE GIỚI MỖI

TẠP CHÍ CỦA
BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

**Kiến trúc
phản sinh học**

**Tử vi-khoa học
hay mê tín?**

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC

SÁCH

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC

Hôm nay...

Đầu tư cho tương lai

Ngày mai...

- SÁCH GIÁO DỤC MẦM NON; SÁCH GIÁO KHOA, SÁCH GIÁO VIÊN ; SÁCH BÀI TẬP, SÁCH THAM KHẢO CHỌN LỌC CHO HỌC SINH VÀ GIÁO VIÊN CÁC CẤP CỦA HỆ THỐNG GIÁO DỤC PHỔ THÔNG VÀ GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN;
- GIÁO TRÌNH, TÀI LIỆU THAM KHẢO CHO SINH VIÊN, HỌC SINH VÀ GIẢNG VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐH, CĐ, THCN VÀ DẠY NGHỀ;
- SÁCH GIÁO KHOA VÀ TÀI LIỆU HỌC TẬP BẰNG TIẾNG DÂN TỘC CHO HỌC SINH CÁC DÂN TỘC ÍT NGƯỜI;
- SÁCH CHUYÊN DỤNG, SÁCH ĐIỆN TỬ, CÁC LOẠI TỪ ĐIỂN ĐỐI DỊCH VÀ GIẢI THÍCH, TỪ ĐIỂN CHUYÊN NGÀNH, SÁCH THAM KHẢO, ĐỌC THÊM PHỤC VỤ VIỆC NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY VÀ HỌC TẬP TRONG NHÀ TRƯỜNG, NÂNG CAO DÂN TRÍ;
- SÁCH DẠY TIẾNG VIỆT CHO NGƯỜI NƯỚC NGOÀI, SÁCH HỢP TÁC QUỐC TẾ;
- CÁC LOẠI BẢN ĐỒ, ATLÁT, TRANH ẢNH GIÁO KHOA;
- CÁC LOẠI BẢNG HÌNH, BẢNG TIẾNG CỦA CÁC MÔN HỌC, Đĩa CD-ROM GIÁO KHOA;
- CÁC TẠP CHÍ TOÁN HỌC VÀ TUỔI TRẺ, TOÁN TUỔI THƠ, VĂN HỌC VÀ TUỔI TRẺ;
- CHUYÊN SAN SÁCH GIÁO DỤC VÀ THƯ VIỆN TRƯỜNG HỌC

Hãy Click vào địa chỉ:

[http:// www.nxbgd.com.vn](http://www.nxbgd.com.vn)

Bạn sẽ mua được sách ở bất cứ đâu, bất cứ lúc nào

THẾ GIỚI MỖI

TẠP CHÍ TRI THỨC TỔNG HỢP RA HÀNG TUẦN

SỐ 650 - Thứ hai 29.8.2005

- Bay lên từ trí tuệ Việt Nam
- Đại sứ “nghiệp dư”, họ là ai?
- Cạm bẫy tình trên mạng

ĐOÀN HOÀI TRUNG 3
PHAN TRỌNG HÙNG 7
HOÀNG THƯƠNG 10

- Tài năng và phẩm chất người thầy tỏa sáng HƯƠNG GIANG 14
- Tuyển sinh đại học tại các nước Đông Nam Á ĐÀO QUỐC TOÀN 19
- Các trường trung học công lập bang New South Wales, Úc ĐOÀN NHẬT QUANG 23

- Doanh nhân và óc sáng tạo HÙNG SƠN 26
- Nhận dạng bằng công nghệ cao NGỌC HÀ 31
- Truy tìm thủ phạm qua mạng điện thoại di động MINH THI 35
- Khoa học Cuba - bài học cho các nước đang phát triển NGỌC NHÀN 39
- Uganda: Những phụ nữ không có tương lai BẠCH PHƯƠNG 43

- Tử vi - khoa học hay mê tín? HOÀNG TÙNG 46
- Homestay: không chỉ là du lịch ÁNH NGUYỆT 51
- Ngày làm việc đầu tiên của Chủ tịch nước Việt Nam mới TRUNG PHƯƠNG 56

- Những kiến trúc phỏng sinh học độc đáo TIẾN NHẤT 60

- Săn bạch tuộc khổng lồ VĂN HÒA 68
- Phòng chống các bệnh phổ biến
bằng nhân sâm HOÀNG KHÁNH TOÀN 72
- Vĩnh biệt nhé, kính thuốc! HỒNG CƯ 74
- Biên soạn truyện tranh lịch sử
TRẦN QUỐC TOÀN 82
- Nữ hoàng mới
của phim hành động PHAN TRỌNG HÙNG 88
- Gian nan chữa vô sinh nam HIỀN THU 91
- Hưởng ứng cuộc thi *Viết truyện ngắn về nhà giáo Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*
Truyện dự thi: *Mùi thật thà* 96
- Cây táo PHÙNG VÂN 105
- Bìa 1: Những kiến trúc phỏng sinh học độc đáo
(tr.60)
- Bìa 4: Nữ hoàng mới của phim hành động (tr.88)

- Tổng Biên tập: ĐỖ QUỐC ANH
- Phó Tổng Biên tập: VŨ TRỌNG THANH
- Thư ký tòa soạn: PHẠM BÁ THỦY
- Trình bày: KIM LAN
- Bìa: MAI VĂN THI

● Hội đồng Biên tập:
GS.TSKH hóa học CHÂU DIỆU ÁI,
GS.TSKH toán học NGUYỄN CANG,
GS. Viện sĩ sinh học VŨ TUYẾN
HOÀNG, GS.TSKH triết học NGUYỄN
DUY QUÝ, Nhà báo TRẦN ĐỨC TAM,
Nhà báo HỮU THỌ, GS.TSKH văn học
LÊ NGỌC TRÀ, GS.TSKH vật lý
NGUYỄN CHUNG TÚ

- Trụ sở: 322 Điện Biên Phủ,
Q.10, TP. Hồ Chí Minh.
ĐT: 8399050 - 8399055.
Fax: (08) 8399053. Email:
thegioimoi@hcm.vnn.vn
- Phòng liên lạc phía Bắc:
104 Bùi Thị Xuân, Q. Hai Bà
Trung, Hà Nội. ĐT-Fax:
(04) 9784586.
- Giấy phép xuất bản số 241/GP
của Bộ Văn hóa - Thông tin cấp
ngày 8-5-2001. ISSN 0868-3433.
- Thiết kế, dàn trang tại Phòng Kỹ
thuật vi tính tạp chí Thế Giới Mới.
- Chế bản tại ITAXA và nhà in Trần Phú.
- In tại nhà in ITAXA và nhà in báo
Nhân Dân TP. Hồ Chí Minh.

**CÔNG TRÌNH CHÀO MỪNG 60 NĂM NGÀY QUỐC KHÁNH NƯỚC
CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM (2.9.1945 - 2.9.2005)**

Máy bay VNS-41 hạ
cánh trên sân bay
Biên Hòa, Đồng Nai

Bay lên **TÙ TRÍ TUỆ VIỆT NAM**

ĐOÀN HOÀI TRUNG

- Một trong năm sự kiện nổi bật của Quân đội Nhân dân Việt Nam năm 2004 là việc chế thử thành công máy bay lưỡng dụng hạng nhẹ VNS-41. Để chào mừng 60 năm ngày Quốc khánh (2.9.1945 - 2.9.2005), quân chủng Phòng không - Không quân (PK-KQ) sản xuất thêm 4 chiếc máy bay lưỡng dụng hạng nhẹ VNS-41 đã được cải tiến và hoàn thiện. Được bay trên đôi cánh của chính mình là ước mơ của các chiến sĩ không quân nhân dân Việt Nam từ hàng chục năm qua. Nhưng để hoàn thành được mơ ước ấy là cả một quá trình đầy khó khăn, vất vả.

Chế thử máy bay từ hơn 20 năm trước

Sau khi đất nước thống nhất, vào ngày 4-3-1978, Quân ủy Trung ương đã phê chuẩn dự án *Xây dựng cơ sở thiết kế chế thử máy bay cánh quạt loại nhỏ* và ra nghị quyết số 101/QU cho phép quân chủng PK-KQ triển khai thực hiện dự án. Quyết nghị chỉ rõ mục đích: "Đào tạo đội ngũ cán bộ nghiên cứu và công nhân kỹ thuật ban đầu biết thiết kế, chế tạo và tổ chức bay thử một số loại máy bay từ đơn giản đến phức tạp, làm nòng cốt cho nền công nghiệp hàng không Việt Nam sau này". Ban nghiên cứu thiết kế được thành lập với 13 kỹ sư, do tiến sĩ Trương Khánh Châu làm chủ nhiệm dự án. Họ đã làm việc miệt mài hơn hai năm trời với sự giúp đỡ của một Việt kiều yêu nước (là kỹ sư thiết kế máy bay của Pháp) để thiết kế chế thử máy bay TL-1. TL-1 là viết tắt của cụm từ trình sát - liên lạc, số 1 biểu thị chiếc đầu tiên của loại này. Theo thiết kế, máy bay có 4 chỗ ngồi, hình dạng phỏng theo kiểu máy bay Raely 220 của Pháp. Trong quá trình thiết kế, chế thử gặp không ít khó

khăn. Nhóm phải làm việc trong điều kiện thiếu thốn cả về trang thiết bị phục vụ cho việc nghiên cứu và cuộc sống sinh hoạt. Mỗi người chỉ có duy nhất một chiếc máy tính cá nhân bỏ túi nhỏ bằng hai bao thuốc lá. Công việc nghiên cứu rất vất vả, mà ăn chỉ có bo bo (mì hạt) giống như bất kỳ cán bộ chiến sĩ khác, nhưng họ vẫn say mê, làm không kể ngày đêm mong sản phẩm nhanh chóng ra đời.

Ngày 25-9-1980, máy bay TL-1 rời đường băng cất cánh lên bầu trời quê hương Việt Nam. Với 102 phút trên không, 13 lần hạ cất cánh, TL-1 đã hoàn thành chương trình bay thử hai giai đoạn: bay thử khả năng và bay thử tính năng bay. Sau đó Bộ Quốc phòng còn giao cho Viện Kỹ thuật không quân chế thử thêm 2 chiếc máy bay nữa là HL-1 và HL-2. Cuối năm 1987, tình hình kinh tế nước ta gặp nhiều khó khăn, Bộ Quốc phòng quyết định dừng chương trình nghiên cứu để tập trung vào các nhiệm vụ thiết thực hơn.

Chế thử máy bay lưỡng dụng hạng nhẹ VNS-41

Tuy việc nghiên cứu chế thử máy bay

phải dừng lại, nhưng ước mơ có được chiếc máy bay tự Việt Nam chế tạo bay trên bầu trời luôn cháy bỏng trong tâm can đội ngũ kỹ thuật hàng không của quân chủng PK-KQ. Tháng 6-2003, Bộ Quốc phòng đã giao cho quân chủng PK-KQ

Thượng tướng Nguyễn Huy Hiệu chúc mừng chuyển bay thử thành công

chỉ đạo Nhà máy A-41 (Cục Kỹ thuật) và Viện Kỹ thuật quân sự PK-KQ lập dự án *Chế thử máy bay lưỡng dụng hạng nhẹ VNS-41 phục vụ nhiệm vụ tuần tra bảo vệ rừng và cứu nạn*, đáp ứng yêu cầu phát triển khoa học, kỹ thuật ngày một hiện đại hơn trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước. Trưởng ban chỉ đạo dự án là thiếu tướng Bùi Đăng Phiệt, Phó tư lệnh quân chủng PK-KQ, Chủ nhiệm dự án là thượng tá - tiến sĩ Võ Tá Quế, Giám đốc Nhà máy A-41.

Ngay sau khi nhận nhiệm vụ, Đảng ủy Nhà máy A-41 đã ra nghị quyết chuyên đề về nhiệm vụ chế thử máy bay lưỡng dụng hạng nhẹ VNS-41, coi đây là nhiệm vụ chính trị trọng tâm năm 2003-2004. Đội chế thử máy bay Nhà máy A-41 được thành lập với 41 thành viên gồm các bộ phận quản lý, thiết kế và chỉ đạo chế thử, trực tiếp sản xuất. Con số 41 thành viên ngẫu nhiên trùng hợp với tên nhà máy và tên máy bay hạng nhẹ, điều đó làm anh em càng cảm thấy có trách nhiệm và quyết tâm hơn. Nhà máy lấy phân xưởng huấn luyện làm mặt bằng chế thử máy bay. Công tác chuẩn bị được tiến hành khẩn trương. Các cán bộ kỹ thuật Nhà máy A-41 phối hợp với Viện Kỹ thuật quân sự PK-KQ xây dựng thiết kế kỹ thuật, thiết kế công nghệ, dự toán của dự án trình Bộ Quốc phòng phê duyệt.

Trong quá trình chế thử máy bay hạng nhẹ, vấn đề vật liệu composite để làm thân, cánh máy bay là một quá trình tìm tòi sáng tạo đầy gian nan của các cán bộ kỹ thuật Nhà máy A-41. Yêu cầu của vật liệu này vừa phải thật nhẹ, vừa phải chịu lực tốt, nhất là khi cất hạ cánh và lướt trên mặt nước. Có cơ sở trong nước sẵn sàng chuyển giao công nghệ để chế tạo vật liệu composite đáp ứng yêu cầu, nhưng với giá thành gần 400.000 đôla (tương

đương hơn 6 tỉ đồng Việt Nam). Mức giá đó vượt quá mức khả năng của nhà máy, nên chỉ có con đường tự lực nghiên cứu chế thử vật liệu. Trong cái khó ló cái khôn, đội ngũ cán bộ kỹ thuật A-41 đã tìm được tài liệu công nghệ hướng dẫn phương pháp chế tạo máy bay hạng nhẹ bằng composite của nước ngoài. Trên cơ sở các tài liệu này, Nhà máy A-41 đã hợp tác với Trung tâm Polymer, Trường Đại học Bách khoa TP. Hồ Chí Minh nghiên cứu chế thử vật liệu composite ba lớp và triển khai công nghệ thi công các cụm kết cấu chi tiết của máy bay VNS-41. Giáo sư, tiến sĩ Nguyễn Hữu Niếu cùng các cán bộ nghiên cứu trong Trung tâm Polymer hết sức nhiệt tình tham gia cùng Nhà máy A-41 trong quá trình thi công chế thử vật liệu composite. Máy bay VNS-41 có các hệ thống do Việt Nam chế tạo như hệ thống thân cánh, hệ thống điều khiển, hệ thống thiết bị hàng không, hệ thống càn, hệ thống kiểm tra khách quan... Săm, lốp máy bay cũng do Nhà máy A-41 với Công ty Cao su miền Nam (Casumina) phối hợp chế tạo. Các thiết bị phải mua của nước ngoài gồm: động cơ, cánh quạt, đai liên lạc vô tuyến, đồng hồ, thiết bị dẫn đường.

Sau hơn một năm chế thử, ngày 9-12-2004, máy bay lưỡng dụng hạng nhẹ VNS-41 số hiệu 401 do Việt Nam chế tạo đã cất cánh bay thành công trên bầu trời Đồng Nai và ngày 24-12-2004, đã bay báo cáo với lãnh đạo Nhà nước và Bộ Quốc phòng tại sân bay Hòa Lạc (Hà Tây).

Cải tiến và hoàn thiện máy bay lưỡng dụng hạng nhẹ VNS-41

Sau khi bay thử thành công máy bay lưỡng dụng hạng nhẹ VNS-41 đầu tiên năm 2004, Bộ Quốc phòng giao nhiệm vụ cho quân chủng PK-KQ tiếp tục thiết kế, chế tạo 4 máy bay lưỡng dụng hạng nhẹ phục vụ cho huấn luyện bay sơ cấp và

Hoàng Trung Thành, Lê Văn Đán, Đoàn Dân Tiến, Phạm Minh Tường, Phạm Thị Thu Hương... đã tổ chức thiết kế, chế tạo máy bay mới. Tập thể công nhân lành nghề của A-41, Viện Kỹ thuật quân sự PK-KQ, Nhà máy A-32 (Cục Kỹ thuật PK-KQ), Công ty Điện tử tin học và hóa chất Bộ Quốc phòng đã vai

Sau chuyến bay VNS-41 thành công phục vụ một số nhiệm vụ quốc phòng, an ninh và kinh tế xã hội. Đơn vị thiết kế là Viện Kỹ thuật quân sự PK-KQ, việc chế tạo được giao cho Nhà máy A-41. Hai đơn vị đã phối hợp, hiệp đồng chặt chẽ, cùng nhau trao đổi từng giai đoạn công việc. Được sự đồng ý của Bộ Quốc phòng, từ ngày 18-3-2005 đến ngày 1-4-2005, quân chủng PK-KQ đã cử đoàn cán bộ gồm tiến sĩ Võ Tá Quế, tiến sĩ Ngô Trí Thắng, kỹ sư Phạm Bích Vượng sang Nhà máy Hydroplan (Liên bang Nga). Đoàn đã khảo sát, nghiên cứu công nghệ cải tiến, nâng cao tính năng khai thác và ứng dụng máy bay lưỡng dụng hạng nhẹ. Trên cơ sở tiếp thu công nghệ mới, quân chủng PK-KQ đã đề nghị Bộ Quốc phòng cho phép thực hiện 3 nội dung cải tiến, 5 hoàn thiện so với chiếc máy bay VNS-41 chế thử năm 2004. Cán bộ công nhân viên Nhà máy A-41 đã tập trung lực lượng để kịp hoàn thành công trình chào mừng 60 năm ngày Quốc khánh. Nhóm thiết kế và chỉ đạo kỹ thuật của Nhà máy A-41, Viện Kỹ thuật quân sự PK-KQ, Công ty Điện tử và hóa chất Bộ Quốc phòng gồm các cán bộ có nhiều kinh nghiệm như: tiến sĩ Đinh Lê Dụ, các kỹ sư Phạm Bích Vượng, Trần Văn Tính, Lê Văn Sơn, Mai Xuân Cảnh,

kể vai làm việc hăng say kể cả ngoài giờ, ngày nghỉ.

Các máy bay VNS-41 năm 2005 được chế tạo theo mẫu của chiếc VNS-41 số hiệu 401, nhưng đã được cải tiến: hệ thống càng trước có bánh phanh được, càng sau có bánh điều khiển kết hợp tăng cường kết cấu thân thuyền, đuôi, cánh, lái hướng. Cải tiến phao đầu cánh để tăng cao tính năng cất cánh từ mặt nước của máy bay. Thay phần liên kết mềm cánh chính bằng cách hóa cứng cánh giữa kết hợp với tăng cường kết cấu chịu lực phần mũi thân thuyền. Ngoài ra máy bay VNS-41 cũng được hoàn thiện về kết cấu và công nghệ. Trên các máy bay mới các thiết bị của bảng đồng hồ, cửa thông gió làm mát buồng lái và một số trang thiết bị nội thất khác đã được bố trí theo hướng tạo điều kiện thuận lợi cho khai thác, ứng dụng máy bay. Hệ thống tự ghi cũng được cải tiến vừa gọn vừa hoàn thiện chương trình giải mã 9 thông số: vận tốc, độ cao, góc điều khiển tay ga...

Việc chế tạo máy bay lưỡng dụng hạng nhẹ của Nhà máy A-41 được các cấp lãnh đạo Bộ Quốc phòng, quân chủng PK-KQ hết sức quan tâm, đặc biệt Chủ tịch nước

(Xem tiếp tr.90)

ĐẠI SỨ “nghiệp dư” HỌ LÀ AI?

PHAN TRỌNG HÙNG

▶ Họ là những ông chủ của các tập đoàn, xí nghiệp có công đóng góp, quyên góp tiền cho đảng Cộng hòa, góp phần không nhỏ trong việc tổng thống Mỹ G. Bush tái cử. Trong năm 2005, sẽ có hơn 30 đại sứ “nghiệp dư” được Washington cử làm đại sứ Mỹ tại các nước trên thế giới như: Canada, Anh, Đức...

Có lẽ đại sứ David Wilkins, 58 tuổi là một người quá “thật thà” đối với nghề nghiệp mới của ông tại Canada. Wilkins thừa nhận là cho đến nay, ông chỉ mới đến đất nước láng giềng này có một lần nhưng mà cách đây 34 năm để chiêm ngưỡng thác Niagara hùng vĩ và cũng chưa từng làm việc ngày nào trong Bộ Ngoại giao Mỹ. Tuy nhiên, David Wilkins lại có một lý do chính đáng để trở thành một vị đại sứ Mỹ. Ông là một trong số những người tích cực nhất đã quyên góp tiền cho tổng thống (TT) Bush được tái cử và được đảng Cộng hòa tặng thưởng danh hiệu “Ranger”.

Đảng Cộng hòa phân loại những người góp tiền cho cuộc vận động tranh cử TT Mỹ với 3 loại kỷ niệm chương. Danh hiệu “Pioneer” (Người tiên phong) được tặng cho ai quyên góp từ 100.000 đôla trở lên đến dưới 200.000 đôla. Ai quyên góp từ 200.000 đôla trở lên được nhận danh hiệu “Ranger” (Người bảo vệ) và các “Super Ranger” (Siêu bảo vệ) là những người móc túi ra từ 300.000 đôla trở lên ủng hộ cho quỹ

tranh cử TT Bush. Nguyên tắc “đại sứ đổi lấy tiền” không phải là một nguyên tắc xa lạ ở Washington. Bên cạnh những đặc ân như được ngủ đêm tại Nhà Trắng, dự yến tiệc trong trang trại của TT Bush ở Crawford hoặc dự những đại tiệc quốc gia thì việc cử làm đại sứ là một trong những đặc ân được ưa chuộng nhất. Từ thời TT Nixon, người ta đã biết điều kiện đặt ra là số tiền quyên góp phải là con số có 6 số không ở cuối. Lúc đương quyền, Nixon đã chỉ thị cho chánh văn phòng Nhà Trắng: “Ai muốn trở thành đại sứ phải trả ít nhất 250.000 đôla”. Từ năm 1980, đạo luật quy định “tiền quyên góp trong cuộc bầu cử TT không quyết định việc chọn lựa đại sứ” bắt đầu có hiệu lực. Tuy nhiên cho đến nay, đạo luật đó không làm bất cứ một vị TT Mỹ nào quan tâm. Nhưng hiện nay, chính quyền Washington đang đặt câu hỏi là liệu những người quyên góp nhiều nhất có thể còn được coi là sự lựa chọn hàng đầu cho chức danh đại sứ Mỹ ở nước ngoài nữa hay không?

TIMKEN

Lý do là hình ảnh nước Mỹ ở nước ngoài đang rất tồi tệ, quan hệ giữa Mỹ và châu Âu đang rất xấu. Bà Ngoại trưởng Condoleezza Rice hối thúc các đại sứ của bà phải sửa sang lại hình ảnh đã bị sút mẻ, phải có khả năng trước hết là thuyết phục được những người dân châu Âu vẫn rất ngỡ vực chính sách đối ngoại của Mỹ. Một quan chức ngoại giao Mỹ ở Berlin đã nói: “Giá mà chúng ta có được một vị đại sứ khi được truyền hình Đức phỏng vấn không cần phải đeo tai nghe để nghe phiên dịch!”. Ông Daniel Coats, đại sứ Mỹ ở Berlin, người kết thúc nhiệm kỳ từ tháng 2 năm nay, chỉ bập bõm được vài câu tiếng Đức lủng củng sau nhiệm kỳ 3 năm rưỡi!

Trong đội ngũ đại sứ mới của TT Bush hầu như không có người nào có tài về ngoại ngữ. Tuy nhiên, chính quyền mới của TT Bush lại tỏ ra rất dễ dãi và vì thế danh sách các vị đại sứ mới sẽ được bổ nhiệm

Tổng thống Mỹ Bush và tân đại sứ Mỹ tại Đức Fabrikant Timken

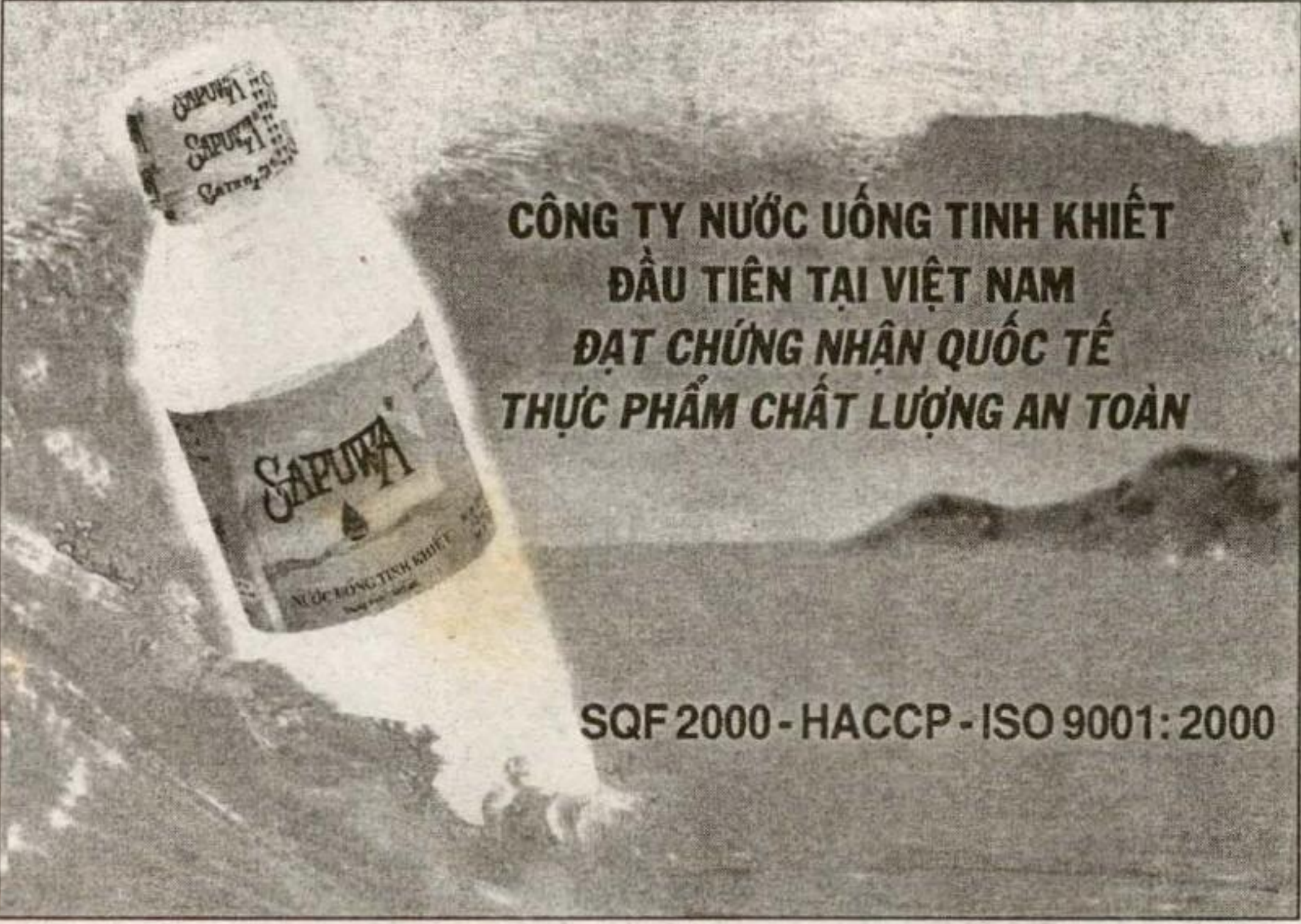
tại các nước châu Âu có rất nhiều những tên tuổi chưa từng được biết đến trong giới ngoại giao. Ông Ronald Spogli, một “Pioneer” và hành nghề tư vấn thiết bị công nghiệp ở California sẽ làm đại sứ Mỹ ở Roma, Ý. Ông Craig Stapleton, một “Ranger” và là chồng của bà em họ TT Bush, sẽ đến Paris, Pháp. Nước Anh, vốn quá quen với các vị đại sứ nghiệp dư của Mỹ, sẽ phải tiếp nhận Robert Tuttle, một nhà buôn xe hơi làm đại sứ, thay chân ông William Farish, chủ trại chăn nuôi ngựa! Vị tân đại sứ của Washington ở Berlin là một người có công trạng đặc biệt vì từng rất hào phóng quyền góp từ thời TT

Bush cha. Trong các cuộc vận động tranh cử, ông William Robert Timken, 66 tuổi, đã biến nhà máy của mình tại Ohio thành diễn đàn để các ứng cử viên TT của đảng Cộng hòa đưa ra những hứa hẹn giảm thuế hoặc thê thốt về sức mạnh kinh tế của nước Mỹ. Tháng 10 năm ngoái, TT Bush đã tận dụng “diễn đàn” ở Ohio, đơn vị bầu cử có tính chất quyết định đến chung cuộc. Tất nhiên, trong đại hội đảng Cộng hòa sau đó ở New York, “Super Ranger” Timken đã được mời dự như một đại biểu. Thực chất, Timken là một chuyên gia về... vòng bi! Công ty của ông đã lớn lên cùng với mọi loại vòng bi, ổ bi với doanh số hàng năm khoảng 4,5 tỉ đôla. Ông còn kiếm thêm được tiền bằng các hợp đồng cung cấp một số loại phụ kiện cho máy bay quân sự. Theo nguồn tin

báo chí thì sau khi TT Bush tái cử, khoảng 60% hợp đồng cung cấp những phụ kiện loại đó cho máy bay quân sự đã được Lầu Năm góc trao cho “nhà quyền góp Super Ranger” ở Ohio này. Ông Timken từng theo học lịch sử và kinh tế tại các trường ĐH Harvard và Standfort, thường bị những người thuộc đảng Dân chủ chế nhạo là “một đại diện rất đặc trưng của chủ nghĩa tư bản theo kiểu Bush”.

Bộ Ngoại giao các nước sẽ tiếp nhận các đại sứ Mỹ và không biết nên tỏ thái độ vui mừng hay lo lắng. Tuy nhiên, không khí nói chung là lạc quan, vì những thủ đô hoa lệ như Berlin, Paris hay Roma chắc chắn sẽ hấp dẫn những nhà ngoại giao tuy nghiệp dư nhưng lắm tiền, nhiều của này.

(Theo Spiegel)

**CÔNG TY NƯỚC UỐNG TINH KHIẾT
ĐẦU TIÊN TẠI VIỆT NAM
ĐẠT CHỨNG NHẬN QUỐC TẾ
THỰC PHẨM CHẤT LƯỢNG AN TOÀN**

SQF 2000 - HACCP - ISO 9001:2000

- ▶ Đa số đàn ông nước ngoài thông báo tìm bạn đời trên mạng Internet không phải để lấy vợ. Theo thống kê, chỉ có 2 trong số 100 cô gái Nga thành công trong việc lấy chồng là người nước ngoài. Số phận của những người khác đi tìm kiếm hạnh phúc ngoại nhập là chịu sự lừa dối, lãng nhục, cưỡng bức, đánh đập và đôi khi mất không ít tiền. Internet không phải là người môi giới tốt bụng nhất và đáng tin cậy nhất.

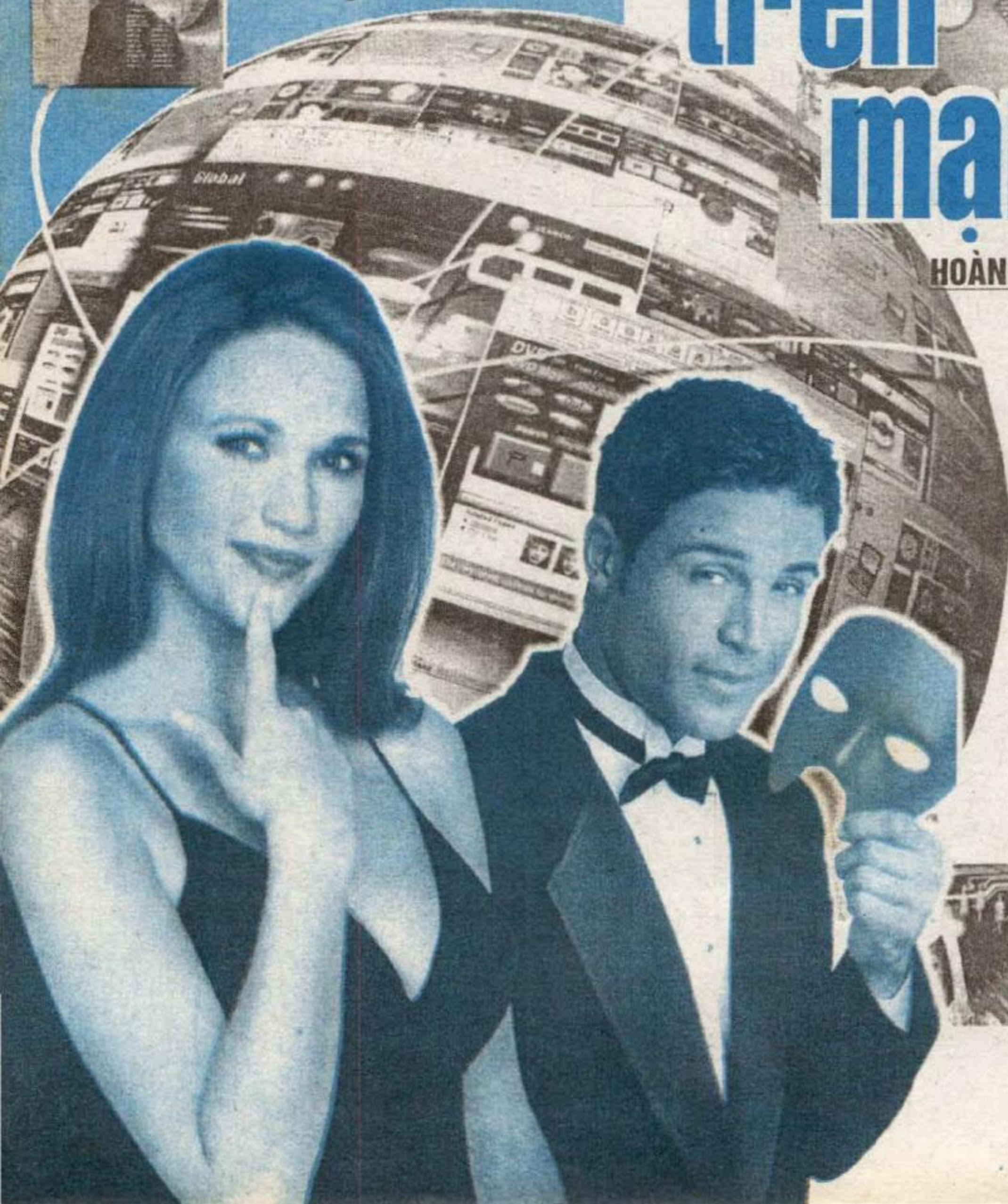
Cam bẫy

TÌNH

trên

mạng

HOÀNG THƯƠNG

Những cú lừa ngoạn mục

Louise - một người đàn ông Pháp đã đưa ra đề nghị với bạn gái Nga Iulia của mình cùng đi nghỉ ở đảo Síp, trong một khách sạn 5 sao sang trọng sau 2 năm trao đổi thư từ và vài cuộc gặp ở Matxcova. Cặp uyên ương vui chơi một cách thoải mái, đến những nhà hàng đắt tiền, thuê ô tô và du thuyền... “Đối với anh, đây là những chuyện vặt vãnh” - Louise cười vui vẻ nói với Iulia. Cô đã lặn đi vì sung sướng và không tin mình được hạnh phúc như vậy. “Điều duy nhất anh ta đề nghị tôi là ký tất cả các séc - Iulia kể lại - Anh ta giải thích rằng chính quyền Pháp đòi hỏi thủ tục như vậy”. Một tuần nghỉ ngơi bay qua như một giấc mơ tuyệt vời và tiêu tốn hết 6.000 euro. Vào buổi sáng cuối cùng, Louise để người yêu với ly rượu Martini ở bên bể bơi, rồi lạng lẽ thu dọn đồ và biến ra sân bay. Còn Iulia được đưa từ khách sạn thẳng tới nhà tù của Síp, vì rõ ràng cô không có tiền để trả các hóa đơn. Cô phải sống trong nhà tù nước ngoài hai tuần trước khi cha mẹ vay mượn những người quen biết để gom đủ số tiền cần thiết.

Câu chuyện tương tự đã xảy ra với Masha ở Saint Petersburg. Cô làm quen với một anh chàng đẹp trai, cuồng nhiệt ở Tây Ban Nha trong suốt một năm. “Tôi có cảm tưởng như tôi biết tất cả về Antonio, số điện thoại nhà, di động, địa chỉ, các dữ liệu trong hộ chiếu... Làm gì có chuyện lừa dối ở đây? -

Masha cười cay đắng, nhớ lại - Lần gần đây, sang thăm tôi, anh ta bước ra khỏi máy bay với bộ mặt nhợt nhạt và nói: “Anh bị mất cấp chiếc cặp với tất cả thẻ tín dụng và tiền”. Tay run lên, mắt rung rung, anh ta nói rằng ở Nga, anh ta cần gấp một đối tác làm ăn và chuyển 5.000 đôla. Nếu anh ta không chuyển được ngay số tiền này, hăng của anh ta sẽ mất một khách hàng tốt. Tôi tin người yêu Tây Ban Nha của mình tới mức cho anh ta vay ngay số tiền cần thiết mà không nghi ngại gì. Antonio lúc đầu từ chối một cách lịch sự, sau đó lấy tiền, thề thốt là sẽ chuyển tiền trả lại khi nào quay về quê hương”.

Sau đó Antonia biến mất. Địa chỉ của anh ta là nhà thuê, dữ liệu trong hộ chiếu là giả, còn máy di động bị khóa. Trên diễn đàn của website làm quen, Masha phát hiện ra là ngoài cô bị lừa, còn có 2 cô gái khác ở Nga đã bị hắn ta dùng mảnh khoe tương tự với cô để lừa các cô gái đó.

Thực chất những chú rết "ảo"

“Những tên lừa đảo lấy tiền của các cô dâu cả tin chỉ là một trong những dạng chú rết Internet giả từ nước ngoài” - Lilia, người điều hành một website làm quen vài năm nay chuyên thu thập các tin báo về các đối tượng đó cho biết và khẳng định, 70% đàn ông nước ngoài đưa thông báo tìm vợ trên Internet hoàn toàn không phải để lấy vợ. Một trong các dạng chú rết thường là khách du lịch sex-tour. Với một khoản thù lao nào đó, nhân viên

hãng môi giới hôn nhân tổ chức cho khách nước ngoài tiếp xúc với vài cô trong số đã trao đổi thư từ, dường như để lựa chọn lần cuối người vợ tương lai. Tiếp theo, khách nước ngoài lần lượt đưa các cô “vợ chưa cưới” của mình tới nhà hàng, rồi đưa lên giường. Nhưng cuối cùng, vì nhiều lý do khác nhau, không có phụ nữ nào được chọn.

“Các khách du lịch sex có thể dễ dàng mua gái điếm cho mình, nhưng tán tỉnh và đánh

lừa được một phụ nữ đang hoang đối với họ thú vị hơn nhiều” - Bà Lilia giải thích. Họ thậm chí còn tổ chức cá cược ai đưa được nhiều cô dâu Nga lên giường hơn trong một chuyến đi. Ở nhiều nước, chuyện lừa đảo

tương tự đối với phụ nữ trong nước rất dễ dẫn đến hậu quả nặng nề, vì có thể phải ra tòa, còn ở Nga hiện có thể vui chơi thoải mái. Theo bà Lilia, nhiều khi những cô gái Nga tự có lỗi trong các thất bại của mình. Nhiều người nghĩ rằng cuộc sống ở nước ngoài là thiên đường, còn tất cả những người nước ngoài là hoàng tử tuyệt vời, sẵn sàng tạo cho họ bất cứ điều kiện vật chất nào. Thực ra thì ở đâu cũng có người tốt và người xấu.

Ekaterina, một cô dâu thất bại kể: “Chúng tôi làm quen qua hãng môi giới. Trên thư từ, Martin tỏ ra rất dễ thương... Trước thêm năm

mới, tôi đến gặp anh ta ở Amsterdam, Hà Lan. Trong bữa ăn nhân ngày lễ, tôi tặng anh ta một chai vodka Nga. Sau đó tôi mới biết anh ta là một kẻ cuồng dâm. Anh ta đánh tôi và hiếp tôi một cách thô bạo. Sáng hôm sau tôi định chạy, nhưng anh ta giấu giấy tờ của tôi trong két. Điện thoại thì không gọi ra quốc tế được...”. Ekaterina không sao về nhà được. Cô bị cấm cả ra ngoài đường và nói chuyện với hàng xóm.

Một tháng sau, cô mới bí mật gọi điện được cho cha mẹ, đề nghị họ mua vé cho cô về. Cuộc đào tẩu của cô dâu làm chú rể phát điên, gửi cho cô những bức thư đầy hằn học và đòi lại tiền chi phí...

“Các cô gái Nga không hiểu được là người nước ngoài có quan niệm hoàn toàn khác - Bà Lilia giải thích - Ở phương Tây, phụ nữ tự chi trả cho bản thân mình, không đòi hỏi những món quà đắt tiền, họ tự chủ và tự tin vào bản thân. Còn phụ nữ Nga ngay từ lần gặp đầu tiên thường than phiền về khó khăn trong cuộc sống của mình. Ví dụ, cô Svetlana ở Khabarovsk phàn nàn với người bạn Anh của mình đến mức mỗi tháng ông ta gửi cho cô 50 đôla tiền ăn. Cuối cùng, khi cô gái sang thăm xứ sở sương mù, chàng rể tặng cô một đôi giày giá 30 đôla. Ông ta đã vô cùng ngạc nhiên thấy cô gái

“nghèo khổ” bức tức tuyên bố rằng cô không dùng loại giày rẻ như thế!”.

Nói chung, các cô gái cần biết một điều chủ yếu: người đàn ông nước ngoài giàu có, đẹp trai, tốt về mọi phương diện hiếm khi tìm bạn đời cho mình qua Internet, từ một xứ xa xôi. Thường tham gia vào việc này là những người đàn ông gian xảo, không thành đạt và có tâm thần bất ổn, những người mà ở đất nước họ không ai cần tới.

Nhận biết những kẻ lừa đảo

Các chuyên gia Nga trong lĩnh vực môi giới hôn nhân đã đưa ra một số lời khuyên làm sao để nhận biết kẻ lừa đảo qua thư từ điện tử. Các cô gái cần thận trọng khi làm

quen với “chú rể ảo”:

- Gửi thư suốt nhiều tháng, mỗi ngày mấy thư, hứa hẹn đủ thứ, nhưng không hề cho số điện thoại.

- Gửi đến các bức ảnh chụp của mình theo kiểu khóa thân và đề nghị phúc đáp từ phía bạn.

- Chửi rủa các cô vợ và tình nhân cũ.

- Gọi bạn với tên người khác hay quên điều đã viết cho bạn trước đó.

- Biến mất trong một thời gian, sau đó lại xuất hiện.

- Tìm cách làm tình “ảo” hay qua điện thoại với bạn.

- Kiên trì đề nghị giúp đỡ về vật chất.

(Theo Thanh niên Matxcova)

THẨM MỸ HỒNG KÔNG

Một địa chỉ uy tín nhất tại Việt Nam làm đẹp không cần giải phẫu

CƠ SỞ: 54 CỬA BẮC, HÀ NỘI - ĐT: 7160837 - DĐ: 0913236881

CƠ SỞ: 20 ĐƯỜNG THÀNH, HÀ NỘI - ĐT: 8246852 - DĐ: 0913204599

CƠ SỞ: 32 HÀNG GÀ, HÀ NỘI - ĐT: 9232238

Bằng hệ thống máy móc tiên tiến hàng đầu thế giới và chuyên viên đã tu nghiệp tại Hồng Kông - Pháp - Mỹ - Thụy Sĩ.

CHUYÊN NGHIỆP: ● Phun xăm: lông mày, mắt, môi, kiểu dáng sang, màu đẹp ● Xóa: mắt, môi, lông mày bị hỏng, xanh, xấu... sửa lại bảo đảm 100% đẹp ● Tắm trắng toàn thân cao cấp, trắng mịn da ngay lần tắm đầu tiên ● Tắm gầy - giảm cân: nhanh chóng - hiệu quả ● Giảm béo - giảm vòng bụng, eo, mặt, tay, đùi, bắp chân, nâng mông sệ (vòng eo giảm từ 7-15cm). Có máy đo chính xác lượng mỡ cần giảm ● Chữa khỏi nám tàn nhang, trứng cá, da thô, da sần, làm trắng mịn da, làm khít lỗ chân lông (bằng thuốc đặc trị độc đáo) ● Làm đẹp các vết bạch biến, làm trắng các vết đồi mồi ● Nâng nở ngực, săn chắc ngực (không cần giải phẫu) hiệu quả cao ● Xóa tan các nếp nhăn trên da, làm tan túi mỡ mắt, chữa thâm quầng mắt ● Tẩy lông mặt, tay, chân, uốn mi cong ● Chữa hói tóc, hôi nách (bằng kem chất lượng tuyệt đối). Cung cấp các loại máy móc (tiên tiến hiện đại) và các loại kem đặc trị cho các trung tâm thẩm mỹ và quý khách trên phạm vi toàn quốc. **Đối với nam:** ● Chữa nám, trứng cá (mụn bọc, mụn cám, mụn đầu đen, đầu đỏ) ● Xóa xăm trên da không để lại sẹo, xóa các nếp nhăn trên da.

Liên tục mở lớp dạy nghề: học xong được xếp việc ngay, lương cao, có chỗ ở (tuyển 10 nhân viên). Thẩm mỹ Hồng Kông chinh phục quý khách bằng chất lượng và giá cả.

**CHỮA NÁM -
CÔNG NGHỆ MỚI
CHÂU ÂU -
HIỆU QUẢ CAO**

PHƯƠNG HỒNG KÔNG

Thế giới GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO

ĐẠI HỘI THI ĐUA YÊU NƯỚC NGÀNH GIÁO DỤC LẦN THỨ 4

Phó Chủ tịch nước Trương Mỹ Hoa trao bằng khen cho các điển hình thi đua

Tài năng và phẩm chất người thầy tỏa sáng

- ▶ Đại hội thi đua yêu nước ngành giáo dục lần thứ IV (2001-2005) vừa được Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD-ĐT) tổ chức long trọng tại Hội trường Ba Đình, Hà Nội. Tới dự có Phó Chủ tịch nước Trương Mỹ Hoa cùng nhiều đồng chí đại diện cho lãnh đạo Đảng, Nhà nước và Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Bộ trưởng Bộ GD-ĐT Nguyễn Minh Hiền đánh giá: "Trong 5 năm qua, mặc dù có một

- bộ phận nhỏ giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục bị tác
- động tiêu cực từ nền kinh tế thị trường nhưng đại bộ
- phận nhà giáo vẫn giữ được phẩm chất “yêu người, yêu
- nghề”. Tiêu biểu là ngành giáo dục đã có 8 nhà giáo
- được phong tặng danh hiệu Anh hùng lao động, 81 nhà
- giáo nhân dân và 1.208 nhà giáo ưu tú.”

Tám gương sáng nhà giáo mọi miền

Bộ trưởng Nguyễn Minh Hiền đề cao trước hết tấm lòng của các cô giáo mầm non, trong điều kiện đất ngỗ dành cho các cô còn chưa thỏa đáng, nhưng rất nhiều tấm gương đã cho thấy lòng yêu nghề, mến trẻ là phẩm chất đáng quý của các cô, đặc biệt là các cô giáo mầm non ở các vùng xa xôi hẻo lánh. Đó là cô giáo Lê Thị Cảnh Xuân, hiệu trưởng Trường Mẫu giáo dân lập Xuân Cảnh, huyện Sông Cầu, tỉnh Phú Yên, trong 15 năm đã kiên trì xây dựng cơ sở vật chất nhà trường và huy động trẻ ra lớp. Đây là một trường mẫu giáo ở vùng biển, đời sống còn nghèo, dân trí thấp, đường đi khó khăn. Vậy mà, từ một trường dân lập thiếu thốn, tạm bợ, đồ dùng học tập thiếu thốn, không có giáo viên được đào tạo, cô Cảnh Xuân đã “biến” trường thành một cơ sở khang trang, đưa trường đạt danh hiệu “Trường tiên tiến xuất sắc cấp tỉnh” 7 năm liền. Hàng năm, trường huy động 100% trẻ 5 tuổi ra lớp, tỉ lệ trẻ suy dinh dưỡng chỉ còn 8,6% trong khi toàn huyện là 11%. Cô giáo Pang Kao K’xem, hiệu trưởng Trường Mẫu giáo N’thôn Hạ, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm

Đồng có nhiều sáng tạo trong việc dạy tiếng Việt cho trẻ dân tộc thiểu số và làm đồ dùng dạy học bằng các vật liệu dễ kiếm, rẻ tiền.

Dù ở những nơi khó khăn, hẻo lánh nhưng các thầy cô giáo vẫn kiên trì giảng dạy cho con em đồng bào dân tộc thiểu số, dù công sức các thầy cô lớn hơn đồng lương gấp nhiều lần ở nơi người ta chưa coi trọng sự học. Thầy Phàng A Chông, dân tộc Mông, huyện Bắc Yên, Sơn La đã 13 năm liền là giáo viên (GV) cắm bản, vận động 80% trẻ trong độ tuổi đi học và giúp tất cả các em hoàn thành bậc tiểu học. Thầy Ngô Minh Tâm, hiệu trưởng Trường Phú Tân A, huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng đã đưa nhà trường vùng sâu từ chỗ yếu kém, với 2/3 GV chưa tốt nghiệp trung học phổ thông (THPT) và cơ sở vật chất tranh tre nứa lá thành một trường tiên tiến với các GV đều đạt chuẩn, trường được xây dựng kiên cố, thu hút hơn 80% học sinh (HS) dân tộc Khmer đi học đúng độ tuổi và tốt nghiệp với chất lượng cao. Thầy tâm sự: “Chính những ánh mắt ngây thơ đã giữ tôi lại với nghề dạy học”.

Đóng góp lớn cho chương trình sách giáo khoa mới, tạo tiền đề quan trọng cho việc nâng cao chất

Bộ trưởng Bộ GD-ĐT Nguyễn Minh Hiền trao cờ thi đua cho các đơn vị

lượng giáo dục là các anh hùng lao động: nhà giáo Đặng Quang Thuận, hiệu trưởng Trường Tiểu học thị trấn Gia Lộc, Hải Dương; nhà giáo Nguyễn Duy Thanh, hiệu trưởng Trường Phổ thông nội trú Văn Chấn, tỉnh Yên Bái, nhà giáo Hà Công Văn, hiệu trưởng Trường Tiểu học Húc Nghi, huyện Đakrông, tỉnh Quảng Trị. Những nhà giáo đi đầu trong việc cải tiến nội dung, phương pháp dạy học như nhà giáo nhân dân Vũ Hữu Bình, Trường trung học cơ sở (THCS) Trưng Vương, quận Hoàn Kiếm, Hà Nội, đã viết 84 đầu sách về toán, tích cực tham gia xây dựng chương trình và sách giáo khoa mới. Cô giáo Nguyễn Thị Nhị, dạy hóa học ở Trường THPT chuyên Nguyễn Trãi, Hải Dương đã có

công phát hiện, bồi dưỡng 36 HS giỏi quốc gia, trong đó có 6 em đạt giải nhất, 3 em đoạt giải Olympic quốc tế môn hóa học.

Tại Đại hội lần này, Bộ trưởng Nguyễn Minh Hiền cũng đề cao những nhà giáo không những đóng góp lớn cho sự nghiệp giáo dục mà còn góp phần thúc đẩy sự phát triển kinh tế của đất nước bằng nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ. Tiêu biểu là các anh hùng lao động: Nhà giáo nhân dân Vũ Đình Bách, Trường Đại học (ĐH) Kinh tế quốc dân, Nhà giáo nhân dân Trần Thu Hà, Giám đốc Nhạc viện Hà Nội, Nhà giáo ưu tú Trần Vĩnh Diệu, ĐH Bách khoa Hà Nội, Nhà giáo ưu tú Nguyễn Khánh Quắc, ĐH Thái Nguyên. Những giảng viên ĐH vừa giảng

dạy, vừa nghiên cứu khoa học giỏi tiêu biểu như: giáo sư - viện sĩ Trần Đình Long là một trong những nhà khoa học chủ chốt tham gia xây dựng đường dây tải điện 500KV và góp phần quan trọng vào việc soạn thảo dự án luật Điện lực đã được Quốc hội thông qua. Đó là phó giáo sư Nguyễn Văn Hoan đã cùng tập thể cán bộ Trường ĐH Nông nghiệp I tạo ra dòng lúa Việt Lai 20, 24, 27 và 36, hiện đã được nhân rộng trên 63 địa bàn các tỉnh phía bắc.

5 năm có 47 trường đạt danh hiệu Anh hùng lao động

Không chỉ có những cá nhân xuất sắc nói trên góp phần làm thay đổi gương mặt giáo dục trong 5 năm qua, quan trọng hơn, những tập thể nhà trường, nơi tập hợp sức mạnh của nhiều thầy cô giáo đã khiến giáo dục có được những biến chuyển mạnh mẽ. 47 nhà trường được tặng danh hiệu Anh hùng lao động, 5 nhà trường được thưởng huân chương Hồ Chí Minh, 51 nhà trường và đơn vị được thưởng huân chương Độc lập, 115 nhà trường và đơn vị được tặng cờ thi đua của Thủ tướng Chính phủ.

Trong giáo dục phổ thông, nhiều đơn vị điển hình mới xuất hiện như Trường Trần Phú (Hải Phòng), Lê Hồng Phong (TP. Hồ Chí Minh), Lê Quý Đôn (Đà Nẵng)... Thạc sĩ Bùi Văn Phú, Hiệu trưởng Trường Trần Phú cho biết trong 20 năm qua, thầy và trò nhiều thế hệ đã phấn đấu xây dựng

trường thành đơn vị dẫn đầu toàn thành phố và là một trong những trường THPT có số học sinh giỏi quốc gia và quốc tế dẫn đầu cả nước. Năm 2005, trường đã đón nhận danh hiệu cao quý: Anh hùng lao động thời kỳ đổi mới. Trường THPT chuyên Lê Hồng Phong - TP. Hồ Chí Minh đạt được những thành tích nổi bật nhờ tinh thần dám nghĩ, dám làm, sẵn sàng đương đầu với mọi thử thách. Đây cũng là đơn vị đầu tiên đưa công nghệ thông tin phục vụ dạy và học. Trường còn liên kết với Nhà xuất bản Giáo dục biên soạn 32 đầu sách trong lĩnh vực chuyên Toán, Lý, Hóa, Sinh, Anh văn và được hệ thống các trường chuyên trong cả nước sử dụng.

Trường anh hùng THCS Trưng Vương, Hà Nội hiện có tới 67 GV dạy giỏi cấp quận và thành phố hiện đang giảng dạy. Hàng năm, số học sinh giỏi luôn dẫn đầu thành phố. Có được thành công ấy là nhờ nhà trường biết phát huy thế mạnh của từng người, đi liền với trách nhiệm công việc, kịp thời khuyến khích, động viên và hỗ trợ cho GV có điều kiện phát huy thế mạnh và sở trường.

Trong giáo dục ĐH và trung học chuyên nghiệp cũng tiếp tục xuất hiện thêm nhiều trường, khoa, bộ môn tiên tiến. Tiêu biểu là các trường ĐH Vinh, ĐH Sư phạm Hà Nội, ĐH Mỏ - Địa chất Hà Nội, ĐH Nông nghiệp I Hà Nội, ĐH Bách khoa TP. Hồ Chí Minh, Trường Trung học Kinh tế - Kỹ thuật (Kiên

● Trong 5 năm qua, tỉ lệ đạt chuẩn GV không ngừng tăng lên: tỉ lệ đạt chuẩn của GV mẫu giáo là 75%, của GV tiểu học là 92%, của GV THCS là 93%, của GV THPT là 97%. Tỉ lệ giảng viên ĐH, CĐ có trình độ sau ĐH là 43%, trong đó có 30% có trình độ thạc sĩ, 13% có trình độ tiến sĩ. So với 5 năm trước, tỉ lệ trên đều cao hơn.

Giang). Điểm chung của các trường này là tập thể lãnh đạo đoàn kết, dám nghĩ, dám làm, GV tích cực đổi mới nội dung, phương pháp, mạnh dạn ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý và giảng dạy, kết hợp chặt chẽ giữa đào tạo, nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ.

Khắc phục những hạn chế để đẩy mạnh thi đua

Theo đánh giá của Bộ trưởng Nguyễn Minh Hiền, bên cạnh những thành tựu đáng mừng của 5 năm phong trào thi đua khen thưởng vẫn còn những hạn chế cần phải khắc phục trong thời gian tới. Phong trào này còn chưa thật đồng đều giữa các vùng, miền, giữa các khối trường. Ở một số nơi phong trào này còn mang tính hình thức, còn thiếu dân chủ, công bằng trong đánh giá. Thực tiễn của phong trào thi đua lần này đã rút ra những bài học kinh nghiệm: kết quả công tác, giảng dạy, học tập phải là những tiêu chuẩn quan trọng nhất để đánh giá thi đua, khắc phục những biểu hiện của bệnh thành

tích, làm sai lệch giá trị thực chất của danh hiệu thi đua. Hiệu trưởng phải là “con chim đầu đàn” của tập thể sư phạm nhà trường. Phải có sự khuyến khích về cả tinh thần và vật chất đối với giáo viên, công bằng và minh bạch trong đánh giá.

Trong 5 năm tới, phong trào thi đua yêu nước là giải pháp hàng đầu để thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm của ngành giáo dục. Đề cao thái độ tận tụy với nghề của các thầy cô giáo, không chấp nhận thương mại hóa nhà trường, kiên quyết xóa bỏ tình trạng ép buộc học trò học thêm để thu tiền. Mỗi nhà trường phải có sức thu hút thanh thiếu niên đi học, là nơi nuôi dưỡng khát vọng tâm hồn và trí tuệ. Mỗi trường ĐH, cao đẳng phải là vườn ươm tài năng trẻ, đồng thời là trung tâm văn hóa, khoa học, kỹ thuật, đi đầu trong nghiên cứu khoa học, ứng dụng và chuyển giao công nghệ.

Phát biểu tại Đại hội thi đua yêu nước ngành giáo dục, Phó Chủ tịch nước Trương Mỹ Hoa đã đánh giá cao tấm gương những người thầy, những tập thể nhà trường đã có đóng góp lớn cho sự phát triển giáo dục. Phó Chủ tịch nước mong rằng phong trào này sẽ khắc phục tính hình thức trong thời gian tới, dân chủ hơn và phải góp phần nâng cao chất lượng giáo dục. Phong trào phải bám sát nhiệm vụ của ngành GD-ĐT trong thời gian tới và cần phải được tuyên truyền sâu rộng hơn nữa.

HƯƠNG GIANG tổng thuật

Hiện nay, các trường đại học (ĐH) Việt Nam đang khẩn trương thực hiện việc tuyển sinh cho năm học mới 2005-2006, với những công đoạn hết sức căng thẳng và phức tạp, chẳng những đối với các trường mà còn với cả triệu thí sinh dự thi hàng năm, để có những cơ hội hiếm hoi bước vào cổng trường ĐH. Vậy việc tuyển sinh ĐH ở các nước trên thế giới ra sao?

Được sự hỗ trợ thông tin của Trung tâm Đào tạo khu vực của SEAMEO tại Việt nam (SEAMEO RETRAC), chúng tôi xin giới thiệu khái quát việc tuyển sinh ĐH tại một số nước khu vực Đông Nam Á để bạn đọc tham khảo.

TUYỂN SINH ĐẠI HỌC TẠI BRUNEI DARUSSALAM

Brunei Darussalam hiện nay chỉ có một trường ĐH, đó là Trường ĐH Brunei Darussalam (Universiti Brunei Darussalam) được nhà nước tài trợ toàn phần. Học sinh (HS) phổ thông, sau 12 năm học sẽ dự kỳ thi tốt nghiệp trung học phổ thông (THPT) cấp độ bình thường (O - ordinary). Sau đó, có thể tiếp tục học thêm 2 năm chương trình dự bị ĐH và tham dự kỳ thi trình độ A (cao cấp). Bằng cấp phổ thông Brunei-Cambridge trình độ A là điều kiện cơ bản để tuyển sinh vào trường ĐH Brunei Darussalam. Yêu cầu tuyển sinh của trường gồm các điều kiện: thí

Tuyển sinh đại học tại các nước

ĐÔNG NAM Á

ĐÀO QUỐC TOÀN

sinh phải có ít nhất 2 chứng chỉ trình độ cao cấp (A) ở các môn học liên quan, ưu tiên cho người có điểm số cao; đối với những chương trình tiếng Anh, điều kiện tối thiểu là điểm 6 cho môn tiếng Anh trong kỳ thi tốt nghiệp THPT (cấp độ O), hoặc điểm IELTS 6.5 hoặc điểm TOEFL đạt 550; đối với những chương trình tiếng Malay, điều kiện tối thiểu là điểm 6 cho môn tiếng Malay trong kỳ thi tốt nghiệp THPT cấp độ O; đối với những chương trình song ngữ, điều kiện tối thiểu là điểm 6 cho môn tiếng Malay và phải qua được kỳ thi môn tiếng Anh trong kỳ thi tốt nghiệp THPT cấp độ O.

TUYỂN SINH ĐẠI HỌC TẠI CAMPUCHIA

Campuchia hiện nay có 29 trường ĐH và cao đẳng (CĐ), trong đó có 8 trường công lập. Từ năm 2002, các trường ĐH tại Campuchia thực hiện việc xét tuyển vào ĐH dựa trên kết quả thi tốt nghiệp THPT. Bộ Giáo dục (GD)-Thanh niên và Thể thao cho phép các

trường ĐH chủ động chọn điểm của 2 môn thi bất kỳ trong kỳ thi tốt nghiệp THPT để xét tuyển, quyết định điểm sàn và sử dụng thang phân loại phần trăm để bố trí phù hợp số lượng sinh viên (SV) với khả năng của trường. Các bộ chủ quản của các trường ĐH chỉ đóng vai trò giám sát, chấp thuận số lượng SV nhập học của các trường.

Các trường cũng có chỉ tiêu đặc biệt dành cho những SV dẫn đầu trong các lĩnh vực toán, vật lý, văn chương. Mỗi năm, Bộ GD tiến hành một kỳ thi đặc biệt dành cho các HS xuất sắc để chọn ra 10 HS giỏi nhất trong các lĩnh vực toán, vật lý, văn chương tuyển thẳng vào ĐH và được cấp học bổng toàn phần. Đồng thời, những HS vùng sâu, vùng xa khó khăn cũng được khuyến khích vào học ĐH miễn phí.

TUYỂN SINH ĐẠI HỌC TẠI INDONESIA

Hiện nay, HS Indonesia tốt nghiệp THPT muốn vào học ĐH đều phải dự kỳ thi tuyển sinh ĐH bằng phương pháp trắc nghiệm, theo 2 khối Khoa học tự nhiên (IPA) và Khoa học xã hội (IPS). Cả 2 khối đều thi bắt buộc các môn: Toán cơ bản, Tiếng Indonesia, Tiếng Anh. Ngoài ra, khối IPA còn thi các môn: Toán, Vật lý, Sinh vật, Hóa học, Khoa học tổng hợp. Khối IPS thi các môn: Lịch sử, Địa lý, Kinh tế, Khoa học xã hội tổng hợp.

Để hạn chế gian lận trong thi cử, mỗi năm Ủy ban Tuyển sinh ĐH soạn 8 bộ đề thi/1 môn thi, mỗi môn thi có 15-25 câu.

TUYỂN SINH ĐẠI HỌC TẠI LÀO

Hệ thống ĐH tại Lào gồm có 1 Trường ĐH Quốc gia (NUOL), 5 trường

CĐ Sư phạm và 4 trường ĐH tư thục. Tại Lào hiện tồn tại 2 hệ thống tuyển sinh ĐH: tuyển sinh theo chỉ tiêu (sử dụng kết quả tốt nghiệp THPT) và tuyển sinh phi chỉ tiêu, theo tỷ lệ 40/60. Riêng Khoa GD, tỉ lệ này là 70/30 hoặc 80/20. Điều kiện xét tuyển, hệ chỉ tiêu: HS tốt nghiệp THPT; công dân Lào; có kết quả tốt trong kỳ thi cuối khóa của năm cuối cấp (lớp 11). Hội đồng GD tỉnh, thành phố sẽ quyết định số lượng SV chỉ tiêu của mỗi tỉnh. HS dân tộc thiểu số được ưu tiên tuyển chọn. Tất cả SV hệ chỉ tiêu đều được chính phủ cấp học bổng.

SV hệ phi chỉ tiêu phải qua kỳ thi tuyển sinh ĐH do ĐH Quốc gia phối hợp với Vụ ĐH và Dạy nghề (Bộ GD) tổ chức. Đây là kỳ thi quốc gia do Bộ GD giám sát. Điều kiện dự thi: là công dân Lào tốt nghiệp THPT hoặc tương đương; không phải là SV của ĐH Quốc gia; nếu đang làm việc tại cơ quan nhà nước hoặc tư nhân, cần có sự đồng ý của lãnh đạo. Hai môn thi bắt buộc: Toán, Văn chương và Ngôn ngữ Lào. Hai môn lựa chọn: Vật lý hoặc Hóa học; Lịch sử hoặc Địa lý.

TUYỂN SINH ĐẠI HỌC TẠI MALAYSIA

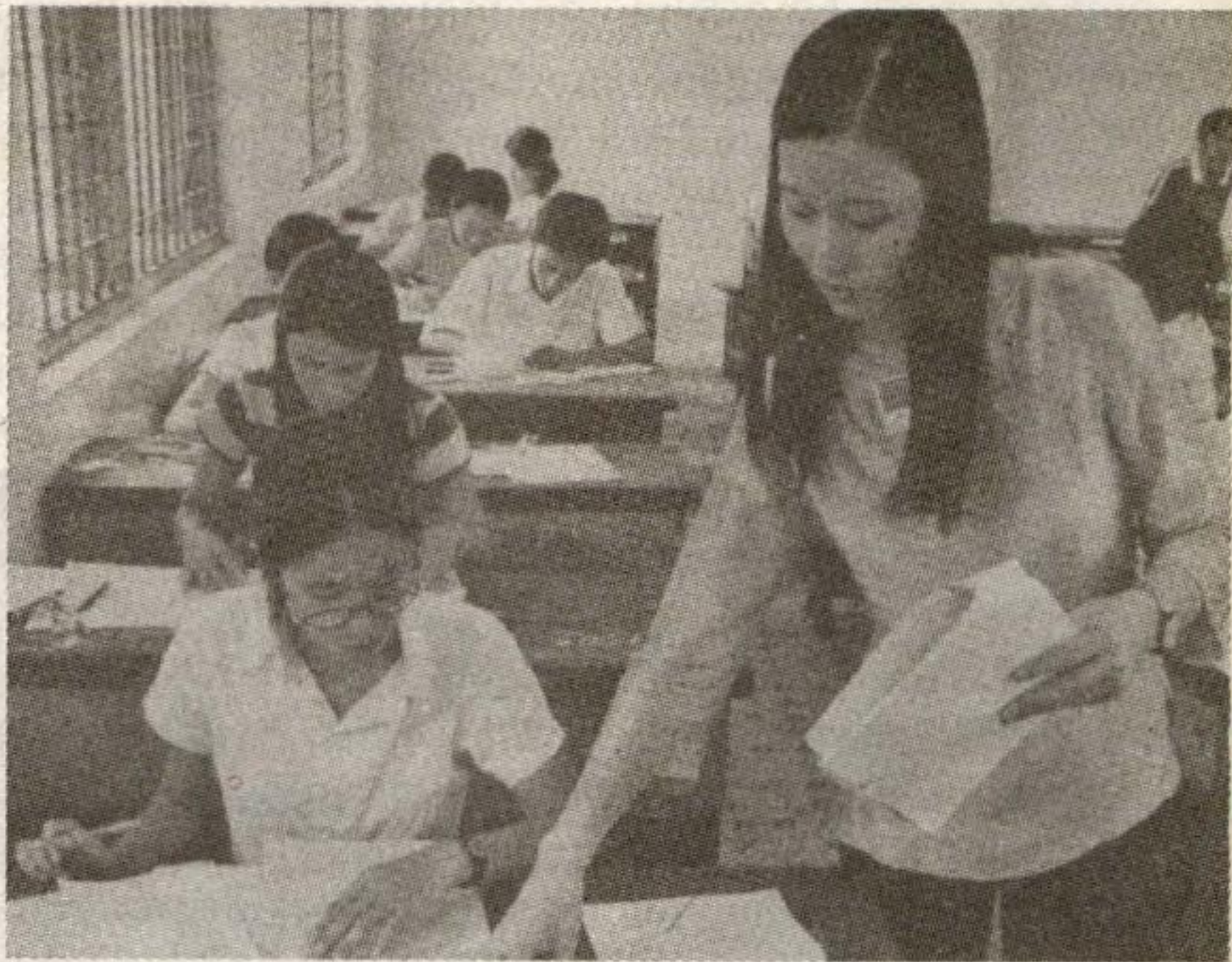
GD Malaysia theo hệ thống 13 năm cho HS tốt nghiệp THPT với kỳ thi cấp độ A (STPM). HS thuộc nhóm dân Bumiputra (gốc Malay và các nhóm dân bản địa khác) học xong lớp 11 sẽ theo học một chương trình tuyển sinh ĐH đặc biệt, chương trình này tương đương với kỳ thi STPM của những HS không thuộc nhóm dân Bumiputra (người gốc Hoa, Ấn Độ). Từ năm 2002, việc tuyển sinh ĐH không theo chính

sách chỉ tiêu nhóm dân, mà thay bằng chính sách tuyển sinh theo năng lực. Dựa vào kết quả 2 kỳ thi STPM và kỳ thi tuyển sinh ĐH (đối với HS nhóm dân Bumiputra). Chương trình STPM và chương trình tuyển sinh ĐH tương đương nhau, đều do Bộ GD quản lý.

Việc tuyển sinh vào các trường ĐH công lập do Bahagian P e n g u r u s a n Kemasukan Pelajar IPT- một cơ quan cấp trung ương quản lý. Mỗi thí sinh được phép chọn 8 trong số 17 trường ĐH công lập để xin học. Việc xếp lớp dựa vào điểm trung bình hay thành tích học tập trong 2 kỳ thi STPM và kỳ thi tuyển sinh ĐH.

TUYỂN SINH ĐẠI HỌC TẠI MYANMAR

Tại Myanmar có 154 trường ĐH. Tất cả các trường ĐH đều được chính phủ tài trợ về tài chính. HS tốt nghiệp THPT hệ 10 năm, đủ 16 tuổi trở lên mới được dự thi tuyển sinh vào các trường ĐH. Để vượt qua được kỳ thi này, thí sinh phải thi đỗ 6 môn trong tổ hợp các môn chuyên ngành mà họ đã lựa chọn, trong đó có các môn chung bắt buộc như: tiếng Myanmar, tiếng Anh, toán. Điều kiện xét tuyển vào ĐH: tổng điểm đạt được (6 môn) trong kỳ thi tuyển sinh; tiêu chuẩn theo học các khóa căn cứ vào những môn đã học trong chương trình THPT; điểm học bạ THPT.

Thí sinh cũng được xét tuyển theo nguyện vọng (NV) 1, NV2, NV3. Một số trường còn có tiêu chuẩn riêng như phỏng vấn, kiểm tra sức khỏe, thể lực... Vụ GDĐH là nơi duy nhất nhận đơn của thí sinh và xử lý, xem xét, tuyển chọn đầu vào cho các trường ĐH. Được sự cho phép của Hội đồng ĐH Trung ương, hàng năm, Vụ GDĐH sẽ thành lập Ủy ban giám sát tuyển sinh vào các trường ĐH. Ủy ban chịu trách nhiệm đánh giá các bài thi của thí sinh, quyết định việc tuyển sinh cũng như điều chỉnh chỉ tiêu tuyển sinh khi cần thiết. Những thí sinh đã dự thi tuyển các năm trước chỉ được tuyển vào học các khóa đào tạo từ xa.

TUYỂN SINH ĐẠI HỌC TẠI PHILIPPINES

Ngày nay, ở Philippines không có cơ quan trung ương nào phụ trách việc đăng ký nhập học vào các trường ĐH. HS tốt nghiệp THPT phải nộp đơn trực tiếp tại các trường ĐH muốn theo học.

Điều kiện để đăng ký dự thi ĐH gồm: khả năng chi trả học phí, điểm thi tốt nghiệp THPT, điểm thi phỏng vấn, điểm tích lũy THPT, giấy chứng nhận học lực THPT...

Từ năm 1973, tổng thống Philippines đã ban hành sắc lệnh cho phép các trường ĐH trên toàn quốc cùng áp dụng hệ thống tiêu chuẩn tuyển sinh chung, qua kỳ thi tuyển sinh ĐH Quốc gia (NCEE). Kỳ thi NCEE là yêu cầu bắt buộc đối với HS tốt nghiệp THPT muốn tiếp tục học lên ĐH. Kết quả của kỳ thi NCEE được sử dụng làm chuẩn quốc gia cho tất cả các trường ĐH công và tư.

Gần đây, có nhiều trường ĐH đã thực hiện tuyển sinh theo quan điểm mở, vừa tổ chức thi tuyển (NCEE), vừa tham khảo kết quả học 3 năm THPT của thí sinh.

TUYỂN SINH ĐẠI HỌC TẠI SINGAPORE

Singapore hiện nay có 3 trường ĐH: ĐH Quốc gia (NUS), ĐH Kỹ thuật Nanyang (NTU), ĐH Quản trị (SMU) và 16 trường dự bị ĐH, 2 học viện chuyên ngành, 5 trường bách khoa. HS tốt nghiệp THPT hệ 10 năm, sẽ thi lấy bằng GCE trình độ O, sau đó tiếp tục theo học tại các trường dự bị ĐH 2 năm để lấy bằng THPT Cambridge, trình độ A. Phần lớn HS sau khi học xong trường dự bị ĐH, xin vào học tại các trường bách khoa (3 năm) để đi làm, số còn lại xin xét tuyển vào các trường ĐH hoặc học viện.

Để trúng tuyển vào các trường NUS và NTU, thí sinh phải có đủ điều kiện: đạt 3 chứng chỉ trình độ A kỳ thi GCE, điểm bài thi tổng quát hoặc chứng chỉ

tốt nghiệp bách khoa; điểm D7 bài thi tiếng mẹ đẻ trong kỳ thi GCE; điểm C6 tiếng Anh trong kỳ thi GCE; kiểm tra luận lý SAT1 (Toán và Ngôn ngữ); phỏng vấn và kiểm tra trình độ. Những thí sinh tham gia các chương trình hoạt động kết hợp hoặc thực hiện nghĩa vụ quốc tế sẽ được cộng thêm điểm đặc ân.

TUYỂN SINH ĐẠI HỌC TẠI THÁI LAN

Thái Lan có nhiều hình thức tuyển sinh vào ĐH, bao gồm: tuyển sinh trực tiếp, tuyển sinh theo dự án đặc biệt, tuyển sinh trung ương. Từ hơn 30 năm nay, các trường ĐH vẫn thông qua kỳ thi tuyển sinh để tuyển chọn HS đã tốt nghiệp THPT vào học. Đề thi do Bộ GD cung cấp, chủ yếu theo 2 hướng: Nghệ thuật và Khoa học. Những thí sinh trúng tuyển phải qua kỳ phỏng vấn và kiểm tra thể lực trước khi được nhập học.

Để cải tiến công tác tuyển sinh ĐH, Bộ GD đã xây dựng các tiêu chuẩn mới dành cho việc tuyển sinh ĐH gồm: điểm tốt nghiệp THPT (5%), thứ hạng trong lớp THPT (5%), điểm thi tuyển sinh, từ 4-7 môn cơ bản và chuyên ngành (90%). Nếu đáp ứng cả 3 tiêu chí này, nhà trường sẽ tiến hành phỏng vấn trước khi kiểm tra thể lực.

Từ năm 2005 trở đi, việc tuyển sinh ĐH tại Thái Lan sẽ thay đổi theo hướng xét tuyển, dựa trên cơ sở: điểm trung bình THPT và điểm xếp hạng (10%); kết quả bài thi quốc gia hay kết quả đánh giá thành tích học tập THPT (lớp 10-12) chiếm 40%; đánh giá năng khiếu (kết quả đánh giá năng khiếu đặc biệt ở một số môn nhất định, không quá 3 môn) chiếm 50%. Viện Khảo thí Quốc gia sẽ được xây dựng nhằm mục đích đánh giá thành tích học tập bậc THPT. ■

Các trường trung học công lập bang New South Wales, Úc

ĐOÀN NHẬT QUANG

- *Bang New South Wales (NSW) Úc có hơn 300 trường trung học công lập với kinh nghiệm giảng dạy trên 150 năm, cung cấp những khóa học phù hợp và linh hoạt nhằm đáp ứng nhu cầu của học sinh (HS) trung học từ khắp nơi trên thế giới đến du học. Tại đây, HS nước ngoài sẽ được học những chương trình đem lại cho họ học vấn, kiến thức cá nhân và xã hội do các giáo viên giảng dạy để chuẩn bị cho tương lai của mình.*

Mô hình đào tạo

Các trường trung học công lập NSW dạy từ lớp 7 đến lớp 12. Chứng chỉ tốt nghiệp trung học cơ sở (THCS) NSW được cấp cho HS học xong THCS (lớp 7-10). Sau đó, HS sẽ học lớp 11 đại cương, là năm đầu của chương trình trung học phổ thông (THPT) và tiếp theo là lớp 12, năm kết thúc chương trình THPT. Khi tốt nghiệp THPT (lớp 12), sẽ được cấp giấy chứng nhận để xét tuyển vào các viện đại học ở Úc và nước ngoài.

Các trường trung học công lập NSW dạy vào ban ngày và không có hình thức ở nội trú. HS dưới 18 tuổi nên sống với gia đình hoặc những người bạn thân của gia đình. HS nước ngoài có thể chọn sống chung với những gia đình người Úc. Việc ở chung với gia đình người địa phương là sự thỏa thuận giữa cha mẹ của các du HS với các tổ chức

dịch vụ chỗ ở. Chi phí chỗ ở khoảng 160-180 đôla Úc/ tuần.

Hầu hết các trường đều có đầy đủ các phương tiện vui chơi giải trí, bao gồm phòng tập thể dục, các bãi cỏ để chơi thể thao và các hoạt động giải trí. Thể thao và giải trí cũng là một phần quan trọng trong chương trình học. Các lớp học Giáo dục thể chất thường xuyên được xếp vào thời khóa biểu hàng tuần của HS. Các trường luôn tổ chức các sinh hoạt tập thể trong suốt năm học như: các hội thi bơi lội và điền kinh, các cuộc thi đấu bóng lưới, bóng rổ, bóng đá, quần vợt và nhiều cuộc thi khác.

Ngoài ra, các trường đều được trang bị đầy đủ máy tính, HS được lên mạng Internet và truy cập vào hệ thống hỗ trợ công nghệ toàn bang. Kỹ năng tin học cũng là một phần chủ yếu trong chương trình học, các giáo viên luôn được đào tạo

bồi dưỡng thêm để có thể giúp HS phát triển những kỹ năng công nghệ của mình. HS đều được sử dụng máy tính trong và sau giờ học.

Các trường sẵn sàng cung cấp nhiều dịch vụ hỗ trợ cho HS nước ngoài như việc đón tại sân bay, thu xếp chỗ ở, thu xếp người giám hộ. Bộ phận Quốc tế cũng có dịch vụ hỗ trợ HS nhằm giúp các HS trong việc nộp đơn, lựa chọn ngành học, địa điểm trường và nhiều việc khác. Các nhân viên tư vấn của trường sẵn sàng giúp đỡ HS về các vấn đề cá nhân; điều phối viên học tập sẽ hướng dẫn các HS về chuyện học tập, còn các chuyên gia tư vấn nghề nghiệp sẽ giúp HS lựa chọn ngành học và nghề nghiệp. Ở nhiều trường trung học, các giáo viên Anh ngữ sẽ giúp HS học tiếng Anh.

Tất cả các trường đều cho phép HS sử dụng mạng lưới thư viện rộng lớn, bao gồm nhiều sách vở và tài liệu tham khảo, băng từ phim ảnh, báo chí, nhật báo, các ấn phẩm định kỳ, tạp chí và cả dịch vụ Internet, CD-ROM. Hầu hết, các thư viện đều có phòng đọc yên tĩnh cho cá nhân hoặc những nhóm HS muốn hoàn thành các bài tập được giao. Các nhân viên thư viện được đào tạo tốt để sẵn sàng giúp HS tìm những tài liệu tham khảo cần thiết.

Điều kiện nhập học

HS đăng ký từ lớp 7-10 sẽ phải nộp các giấy tờ chứng nhận đã học xong các lớp trước. Điều kiện nhập học chương trình đại cương (lớp 11) là phải có chứng nhận tốt nghiệp THCS hoặc văn bằng tương đương

ở Úc hoặc ở nước ngoài.

Tất cả HS đăng ký vào trường trung học công lập, trước khi nhập học, phải chứng minh đáp ứng được một trong những điều kiện về Anh ngữ như sau:

- Chương trình THCS được dạy bằng tiếng Anh tối thiểu là hai năm.

- Đối với lớp 7-10 phải có điểm IELTS 5.0 hoặc đối với lớp 11-12 phải có điểm IELTS 5.5 hoặc điểm TOEFL 550.

Học phí

Học phí cho HS nước ngoài từ lớp 7-10 là 6.500 đôla Úc/năm, lớp 11-12 là 8.000 đôla Úc/năm. Chi phí bao gồm tất cả các khoản như học phí, phí sử dụng các dịch vụ trường, thuê mượn sách giáo khoa, phí dịch vụ trường, tham gia ngoại khóa, tham quan dã ngoại.

Địa chỉ liên hệ

HS có nhu cầu có thể liên hệ tại một trong các địa chỉ sau để được hướng dẫn chi tiết:

- International Business Unit, NSW Department of Education and Training, Second Floor, 770 George Street, Sydney NSW 2000, Australia. Điện thoại: 61 29217 4801-61 29217 4802. Fax: 61 29212 6721. Website: www.tafensw.edu.au/international.

- Tại Hà Nội: Công ty IDP, 56 Trần Quốc Toàn, Q. Hoàn Kiếm. Điện thoại: 04. 9439739. Fax: 04. 9439737.

- Tại TP. Hồ Chí Minh: Công ty IDP, 12 Bis Phan Kế Bính, Q.1. Điện thoại: 08. 9104205. Fax: 08.9104206. ■

Giáo dục & DƯ LUẬN - SỰ KIỆN

Con số nhắc nhở

Năm học 2005-2006, cả nước còn thiếu 120.000 phòng học.

Cùng lắng nghe

♦ “Dân đang kêu là con em họ quá tải vì phải học nhiều quá. Mà sự quá tải này có lỗi của chương trình và sách giáo khoa. Lâu nay chúng ta vẫn nghe tiếng nói những người làm chuyên môn, nhưng cũng cần phải nghe dân, nghe dư luận”. (PGS.TS Nguyễn Minh Hiền - Bộ trưởng Bộ GD-ĐT)

♦ “Bỏ thi tốt nghiệp THPT không có nghĩa là bỏ đánh giá trình độ học sinh, mà là phải thay đổi biện pháp đánh giá từ một kỳ thi sang chỉ còn đánh giá bằng quá trình học”. (Ông Lê Quán Tấn - Vụ trưởng Vụ GD trung học phổ thông - Bộ GD-ĐT)

♦ “Chính ở nơi khó khăn mới cần đến những người thầy giỏi, có kiến thức rộng, vì nơi đó, kênh thông tin lớn nhất mà trẻ tiếp nhận từ thế giới không phải qua tivi, sách báo, phim ảnh... mà từ người thầy!”. (Thạc sĩ Huỳnh Công Minh - Giám đốc Sở GD-ĐT TP. Hồ Chí Minh)

♦ “Đơn vị xã hội cổ truyền cơ bản và duy nhất ở Tây Nguyên là Làng. Vì vậy, giáo dục trước hết cần hướng về làng, thiết thực đào tạo cán bộ cho làng, cho việc khôi phục và phát triển của làng”. (Nhà văn Nguyễn Ngọc - Hội Nhà văn Việt Nam)

● Dự án *Giáo dục đại học II* dự kiến sẽ thực hiện vào tháng 9-2006 với 3 thành phần: xây dựng năng lực cho Bộ GD-ĐT, quản lý cấp trường đại học (ĐH), quản lý và giám sát dự án. 70% số tiền của quỹ sẽ được đầu tư cho các trường ĐH trọng điểm để xây dựng các trung tâm nghiên cứu chất lượng cao trong lĩnh vực khoa học - công nghệ và khoa học xã hội nhân văn, các trung tâm trọng điểm có chức năng gắn kết nghiên cứu với giảng dạy và học tập. 20% số tiền tài trợ mang tính cạnh tranh: đầu tư cho các hoạt động nghiên cứu của các cá nhân hoặc các khoa, nâng cao hoạt động giảng dạy, nội dung chương trình giảng dạy và đào tạo... Các trường trọng điểm sẽ không được hưởng nguồn đầu tư này. 10% của quỹ được tài trợ không hoàn lại cho các trường ở các vùng khó khăn. Theo Thứ trưởng Bành Tiến Long, dự án Giáo dục đại học II sẽ là một bộ phận của Đề án đổi mới giáo dục ĐH Việt Nam (2006-2020) vừa được Chính phủ phê duyệt về nguyên tắc vào cuối tháng 7 vừa qua.

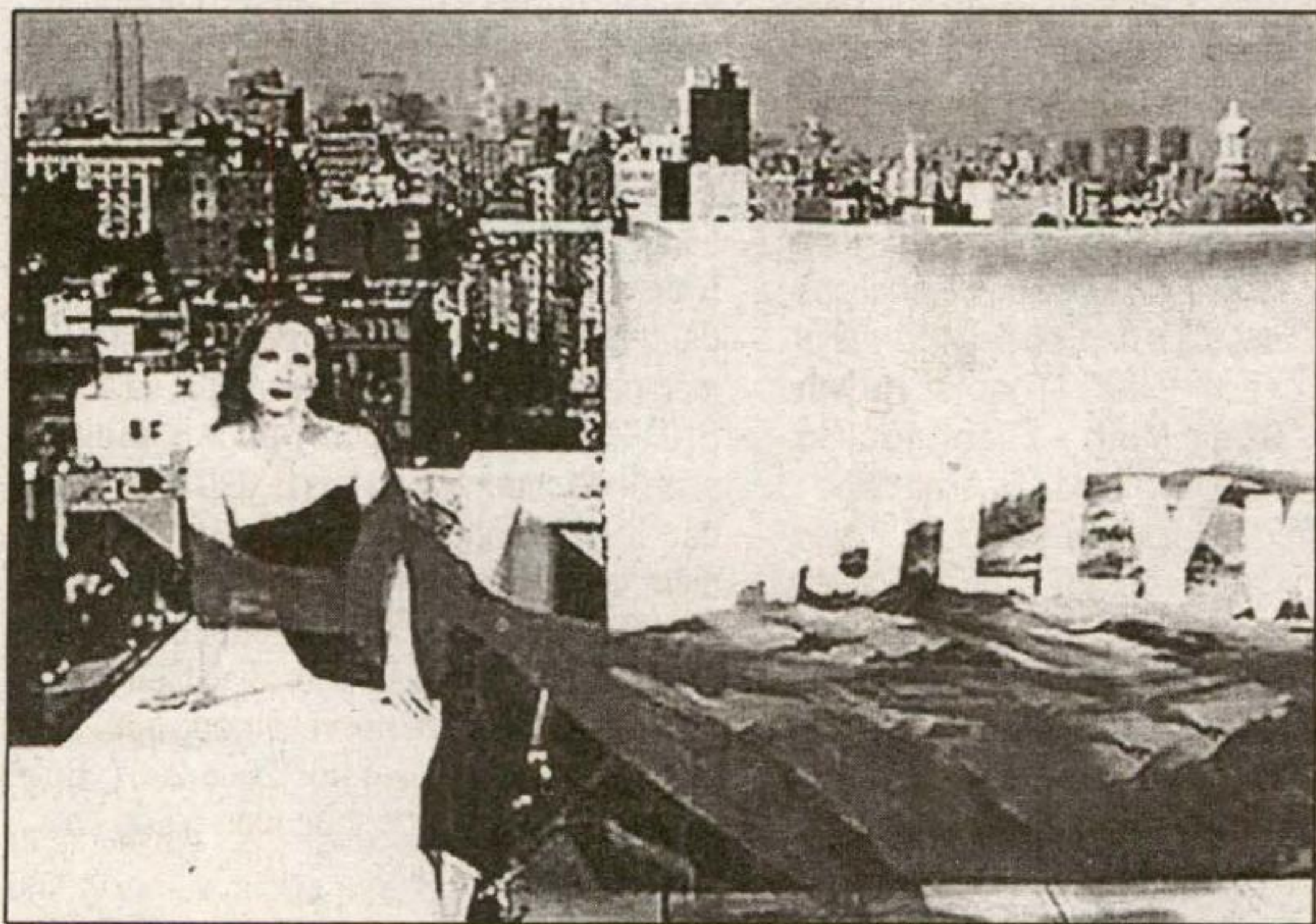
● Bộ GD-ĐT vừa tổ chức hội nghị tập huấn giảng dạy thử nghiệm chương trình *Tiếng Anh lớp 3* cho các chuyên viên tiếng Anh của 6 tỉnh, thành khu vực phía Nam. Đây là bộ sách Tiếng Anh đầu tiên dành cho học sinh từ lớp 3 đến lớp 5 như là môn học tự chọn, do NXB Giáo dục và NXB SNP Panpac (Singapore) phối hợp biên soạn theo chương trình của Bộ GD-ĐT. Năm đầu tiên, chương trình được thực hiện thí điểm tại 15 tỉnh thành trong cả nước như: Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Vĩnh Long, Đắk Nông... Sau khi thí điểm, Hội đồng biên soạn sẽ nhận ý kiến phản hồi về chương trình để chỉnh sửa và đến năm học 2006-2007, Bộ GD-ĐT sẽ chính thức thực hiện giảng dạy đại trà trên toàn quốc.

Nhìn ra **THẾ GIỚI**

► Hiện nay tại Mỹ xuất hiện một nhóm doanh nhân nổi tiếng và rất thành công trong nhiều ngành nghề kinh doanh khác nhau. Những người này đều rất năng động, có phong cách kinh doanh độc đáo và còn có một điểm chung ưa thích mạo hiểm, tích cực tìm tòi, sáng tạo ra những ý tưởng mới. TGM xin giới thiệu một số gương mặt tiêu biểu nhất trong số họ.

DOANH NHÂN và óc sáng tạo

HÙNG SƠN

Susan Decker

Pierre Omidyar - người sáng tạo ra khái niệm kinh doanh "Tử thiện"

Năm 1988, Pierre Omidyar tốt nghiệp Đại học Công nghệ thông tin Caliphornia. Sau khi tốt nghiệp, anh làm việc cho một số công ty công nghệ thông tin ở thung lũng Silicon - trung tâm công nghệ cao hàng đầu của Mỹ. Năm 1992, Pierre Omidyar làm chủ quản lý một số trang web quảng cáo trong lĩnh vực công nghệ cao, trong đó có trang ESHOP nổi tiếng sau này được Tập đoàn Microsoft mua lại với giá 200 triệu đôla vào năm 1993. Kể từ đó, Pierre Omidyar gia nhập hàng ngũ các triệu phú Mỹ với số vốn 350 triệu đôla. Mùa hè năm 1995, chính trên giường ngủ của mình đặt tại trụ sở công ty ở thung lũng Silicon, Pierre Omidyar bắt đầu mày mò thử nghiệm mô hình "giao dịch thương mại ảo" để lập ra mạng lưới bán hàng qua mạng toàn cầu eBAY phổ biến khắp thế giới hiện nay. Hiện nay mạng eBAY hàng năm đã thuyết phục được 150 triệu người tiêu dùng trên khắp thế giới tin tưởng truy cập đặt mua hàng vào một doanh gia mà họ chưa từng biết mặt.

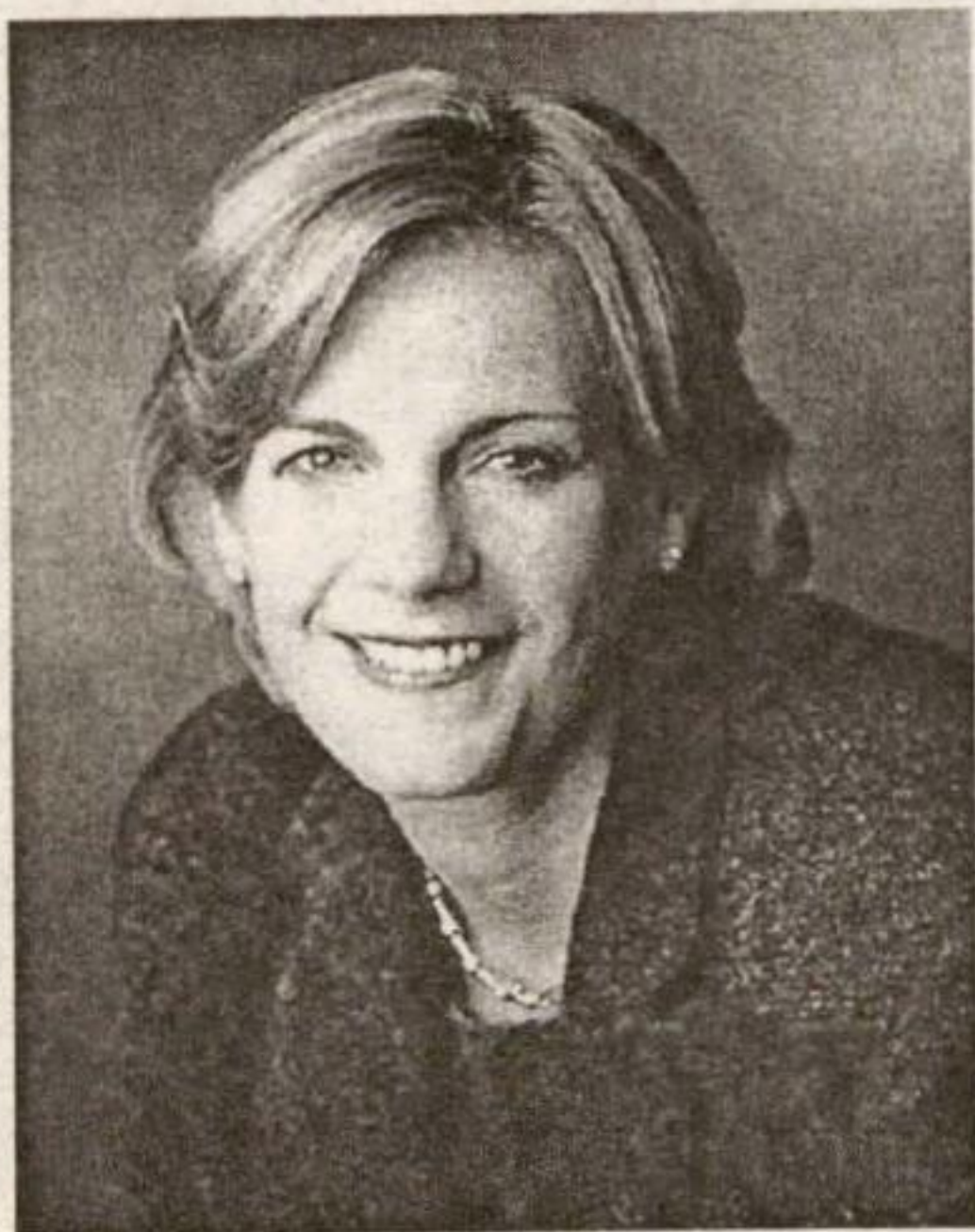
Sau khi đã công thành danh toại, Pierre Omidyar đã để ra cho mình một chí hướng là dành toàn bộ phần đời còn lại của mình cho sự nghiệp làm từ thiện. Pierre Omidyar cam kết sẽ dành toàn bộ 10 tỉ đôla tài sản của mình để giúp đỡ những người nào "có những ý tưởng tốt đẹp cho mọi người". Pierre Omidyar có kiến giải độc đáo về hoạt động từ thiện, theo đó, từ thiện không chỉ là hoạt động quyên góp tiền bạc thông thường mà còn là hình thức kinh doanh sinh lời có tác dụng xã hội to lớn. Theo Pierre Omidyar, nếu doanh nghiệp nào đó làm thế giới

này tốt đẹp hơn lên thì họ nhất định sẽ thu được những khoản lợi về kinh tế. Năm 2004, Pierre Omidyar đã cùng với vợ mình lập ra Quỹ từ thiện Pierre Omidyar và Công ty mạng Pierre Omidyar chuyên hoạt động trong lĩnh vực từ thiện gây chấn động giới từ thiện ở Mỹ. Mọi thành công của các hoạt động kinh doanh từ thiện sau này của Pierre Omidyar đều xuất phát từ những ý tưởng táo bạo của Pierre Omidyar trong quá trình quản lý và vận hành mạng lưới bán hàng toàn cầu eBAY. Quỹ từ thiện của gia đình Pierre Omidyar trong năm 2004 là 1 triệu đôla. Được biết, gia đình Pierre Omidyar dự định sẽ đầu tư 400 triệu đôla vào các khoản đầu tư phi lợi nhuận trong 5 năm tới như: nâng cao độ minh bạch của chính quyền, cải tiến hình thức bỏ phiếu và hoạt động bầu cử... Hiện nay, các công ty từ thiện kinh doanh của Pierre Omidyar vẫn đều đặn cho những người nghèo khó ở Mỹ vay các khoản tiền hỗ trợ có giá trị 50 đôla/suất làm vốn kinh doanh. Từ đó, vừa tạo được lợi nhuận cho tiền từ thiện vừa tạo được quan hệ tài chính bền vững với một loạt khách hàng đã từng vay tiền của Pierre Omidyar.

Judy Reagan - "Bà đỡ" cho những cuốn sách "nóng"

Là đại biểu của ngành kinh doanh xuất bản sách, Judy Reagan hiện là phó chủ tịch điều hành tập đoàn xuất bản sách hàng đầu nước Mỹ, Haifa Greens. Judy Reagan là thương nhân có cá tính mạnh, không hề có thói quen cố hữu, bảo thủ. Năm 1992, khi còn là phóng viên một tờ tạp chí chuyên thăm dò ý kiến dư luận xã hội, Judy Reagan đã mang sự nhạy cảm của một phóng viên vào lĩnh vực xuất bản, phát hành sách báo. Sau

khi vào làm việc tại Công ty Haifa Greens, Judy Reagan đã đề xuất với lãnh đạo công ty tập trung vào các cuốn sách nóng bỏng có thể gây ra dư luận đa chiều trong xã hội cho dù với việc làm này, nhà xuất bản hay công ty phát hành sẽ phải chịu nhiều áp lực. Nhiều cuốn sách do Công ty Haifa Greens phát hành đã nhiều lần được xếp hạng sách bán chạy nhất nước Mỹ như cuốn hồi ký của cựu tư lệnh Mỹ ở Iraq, tướng Tommy Frank, tự truyện của Michael Moore, đạo diễn bộ phim tài liệu *Fahrenheit 11-9* gây chấn động dư luận thế giới với chủ đề xoay quanh vụ khủng bố 11-9-2001 ở Mỹ. Doanh thu hàng năm của Công ty Haifa Greens mà linh hồn là Judy Reagan khoảng 220 triệu đôla/năm. Điều đáng ngạc nhiên là trong khi sự nghiệp trong ngành xuất bản sách báo đang lên như diều gặp gió thì gần đây Judy Reagan lại bất ngờ tuyên bố sẽ rời Công ty Haifa Greens và đến Los Angeles tiến quân vào sự nghiệp điện ảnh và truyền hình với lý do cần phải có sự

Jeff Marknami

thay đổi trong ngành xuất bản vì đông đảo số lượng độc giả đều ở độ tuổi không quá 50. Judy Reagan cho rằng ngày nay đã có nhiều phương pháp thu thập thông tin thông qua các phương tiện nghe nhìn công nghệ cao, vì vậy đa số thính giả, độc giả trẻ sẽ không hạn chế tiếp nhận thông tin chỉ qua những trang sách, báo.

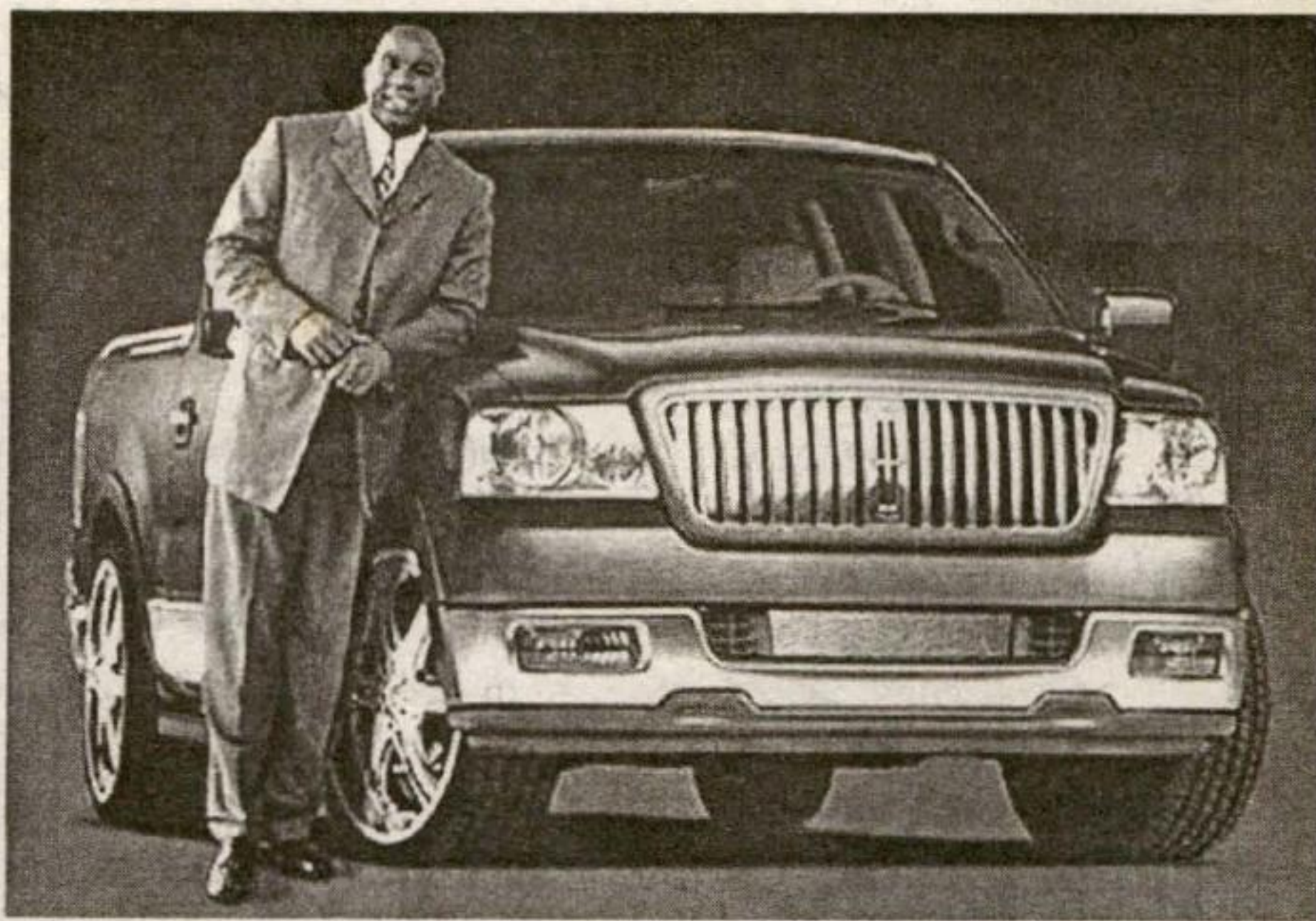
Linda Chatterman Thomson - Nữ thủ lĩnh của thị trường chứng khoán Mỹ

Linda Chatterman Thomson (50 tuổi) là chủ tịch điều hành Ủy ban giao dịch chứng khoán Mỹ. Đây là công việc không hoàn toàn đơn giản vì trước đây ủy ban này vốn là một tổ chức độc lập, không chịu áp lực chính trị nhưng sau khi xảy ra cuộc khủng hoảng giao dịch cổ phiếu trên mạng năm 1998-1999 thì Ủy ban chứng khoán Mỹ trở thành quả bóng đá đi đá lại giữa hai đảng Dân chủ và Cộng hòa. Đảng Dân chủ khi đó ra sức chỉ trích ủy ban này quản lý không nghiêm nhưng đảng Cộng hòa lại phê phán rằng ủy ban này ôm đồm quá nhiều việc nên dễ xảy ra sơ xuất... Trước khi được bổ nhiệm là chủ tịch điều hành Ủy ban giao dịch chứng khoán Mỹ, Linda Chatterman Thomson từng kinh qua một số chức vụ quan trọng trong tổ chức này và từng lãnh đạo điều tra nhiều vụ gian lận chứng khoán của các công ty Mỹ, trong đó có vụ gian lận chứng khoán xảy ra ở tập đoàn khí đốt Enron. Là người ưa khám phá đổi mới và khi được bổ nhiệm làm phó chủ tịch Ủy ban chứng khoán Mỹ, Linda Chatterman Thomson đã đề xuất nhiều chủ trương giải pháp mới nhằm cải tổ lại ủy ban, đã khiến cho chủ tịch Jack Tonasen dậm đơn từ chức vì tự ái. Khi đó, Tổng thống

Mỹ G.W.Bush đã đề cử Christopher ClauSusan Decker, một nhân vật thân tín trong đảng Cộng hòa thay thế Tonasen làm chủ tịch Ủy ban chứng khoán Mỹ nhưng không được nội bộ tổ chức này chấp nhận. Vì uy tín và năng lực của Linda C h a t e r m a n Thomson đã được các thành viên tin tưởng lựa chọn trở thành người đứng đầu Ủy ban chứng khoán Mỹ.

Masuta Kovaky - Người cấp "giấy thông hành" cho xe hơi

Masuta Kovaky là một thương gia quốc tịch Mỹ nhưng mang trong mình hai dòng máu Nhật Bản và Hungary. Năm 1999, khi vừa tốt nghiệp đại học và chứng kiến chiếc xe hơi Mercedes của ca sĩ đồng quê Elion Polsen được bán với giá... trên trời chỉ vì lý do là xe của người nổi tiếng, Masuta Kovaky đã nảy ra ý định lập một tạp chí giải trí quảng bá xe hơi nhờ vào hình tượng của những người nổi tiếng. Nghĩ là làm, thoát đầu Masuta Kovaky đã mời hai người bạn có quan hệ quen biết với một số ca sĩ và ngôi sao thể thao cộng tác với mình lập ra tạp chí DUB với chuyên đề xe hơi và người nổi tiếng. Sự xuất hiện của tạp chí này đã đưa một phạm trù văn hóa xe hơi hoàn toàn mới vào đời sống xã hội Mỹ. Ngay từ số phát hành đầu tiên, tạp chí DUB

Vận động viên điền kinh Mỹ Johnson và mẫu xe Lincohn quảng cáo trên bìa tạp chí DUB

của Kovaky đã lọt vào mắt xanh của một số công ty chế tạo ô tô lớn ở Mỹ. Chủ tịch công ty chế tạo ô tô danh tiếng Damyler Chrysler đã phải thốt lên rằng: "Nếu một mẫu xe nào đó vinh dự xuất hiện trên trang bìa của tạp chí DUB thì coi như mẫu xe đó đã nhận được giấy thông hành vào thị trường". Quả thực, chưa bao giờ một nhãn hiệu xe chất lượng kém có được cơ hội xuất hiện trên mặt tạp chí này. Hiện nay, nhóm kinh doanh do Masuta Kovaky đứng đầu đã thành lập công ty với tổng giá trị tài sản 50 triệu đôla và đang không ngừng mở rộng hoạt động sang các lĩnh vực kinh doanh khác như sản xuất đồ chơi, linh kiện ô tô, trò chơi điện tử, sản xuất chương trình âm nhạc MTV...

Susan Decker - Nữ quản gia xuất sắc của người khổng lồ Internet Yahoo

Susan Decker và người khổng lồ

trong loại hình kinh doanh dịch vụ Internet Yahoo có mối duyên thật khó giải thích. Năm 1996, khi Susan Decker đang là nhân viên phân tích thông tin truyền thông cho một công ty đã viết một báo cáo khảo sát dài về công ty dịch vụ mạng Internet Yahoo khi công ty này vừa mới xuất đầu lộ diện. Báo cáo về Yahoo của Susan Decker sau này đã được Học viện kinh tế Stanford lấy làm tài liệu nghiên cứu giảng dạy trong học viện. Năm 1998, Susan Decker chính thức trở thành người của Yahoo với tư cách người phụ trách về thu chi tài chính của tập đoàn. Sau khi Susan Decker gia nhập Yahoo không lâu thì xảy ra cuộc khủng hoảng mạng, doanh thu của Yahoo năm 1999 sụt giảm thê thảm với mức 40%, nhiều quan chức cao cấp của Yahoo khi đó đã thi nhau "bỏ của chạy lấy người". Tuy nhiên, Susan Decker vẫn kiên trì ở lại Yahoo trong thời điểm khó khăn với niềm tin sẽ biến Yahoo thành mạng quảng cáo thu được lợi nhuận cao. Susan Decker đã đề ra một loạt chiến lược kinh doanh để vực lại Yahoo như tích cực mở rộng phạm vi quảng cáo trên trang web của Yahoo; ra sức thúc đẩy độ minh bạch của cổ phiếu Yahoo trên thị trường chứng khoán; mua lại một số trang web tìm kiếm trên Internet như Atomi và Venus để đẩy mạnh cạnh tranh trong lĩnh vực dịch vụ tìm kiếm mạng với đối thủ Google... Dưới tài thao lược của Susan Decker, chỉ trong vòng 2 năm từ 2000-2001, Yahoo đã thực hiện mua lại 21 công ty lớn nhỏ trong thị trường dịch vụ Internet, tăng đáng kể sức cạnh tranh của Yahoo trên thương

trường. Hiện nay, rất nhiều công ty lớn của Mỹ tình nguyện bỏ ra mức lương hấp dẫn hòng có được sự cộng tác của nữ doanh nhân tài ba này.

Jeff Marknami - thành công nhờ biết "lội ngược dòng"

Là phụ nữ nhưng Jeff Marknami đã nổi danh ở Thung lũng Silicon với tư cách nhà đầu tư mạo hiểm hàng đầu. Những lần chiến thắng ngoạn mục trên bờ vực thất bại đã giúp nữ doanh nhân 41 tuổi này xây dựng được địa vị đáng nể trong giới doanh nhân Mỹ. Vào thập niên 1990, Jeff Marknami đã bắt đầu lo lắng về tương lai của cơn sốt mạng sớm muộn sẽ xảy ra. Thế nên trước khi cuộc khủng hoảng mạng xảy ra vào năm 1998-1999, Jeff Marknami đã kịp thời bán đi hai mạng tư nhân của mình nhưng lại mua vào một số trang web khác và xây dựng chúng vượt qua thời gian khó. Năm 1999, Jeff Marknami cùng một số bạn bè hùn vốn thành lập công ty chuyên đầu tư mạo hiểm với phương châm: "Muốn thành công phải biết lội ngược dòng". Hai năm sau, những hạng mục đầu tư mạo hiểm trong các lĩnh vực nghiên cứu kỹ thuật điện tử công nghệ cao đã tạo ra giá trị thặng dư 245 triệu đôla cho Jeff Marknami. Tuy nhiên, cũng đã không ít dự án được đầu tư những số tiền lớn đã đổ xuống sông xuống biển nhưng vẫn không ngăn được ý chí kinh doanh của Jeff Marknami. Jeff Marknami là mẫu phụ nữ doanh nhân đặc biệt, có lối tư duy thường ngược mọi người, song có lẽ trong thế giới tồn tại nhiều áp lực như hiện nay thì lối tư duy khác người của Jeff Marknami quả là một gợi ý có ích đối với chúng ta.

(Theo Dương thành văn báo)

Nhân dạng

Những vụ đánh bom khủng bố ở thủ đô Luân Đôn gần đây lấy đi mạng sống của nhiều người vô tội cho thấy thiết bị theo dõi công nghệ có ý nghĩa như thế nào. Nước Anh có 4 triệu camera theo dõi đặt tại các nơi công cộng, trong đó 500.000 máy ở thủ đô Luân Đôn và một vài trong số đó đã cung cấp hình ảnh để cảnh sát lần ra bốn kẻ tình nghi. Thảm họa đã để lại một bài học rằng những kẻ khủng bố chẳng ngại gì những chiếc camera. Công nghệ theo dõi trong tương lai có thể sẽ khác chẳng?

BẢNG

công nghệ cao

NGỌC HÀ

Công nghệ của đỉnh cao

Từ sau vụ khủng bố 11-9-2001, các phòng thí nghiệm danh tiếng trên thế giới đang nghiên cứu những thiết bị có thể nhận dạng và lần theo dấu vết của tất cả mọi người ở bất kỳ nơi nào với những ý tưởng thậm chí còn chưa hề xuất hiện trong sách khoa học viễn tưởng.

Tại Trường Đại học New York, Mỹ, các nhà khoa học đang tạo ra một máy siêu cảm biến, chức năng như một cái mũi nhân tạo, để nhận dạng người bằng mùi nhờ hàng nghìn phân tử được phóng thích ra từ cơ thể, bao gồm carbon dioxide, axetone, ethanol và lưu huỳnh. Họ gom những chân lông bé xíu vào trong một chiếc cốc, chiếu tia laser để những hóa chất đọng lại dưới chân lông đổi thành các màu khác nhau, rồi máy tính sẽ phân chia chúng thành từng loại, nồng độ khác nhau tùy thuộc vào mỗi cá nhân.

Các nhà nghiên cứu nha khoa lại có cách tiếp cận với khoa học nhận dạng và chẩn đoán thông qua miệng vì nước bọt chứa rất nhiều loại protein, axit nucleic và những hợp chất khác tìm thấy trong máu. Các nhà khoa học của Trường Đại học California tại Los Angeles, Mỹ, đã tìm ra khoảng 3.000 mẫu axit ribonucleic (ARN - những phân tử mang thông tin về gen trong tế bào con người) trong nước bọt. Có khoảng 180 dấu hiệu ARN thường thấy ở mọi cá nhân, nhưng số còn lại hoàn toàn khác nhau tùy theo mỗi người và chúng đóng vai trò sinh trắc học như dấu vân tay hay ADN rất hiệu quả.

Ngành sinh trắc học vốn thường bị mang tiếng "công tội như nhau" vì những sự cố nhầm lẫn chết người xảy ra không chỉ một lần như việc khớp nhầm dấu vân

tay chẳng hạn. Gần đây, các nhà mật mã của Nhật Bản lại chỉ ra rằng hệ thống quản lý dấu vân tay thông thường có thể dễ dàng bị lừa bởi miếng đường phèn nóng chảy. Với hy vọng trừ bỏ được những trò lừa như vậy và hạn chế bớt nhầm lẫn, Công ty Lumidigm tại thành phố Albuquerque (bang New Mexico, Mỹ) đã cho ra đời loại máy quét đầu ống dẫn mao mạch máu dưới da để khẳng định dấu vân tay đó là của người còn sống. Hãng Fujitsu mới đây cũng lắp đặt một hệ thống máy nhận dạng bằng cách quét lòng bàn tay con người qua hình mẫu tĩnh mạch dưới da tại các điểm ATM của ngân hàng Mitsubishi.

Cách nhận dạng qua gương mặt vốn vẫn gặp khó khăn vì cách cười hay do bóng tối. Nhưng giờ đây, nhờ những con chip ghi hình độ phân giải cao, Công ty Viisage Rival Identix (Mỹ) có thể làm tăng độ chính xác bằng cách bổ sung những chi tiết của cơ da: gương mặt người bị theo dõi được chia thành 400 phần, sau đó mỗi phần được xem xét kỹ từ các lỗ chân lông, mụn cám hay nốt ruồi. Các nhà nghiên cứu của Công ty A4Vision trong một dự án do CIA (Cục Tình báo trung ương Mỹ) tài trợ cũng sử dụng một camera hồng ngoại để tiếp cận theo không gian ba chiều, phân chia gương mặt thành những phần nhỏ và tìm những đặc điểm chung.

Một hy vọng khác là có thể nhận dạng qua những cử động đặc thù nhất định trong một khoảng cách nào đó, như nhịp bước chân chẳng hạn. Tại Cơ quan Nghiên cứu phòng thủ tiên tiến của Mỹ (DARPA), các nhà nghiên cứu đo hình chiếu của thân người, độ nhún nhịp của vai, chân và thời gian của một bước chân

để xây dựng nên hệ thống nhận dạng chính xác.

Với nỗ lực phát triển các phần mềm để mở rộng mạng lưới điều tra truy tìm tội phạm, ý tưởng dùng thuật toán để phân loại và sắp xếp các tài liệu từ bản kê khai hàng hóa của các công ty hàng không, danh sách khách thuê xe hơi, khách ở khách sạn đến thẻ tín dụng do các công ty tư nhân như ChoicePoint cung cấp đã xuất hiện. Bằng cách này, có thể nhận ra mối quan hệ giữa mọi người.

Một công nghệ không dây mới xuất hiện có tên software-defined radio giúp những chiếc điện thoại di động tương thích với bất kỳ một tiêu chuẩn mạng lưới nào (nhưng cũng khai thông một đường biên giới mới cho những kẻ thích nhúng mũi vào việc của người khác!). Với *software-defined radio* và thiết bị siêu quét (superscanner) đã được điều chỉnh, thậm chí cả những tay nghiệp dư cũng có thể mò ra thiết bị để "bắt sống" người hàng xóm đang "lướt" web khiêu dâm.

Những ứng dụng trước mắt

Những tiến bộ trong công nghệ thiết bị an ninh đã mang lại lợi ích trong các lĩnh vực như xử lý tín hiệu không dây, công nghệ nano và gen học. Thậm chí những chiếc camera kỹ thuật số cũ cũng được lợi từ cuộc cách mạng này: thiết bị cảm biến hình của những chiếc camera trên thị trường đã đạt được độ phân giải cao hơn bao giờ hết trong khi giá cả dễ chịu. Nhờ những thiết bị máy móc được

cải tiến, người sử dụng giờ đây cũng có thể tham gia vào việc theo dõi, họ dùng camera và điện thoại ghi lại các sự kiện, giúp các nhà điều tra hay cung cấp những hành vi sai trái của cảnh sát.

Một trong những ngành được lợi nhất là an ninh sân bay. Với nguyên tắc đơn giản: tất cả mọi vật thể đều phát ra bức xạ nhiệt, Công ty Brijot Imaging Systems gần đây đã tìm ra một thiết bị cảm ứng nhiệt trị giá 60.000 đôla mà theo họ là

có thể phân biệt luồng nhiệt phát ra từ cơ thể người hay từ một vật kim loại hoặc nhựa từ khoảng cách hơn 13m. Một công nghệ tương tự có thể "nhìn thấy" hợp chất phân tử của vật thể bằng cách sử

dụng những bước sóng năng lượng cực ngắn: chiếc đĩa thần teraHertz của Picometrix. Khi hoạt động, những phân tử của vật được kiểm tra phát ra tần số trên đồng hồ, ví dụ như một chất

nổ plastic có tần số xung động là 800 gigahertz. Những tia T này không gây nguy hiểm bởi chúng không xuyên qua da người, nhưng những người qua máy quét đều trở thành... "nhộng" trừ khi hệ thống này được cài đặt để che một số bộ phận kín trên cơ thể.

Phòng thí nghiệm quốc tế Sandia mới đây đã chế tạo được con chip phòng thí nghiệm (*lab-on-a-chip*) có thể dò được rất nhiều thành tố hóa sinh nhờ những khe rãnh siêu nhỏ được khắc bằng axit trên bề mặt. Khi gas hay chất lỏng chảy qua, chúng đụng phải một chất đặc biệt và bị lộ diện. Còn U.S. Genomics ở

Woburn, Massachuset, công bố đang phát triển theo hướng công nghệ thiết bị cảm biến thông dụng. Sản phẩm đầu tiên của hãng này sử dụng những phân tử đặc biệt để dò tìm những chuỗi ADN quan trọng trong những loại gen gây bệnh chết người, như bệnh than chẳng hạn. Trong thuốc nhuộm huỳnh quang, những chuỗi này phát sáng và một máy dò tìm sẽ so sánh những hình ảnh đó với những hoạt chất sinh học lưu trữ trong thư viện.

Ngành chăm sóc sức khỏe cũng được lợi đôi chút. Những thiết bị cảm biến sinh học đang tràn vào các gia đình dưới dạng các dụng cụ thử HIV, thử thai, tiểu đường và sẽ sớm có những dụng cụ thử nghiệm dựa trên ADN nhạy cảm hơn nhiều. Tiếp theo sẽ là những thẻ nhận dạng không tiếp xúc trực tiếp RFID. Hiện đã có 50 người tại Mỹ được cấy loại thẻ này dưới da để phát ra đặc điểm nhận dạng và những dữ liệu sinh học của họ trong trường hợp khẩn cấp. Các bác sĩ còn có thể sử dụng kiến thức sinh hóa về mùi cơ thể trong sinh trắc học để chẩn đoán bệnh. Theo họ, những hóa chất đặc biệt thường đi kèm với một vài loại bệnh cụ thể, như mùi carbon liên quan đến một vài dạng bệnh thần kinh, còn ôxit nitric liên quan đến bệnh ung thư... Người ta đã xác định được bốn dấu hiệu ARN trong nước bọt cho thấy triệu chứng ung thư họng. Những tiềm năng hứa hẹn còn nhiều ở phía trước.

Lợi thì có lợi, nhưng...

Những phát triển này dự báo sự xuất hiện hàng loạt thiết bị theo dõi công nghệ cao có ích lẫn xâm hại riêng tư. Ví dụ, những chiếc que thử nghiệm dựa trên ADN sẽ giúp chống lại vũ khí sinh học và chẩn đoán bệnh tật, nhưng chúng

cũng có thể làm lộ thông tin cá nhân cho các đại lý bảo hiểm hay những nhà sử dụng lao động.

Cách đây không lâu, một công dân Hàn Quốc đã tung lên mạng vài hình ảnh từ điện thoại di động anh ta chụp một người qua đường từ chối "xử lý" sản phẩm mà chú cún của cô ta để lại trên đường. Ngay lập tức, một giám sát viên trên mạng đã nhận dạng được gương mặt cô này, thế là cô trở thành đối tượng bị chú ý trên toàn quốc.

Nếu nạn khủng bố trở thành thảm họa thường trực của châu Âu và Mỹ, những thiết bị theo dõi mới có thể bị lạm dụng nhiều hơn. Việc rải các thiết bị theo dõi công nghệ cao ở tất cả các thành phố lớn có thể bắt nắn kinh tế các nước phải chịu những khoản chi phí khổng lồ. Mà những thiết bị theo dõi này có thật mang lại hiệu quả như mong muốn? Thật không may nếu phải mất hàng thập niên trước khi hệ thống cảm biến sinh hóa học được lắp đặt tại mọi thành phố và cũng chừng đó thời gian công nghệ mới mang lại một hệ thống camera có thể "nhặt" ra được gương mặt một tên khủng bố trong đám đông. Cho đến thời điểm hiện tại, chỉ có sự kết hợp giữa thiết bị theo dõi điện tử và trí thông minh của con người mới có thể tìm chân những kẻ khủng bố. Thời gian trôi qua, con người sẽ thông minh hơn để hiểu rằng phải sống thế nào với những mối đe dọa và tận dụng được công nghệ mà không làm suy yếu những giá trị cơ bản nhất của nó. Một quốc gia hy sinh sự tự do của các công dân của mình trong cuộc chiến đấu để bảo vệ chính họ không phải là người thắng cuộc.

(Theo Thời báo Kinh doanh, 8.2005)

- ▶ Cho đến khi được dẫn độ về đến Luân Đôn, Osman Hussain vẫn không thể tưởng tượng ra rằng làm cách nào mà lực lượng chống khủng bố của Anh có thể tìm ra dấu vết của hắn nhanh đến vậy. Là nghi can số một trong vụ đánh bom tự sát không thành ngày 21-7 tại Luân Đôn, hắn thừa hiểu mình phải làm gì để bí mật thoát thân càng nhanh càng tốt. Thế nhưng, ngay khi hắn tưởng rằng mình đã an toàn vì tìm được nơi ẩn náu tại Ý thì cũng là lúc hắn bị lực lượng đặc nhiệm nước này bắt sống và bàn giao cho cảnh sát Anh.

QUA MẠNG ĐIỆN THOẠI DI ĐỘNG

MINH THI

Bí ẩn từ chiếc điện thoại di động

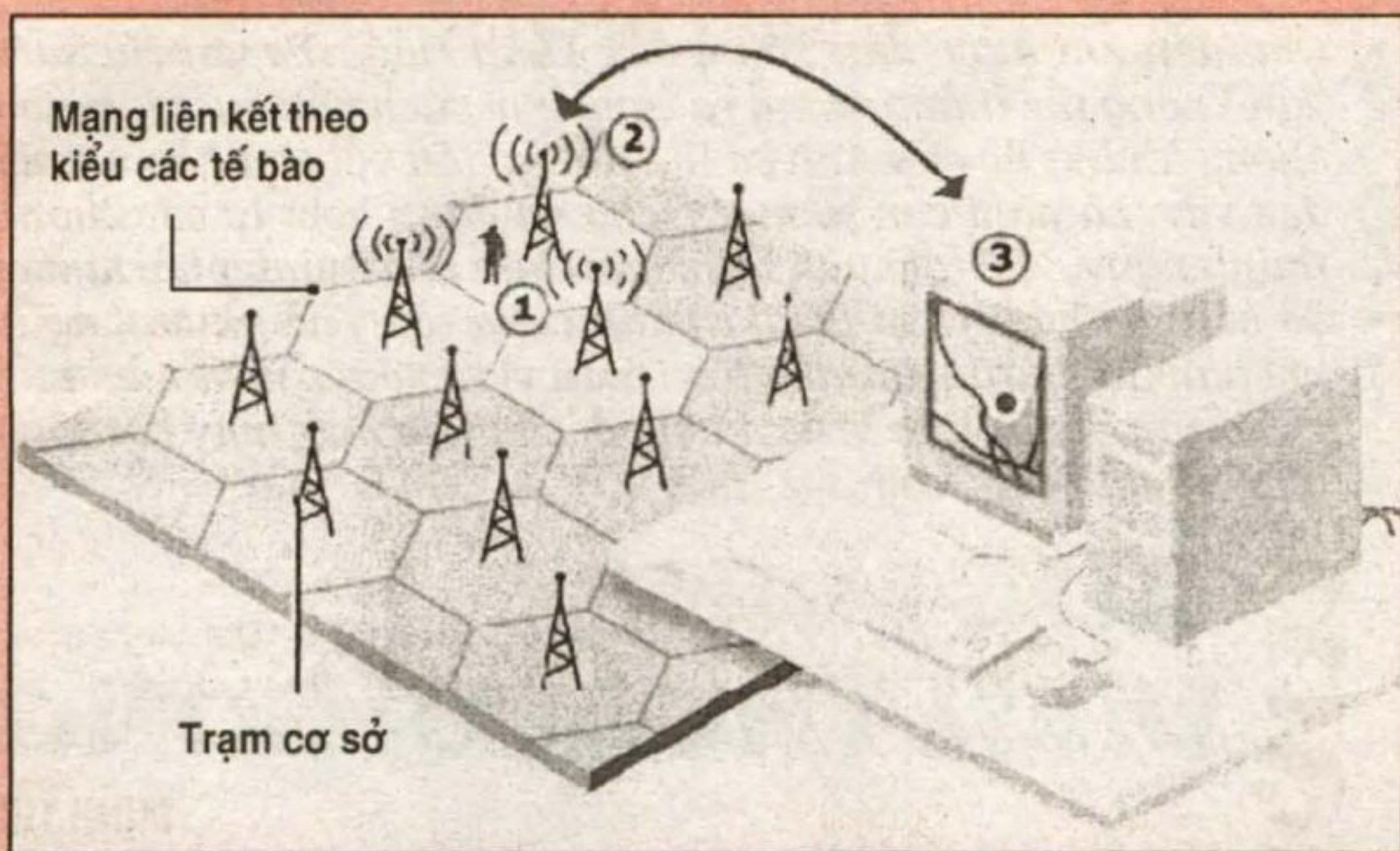
Phát ngôn viên của lực lượng chống khủng bố của Ý cho biết nhờ nỗ lực hợp tác giữa cảnh sát Anh và Ý mà chiến dịch truy bắt Osman Hussain đã thành công hơn cả những gì họ từng mong đợi. Trong chiến dịch này, cảnh sát hai nước Anh và Ý không chỉ bắt được tên khủng bố mà còn lần ra dấu vết của cả một mạng lưới mà hắn tham gia. Ngay sau khi phát hiện thấy Osman Hussain có mặt trong khu vực xảy ra vụ khủng bố bất thành ngày 21-7, cảnh sát Anh bắt đầu lần theo dấu vết của tên này thông qua cả một tổ hợp các biện pháp kỹ thuật đặc biệt,

trong đó có việc nghe trộm và xác định vị trí chính chiếc điện thoại di động mà hắn vẫn sử dụng.

Cho đến nay, đối với các cơ quan an ninh và tình báo phương Tây, việc nghe trộm các cuộc trao đổi cũng như lần theo dấu vết của những chiếc điện thoại di động là một biện pháp đơn giản nhất mà có thể đem lại thành công nhanh nhất. Tuy nhiên, trong trường hợp của Osman Hussain, người ta đã phải tiến hành một quá trình xử lý phức tạp và đồng bộ với sự hợp tác của lực lượng an ninh nhiều nước. Đối với cảnh sát Anh, nhiệm vụ quan trọng nhất và bí mật nhất vẫn là việc họ xác định được mã PIN của chiếc điện thoại di động mà Osman Hussain đang sử dụng để từ đó có thể lần ra vị trí mà hắn đang lẩn trốn.

Theo dấu mã SIM và mã số của chiếc điện thoại

Sau khi tìm ra hai số điện thoại di động mà Osman từng sử dụng

1. Chiếc điện thoại di động gửi tín hiệu đến trạm cơ sở gần nó nhất; 2. Thiết bị sử dụng phần mềm định vị sẽ xử lý thông tin từ các trạm cơ sở đưa về máy tính trung tâm để chỉ ra chính xác nhất vị trí của người sử dụng điện thoại di động; 3. Tất cả các dữ liệu trên được đưa về cho máy tính của cảnh sát và chiếc máy này sẽ xác nhận vị trí của người bị theo dõi lên bản đồ hành chính

khi đang ở Anh, cảnh sát nước này đã chuyển ngay cho cơ quan an ninh của nhiều nước châu Âu để yêu cầu họ tìm giúp vị trí của chủ nhân hai số điện thoại này. Chỉ vài giờ sau khi nhận được yêu cầu từ phía Anh, cảnh sát Ý đã có đủ khả năng nghe được tất cả các cuộc trao đổi trên điện thoại của tên khủng bố này cho dù hắn đã rất khôn ngoan khi liên tục đổi số SIM mỗi khi đi qua một vùng lãnh thổ khác nhau. Theo các chuyên gia kỹ thuật của Anh, sai lầm lớn nhất đối với Osman Hussein chính là việc hắn đã không thay đổi chiếc điện thoại mà hắn đang sử dụng.

Trên thực tế, mỗi chiếc điện thoại di động đều sử dụng hai cách để xác định nó khi kết nối với mạng

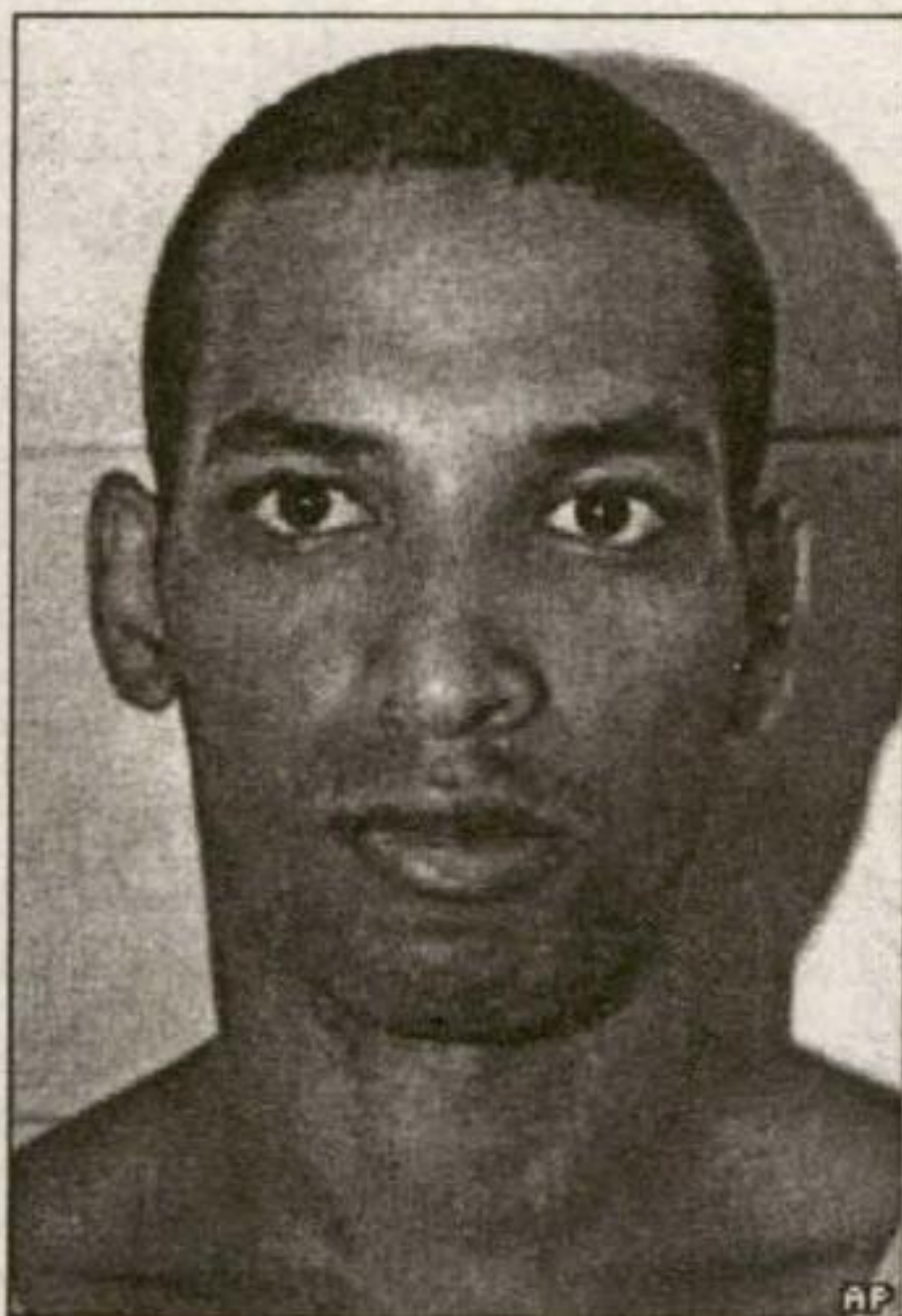
điện thoại di động. Trong cách thứ nhất, chiếc SIM trong máy điện thoại sẽ luôn phải gửi đi mã số định dạng quốc tế của người thuê bao (IMSI). Chính mã số này sẽ giúp cho mạng điện thoại di động ở đất nước mà người sử dụng máy di động đang đi qua có thể xác định được tài khoản, mã quốc gia xuất xứ của chiếc SIM này cũng như số điện thoại mà nó “đứng tên”. Trong trường hợp thứ hai, chiếc máy điện thoại di động sẽ chuyển tới mạng điện thoại di động gần nó nhất mã PIN và mã số chủng loại thiết bị di động quốc tế (IMEI) của chính chiếc điện thoại. Điểm đặc biệt là mã số của chiếc điện thoại di động sẽ không thay đổi cho dù người sử dụng có thể thay đổi chiếc SIM

đang sử dụng.

Gần như một quy tắc mang tính kỹ thuật, tất cả các máy điện thoại di động đều phải gửi đi những thông số này mỗi khi người sử dụng tiến hành một cuộc gọi và khi bản thân chiếc điện thoại “đăng nhập” vào mạng di động địa phương mà nó đi qua. Chính vì thế, khi lực lượng cảnh sát đã biết được chiếc

điện thoại mà họ đang cần theo dõi thì việc xác định chính xác vị trí của chủ nhân chiếc điện thoại này sẽ không mấy khó khăn. Trong thực tế, toàn bộ mạng điện thoại di động trên toàn thế giới được thiết lập theo dạng mạng lưới và chia đều thành các “tế bào” kiểu tổ ong với trạm cơ sở của mỗi tế bào được đặt tại trung tâm của một mắt lưới đó. Thông thường, bộ vi xử lý của các trạm cơ sở là nơi cung cấp cho các máy tính của lực lượng cảnh sát khu vực mà chủ nhân của chiếc điện thoại di động đang có mặt. Tuy nhiên, có nhiều trường hợp có

nhiều hơn hai hoặc ba trạm cơ sở cùng báo về vị trí của một máy điện thoại di động. Lực lượng cảnh sát sẽ sử dụng thiết bị định hướng cắt góc theo hình tam giác để xác định chính xác vị trí của người đang sử dụng chiếc điện thoại di động đó. Trong các khu vực nội đô có nhiều nhà cao ốc thì các trạm cơ sở của mạng điện thoại di động càng phải

◀ Osman Hussain bị cảnh sát Ý bắt sống khi đang nấu nướng trong căn hộ của người em trai ở Roma

4 nghi can chính trong vụ khủng bố bắt thành tại Luân Đôn ngày 21-7-2005

Thông qua chiếc điện thoại di động mà Osman Hussain đã sử dụng, cảnh sát Anh đã xác định được toàn bộ quá trình lẩn trốn của hắn từ khi gây án bất thành cho đến khi về ẩn náu tại Roma

đan xen vào nhau, chính vì vậy, phương pháp trên của lực lượng cảnh sát có thể giúp họ xác định vị trí của người cần theo dõi với sai số có khi chưa đến 100m.

Nghe trộm điện thoại

Đồng thời với việc lẩn theo dấu vết của Osman Hussain, lực lượng cảnh sát Ý còn tiến hành theo dõi các hành vi và mối quan hệ của hắn qua các cuộc trao đổi trên chính chiếc điện thoại mà hắn đang sử dụng. Một quan chức cảnh sát Ý cho biết, lúc đầu, họ vẫn chưa thể xác định được chủ nhân của chiếc điện thoại bị theo dấu kia có phải là Osman Hussain hay không. Thế nhưng, khi hắn sử dụng một số ngôn ngữ của người Ethiopia để liên lạc với rất nhiều đối tượng khác nhau, trong đó có một số tên đang ẩn náu tại khu vực biên giới giữa Somali và Eritrean thì cảnh

sát Ý xác định rằng họ đã nắm được đối tượng cần tìm. Không những thế, thông qua việc giải mã các cuộc liên lạc của Osman Hussain, cảnh sát Ý còn cung cấp cho lực lượng chống khủng bố của các nước đồng minh rất nhiều chi tiết có liên quan đến hoạt động của một mạng lưới khủng bố rộng lớn.

Đại diện của cảnh sát Ý cho biết, để giữ bí mật tuyệt đối hoạt động theo dõi của mình, họ đã phải sử dụng một thiết bị đặc biệt được gọi là thiết bị "bắt nối IMSI". Theo đó, thiết bị cơ động này được cấu tạo tương tự như một trạm xử lý thông tin cơ sở của mạng điện thoại di động. Điều này cho phép nó có thể đăng nhập vào mạng điện thoại di động một cách hợp pháp và quan trọng hơn là nó có khả năng đánh lừa được chiếc điện thoại để thu nghe và giải mã toàn bộ các cuộc gọi đến cũng như gọi đi từ chiếc điện thoại. Trong các cuộc gọi đi, thiết bị "bắt nối IMSI" sẽ chuyển ngay tín hiệu đến các trạm cơ sở gần nó nhất. Còn với các cuộc gọi đến, thiết bị "bắt nối IMSI" lại chuyển tín hiệu đến thẳng chiếc điện thoại khiến cho chủ nhân của nó không hề nghi ngờ rằng hắn đang bị nghe trộm. Tuy nhiên, để đảm bảo tính hợp pháp của hoạt động này, cảnh sát Anh và Ý đều đã phải thông qua chính phủ hai nước để yêu cầu các công ty viễn thông cho phép họ chặn nghe các cuộc điện đàm trên.

(Theo Reuters)

Khoa học Cuba.

BÀI HỌC CHO CÁC NƯỚC ĐANG PHÁT TRIỂN

NGỌC NHÀN

Một góc Cục Nghiên cứu khoa học Tây Havana

- ▶ Mặc dù phải chịu sự cấm vận và bao vây phong tỏa của Mỹ, Cuba đã tự lực cánh sinh, xây dựng thành công một nền khoa học công nghệ tiên tiến, vươn tới trình độ hàng đầu thế giới, đặc biệt là trong lĩnh vực công nghệ sinh học.

Chính sách phát triển khoa học định hướng phát triển kinh tế

Sau cuộc cách mạng năm 1959, Cuba chỉ được biết đến như là điểm thu hút du lịch với những bãi biển dài đầy nắng và những cánh đồng mía bát ngát mênh mông, cơ sở hạ tầng khoa học hầu như chưa có gì. Khi chính quyền non trẻ do Chủ tịch Fidel Castro mới thiết lập nhận thức được sự cần thiết phải xây dựng

một nền khoa học hiện đại làm chỗ dựa phát triển kinh tế, Cuba đã thiết lập mối quan hệ chặt chẽ với Liên Xô và các nước trong khối xã hội chủ nghĩa (XHCN) trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo. Trong thời gian này, Cuba cử rất nhiều sinh viên và cán bộ nghiên cứu khoa học trẻ sang học tập tại Liên Xô và các nước XHCN có trình độ khoa học cao như Đức, Tiệp Khắc, Hungary.

Nhưng khác với mô hình phát triển khoa học của Liên Xô với định hướng xoay quanh những dự án phát triển các tổ hợp công nghiệp quân sự khổng lồ, Cuba định hướng phát triển mạnh ngành y tế và nông nghiệp, làm nền tảng để xây dựng xã hội. “Chúng tôi kết hợp cả nghiên cứu về khoa học cơ bản và khoa học ứng dụng, nhưng tất cả nhằm mục đích phục vụ xã hội” - Pedro Valdés Sosa, chuyên gia của Trung tâm Thần kinh học Havana (cơ quan đã đóng góp rất lớn trong việc xây dựng một phòng thí nghiệm nghiên cứu về bộ não đầu tiên ở Cuba từ năm 1970), phát biểu.

Sau khi Liên Xô tan rã năm 1991, nền khoa học Cuba cũng bước vào giai đoạn khó khăn do mất đi đối tác thương mại và nguồn viện trợ kinh tế lớn nhất. Trong giai đoạn này, Cuba đã giảm một phần ba tổng sản phẩm quốc nội (GDP) và do đó ngân sách cho nghiên cứu cũng bị cắt giảm đáng kể. Tuy nhiên, so với các lĩnh vực khác, khoa học công nghệ vẫn được chính phủ ưu tiên đầu tư, nhưng chủ yếu tập trung vào các dự án nghiên cứu ứng dụng thực tiễn cao. Ngân sách dành cho phát triển khoa học công nghệ vẫn được duy trì ở mức trên 1,5% GDP. Trụ cột của toàn bộ các dự án này là tổ hợp khoa học mang tên Cục Nghiên cứu khoa học Tây Havana, quy tụ hơn 50 trung tâm nghiên cứu có uy tín nhất nước. Tại đây luôn có hơn 4.000 nhà khoa học và chuyên gia nghiên cứu làm việc. Thống kê sơ bộ cho thấy, Cuba đã

đầu tư vào tổ hợp này hơn 1 tỉ đôla kể từ cuối thập niên 1990 trở lại đây. Thành quả của tổ hợp này là vô cùng lớn, đặc biệt là trong lĩnh vực công nghệ sinh học, trong đó phải kể tới công trình nghiên cứu sản xuất vắc xin chống viêm màng não type B, vắc xin chống ung thư. Loại vắc xin này mặc dù bị các thế lực chống Cuba phản đối mạnh mẽ nhưng vẫn được cấp phép sử dụng tại Mỹ. Ông George Morris, giám đốc Tập đoàn dược phẩm Beckpharma, Anh, cho biết, hiện có hàng chục tập đoàn dược phẩm nước ngoài ký hợp đồng khai thác đầu ra các sản phẩm công nghệ sinh học dược phẩm của Cuba. Đây là một thành tựu đáng ghi nhận ở một nước có hoàn cảnh kinh tế còn rất nghèo như Cuba.

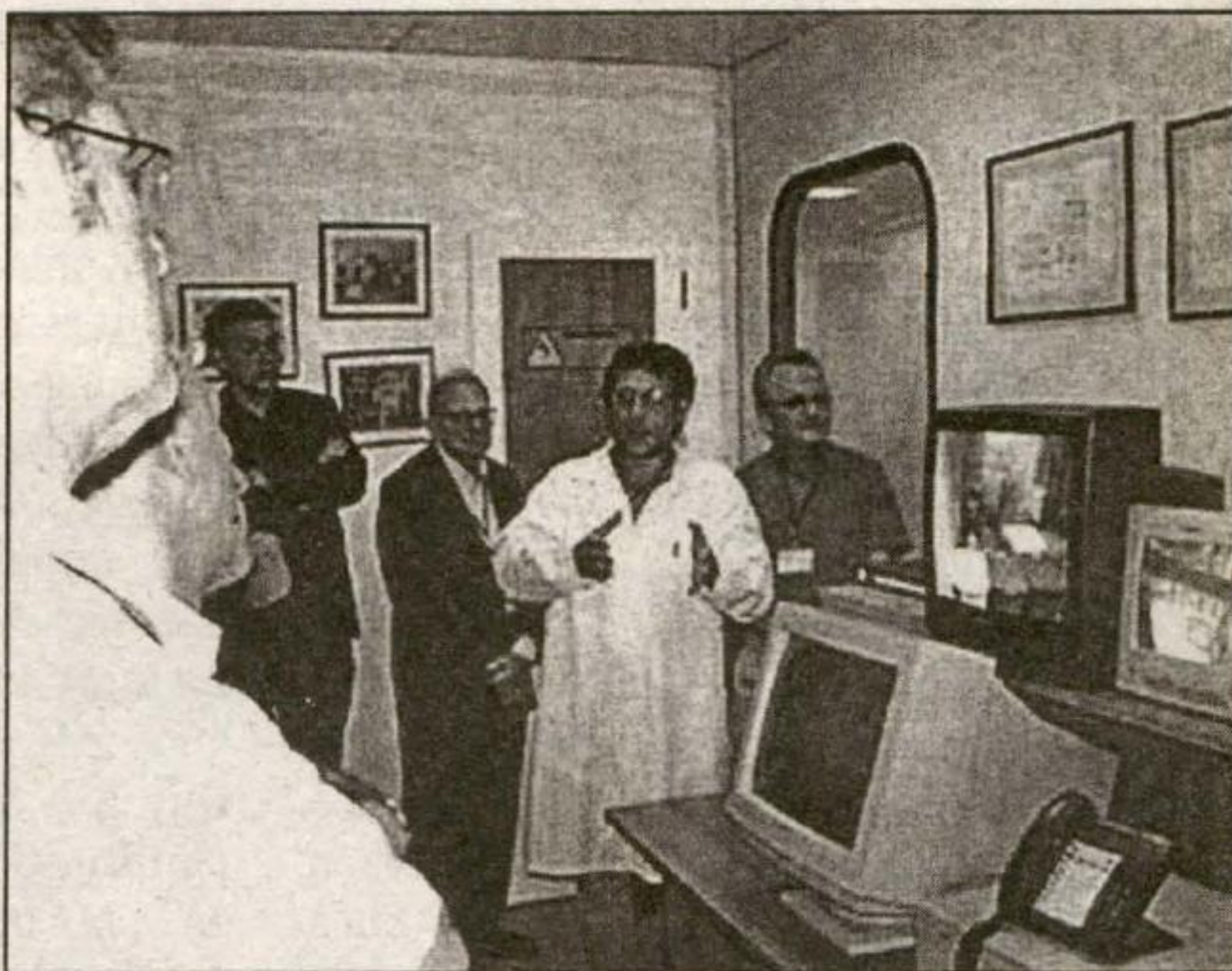
Osvaldo FranchiAlfaro Roque là một doanh nghiệp Cuba đã thu hút nhiều sự chú ý của các đối tác nước ngoài nhờ cộng tác chặt chẽ với các đồng nghiệp tại Đại học Nông nghiệp Havana và có một trang trại đặt tại bang San José, được coi là phòng trưng bày của công ty ở Mỹ. Sản phẩm của công ty là thiết bị kiểm soát tưới tiêu, chủ yếu làm từ đồ nhựa và thủy tinh phế thải, chi tiết máy cũ, sản phẩm dễ chế tạo và giá thành thấp nhưng hiệu quả cao, dễ vận hành, chính vì thế được các nông trại của nhiều nước quan tâm đặt hàng. Hàng loạt công ty và trung tâm nghiên cứu nhỏ như của Franchi đã nghiên cứu thành công và đưa vào thử nghiệm nhiều loại thuốc trừ sâu và phân bón hữu cơ

có hiệu quả tốt. Thành quả của các công trình nghiên cứu định hướng phục vụ sản xuất của Cuba đã thu hút sự chú ý của nhiều nhà khoa học trên thế giới, đặc biệt là Mỹ. “Tôi chọn Cuba để làm luận án tiến sĩ vì hệ thống nông nghiệp ở nước này khác với Mỹ” - Catherine Badgley, nghiên cứu sinh của Đại học Michigan đang làm luận án về hệ thống canh tác quy mô nhỏ tại Cuba đã nói. Badgley còn đánh

giá cao cách thức mà các chuyên gia cố vấn cho các nước phát triển giống cây trồng và những công nghệ mới để kiểm soát sâu bệnh không sử dụng hóa chất độc hại. “Cuba đã làm nông nghiệp theo một phương thức của riêng họ”.

Những bài học cho các nước đang phát triển

Một trong những nguyên nhân chủ yếu làm nên thành công của nền khoa học Cuba là sự quan tâm của chính phủ. Hệ thống giáo dục và đào tạo bậc tiểu học, trung học cơ sở được đầu tư rất lớn và đúng chỗ, không thua kém với những nước phát triển nhất tại châu Âu hay Bắc Mỹ. Tỷ lệ dân số biết đọc và biết làm toán của Cuba thuộc hàng cao nhất thế giới. Ở bậc đại học, một số lượng lớn sinh viên được chính phủ cấp học bổng và hỗ trợ đi đào

Các chuyên gia làm việc tại một phòng thí nghiệm nghèo nàn của Đại học Havana

tạo ở nước ngoài, chủ yếu tại những nước có quan hệ gắn bó với Cuba là Liên Xô và khối XHCN và hiện nay là tới châu Âu và Mỹ Latinh. Nhà nước cũng áp dụng các chính sách khuyến khích lưu học sinh tốt nghiệp trở về nước làm việc, nhất là chế độ đãi ngộ xứng đáng với tài năng của họ.

Nhưng nguyên nhân quyết định nhất có thể nói chính là sự định hướng của nhà nước. Nhiều quốc gia châu Mỹ như Venezuela và Argentina đã nhiều lần bày tỏ mong muốn xây dựng một nền khoa học công nghệ tiên tiến trên cơ sở kết hợp khoa học cơ bản và khoa học ứng dụng, mô hình giống như ở các nước phát triển. Cuba đã lựa chọn cách làm khác, theo cách đi riêng, phù hợp với tình hình kinh tế và chính trị của mình: chỉ tập

trung vào những lĩnh vực có tính ứng dụng cao và phù hợp với điều kiện cụ thể. Nền khoa học Cuba cơ cấu giống như một tổ hợp công nghiệp - nghiên cứu khổng lồ do các bộ phận đơn lẻ hợp lại, với mục đích phục vụ sự phát triển của xã hội hơn là lợi nhuận thương mại. Nếu một dự án nghiên cứu chứng minh được tính khả thi, có thể cho các sản phẩm thu hút nguồn ngoại tệ hoặc phục vụ lợi ích của cộng đồng, nó sẽ được duyệt cấp ngân sách để phát triển. Mặc dù Cuba không đầu tư nhiều vào các nghiên cứu cơ bản, nhưng các nhà khoa học làm việc trong lĩnh vực này cũng đạt được nhiều thành công và hỗ trợ hiệu quả cho các lĩnh vực khác.

Các nhà khoa học được đãi ngộ cao hơn những người làm việc trong lĩnh vực khác. Họ cũng được tạo điều kiện để ra nước ngoài tham gia các khóa học ngắn ngày, tham dự hội thảo và thực tập ở những phòng thí nghiệm hiện đại ở châu Âu. Vì vậy, hầu hết đều hết sức cố gắng phấn đấu, nâng cao trình độ

của mình để cho ra đời những công trình có ý nghĩa thực tiễn lớn vì tương lai đất nước.

Ở một nước có điều kiện khó khăn nhiều bề như Cuba, những thành công trong phát triển khoa học công nghệ thực sự là bài học quý. Chính sách thù địch của Mỹ đã ảnh hưởng rất lớn đến nền khoa học của Cuba từ nhiều phía. Chẳng hạn, một dự án nghiên cứu về bệnh sốt xuất huyết (sốt Dengue) giành được giải thưởng 700.000 đôla từ Quỹ Bill & Melinda Gates của tỉ phú Bill Gates, nhưng số tiền này đã bị Mỹ phong tỏa hơn 1 năm mới trao lại cho tác giả của công trình. Tuy nhiên, điều đó không ngăn được Cuba xây dựng được một nền khoa học công nghệ hiện đại và chứng minh rằng bất cứ một quốc gia nào, dù xuất phát điểm có thấp đến đâu nhưng nếu có chính sách đầu tư đúng hướng của nhà nước trên cơ sở những định hướng phù hợp, chắc chắn sẽ thu được nhiều thành tựu không thua kém bất kỳ một nước nào trên thế giới.

(Theo Science)

BẠN CÓ BIẾT?

- ♦ 250kg là khối lượng thỏi vàng lớn nhất thế giới vừa được Công ty Mitsubishi Material Corp. (Nhật) đúc ra. Dài 45,5cm, mặt dưới rộng 22,5cm, cao 17cm, trị giá thỏi vàng khoảng 3,7 triệu đôla. Kỷ lục cũ thuộc về một thỏi vàng của Đài Loan đúc ra, nặng 220kg.
- ♦ 505 điểm là tổng số điểm đạt được trong kỳ thi tuyển vào Trường Đại học Công nghệ và giáo dục Thiên Tân (Trung Quốc) của cậu bé 10 tuổi Zhang Zinyang, người Liêu Ninh (cao hơn điểm chuẩn đến 47 điểm). Zhang đã phá kỷ lục về sinh viên đại học nhỏ tuổi nhất do Feng Hao đạt được khi vào học Đại học Tổng hợp Hồ Nam năm 2000, lúc 12 tuổi.

Q.V

UGANDA:

- ▶ Trải qua gần 10 năm chiến tranh liên miên, cả đất nước Uganda đang bị chia rẽ sâu sắc.
- Đàng sau cuộc chiến ấy, phụ nữ Uganda vẫn là những người phải chịu nhiều khổ cực hơn cả.
- Tại đất nước này, ngoài những nỗi lo về cuộc sống như cái ăn, cái mặc... phụ nữ Uganda còn đang phải đối đầu với nạn hiếp dâm và quấy rối tình dục có thể xảy ra ở bất cứ nơi đâu.

Sự thật đau lòng

Sau khi già thanh niên Uganda phát hiện ra người đàn bà mà hắn đã cưỡng hiếp trong bóng đêm ngoài trại tị nạn chính là mẹ hắn, lương tâm hắn đã nguyên rủa hắn. Hắn đã treo cổ tự tử ngay chính nơi việc đó xảy ra. Sự việc này đã thật sự gây sốc cho toàn bộ những gia đình đang sinh sống trong khu vực quanh đây. Họ đều đã phải từ bỏ quê hương bản quán và kéo nhau đến đây chui rúc trong những chiếc lều của trại tị nạn để chạy trốn những cuộc giao tranh triền miên giữa quân chính phủ và phiến quân nổi loạn khát máu.

Giờ đây, khu trại tị nạn bao gồm toàn những căn lều tạm bợ mà bên trong nó là sự nghèo nàn, đói rách cùng với sự sa đọa trầm trọng về đạo đức trở thành ngôi nhà chung

Những phụ nữ không có tương lai

BẠCH PHƯƠNG

Nạn đói, chiến tranh đã đẩy không ít phụ nữ Uganda ra khỏi ngôi nhà của chính mình

cho hơn 1,6 triệu con người. Lực lượng quân phiến loạn LRA (Lord's Resistant Army) đã chiếm cứ toàn bộ quê hương của những con người này. Kéo quân đến đâu chúng cũng tiến hành bắt bớ, giết chóc, tống tiền

hay chặt chân tay của các nạn nhân để đòi thức ăn hay tiền chuộc. Đối với phụ nữ, nạn xâm phạm tình dục diễn ra thường xuyên đến mức báo động ngay bên trong những trại tị nạn. Theo báo cáo của UNHCR (Cao ủy Liên hiệp quốc về người tị nạn), nguyên nhân chính dẫn đến tình trạng này chính là sự nghèo đói, nạn nghiện rượu và sự dốt nát. Điều đáng buồn hơn nữa là phần lớn những phụ nữ bị xâm phạm đều không dám công khai vì họ sợ bị trả thù.

Ông Semei Okwir, một người tị nạn sống trong trại Pabbo cho rằng đa số các phụ nữ châu Phi không bao giờ nói ra kẻ xâm hại mình là ai bởi vì đó là sự im lặng truyền thống. Hơn thế nữa, trong nền văn hóa của những người Acholi, hiếp dâm một người phụ nữ luôn được coi là điều bình thường. Theo các nhà nghiên cứu của Liên hiệp quốc, hiếp dâm hay xâm hại tình dục đối với chị em phụ nữ tại các trại tị nạn ở Uganda như Pabbo là việc xảy ra hàng ngày. Khi mà điều kiện sinh sống hết sức khó khăn, việc lạm dụng rượu và ma túy luôn đi cùng với tình trạng không có công ăn việc làm đã khiến cho những người đàn ông trong khu vực này trở nên băng hoại về mặt đạo đức.

Cuộc sống túng bấn trong những khu trại tị nạn quá đông đúc đã khiến cho những người đàn ông Acholi đánh mất vai trò truyền thống của mình đối với gia đình, trong khi đó, phụ nữ Uganda đã phải tiếp nhận toàn bộ công việc nuôi sống gia đình, chăm sóc con cái. Chính sự mất cân bằng trong

vai trò của mỗi người trong các gia đình ở Uganda này đã gây ra sự thất vọng, nản chí, lạm dụng bạo lực và cuối cùng là sự nghiện ngập. Theo báo cáo mới đây của UNICEF, hiếp dâm đã trở thành một tội danh phổ biến nhất tại Uganda. Theo đó, những em gái từ 13 đến 17 tuổi chiếm số lượng lớn nhất trong danh sách các nạn nhân. Những người có nguy cơ bị hiếp dâm cao thứ hai là phụ nữ cao tuổi hơn và những bé gái từ 4 đến 9 tuổi. Không một cơ quan nào có thể thống kê được những kẻ gây ra các vụ hiếp dâm này là ai bởi lẽ chúng có thể là người thân, người lạ và cả quân chính phủ Uganda.

Báo cáo của các cơ quan Liên hiệp quốc cho thấy hầu như toàn bộ các nạn nhân đều bị tổn thương trầm trọng về mặt tinh thần cũng như bị nhiễm nhiều loại bệnh khác, trong đó có cả HIV/AIDS. Thế nhưng, với tình trạng kinh tế suy sụp như hiện nay tại Uganda, đa số nạn nhân này đều không nhận được sự chăm sóc y tế cần thiết chứ chưa nói gì đến các chương trình bảo vệ phụ nữ của chính phủ. Thêm vào đó, nỗi ám ảnh bị người thân ruồng bỏ cũng như nỗi lo sợ bị trả thù đã khiến cho phụ nữ Uganda phải đối đầu với những thách thức không nhỏ khi bị hiếp dâm và xâm hại tình dục. Cộng tác viên của Chương trình cứu trợ Liên hiệp quốc, Isabella Amony cho biết: "Việc tham nhũng triền miên trong lực lượng cảnh sát Uganda càng khiến cho phụ nữ tại nước này không thể khai báo ra những kẻ đã làm nhục mình. Không những thế, tại quốc

gia này đa số những người bị hại đều không có đủ tiền để đóng một khoản phí trước khi khai báo ra kẻ đã xâm hại mình”.

Chính phủ cũng bất lực

Trợ lý phụ trách điều tra thuộc lực lượng cảnh sát Uganda - ông Constantine Okwir đã phủ nhận mọi trách nhiệm của mình trước các quan chức chính phủ. Thế nhưng, ông này lại thú nhận với các phóng viên Hãng Reuters rằng lực lượng cảnh sát buộc phải thu thêm tiền của nạn nhân bởi vì họ không có kinh phí cho việc truy bắt kẻ phạm tội. Trong khi đó, trên suốt quãng đường dài hơn 50km từ Gulu đến trại tị nạn Pabbo không hề có một tòa án nào tồn tại. Đại diện của Quốc hội Uganda là bà Jane Alisemera cũng phải thừa nhận rằng các cơ quan chính phủ không thể kiểm soát được tình hình bởi vì đến ngay cả lực lượng cảnh sát cũng không biết họ có thể làm được gì. Trong cuộc họp báo về vấn đề quyền con người, bà J. Alisemera đã phải thốt lên: “Chẳng một ai có thể giúp gì cho số phận những phụ nữ ở những nơi như thế. Ở đó làm gì có đồn cảnh sát mà có chẳng nữa thì cũng chỉ là những căn lều tạm mà thôi”. Các nhân viên cứu trợ người địa phương cũng thừa nhận rằng do chiến tranh liên miên, lực lượng cảnh sát vốn đã thiếu nay lại càng yếu hơn khi họ không có lấy một nơi để ghi nhận lời khai của các nạn nhân hay nhân chứng. Điều duy nhất mà những người này có thể khuyên giải người

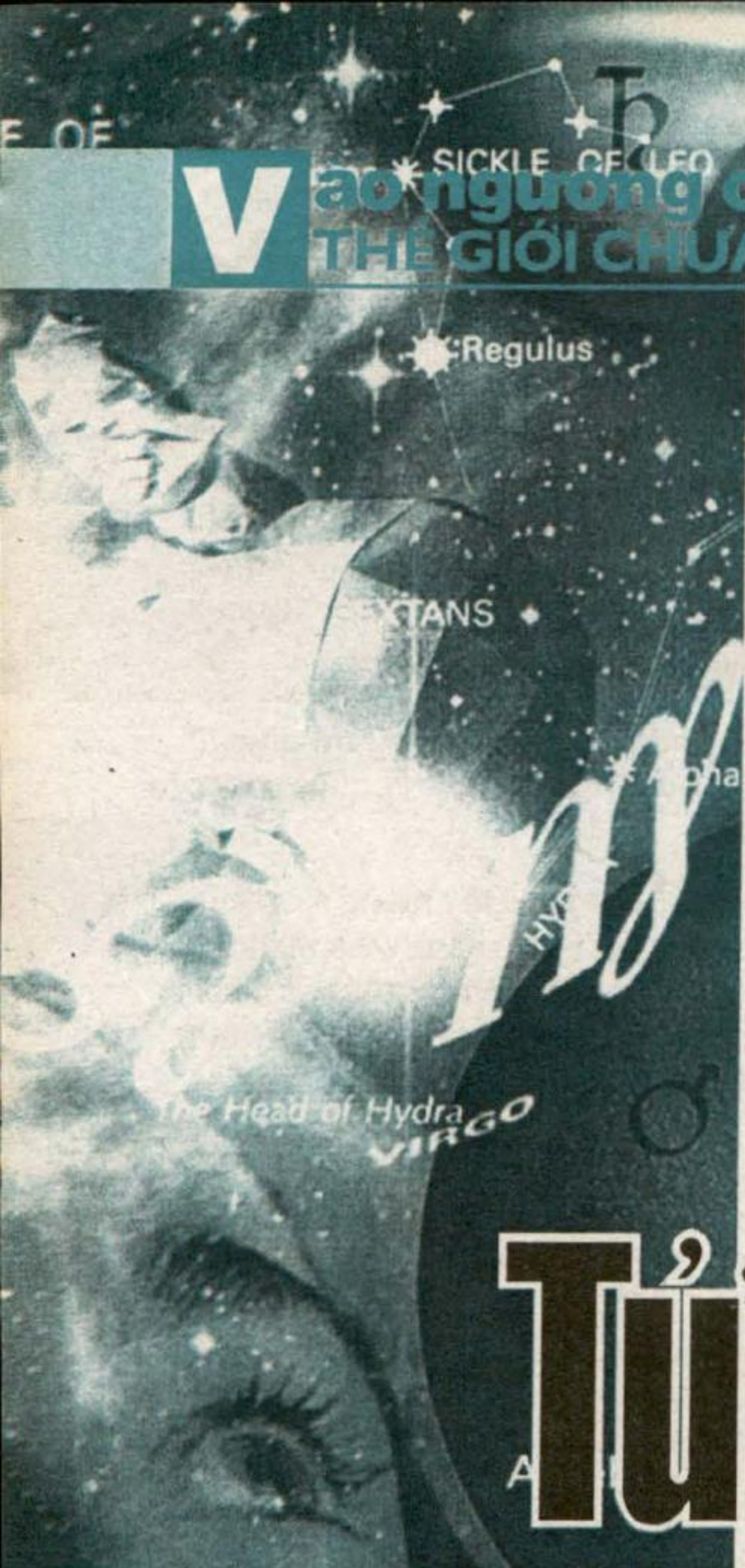

Phụ nữ Uganda đang kêu gọi sự trợ giúp từ các tổ chức nước ngoài để bảo vệ quyền được đối xử tử tế

bị hại là hãy giữ lấy mạng sống của mình và gia đình bằng cách im lặng.

Trước sức ép từ các tổ chức nhân quyền và các nước tài trợ chính, mới đây chính phủ Uganda đã hứa sẽ đầu tư nhiều hơn nữa cho việc huấn luyện lực lượng cảnh sát, quân đội và các nhân viên chính phủ quản lý các trại tị nạn về tội quấy rối tình dục. Thêm vào đó, các tổ chức hoạt động vì quyền lợi của phụ nữ cũng đã phát động nhiều hoạt động khuyến khích và tôn trọng quyền lợi của phụ nữ ở đất nước này. Riêng đối với trại tị nạn Pabbo, đại diện chính phủ Uganda cũng đã cam kết sẽ tăng thêm sĩ quan cảnh sát có trách nhiệm đến đây để lập lại trật tự đã bị mất suốt nhiều năm qua. Tuy nhiên, các nhà phân tích cũng phải thừa nhận rằng chừng nào giao tranh còn diễn ra liên tiếp giữa quân chính phủ và lực lượng phản loạn thì chừng đó số phận người phụ nữ tại đất nước này còn bấp bênh hơn khi nào hết.

(Theo Reuters)

Vào ngưỡng cửa THẾ GIỚI CHƯA BIẾT

Tử vi - khoa học của huyền bí

Trong những kiểu bói toán, khoa tử vi thường được coi là một trong những kiểu bói toán có tính chính xác cao và được nhiều người tín nhiệm. Trước khi khoa tử vi ra đời, Trung Hoa đã có nhiều hình thức bói toán khác như *bốc phệ* do Văn Vương đời nhà Chu dựa trên Hà Đồ tạo thành 64 quẻ bói hợp thành. Sau đó nền triết học Trung Hoa xuất hiện thuyết âm dương ngũ hành dựa trên sự tương sinh tương khắc của 5 yếu tố cơ bản nhằm giải thích đời sống và tùy từng cặp yếu tố kết hợp với nhau sẽ cho những kết quả khác nhau với độ biến thiên rất phức tạp. Đây là học thuyết có ảnh hưởng mạnh mẽ đến khoa tử vi sau này.

Về phạm trù số mệnh được đề cập đến ở vị trí trung tâm của khoa tử vi, thực ra trước đó đã có nhiều nhà triết học có những cái

Tử vi.

KHOA HỌC HAY MÊ TÍN?

HOÀNG TÙNG

- ▶ *Tử vi là một dạng thức khoa học hay chỉ là một hình thức bói toán mang đầy yếu tố mê tín và lừa đảo? Câu hỏi đó còn đang gây tranh cãi. Tuy nhiên có thể nói với tính chất khoa học thần bí và hư ảo của mình, tử vi là một đối tượng nghiên cứu khá thú vị.*

nhìn khác nhau. *Khổng Phu Tử* nói “*Tận nhân lực, tri thiên mệnh*” nghĩa là hãy cố gắng làm hết sức mình rồi thành bại thế nào mới biết được mệnh trời. *Trang Tử* thì cho rằng, con người thành bại, nghèo hèn hay giàu sang đều do định mệnh, ngay cả vận nước cũng do thiên mệnh chi phối, không thể thay đổi. Còn học giả *Tuân Tử* thì phủ nhận sự tồn tại của số mệnh và cho rằng tất cả họa phúc con người đều do chính hành động của họ tạo thành.

Đến đời nhà Tống, nền văn minh Trung Hoa đã có bước phát triển mạnh mẽ trong việc nghiên cứu về nhân học. Nhiều triết gia đã chuyên tâm nghiên cứu về con người nhằm tìm ra những nguyên tắc về cuộc sống. Khoa tử vi tuy ra đời muộn nhưng đã tổng hòa được những tinh hoa của bói dịch, nhân tướng học, thiên văn học của Trung Hoa cổ đại. Tử vi đã quy nạp cho mình một hệ thống thuật ngữ học thuật riêng. Một số quan điểm trong tử vi tuy không được chứng minh nhưng vẫn được áp dụng trong đời sống hàng ngày như áp dụng lý thuyết âm dương ngũ hành vào y học. Với những nét đặc trưng độc đáo, nhiều nhà khoa học ngày nay xem tử vi như là một bước tiến về nhân học Trung Hoa thời trung đại.

Đối tượng nghiên cứu của tử vi chính là con người và số mệnh con người. Con người trong tử vi là con người gắn liền với gia đình và những mối quan hệ xã hội. Có thể coi tử vi là một dạng thức khoa học kết hợp

triết học một cách khá sơ khai và chất phác. Loại hình nghiên cứu của nó dựa trên tính trực quan và mang nhiều yếu tố triết học ở dạng sơ kỳ. Tử vi dùng nhiều phương pháp nghiên cứu kết hợp, đó là phân tích, tổng hợp và động, trong đó chia thành đại phân tích và vi phân tích. Những triết lý, bói toán cũng được hệ thống hóa dựa trên nền tảng của triết lý âm dương ngũ hành. Tử vi vận động theo các vì sao ở 10 Can, 12 Chi dịch chuyển và biến đổi theo lý thuyết Bát quái, tương tác với nhau theo thuyết âm dương ngũ hành.

Vậy tử vi là gì và ai là người đã có công sức hình thành và phát triển nên dạng thức khoa học thô sơ này?

Di Hi - Trần Đoàn lão tổ

Ông tổ của khoa tử vi là một đạo sĩ tu trên núi Hoa Sơn có tên hiệu là *Di Hi* và tên thật là *Trần Đoàn*, sống vào đời nhà Tống. Dựa vào Kinh Dịch cùng những khai triển về lý thuyết Âm Dương Ngũ hành của Đồng Trọng Thư, một triết gia đời Hán, ông đã lập ra khoa tử vi với mục đích tìm hiểu con người và số phận con người, dựa trên hệ thống quy luật biến hóa của triết thuyết về vũ trụ thời đó. Bằng cách tích hợp những biến số của đời sống dựa trên ngày sinh tháng đẻ, Trần Đoàn đã tìm ra nguyên tắc viết nên *lá số tử vi* rất gọn gàng với 12 cung và hơn 100 vì sao nhằm tiên đoán số phận của con người. Lá số tử vi gồm 10 chính tinh và nhiều phụ tinh an định trên 12 cung nằm trên một thiên bàn. Những vì sao và cung

mệnh có mối quan hệ tương tác rất phức tạp, có ảnh hưởng tích cực hay tiêu cực đến bản mệnh. Trong những ngôi sao bản mệnh, sao Tử vi là ngôi sao quan trọng nhất (tử là màu tím, vi là huyền diệu). Tử vi là tên ngôi sao chủ tinh của con trưởng vua Văn Vương đời Chu; Trung cung tử vi đại đế cai quản hai cung Nam Tào, Bắc Đẩu nắm giữ chuyện sinh tử của thiên hạ trong tay. Các vua chúa ngày xưa cũng coi tử vi chính là sao tương tinh của mình và cho rằng cung sao tử vi trên bầu trời tương ứng vào chính hoàng cung.

Tương truyền, Trần Đoàn là một đạo sĩ kỳ dị. Ông ngủ suốt ngày và giấc ngủ đầu đời của ông dài tới 40 năm. Theo truyền thuyết thì sau này Trần Đoàn lão tổ có gặp và dâng cho Tống Thái Tổ là Triệu Khuông Dã cuốn *Tử Vi chính nghĩa kinh* để nhà vua dựa vào đó mà biết cách lựa chọn người tài giúp quốc thái dân an. Sau này, hoàng gia Tống dựa trên cuốn *Tử vi chính nghĩa kinh* mà soạn thành *Triệu thị minh thuyết Tử vi* (Sách của họ Triệu giảng giải minh bạch về thuyết tử vi). Ngoài ra, cũng có những học giả nổi tiếng khác viết về tử vi như *Tử vi âm dương chính nghĩa* của Lã Ngọc Thiềm và *Tử vi đấu số toàn thư* do La Hồng Tiên biên soạn (đời nhà Tống). Đến đời nhà Minh có thêm *Tử vi thiên thuyết* của Lưu Bá Ôn và *Lịch số Tử vi toàn thư* của Hứa Quang Hy. Dưới triều đại nhà Thanh, tất cả những nghiên cứu nhỏ lẻ về tử vi đã được tập hợp vào thành

Tử vi đại toàn.

Trong một lá số tử vi, nhiều nhất người ta có 118 sao. Mỗi ngôi sao có một ý nghĩa. Sao này khi tương tác với sao khác lại có ý nghĩa khác. Cho dù rằng sự chính xác của khoa tử vi còn phải bàn cãi nhưng việc *mã hóa* và *sơ đồ hóa* số mệnh của con người vào một lá số tử vi đã cho thấy tham vọng lớn lao của khoa tử vi. Ngày nay, dưới con mắt khoa học, khoa tử vi được coi như một loại hình khoa học huyền bí kết hợp với nhân học và sự phân tích độc đáo trong việc tiên đoán số mệnh con người. Thực tế để xem chuẩn một lá số tử vi là một điều bất khả thi vì nó là một hàm số có quá nhiều biến số tương tác lẫn nhau. Nếu coi các nguyên tắc tương tác giữa các sao là một hàm số, thì lá số tử vi của một người là một hàm số có tới hơn 100 biến số. Đây là một hàm số quá phức tạp và không có lời giải thấu triệt.

Có nhiều người cho rằng, thực ra Di Hi lão tổ Trần Đoàn không phải là người sáng tạo ra khoa tử vi mà ông chỉ là người hệ thống hóa lại khoa tử vi mà thôi. Tử vi cũng không nên được coi là một khoa học độc lập mà nên coi là sự kết hợp của nhiều nguyên lý khoa học khác trong triết học Trung Hoa.

Khoa học hay mê tín?

Khoa tử vi vừa mang tính khoa học thống kê, vừa mang tính bói toán và có phần dị đoan. Nếu xét theo những điều kiện cần thì khoa tử vi có thể được coi là một khoa học theo một mặt nào đó. Khoa tử vi có

hệ thống lý luận riêng với những thuật toán riêng và cách tiếp cận nghiên cứu nhân học độc đáo. Ngoài ra, khoa tử vi cũng có tính lập luận và logic học rõ ràng, từ đó đưa ra được những trải nghiệm và chứng minh từ thực tế đời sống. Các cung trên lá số tử vi là những hàm số căn bản. Trong các cung có chính tinh và phụ tinh. Những ngôi sao này tương tác với nhau theo quy luật âm dương ngũ hành khiến một lá số tử vi trở thành một *đa hàm số* với nhiều biến số biến đổi rất phức tạp. Tuy nhiên, điều đó cũng phần nào thể hiện bản mệnh của con người vốn đã phức tạp, không có một phản ứng nhất định nào theo nguyên lý của lý trí hay tình cảm. Nhưng điều đó cũng khiến nhiều người yêu sự rõ ràng trong khoa học cảm thấy niềm tin vào tử vi là không cần thiết.

Khoa tử vi là một phương pháp, một công thức, một biểu đồ nhưng nó không đo lường được về lượng cũng như về chất một cách chính xác. Nó là một hệ thống tương quan giữa các yếu tố phức tạp và khi đưa ra thì không thể lý giải một cách

máy móc hay bằng một ước đoán cụ thể nào. Khoa tử vi khiến người ta nghĩ về sự liên hệ giữa các yếu tố trong cuộc đời và kết luận về một lá số tử vi đòi hỏi phải là sự kết luận trên sự tổng hợp các nhận định cục bộ. Con người và bản mệnh trong khoa tử vi là một con người toàn diện, bao hàm cả thể chất lẫn tinh thần, cả di truyền lẫn bản tính cá nhân, cả môi trường gia đình và xã hội, cả công danh lẫn tài lộc. Con người đó chính là *sự tổng hòa của những mối quan hệ xã hội*. Khoa tử vi không tách rời các phương diện và xem xét con người ở một thế giới quan tổng hợp có tương tác với môi trường xã hội chứ không phải biệt lập ở một phương diện cụ thể.

Tuy nhiên, cũng có những thiếu hụt trong chính khoa tử vi khiến nhiều người cho rằng khoa tử vi không phải là một khoa học nhưng vẫn cần thiết phải nhìn nhận giá trị của nó. Khoa tử vi chỉ là một quá trình xét đoán dựa trên những hàm số và biến số được thể hiện bằng những ngôi sao trên lá số tử vi. Chính vì vậy, tính chính xác của tử vi không được bảo đảm bao giờ.

Việc mỗi sao khi ở một cung lại mang những ý nghĩa khác nhau và ý nghĩa đó thay đổi khi nó kết hợp với những sao khác nhau tạo thành nhiều luận đoán khác nhau trên một lá số tử vi khiến tính huyền bí của tử vi học càng nhiều hơn. Cách tính giờ của khoa tử vi cũng có nhiều thay đổi khiến người ta càng nghi ngờ vào tính xác thực của tử vi. Từ xưa, người ta tính giờ dựa vào Mặt trời. Kể từ khi ảnh hưởng của phương Tây, thời gian trong ngày được chia làm 24 múi. Quy ước này khác với quy ước của khoa tử vi chia một ngày làm 12 múi. Khoa tử vi cũng có hạn chế về việc coi người tu hành không nằm trong vòng Cung mệnh nên không xem được. Nó cũng không giải thích được sự khác nhau giữa số mệnh của những người sinh cùng thời điểm. Tai hại hơn nữa từ việc sùng bái tử vi dẫn đến việc một số gia đình chọn phương pháp sinh mổ vào giờ tốt để có lá số tử vi tốt cho con cái là một việc rất mù quáng, đầy tính mê tín và thiếu khoa học.

Vĩ thanh

Chính vì tính phức tạp nội tại trong khoa tử vi nên có nhiều góc nhìn trái ngược nhau về hiện tượng lý thú này. Nhiều người quan niệm khoa tử vi là một khoa học có sức mạnh siêu nhiên, giải thích được tất cả về số mệnh và bí ẩn của đời người. Tử vi có thể tiên liệu được mọi biến cố, kết luận chính xác về cốt cách, nhân phẩm, tâm tính, gia đình, bè bạn, quan trường, tài sản v.v. của con người. Chỉ cần nhìn vào

lá số tử vi là có thể biết mọi việc trong quá khứ và tương lai. Đây là một quan niệm sai lầm, đề cao quá đáng vai trò của tử vi, cho nó một giá trị lớn quá tầm vóc vốn có của khoa tử vi.

Cũng có nhiều người cho rằng, khoa tử vi là một loại hình mê tín dị đoan, chỉ dựa vào vài lời xằng bậy để lừa đảo bằng những tà thuật không minh bạch với động cơ trục lợi. Những suy đoán dựa trên lập luận và logic của tử vi đều là vô giá trị. Đây cũng là một nhận định vội vàng.

Bản chất đối tượng nghiên cứu của khoa tử vi là tìm hiểu về chính con người. Khoa tử vi cũng là một lý thuyết có nhiều ưu điểm nhưng cũng đầy khuyết điểm. Tuy nhiên, không thể phủ nhận sự suy đoán kết hợp với những kinh nghiệm quan sát từ thực tế đời sống khiến khoa tử vi có một sức hấp dẫn thú vị.

Thiết nghĩ, khoa tử vi là một nhánh nghiên cứu nhân học khá lý thú. Nó dựa trên các sao trong tử vi để mệnh danh một yếu tố trong con người và sự tương tác qua lại giữa chúng nhằm đưa ra những nhận định dựa trên những suy đoán qua thống kê về số phận và tính cách con người. Nếu ta biết gạt đục khơi trong, nhìn nhận những giá trị khoa học và triết học cơ bản cũng như loại trừ những yếu tố mê tín dị đoan của khoa tử vi thì đây chính là một trong những vấn đề khoa học rất đáng được quan tâm nghiên cứu một cách nghiêm túc. ■

Phóng sự

- Nghỉ ngơi. Đổi gió. Xả stress. Khám phá miền đất mới. Du lịch là mảnh đất màu mỡ nếm thêm gia vị và màu sắc cho cuộc sống con người, nhất là với những ai có nếp sinh hoạt khá đơn điệu. Tùy vào “gu”, du khách có thể chọn tour nghỉ dưỡng, tham quan hoặc mang tính “chinh chiến” hơn như tour khám phá, về nguồn. Đối với những loại hình du lịch đó, du khách đều có thể homestay (lưu trú tại nhà dân). Hình thức này sẽ mang lại luồng gió mới trong những chuyến xê dịch lý thú cho bạn.

Hình ảnh quảng bá cho homestay ở Thái Lan

Homestay: KHÔNG CHỈ LÀ DU LỊCH

ÁNH NGUYỆT

HOMESTAY LÀ GÌ?

Homestay hiện đã được đông đảo du học sinh (DHS) biết đến. Những gia đình người bản xứ có dư phòng sẽ đăng ký với nhà trường để nhận DHS ở trọ, nếu DHS không có thân nhân bên đây hoặc không ở trong ký túc xá và phải trên 18 tuổi. Họ lo cho DHS ăn ngày hai buổi, sáng hoặc chiều, có gia đình chỉ cho ở trọ. Homestay giống như sự đỡ đầu về tinh thần giúp DHS bớt cảm giác

hụt hẫng, nhất là trong những ngày đầu chưa quen với môi trường mới. Khi đăng ký homestay, DHS được yêu cầu ở trọ trong thời gian tối thiểu bốn tuần, sau đó nếu thích thì xin cư ngụ tiếp. Về quan hệ, DHS và gia đình homestay chỉ là quan hệ chủ nhà - sinh viên ở trọ, nhưng nếu gặp khó khăn về tinh thần thì gia đình homestay cũng sẵn lòng giúp đỡ.

Trong du lịch, homestay là cách tốt nhất để du khách tiếp cận và hiểu sâu

sắc về văn hóa, con người bản xứ. Gia đình tiếp nhận cũng như người tham gia homestay coi nhau như người nhà, sống chan hòa tình cảm, cùng ăn cùng ở cùng làm. Đặc biệt, hình thức homestay tại gia đình người bản địa rất thường thấy trong trekking tour (đi du lịch theo các vết xe ngựa như dân du mục). Chính vì thế du khách sẽ được hưởng trọn vẹn cảm giác “về với thiên nhiên”.

Người Việt Nam bắt đầu biết đến homestay qua hành trình thường niên của con tàu thanh niên Đông Nam Á Nippon Maru năm 1995. Đến năm 2000, homestay mới được một số công ty dịch vụ lữ hành đưa vào khai thác, mà tiên phong là Công ty Dịch vụ lữ hành Saigontourist với tour homestay đồng bằng sông Cửu Long.

TA ĐI HOMESTAY

Homestay tạo ra sự hòa nhập trong những chuyến lữ hành. Tác động hai chiều của nó góp phần đem mọi người xích lại gần nhau. Không chỉ người nước ngoài có thể hiểu sâu sắc về văn hóa,

cách sống của người dân nước sở tại mà gia đình tiếp nhận homestay cũng có những hiểu biết mới về những nền văn hóa khác.

H.T. Thi, sinh viên Trường Đại học (ĐH) Khoa học xã hội và nhân văn - ĐH Quốc gia TP. Hồ Chí Minh, từng homestay ở New Zealand, Thái Lan, Campuchia. Riêng New Zealand, cô chơi đến... một tháng. “Ở Campuchia, người dân đi ngủ lúc 9 giờ tối. Thi ngồi nói chuyện với hai vợ chồng chủ nhà, thấy họ ngáp mà ngại ghê. Giờ giấc của mình thường lệch pha với họ. Đó cũng là nỗi lo lớn nhất của Thi trong những lần homestay”. Nếu có thời gian ở lâu, gia đình homestay sẽ dẫn người-con-homestay ra mắt họ hàng của họ, đi ăn tiệc, xem hội hè. Sự nhiệt tình của họ giúp du khách tiếp cận với những địa chỉ du lịch nổi tiếng một cách dễ dàng mà không vấp phải bất cứ sự phiền toái nào.

Cho đến bây giờ, Thi vẫn rất vui trong lần homestay Thái Lan: “Người dân Thái thích tắm, một ngày họ tắm đến 3, 4 lần.

Không hiếm gia đình xem các du học sinh homestay như con cái trong nhà

Gia đình Thi ở chỉ biết một câu tiếng Việt “Đi tắm chưa?”, họ pha sẵn nước bắt mình đi tắm”. Đối với cô gái đam mê du lịch này, homestay giúp cô hòa nhập tốt với văn hóa bản xứ, biết cách nói chuyện, cư xử và luyện khả năng xoay xở trong những tình huống bất ngờ, nhất là vượt qua bất đồng ngôn ngữ (có gì đâu, muốn nói chuyện thì lấy từ điển vừa nói vừa tra). Trước khi chia tay, Thi thường đứng hát hoặc kể chuyện cho gia đình homestay nghe như một cách để nói lên tấm lòng của mình đối với họ.

Còn T. Nhan, cô gái yêu ngôn ngữ Khmer lại rất ấn tượng món *num bachok* (bún cá) với rất nhiều rau ghém lạ, cả với món nước thốt nốt đựng trong ống tre ở ngôi đền Wat Phnom nổi tiếng khi T. Nhan homestay ở Phnom Pênh (Campuchia). Lần sang Chiang Mai (Thái Lan), T. Nhan ở nhà người quen là một người Việt Nam từng sống ở Mỹ, sau đó sang Thái Lan cư ngụ lâu dài. Trong một ngôi nhà đã có sự dung hòa của ba nền văn hóa. T. Nhan kể: “Gia đình chú ấy rất thích ăn gỏi cuốn Việt Nam, mình đi chợ mua thịt làm gỏi nhưng không biết nói từ thịt ba rọi ít mỡ, mô tả một lúc lâu người ta cũng biết, dĩ nhiên là sau rất nhiều lần làm sai ý đồ. Lần đó mình đi chợ mất... ba giờ”.

Thức ăn Thái nổi tiếng cay xé lưỡi “quảng bốn trái ớt hiểm vô, vừa ăn vừa khóc”. Còn trái cây thì rất ngọt, từ xoài, me, ổi đến muối ớt cũng ngọt (muối ớt Thái = muối + ớt + đường). Lần đó T. Nhan đã nhả miệng rất nhiều món ngon, lạ ở Thái như: *som tam* (gỏi đu đủ), *tom yam kung* (lẩu Thái), *khao niaw ma muang* (xôi nếp với xoài), *khao pat kay* (cơm chiên với gà)... lại thêm “món” muối

ở Chiang Mai cũng không kém gì đồng bằng sông Cửu Long. Mỗi khi ở nhà, T. Nhan và cô bạn đi cùng dạy tiếng Việt cho hai bé gái gia chủ. “Khi hai bé cất tiếng gọi *ba, mẹ* bằng tiếng của dân tộc mình, ánh mắt chú ấy ngời lên niềm hạnh phúc”. Đó cũng là món quà tinh thần mà T. Nhan và cô bạn đáp lại sự hào phóng của gia đình homestay.

Đối với T. Nhan, cảm giác khi homestay rất an toàn vì “mình được ở trong vòng tay thân thiện của nhiều người và sẽ cảm thấy tin yêu ở con người hơn”. Chỉ có một thứ cần chuẩn bị thật nhiều, thật đầy trong hành trang, đó là tinh thần bởi vì gia đình homestay tặng cho người-con-homestay rất nhiều tình cảm, mình chỉ sợ không đáp lại tình cảm ấm áp đó một cách trọn vẹn, nhiều như họ đối với mình thôi” - T. Nhan bộc bạch.

Cả hai cô gái sau khi rong ruổi khá nhiều trên những nẻo đường homestay đều kết luận “homestay rất thú vị”. Họ chọn hình thức này không phải để tiết kiệm tiền bạc, bởi “nhiều khi bạn có tiền muốn đi homestay cũng không được” - T. Nhan khẳng định. Quan trọng là tình cảm con người vượt lên giữa sự khác biệt về văn hóa, cách sống và bản ngã.

TA LÀM HOMESTAY

Con tàu Thanh niên Đông Nam Á (SSEAYP) Nippon Maru cứ hai năm một lần đến Việt Nam. Các gia đình có điều kiện homestay lại rộn ràng đón đưa con mà mình chưa biết mặt.

Năm ngoái, gia đình em Phan Nam Phương (đường Nguyễn Thị Minh Khai, Q.1, TP. Hồ Chí Minh) đón hai chị: Banga Malewa (người Indonesia) và Nasi Vaty (người Campuchia). Trong hai ngày, cả nhà đưa hai cô gái đi thăm thú khắp thành

● Theo Tổng cục Du lịch Việt Nam, mục tiêu của ngành du lịch Việt Nam năm 2005 là đón 18,2 triệu khách (3,2 triệu khách quốc tế và 15 triệu khách nội địa). Trong 6 tháng đầu năm nay, lượng khách quốc tế đến nước ta đạt 997.726 lượt, tăng 38,5% so với cùng kỳ năm ngoái. Khách nội địa cũng tăng cao, đến các khu vui chơi giải trí tăng 10%. Tuy nhiên, đa số khách du lịch chọn cho mình sự "an toàn" bằng những tiện nghi khách sạn.

phố: thương xá Tax, chợ Bến Thành, nhà thờ Đức Bà, đi dạo ở đường Nguyễn Huệ, Lê Lợi, ăn gỏi cuốn cá hấp, bánh Huế ở quán Nam Giao... Mẹ em Phương kể: "Cả hai đều rất ngoan, thích món ăn Việt Nam và học tiếng Việt rất nhanh, những từ như: *xin chào, tạm biệt, cảm ơn, bánh bèo, chanh, phở bò...*". Họ triu mến gọi cô là *mẹ*, là *mami*. Lúc lên lại tàu, trong hành lý của hai cô con gái dễ thương này là đôi dép cói, túi hạt cườm mà "mẹ" đã tận tay trao tặng. Khi nghe tin có sóng thần ở Indonesia, cả nhà nơm nớp lo, gửi email sang cho Banga nhưng mãi vẫn không có hồi âm...

Gia đình ông Phó Bá Cường (đường Nguyễn Bình Khiêm, Q.1, TP. Hồ Chí Minh) lại đón hai thanh niên người Brunei, Singapore năm 2002 và một cô gái người Nhật năm 2004.

Món canh chua công phu của gia đình đã làm cho cô gái Nhật "giật mình" vì... ngon. Ăn món gì họ cũng hỏi nguyên liệu là gì, chế biến thế nào... Người nhà giải thích bằng cách cầm một cành dọc mừng xuống đất và

"diễn" bằng tay. Người Nhật hay có nhiều món quà nhỏ xinh, hình như trong túi họ lúc nào cũng có sẵn quà - điều này làm chủ nhà rất ngạc nhiên khi thấy cô gái Nhật liên tục tặng quà mọi người, "dường như quà không bao giờ hết". Sự tiếp đón chu đáo, ân cần của gia đình đã nối sợi dây tình cảm giữa những con người chỉ hai ngày biết mặt. Những lá thư đều đặn gửi từ Nhật Bản, Brunei, Singapore tiếp tục dưỡng "cây yêu thương" xanh tươi lớn lên từ cái mầm nhỏ nảy ra trong chuyến homestay. "Anh bạn Brunei sắp cưới vợ, có gửi thư mời mà vợ chồng tôi không đi được, chắc chỉ gửi quà mừng cho anh ấy thôi" - Ông Cường vui vẻ kể.

Còn bạn T. Thi chẳng những homestay ở nước ngoài mà còn dẫn bạn về homestay tại nhà mình. "Tụi bạn Singapore của mình rất thích Đà Lạt, đêm ngủ ấm lắm nhưng sáng ra thì 15, 16 đứa đứng xếp hàng vào toilet". Những đôi thông xanh ngút ngàn trong sương mờ, hoa ngập tràn trên phố và món chả giò cực ngon làm các bạn trẻ của đảo quốc sư tử mê tít trong chuyến homestay Việt Nam.

Nói thế không có nghĩa homestay hoàn toàn thoải mái. Vì phải "nhập gia tùy tục", du khách sẽ không được tự do về giờ giấc, sinh hoạt như ở khách sạn. Tuy thế, homestay vẫn là một hình thức vừa du lịch vừa khám phá rất thú vị thông qua những hướng dẫn viên đầy tình cảm.

VÀ NHỮNG BẤT CẬP...

Đại diện của Công ty Dịch vụ lữ hành Saigontourist cho biết, khách nước ngoài có nhu cầu homestay không nhiều, người Việt lại càng không

“mặn mòi”. Anh Nguyễn Văn Tuyển - phó điều hành An Phú Travel & Service (203 Phạm Ngũ Lão, Q.1, TP. Hồ Chí Minh) cho biết, công ty chỉ tổ chức homestay theo yêu cầu của khách, một năm chừng 5-7 tour. Tương tự như thế, Delta Adventure Tours (187A Phạm Ngũ Lão, Q.1, TP. Hồ Chí Minh) tuy có tổ chức homestay

Bữa ăn của khách homestay cùng gia đình chủ nhà ở New Zealand

tại TP Long Xuyên - tỉnh An Giang cho khách Tây lẫn khách trong nước nhưng cũng không thường xuyên.

Khách Tây ba lô chọn homestay là để được nhìn ngắm bằng chính đôi mắt của họ, với sự thích thú khám phá đời sống sinh hoạt: ăn, ở, buôn bán của người dân. Nhưng đôi khi những “tai nạn” nho nhỏ cũng làm họ nản chí. Một cô gái Mỹ cùng người bạn Việt Nam tại một công ty du lịch đã kể cho tôi nghe về vụ “vài trăm đôla không cánh mà bay” trong một chuyến homestay miền Tây. Riêng người Việt Nam có tâm lý thích ở khách sạn, thích được người khác phục vụ, lại thêm suy nghĩ “ở trong nước thì nơi nào cũng như nơi nào”. Chính điều đó khiến người ta quên rằng: cảnh quan, con người, văn hóa ở những vùng khác nhau vốn đã không giống nhau, có vô số điều lạ để người ta khám phá, “làm mới” cuộc sống của mình.

Theo ý kiến của một số công ty du lịch tại phố Tây ba lô đường Phạm Ngũ Lão (Q.1, TP. Hồ Chí Minh), điều kiện sinh hoạt ở ta đa số không hợp “chuẩn” của người nước ngoài. Khách Tây rất ngại khi phải... đập muỗi bôm bốp, nhất là ở vùng đồng bằng sông Cửu Long. Nhà tắm vách lá đơn sơ, đi cầu tôm (hầm cá vồ), lại thêm việc bất đồng ngôn ngữ với người dân. “Trình độ văn hóa của người dân vùng đồng bằng sông Cửu Long thấp hơn so với mặt bằng chung của cả nước, có lẽ vì thế nên rất ít người biết tiếng Anh” - Anh Chuẩn, Công ty Delta Adventure Tours cho biết như thế. Cải thiện những bất cập trên không khéo lại vô tình khiến nhà dân trở thành khách sạn, mất đi đặc trưng “tự nhiên” - một yếu tố quan trọng của hình thức homestay. Điều đó gây khó khăn không ít cho các công ty du lịch trong việc đáp ứng cho du khách loại hình du lịch thú vị này. ■

Ngày làm việc đầu tiên của Chủ tịch nước Việt Nam mới

TRUNG PHƯƠNG

- ▶ Đó là ngày 3-9-1945 (tức là ngay sau lễ Độc lập, Bác Hồ và Chính phủ ra mắt quốc dân đồng bào tại quảng trường Ba Đình, Hà Nội ngày 2-9-1945), Hội đồng Chính phủ họp lần đầu tiên dưới quyền chủ tọa của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Cuộc họp không có nghi thức rườm rà, không có diễn văn khai mạc, nhưng nội dung và tính chất quan trọng của nó đã ghi dấu vào lịch sử dân tộc, lịch sử của Nhà nước non trẻ.

Chủ trì cuộc họp, Bác đã nói giản dị với các thành viên là các bộ trưởng: “Thưa các cụ và các chú, sau 80 năm bị áp bức, bị bóc lột và dưới chính sách ngu dân của thực dân Pháp, các bạn và tôi, chúng ta đều chưa quen với kỹ thuật hành chính - Dừng lại một lát, Người nhìn mọi người đầm ấm, rồi nói tiếp - Nhưng điều đó không làm chúng ta lo ngại. Chúng ta vừa làm vừa học, vừa học vừa làm. Chắc chắn rằng chúng ta sẽ phạm khuyết điểm, nhưng chúng ta sẽ sửa chữa, chúng ta có can đảm sửa chữa khuyết điểm... Với lòng yêu nước và yêu nhân dân sâu sắc, tôi tin chắc chúng ta sẽ thành công”.

Đó là những lời mở đầu, thay cho những câu diễn văn cầu kỳ,

trang trọng. Những lời của Bác như những lời tâm sự, thẳng thắn chân tình, nhìn thẳng vào những hạn chế trong công việc còn mới mẻ, nhưng Người khẳng định là sẽ làm được, có sai có sửa, vì có tình yêu nhân dân, đất nước, có lòng nhiệt tình cách mạng. Có lẽ phong cách làm việc cởi mở, thân mật, trong tình đồng chí thẳng thắn nhưng không kém sự nghiêm túc đó đã tạo ra phong cách chung cho Chính phủ và các cơ quan sau này. Đó cũng là một phần phong cách làm việc của Hồ Chí Minh.

Người đã nêu 6 vấn đề, theo Người, đó là những vấn đề cấp bách hơn cả. “Một là: nhân dân đang đói...”. Người nêu lên tình trạng đói kém của nhân dân, kể tội Pháp,

Chính phủ lâm thời sau phiên họp đầu tiên

Nhật đã gây ra nạn đói và nói: “Chúng ta phải làm thế nào cho họ sống. Tôi đề nghị Chính phủ ta phát động một chiến dịch tăng gia sản xuất. Trong khi chờ đợi ngô, khoai và những thứ lương thực phụ khác, phải 3-4 tháng mới có, tôi đề nghị mở một cuộc lạc quyên. Mười ngày một lần, tất cả đồng bào chúng ta nhịn ăn một bữa. Gạo tiết kiệm được sẽ góp lại và phát cho người nghèo.

Vấn đề thứ hai, nạn đói. Hơn 90% đồng bào chúng ta mù chữ. Nhưng chỉ cần 3 tháng là đủ để học được, học viết tiếng nước ta theo vần quốc ngữ. Một dân tộc đói là một dân tộc yếu, vì vậy tôi đề nghị mở một chiến dịch để chống nạn mù chữ.

Vấn đề thứ ba, nhân dân ta không được hưởng quyền tự do dân

chủ. Chúng ta phải có một hiến pháp dân chủ. Tôi đề nghị Chính phủ tổ chức càng sớm, càng hay cuộc tổng tuyển cử với chế độ phổ thông đầu phiếu...

Vấn đề thứ tư, chúng ta có nhiệm vụ cấp bách là phải giáo dục lại nhân dân chúng ta trở nên một dân tộc dũng cảm, yêu nước, yêu lao động, một dân tộc xứng đáng với nước Việt Nam độc lập. Tôi đề nghị mở một chiến dịch giáo dục lại tinh thần nhân dân bằng cách thực hiện: cần, kiệm, liêm, chính”.

Vấn đề thứ năm Bác nêu là cần bỏ thuế thân, thuế chợ, thuế đò, vì đó là lối bóc lột vô nhân đạo. Vấn đề thứ sáu, Người nêu ra là đề nghị Chính phủ tuyên bố tín ngưỡng tự do và lương giáo đoàn kết.

Đây là 6 vấn đề lớn về kinh tế,

Theo lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh, khắp nơi nhân dân góp gạo chống giặc đói (ảnh trên); Mọi nhà, mọi người đều tham gia diệt giặc dốt (ảnh dưới)

chính trị, giáo dục, văn hóa - xã hội, tôn giáo, đại đoàn kết dân tộc được Người nêu ra một cách gọn nhẹ, giản dị nhưng sâu sắc có tầm quan trọng đặc biệt vào lúc đó, liên quan đến vận mệnh quốc gia dân tộc và sự tồn tại của Nhà nước Việt Nam non trẻ. Có thể nói, Bác đã nghiên cứu những vấn đề đó một cách sâu sắc, với một tầm bao quát lớn.

Ngay trong phiên họp đã bầu ra một ủy ban soạn thảo hiến pháp, chuẩn bị cho tổng tuyển cử, hoàn thiện Nhà nước về mặt pháp luật, tạo cơ sở pháp lý để xây dựng Nhà nước của dân, do dân và vì dân.

Sau đó, các phong trào rộng lớn đã diễn ra trong cả nước: “Diệt giặc đói”, “Diệt giặc dốt”, “Tuần lễ vàng”, “Hũ gạo cho người nghèo”, “Tắc đất tắc vàng”... Bác là người đầu tiên gương mẫu thực hiện, tự tay góp áo góp tiền, nhịn ăn để góp gạo cho người nghèo.

60 năm đã qua kể từ cuộc họp đầu tiên ấy, nhân dân ta, dân tộc ta đã trải qua một thời gian lịch sử dài, đã đạt được những thành tựu vĩ đại trong đấu tranh giải phóng dân tộc, bảo vệ Tổ quốc, xây dựng đất nước. Những gì Bác đã nêu trong cuộc họp ấy và những việc làm đầu tiên của Người với cương vị là

Chủ tịch nước luôn làm chúng ta xúc động, ghi nhớ công lao to lớn của Bác; đồng thời cũng là một kinh nghiệm, một bài học trong việc đề ra những chủ trương, chính sách thích hợp, phù hợp nhằm thúc đẩy sự phát triển của công cuộc đổi mới đất nước hiện nay, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh. ■

CẦU TRỜI CHO CỤ CHỦ TỊCH MẠNH KHỎE, SỐNG LÂU

Cuối năm 1945, tình hình chiến sự ở Nam bộ diễn biến phức tạp. Bác cử đồng chí Lê Văn Hiến, Bộ trưởng Lao động làm đặc phái viên của Chủ tịch Chính phủ đi vào Nam. Trước khi đi, ngoài việc dặn dò công việc chung, Bác dặn riêng đồng chí Lê Văn Hiến tìm gặp hai bà hoàng quả phụ vua Thành Thái⁽¹⁾ và vua Duy Tân⁽²⁾, chuyển lời chúc năm mới, thăm hỏi sức khỏe. Nhân danh Chính phủ nước Việt Nam mới, Bác đề nghị cấp cho mỗi bà một khoản tiền 500 đồng Đông Dương hàng tháng⁽³⁾.

Hai bà Thành Thái và Duy Tân lúc đó ở chùa, suốt ngày đèn nhang thờ cúng vua và tụng kinh, niệm Phật. Gặp đại diện Chính phủ, hai bà hết sức bối rối và cảm động, ứa nước mắt nói:

- Khi hoàng đế bị đi đày, không ai có lấy một lời hỏi thăm tôi. Họ sợ tôi như sợ con bệnh hủi, sợ liên lụy. Mấy chục năm nay tôi sống thui thủi, trông vào sự may rủi của số phận. Cách mạng mới lên tôi càng rất lo không biết còn điều gì sẽ xảy ra với chúng tôi nữa. Tôi không thể ngờ rằng lại được ông bộ trưởng thay mặt Chủ tịch Chính phủ đến thăm hỏi, an ủi và còn trợ cấp cho chúng tôi.

Bà Thành Thái nhờ bộ trưởng đặc phái viên dâng lên Cụ Hồ Chí Minh bản tụng kinh hàng ngày, cuối bản kinh có câu "Kính chúc Hoàng triều vạn vạn tuế". Bà nói từ nay trở đi bà sẽ bỏ câu này và thay vào đó bằng câu "Kính chúc Hồ Chủ tịch vạn vạn tuế".

Bà Duy Tân vô cùng xúc động, cầm lấy tay đồng chí Lê Văn Hiến khóc mãi: "Tôi xúc động quá, không biết nói thế nào để cảm ơn tấm lòng của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với tôi. Từ khi anh Duy Tân ra đi, chúng tôi trở thành một người lạc lõng, gẻ lạnh, không ai hỏi han thăm nom đến chúng tôi. Tôi không thể tưởng tượng được có ngày hôm nay. Cầu trời cho Cụ Chủ tịch mạnh khỏe, sống lâu, mang hạnh phúc cho toàn dân".

NGUYỄN THỊ GIANG (Theo lời kể của ông Lê Văn Hiến)

1. Vua Thành Thái (Nguyễn Bửu Lâm), ở ngôi được 18 năm.
2. Vua Duy Tân (Nguyễn Vĩnh San, 1900-1945) bị Pháp đày đi đảo Reunion tháng 11-1916, sau chết do tai nạn máy bay ở châu Phi tháng 12-1945.
3. Số tiền trợ cấp hàng tháng 500 đồng Đông Dương vào thời điểm đó là một món tiền có giá trị. Xin đơn cử ví dụ để bạn đọc so sánh: theo Nghị định của Liên bộ trưởng Bộ Quốc gia giáo dục và Bộ Canh nông ngày 26-12-1946 cử giáo sư Trường Canh nông đại học niên khóa 1945-1946, mục trả thù lao quy định giờ lý thuyết 10 đồng/giờ, giờ thực hành 5 đồng/giờ. Theo Nghị định của Bộ trưởng Tài chính ngày 2-1-1946, trợ cấp cho Đông phương Bác cổ Học viện khoản tiền 500 đồng để mua sách cho học viện trong cả năm 1946.

Thế giới KHOA HỌC KỸ THUẬT

Trung tâm thương mại
Selfridges tại Birmingham

Những kiến trúc

- ▶ Góc cạnh sắc nhọn và đường thẳng dường như đang mất dần chỗ đứng trong phong cách kiến trúc hậu hiện đại, nhường chỗ cho các kết cấu mang hình dáng một bộ phận của giới tự nhiên độc đáo, kéo gần con người lại với thiên nhiên.

Những người đi tiên phong

Theo nhận xét của kiến trúc sư người Séc Jan Kaplicky, “không thể xây dựng những ngôi nhà hình hộp đơn điệu như thế kỷ 19 cho xã hội hiện đại”. Có lẽ vì lý do này mà những thiết kế của ông mang tính

PHỎNG SINH HỌC ĐỘC ĐÁO

TIẾN NHẤT

độc đáo rất ấn tượng, đáng chú ý nhất là trung tâm thương mại Selfridges tại Birmingham (Anh). Công trình mô phỏng hình dạng

một loại động vật đơn bào, phủ màu xanh sống động với hai chỗ phình rộng ra ở hai đầu, thắt ở giữa là một chiếc đai lớn màu bạc và gọn sóng nằm tách hẳn khỏi mặt đất. Ngôi nhà bằng kết cấu bê tông xanh và trang điểm hơn 15.000 phiến bạc có hình dáng giống như một khúc ruột khổng lồ nuốt chửng hàng đoàn người tới mua sắm mỗi ngày. Công trình được hoàn thành vào mùa thu năm 2003 và hiện là chi nhánh của chuỗi đại siêu thị Selfridges tại Birmingham.

Trên khắp thế giới, xu hướng thiết kế các công trình phỏng sinh học đang có chiều hướng gia tăng, từ Glasgow tới Chicago, Milwaukee hay Tenerife, đặc biệt từ cuối thập niên 1990 tới nay. Những công trình mang dáng dấp cơ thể sống lần lượt ra đời và thu hút sự chú ý của công chúng, trở thành một trào lưu dần chinh phục kiến trúc hiện đại. Những đường cong tinh tế của các thiết kế hồi thập niên 1970 đã mất dần dần và thay thế bằng cấu trúc mang dáng dấp các bộ khung xương kỳ dị. Những tấm vỏ dễ uốn nắn bằng chất dẻo tổng hợp PVC hay khuôn đúc bằng kính acrylic chiếm chỗ của những bức tường cứng nhắc. Kiến trúc sư Eugene Tsui hiện đang làm việc tại California (Mỹ) còn trang bị cho công trình của mình những đôi mắt của côn trùng và hai đôi cánh chuẩn chuẩn đập nước, trong khi kiến trúc sư Hà Lan Kas Oosterhuis lại trang điểm cho thành phố Zenderen một nhà máy

xử lý rác thải mang hình một con cá khổng lồ, biến nơi thường phải chứng kiến những buồn đau thành nỗi niềm an ủi những tâm hồn bất hạnh. Kiến trúc sư Tây Ban Nha Santiago Calatrava lại phác thảo cánh cho Bảo tàng Nghệ thuật Milwaukee những đôi cánh chim tung bay trong gió với kết cấu bằng 72 lá thép độ vươn lớn. Hàng ngày, cứ đến buổi trưa, đôi cánh chim lại mở ra và khép lại như đang vẫy cánh trong không trung nhờ một hệ thống điều khiển thủy lực. Santiago Calatrava còn là tác giả của một công trình khác cũng độc đáo không kém: nhà hát opera Tenerife ở Santa Cruz (Tây Ban Nha), hoàn thành năm 2003, là sự phối hợp giữa các dáng vẻ của chim chóc, sinh vật và tự nhiên, nhưng trông xa lại giống như một ngọn núi lửa khổng lồ đang phun trào dòng nham thạch nóng bỏng. Với sự cộng tác với chuyên gia xứ Wales Kathryn Findlay, kiến trúc sư Nhật Bản Eisaku Ushida đã thiết kế cho quê hương mình tòa nhà "Soft and Hairy House" ở thành phố Tsukuba, cộng với một công trình mang dáng dấp thanh kẹo cao su khổng lồ hình xoắn Truss Wall House cạnh đường ray xe lửa Tokyo. Theo giải thích của các tác giả, những công trình này mang hình dáng hết sức biến hóa, mô phỏng theo dáng uốn mềm mại của nội tạng người.

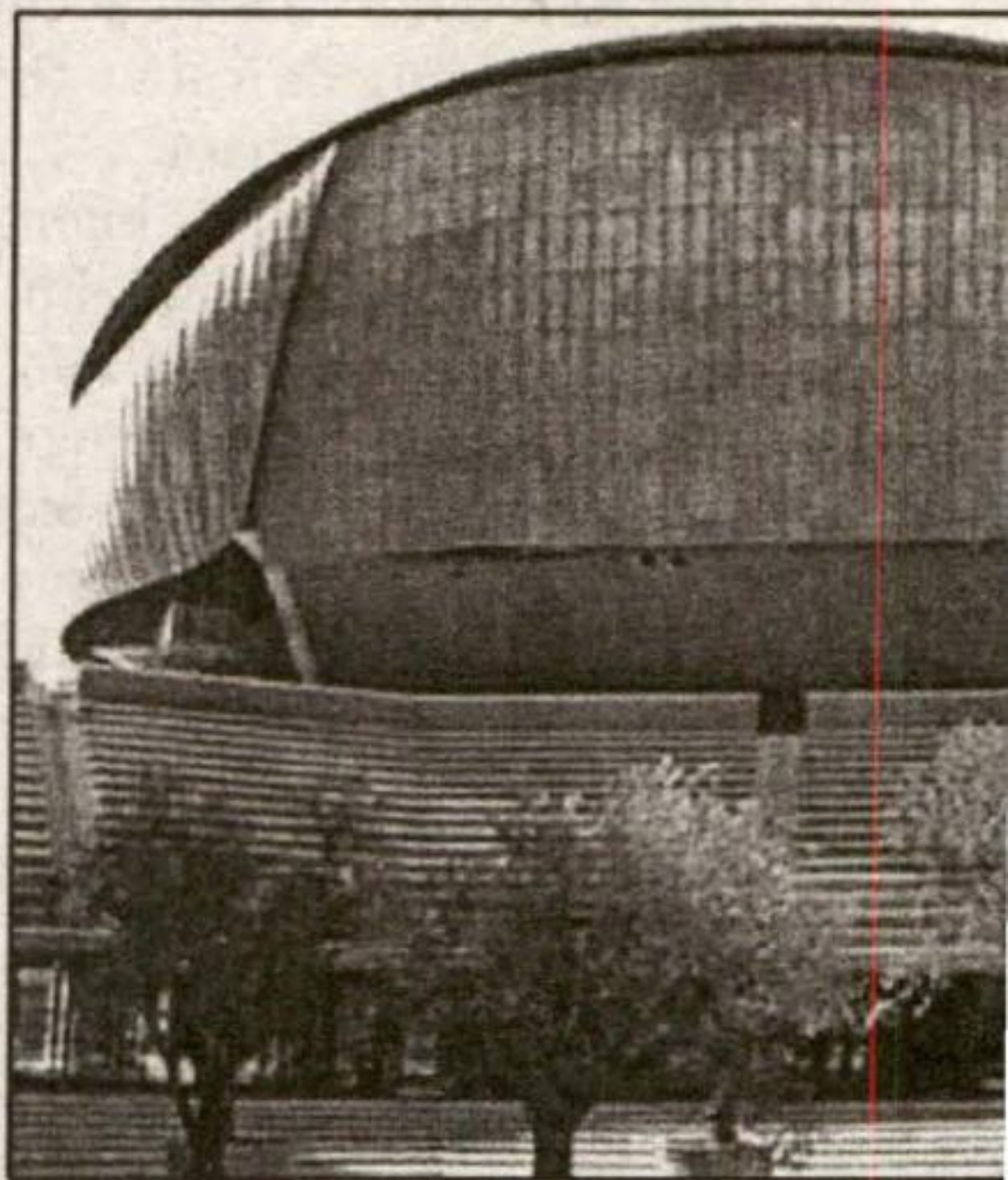
Ngay cả các kiến trúc sư nổi tiếng như Norman Foster (Anh) và Renzo Piano (Ý) vốn có khuynh

hướng thiên về những thiết kế hình khối lạnh lẽo, nay cũng đã có xu hướng nghiêng về trang điểm cho những công trình của họ hình dạng của cỏ cây hoa lá hay động vật. Tòa nhà văn phòng Foster thiết kế làm trụ sở của Tập đoàn bảo hiểm Swiss Re mang hình dáng của tấm bọt biển khổng lồ. Công trình Parco della Musica của Renzo Piano hoàn thành năm 2002 tại Roma (Ý) trông tựa như một con ốc sên với bộ mai lớn kiểu bộ cánh cứng. Trong thập niên 1960, Peter Cook, kiến trúc sư hết sức nổi tiếng của Anh, đã làm công chúng ngạc nhiên với sự ra mắt của các công trình giống như cỗ máy trong mơ, với các ống thép và container xếp chồng lên nhau hết sức độc đáo, nay lại phối hợp với Colin Fournier xây dựng Bảo tàng Nghệ thuật tại thành phố Graz (Áo) theo hình một con sứa, một kiểu bong bóng lớn màu phớt xanh nở ra xung quanh. Thân thiện với môi trường: đó là khẩu hiệu của các tác giả công trình này. Với các khẩu thần công để thu ánh sáng mặt trời chiếu sáng nội thất tòa nhà và hàng ngàn con mắt nhìn ra bên ngoài, toàn bộ tòa nhà là sự kết hợp giữa phong cách hào phóng và mới lạ.

Trang bị thiết kế hiện đại làm chỗ dựa cho nghệ thuật phát triển

Nhờ sự hỗ trợ của các phần mềm thiết kế trong không gian 3 chiều (3D), nay các nhà thiết kế có thể mô phỏng được toàn bộ tòa nhà trên máy tính và tính toán được số lượng cũng như hình dạng các tấm

kính sử dụng để bao bọc bên ngoài công trình, đồng thời có thể cắt được chúng theo hình dạng thiết kế một cách dễ dàng. "Máy tính cho phép tôi tạo được các đường cong tinh tế và phức tạp nhất mà không cần phải tính toán tới bán kính hay khối tâm của chúng" - nhà thiết kế Greg Lynn, người đưa ra ý tưởng cho nhóm thiết kế công trình Bảo tàng Nghệ thuật Graz nói - Hình

Cung âm nhạc Parco della Musica dáng ban đầu của các tòa nhà đều được dựng lên một cách đơn giản theo các công thức toán học nhất định, nên chúng tôi có thể điều chỉnh nó tùy ý thích trên màn hình. Cũng nhờ các thuật toán này mà máy tính sẽ tự động tính toán để đưa ra một sự phối hợp tối ưu giữa các kết cấu. Nếu chỉ dùng bàn tay để vẽ, có khi phải mất hàng năm trời".

Theo Tom Verebes, đồng sáng

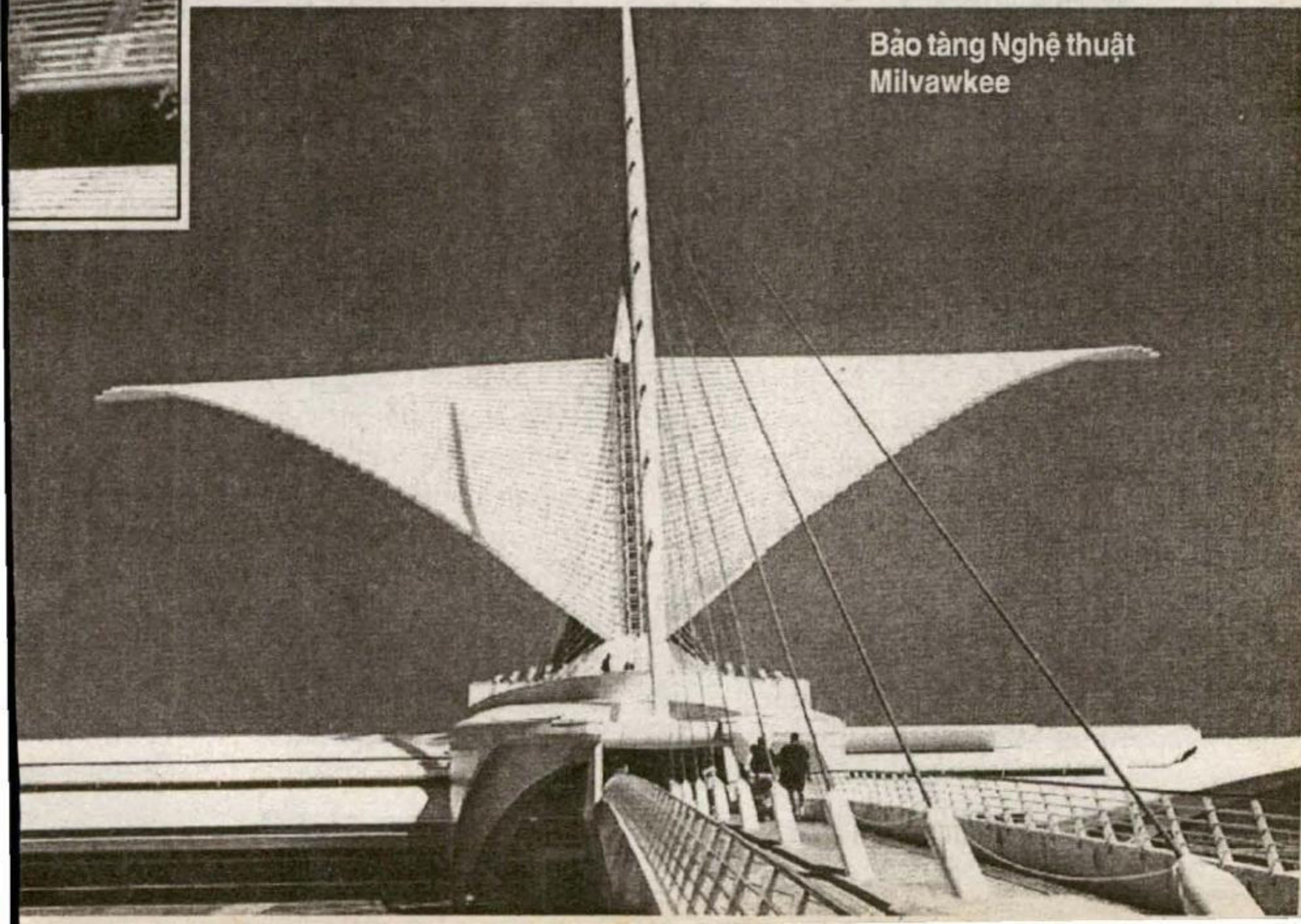
lập Văn phòng Thiết kế Luân Đôn, xu hướng kiến trúc này xuất hiện do sự phát triển của phương tiện thiết kế hơn là sự phát triển của tài năng thể hệ kiến trúc sư mới, đặc biệt là sự xuất hiện của máy tính điện tử và các phần mềm thiết kế chuyên sâu. Đầu tiên, kiến trúc sư chỉ phác thảo mô hình một ngôi nhà đơn giản theo ý tưởng ban đầu, nhưng sau đó sẽ dần dần thay đổi

để vươn tới một kết cấu hoàn thiện nhất, phù hợp với điều kiện của ngoại cảnh và ý đồ của khách hàng. Tất cả quy trình được tiến hành với sự trợ giúp của các phần mềm hiện đại, khiến cho công việc của kiến trúc sư nhẹ nhàng hơn nhiều khi cần phải điều chỉnh.

Greg Lynn được coi là người khai sinh ra trường phái kiến trúc Blob, theo tên gọi của một loại quái vật khổng lồ đe dọa nuốt chửng thế giới trong bộ phim *The Blob* ra mắt năm 1958, với ý tưởng trung tâm là mô phỏng hình dáng sinh vật làm cho các công trình mang dáng vẻ hài hòa với môi trường. Nhiều công trình của ông mang hơi thở của môi trường, từ toà nhà Beetle-trụ sở Tập đoàn Volkswagen cho tới máy tính iMac của Apple.

Trường phái thiết kế phỏng sinh học không phải là mới trong kiến trúc hiện đại, tuy nhiên trong mấy thập niên gần đây mới thực sự bùng nổ mạnh mẽ. Năm 1909, Ernst Haeckel, một nhà sinh vật học tán thành thuyết tiến hóa Darwin đã nêu ý tưởng xây dựng nên một mô hình thế giới hoàn hảo,

Bảo tàng Nghệ thuật
Milwaukee

phông theo những tạo vật do thiên nhiên ban tặng. Kiến trúc sư Antoni Gaudi (1852-1926) đã thiết kế nhà thờ và nhiều ngôi nhà trên nền gợn sóng, với các khuôn cửa sổ giống như những khớp xương và mái cong kiểu các răng san hô. Các góc cạnh sẽ không còn tồn tại trong kiến trúc hiện đại, nhường chỗ cho các kết cấu hình tròn. Những thể nghiệm kiến trúc phông sinh học bắt đầu được thực hiện trong suốt nửa cuối thế kỷ 20: thánh đường Ronchamp của Le Corbusier hoàn thành năm 1954 với các bức tường vây tròn bao quanh, đỡ vòm mái hình cây nấm khổng lồ; Jorn Utzon với nhà hát Opera Sydney khởi công năm 1957 mang hình dáng những chiếc vỏ sò lớn; Eero Saarinen thiết kế sân bay Kennedy, đi vào sử dụng năm 1962, mô phỏng hình dáng một con chim đang chuẩn bị tung cánh lên trời xanh. Bước vào đầu thiên niên kỷ thứ ba, xu hướng thiết kế phông sinh học đã khẳng định được ưu thế vượt trội so với các trường phái khác. Năm 2001, Jolyon Brewis đến từ Hãng thiết kế Grimsaw and Partners làm công chúng phải trầm trồ về công trình mang tên Eden Project, xây dựng một tòa nhà biểu tượng cho con thuyền Noe bên bãi biển Cornouailles, trên một mỏ cao lạnh lẽo thiên. Ông đã thiết kế một chuỗi các kết cấu kính liên hoàn để làm nơi bảo tồn hệ động vật của Trái đất. Toàn bộ công trình gồm 8 khối có hình những bong bóng khổng lồ có chiều rộng từ 55 đến

110m gối lên nhau, tạo nên sự hài hòa giống như lớp vảy trên da rắn. Lớp vỏ bên ngoài kết cấu bằng các tấm nhựa có hình lục lăng xếp lại với nhau, căng trên một bộ xương sống bằng thép. Kiểu kết cấu này làm cho công trình nhẹ hơn và có thể chống chọi với nhiều điều kiện thời tiết khác nhau.

Theo quan điểm của những người tán thành xu hướng thiết kế phông sinh học, các công trình sẽ tự nó thay đổi cho phù hợp với điều kiện ngoại cảnh trong con mắt của những người quan sát. “Chúng như tự sinh ra, chứ không phải do con người đã xây dựng nên” - Mark Dery, người được coi là nhà tư tưởng của khuynh hướng thiết kế phông sinh học nhận xét. Những công trình kiến trúc độc đáo phông hình dạng thế giới sinh vật có thể chưa phải là điểm dừng của nghệ thuật hiện đại, nhưng được coi như là giải pháp làm hài hòa trong một xã hội luôn vận hành với chế độ chóng mặt của nền văn minh công nghiệp. Trong tương lai, nhiều người đã nghĩ tới việc thiết kế các công trình không chỉ mô phỏng sinh vật, mà toàn bộ sự phát triển của một bộ phận trong thế giới này: quá trình tiến hóa, sự chuyển hóa, trí thông minh... của nó. “Những dự án mô phỏng sinh học có thể chỉ thực sự hoàn thành khi những công trình kiến trúc có thể biết di chuyển, tự phát triển, thậm chí chết đi” - nhà phê bình Hugh Aldersey Williams phát biểu.

(Theo Géo)

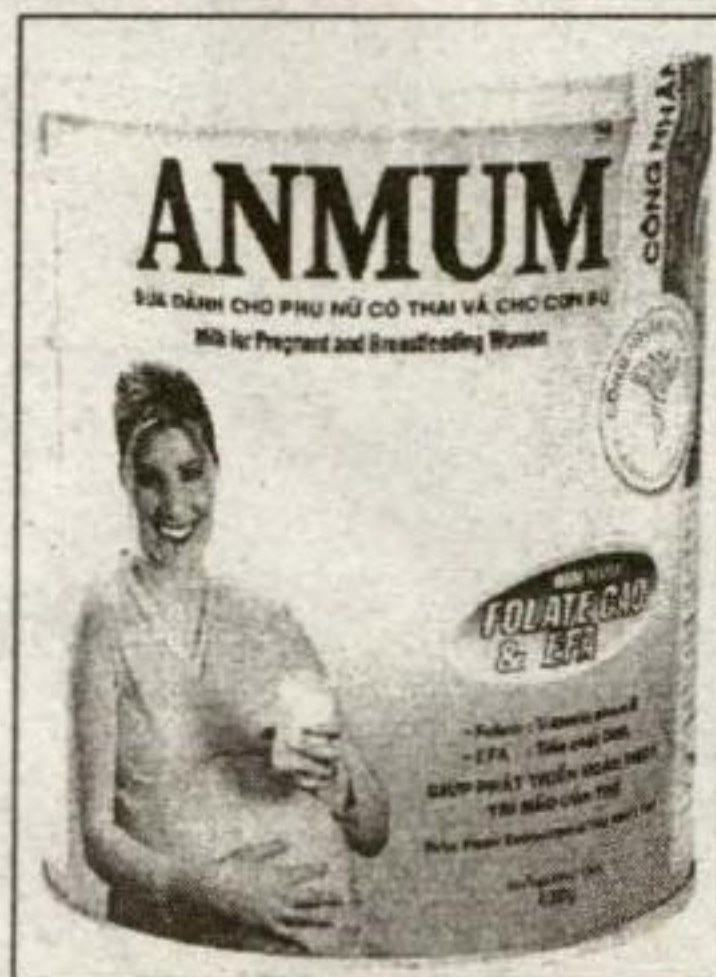
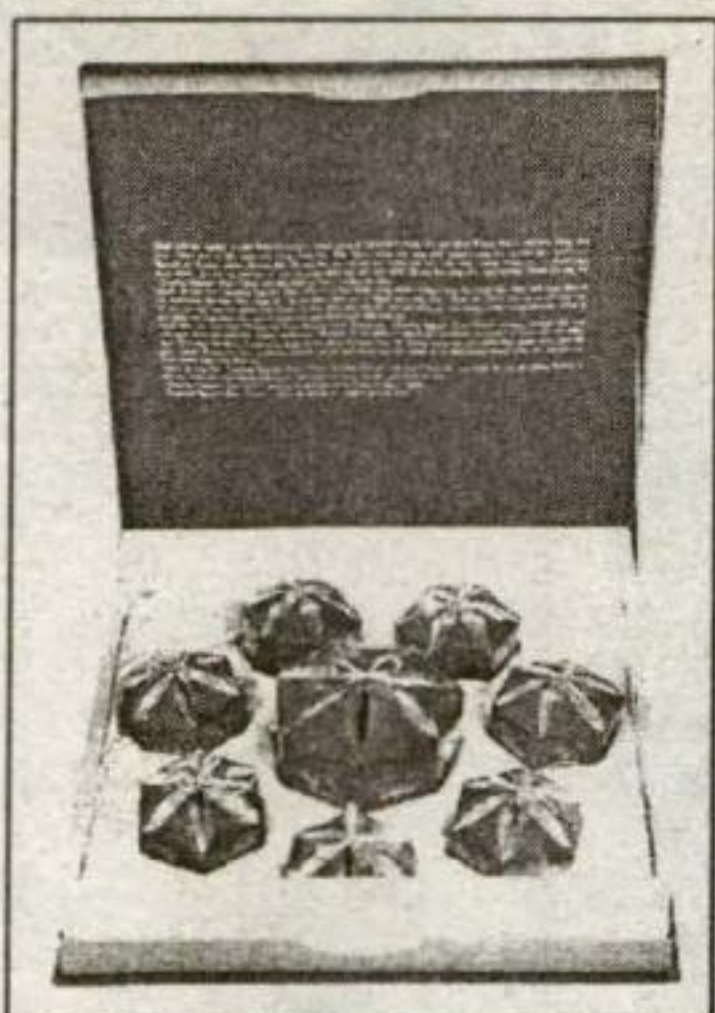
SẢN PHẨM - KHUYẾN MÃI • SẢN PHẨM - KHUYẾN MÃI

● Ngày hội “Moto E398 Hijacked by MTV” do Công ty Motorola tổ chức vào ngày 20-8-2005 tại sân Lan Anh là một ngày hội âm nhạc dành cho các bạn trẻ với nhiều tiết mục độc đáo và sôi động, được thiết kế ấn tượng ở các khu vực: Hip hop, sáng tạo, khu tải nhạc và hình ảnh, bức tường tranh. Tại đây, người tham dự có cơ hội trúng 1 trong 5 chiếc điện thoại di động Motorola E398 Hijacked by MTV.

● Bánh trung thu Bibica lần đầu tiên sử dụng đường Isomalt thay cho bánh trung thu truyền thống có độ ngọt cao vốn không có lợi cho người người bị bệnh tiểu đường và không thích đồ ngọt. Vì vậy, Viện Dinh dưỡng đã tư vấn cho Công ty cổ phần bánh kẹo Biên Hòa sản xuất bánh trung thu có sử dụng đường Isomalt, thay thế phần lớn đường saccarose với mục đích tạo độ ngọt, độ đường thấp hơn các loại bánh trung thu truyền thống. Vừa qua, Bibica đã xuất khẩu 5 tấn bánh trung thu đầu tiên sang Mỹ.

● Uống sữa Anmum để giảm nguy cơ dị tật thai nhi. Sữa Anmum được công nhận khoa học về tác dụng làm tăng hàm lượng Folate trong máu. Theo đó, những phụ nữ sử dụng 75g sữa (tương đương 2 ly sữa) Anmum mỗi ngày có hàm lượng Folate trong máu tăng rõ rệt so với nhóm phụ nữ không uống Anmum. Các nhà khoa học cho biết, phụ nữ mang thai cần tăng cường hàm lượng Folate trong máu để giảm nguy cơ thai nhi bị dị tật ống thần kinh.

● Chương trình khuyến mãi “Cào trúng ngay - mê say Nokia” bắt đầu từ ngày 12-8-2005 đến hết ngày 3-9-2005, khi mua bất kỳ một điện thoại Nokia nào (ngoại trừ Nokia 2300 và Nokia 2600) tại các cửa hàng Nokia chuyên nghiệp trên toàn quốc, khách hàng sẽ được nhận 1 thẻ cào và có cơ hội trúng ngay hàng ngàn quà tặng hấp dẫn bao gồm: 280 tai nghe Bluetooth V3, 1.000 bộ sưu tập, 3 bao da đựng điện thoại Nokia trong hộp thiếc, 2.000 bao đựng điện thoại Nokia, 1.000 khăn lau màn hình ĐTDD và 240 dây đeo điện thoại Nokia bằng da.

Kính râm tìm bóng golf

Để giúp những người chơi golf nhanh chóng tìm được bóng golf, Công ty Visiball (Úc) đã chế tạo một loại kính râm đặc biệt có khả năng lọc tia sáng. Nhờ một lớp vật liệu phủ trên tròng kính có khả năng cho các sóng ánh sáng màu trắng đi qua tròng kính và ngăn các sóng ánh sáng của các màu khác lại, kính Visiball làm những vật thể màu trắng hiện rõ lên trong mắt người sử dụng trong khi làm mờ tối

tất cả những vật thể có màu khác xung quanh. Hiệu ứng hình ảnh tạo ra khi đeo kính Visiball là quả bóng golf màu trắng phát sáng nhẹ, nhờ đó người đeo kính có thể dễ dàng nhìn thấy quả bóng ngay cả khi nó nằm lẫn trong đám cỏ hay bụi rậm. Kính Visiball hiện được bán với giá 35 đôla.

Một kiểu cửa mới

Ý tưởng của Công ty Tanaka (Nhật Bản) là một kiểu cửa ra vào với rất nhiều thanh ngang chồng khít nhau. Trên đầu mỗi thanh ngang có gắn một thiết bị cảm ứng hồng ngoại. Khi có người đứng trước cửa, các thiết bị cảm ứng sẽ nhận biết và phát lệnh kéo các thanh ngang này vào hai bên cửa để mở lối đi. Các thiết bị cảm ứng hồng ngoại giúp cửa nhận biết được dáng vóc của người sử dụng. Nhờ đó mà thay vì mở toang hết

cửa, các thanh ngang trên cửa chỉ tạo ra một khoảng rộng phù hợp để người sử dụng đi qua. Cơ chế đóng mở đặc biệt này giúp hạn chế tối đa lượng khói bụi, vi trùng, côn trùng, khí nóng từ bên ngoài xâm nhập vào trong phòng và khí lạnh trong phòng có gắn máy điều hòa thoát ra ngoài.

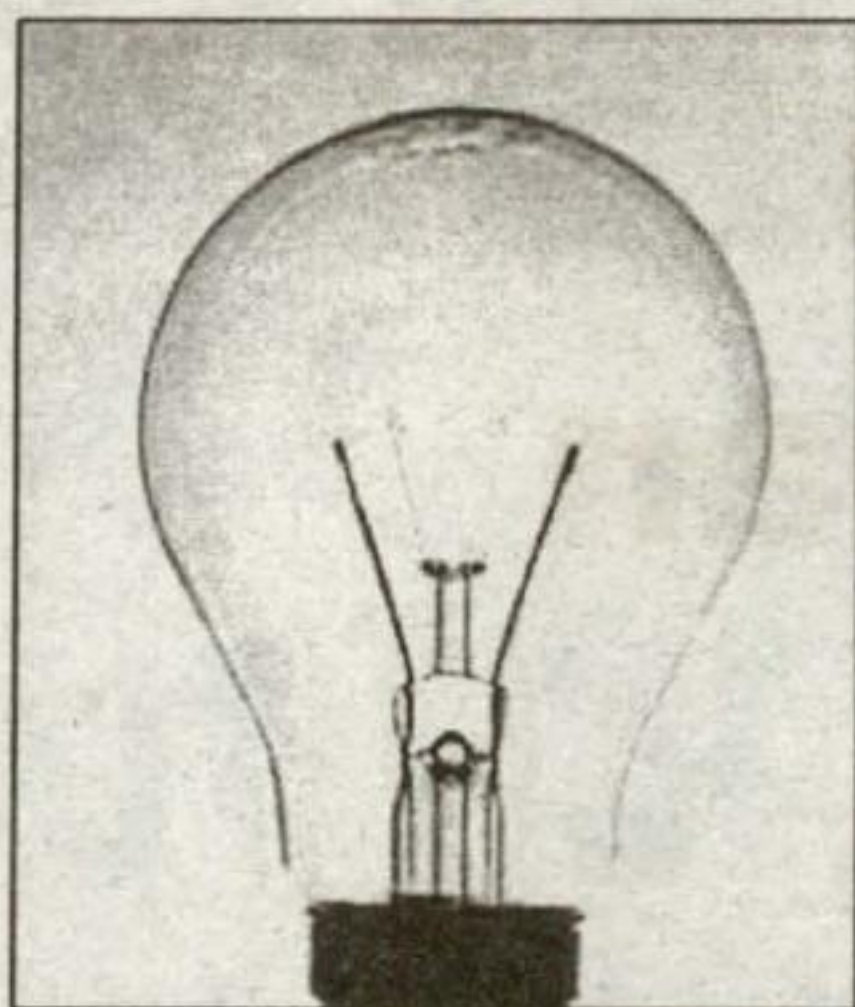
Bàn phím linh động

Tính linh động của kiểu bàn phím Optimus do Công ty Art Lebedev (Nga) chế tạo nằm ở các phím bấm được trang bị màn hình diode phát quang hữu cơ có kích thước 32x32 pixel. Những màn hình này cho phép người sử dụng thay đổi các ký hiệu, ký tự ghi trên mỗi

phím theo nhu cầu công việc. Được quản lý bởi một phần mềm nhỏ cài trong máy tính, các ký tự, ký hiệu hiển thị trên các phím có thể thay đổi đồng loạt theo chuẩn bàn phím tiếng Nga, tiếng Nhật, tiếng Thái, tiếng Ả-rập, v.v. Tiềm ích này giúp người sử dụng không gặp những trở ngại như khi phải sử dụng một bàn phím chuẩn tiếng Anh để gõ tiếng Thái chẳng hạn. Ngoài ra, người sử dụng còn có thể thay đổi chức năng và ký hiệu hiển thị của các phím theo hệ thống công cụ đặc trưng của các phần mềm chuyên dụng để khỏi phải dùng các tổ hợp phím phức tạp như trên bàn phím thông thường. Tiềm lợi nhưng bàn phím Optimus có giá khá đắt, đến 360 đôla/bộ.

Bóng đèn biết nhắn tin

Các kiểu bóng đèn trong tương lai sẽ trở nên thông minh hơn nhờ một công nghệ do Hãng Fujitsu (Nhật Bản) phát triển. Một bộ phát tín hiệu được gắn vào phần tiếp nối giữa bóng đèn với nguồn điện. Khi bóng đèn không còn phát sáng được nữa, bộ phát tín hiệu sẽ tự động gửi một tin nhắn đi qua đường dây điện đến bộ chuyển mã, từ đây tin nhắn được truyền qua Internet đến máy điện thoại di động của người sử dụng. Tin nhắn này sẽ nhắc nhở người sử dụng nhớ mua một bóng đèn khác thay vào bóng đèn vừa hỏng. Bóng đèn biết nhắn tin là một phần trong thiết kế ngôi nhà thông minh mà các công ty Nhật đang cố gắng hoàn thiện.

Pin siêu nhỏ, siêu mỏng

Các nhà khoa học Singapore đã chế tạo được một loại pin siêu nhỏ, siêu mỏng với kích thước 60mm x 30mm x 1mm dùng để cung cấp điện năng cho các bộ kit xét nghiệm bệnh qua phân tích nước tiểu.

Pin có cấu tạo khá đơn giản gồm một mảnh giấy trước đó được ngâm trong đồng clorua kẹp giữa hai tấm magie và đồng. Khi mẫu nước tiểu được cho vào bộ kit, một phần nước tiểu ngấm vào giấy đồng clorua sẽ tạo ra một phản ứng sinh điện trong bộ pin. Chỉ vài giọt nước tiểu cũng có thể làm pin phát ra một dòng điện 1,5volt đủ để chip sinh học phân tích mẫu nước tiểu. Loại pin này giúp thu nhỏ tối đa các bộ kit xét nghiệm nước tiểu.

MAI HƯƠNG

KỸ THUẬT CHO MỌI NGƯỜI

Săn

BẠCH TUỘC KHÔNG LỖ

VĂN HÒA

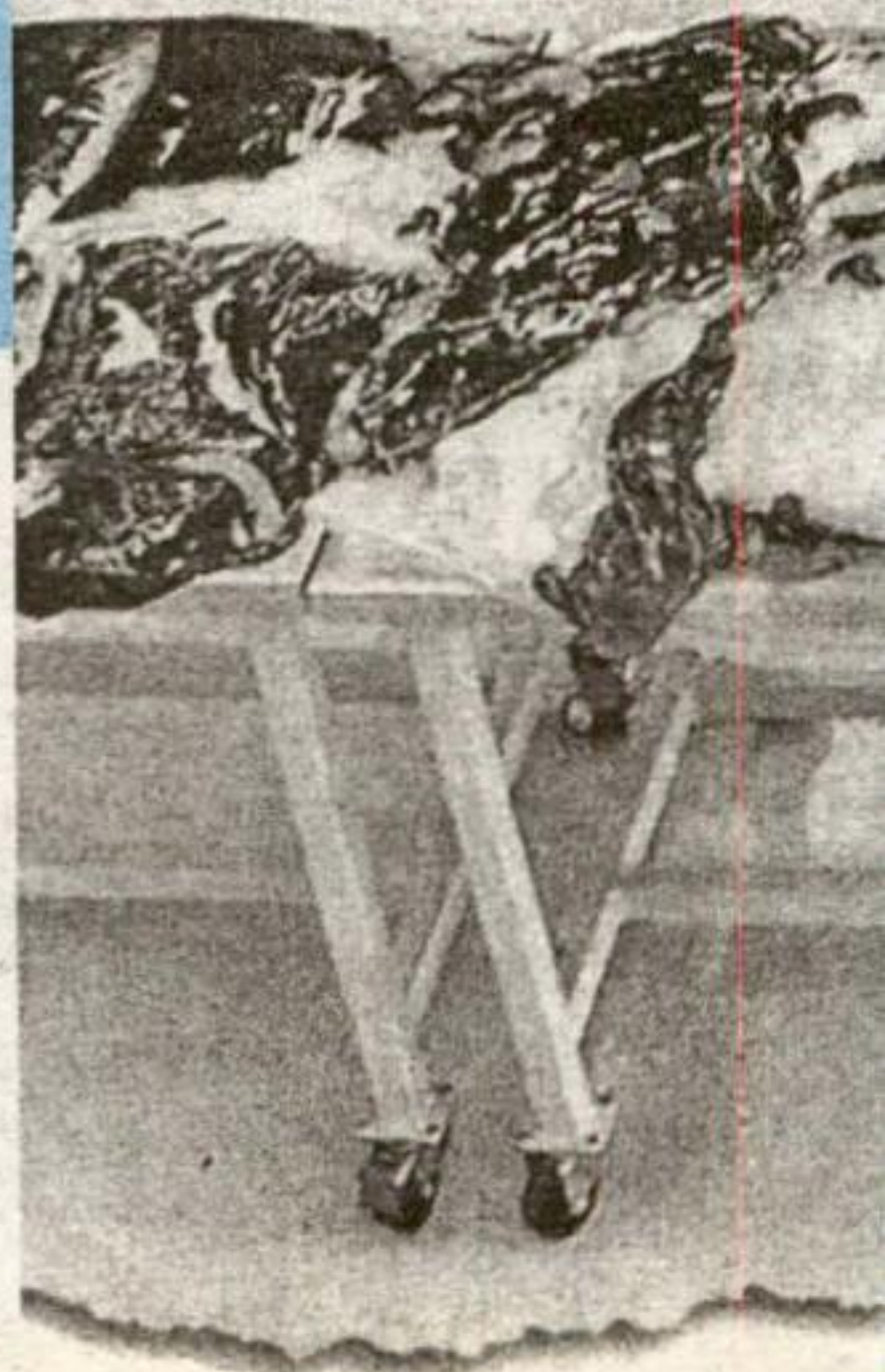
Đụng độ với quái vật biển

Vào một đêm tối mịt cuối tháng 8-2003 tại vùng biển Nam Thái Bình Dương, trong khi thuyền trưởng Oliver de Kersaucon đang mơ đến một kỷ lục thế giới về đi thuyền buồm vòng quanh thế giới sắp được phá thì bỗng nhiên chiếc thuyền buồm Geronimo không tiến

► Những câu chuyện hoang đường đồn đại từ bao đời nay về loài bạch tuộc khổng lồ đã khiến chúng còn đáng sợ hơn cả con thủy quái ở hồ Loch Ness. Vậy đâu là sự thật về loài bạch tuộc khổng lồ?

◀ Hình ảnh đáng sợ về cuộc tấn công của một con bạch tuộc khổng lồ vào tàu thuyền di chuyển trên biển

Tiến sĩ Steve O'Shea đang nghiên cứu xác một con bạch tuộc khổng lồ ▼

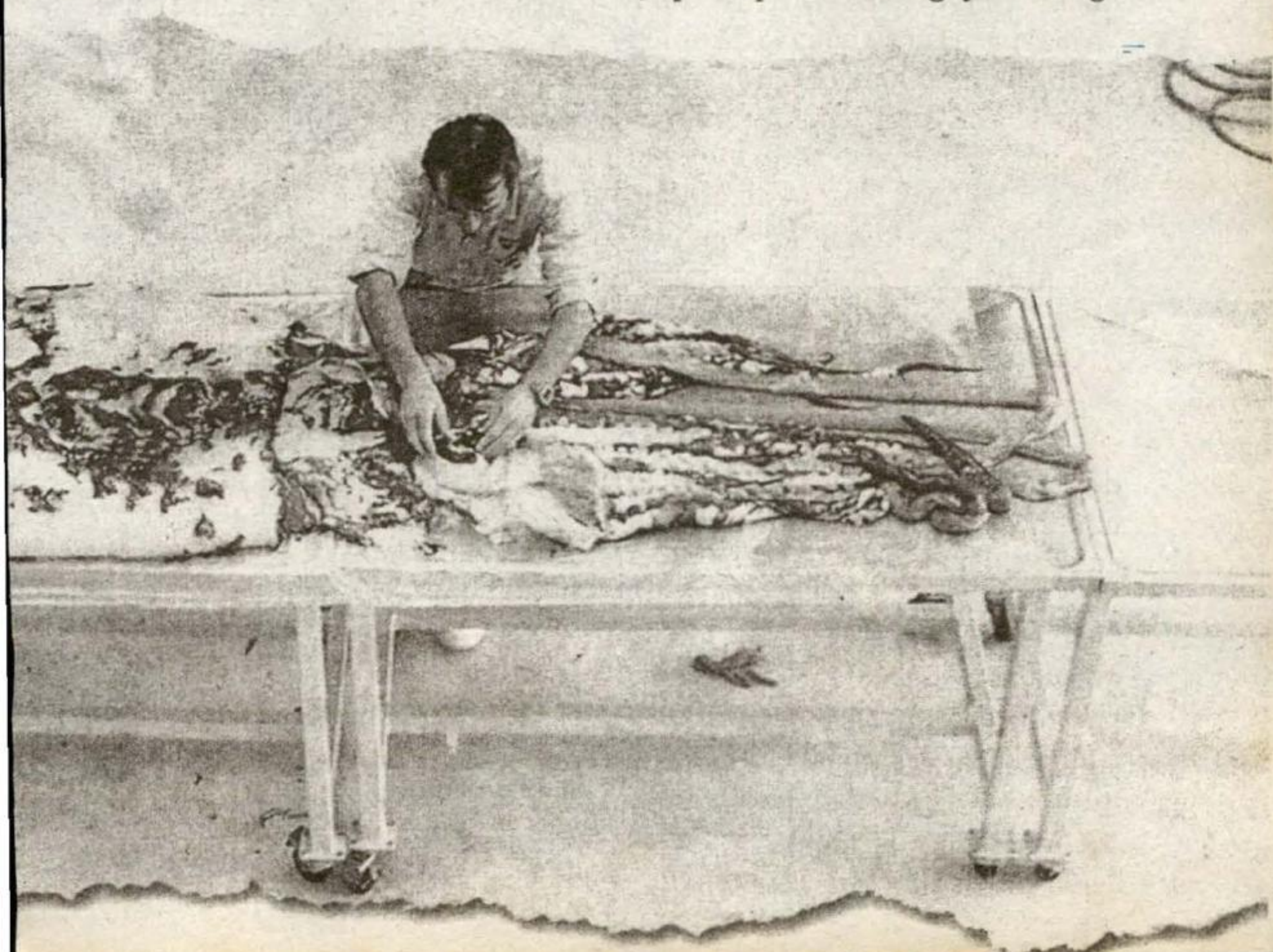

tới được nữa. Kersaucon tin rằng chiếc thuyền không mắc cạn vì chung quanh là biển sâu, còn hòn đảo gần nhất cũng cách xa đến 150 hải lý. Thế rồi, bỗng chốc chiếc cột buồm lắc lư còn thân thuyền thì chao đảo giống như đang bị ai đó dùng một cánh tay to lớn đẩy qua đẩy lại.

Trong khi các thủy thủ đang cố rọi đèn xuống biển để xem chuyện gì đã xảy ra, viên thuyền phó vội xuống hầm để quan sát đáy biển qua một ô cửa lớn làm bằng kính chịu lực. Vài phút sau, anh ra hiệu cho Kersaucon đến bên cạnh cùng quan sát rồi nói: “Hình như có con vật gì to lớn đang quấn thân tàu...”. Lấy một chiếc đèn rọi lớn, thuyền trưởng Kersaucon chiếu ra bên

ngoài và hết hồn khi trông thấy một chiếc vòi khổng lồ đang ghì chặt lấy bánh lái rồi từ từ uốn cong nó. Còn con vật, một con bạch tuộc khổng lồ đang cố gắng quấn lấy thân tàu bằng những vòi còn lại khiến thân tàu kêu rảng rắc như sắp vỡ tung ra. Khi bị chiếu nhiều đèn rọi, con vật liền cuốn vòi rồi bỏ đi. Thuyền trưởng Kersaucon kể lại: “Trong gần 30 năm lênh đèn trên biển, chưa bao giờ tôi gặp được một con bạch tuộc to lớn đến thế. Nó ít nhất phải dài trên 10m với những chiếc vòi lực lưỡng to bằng bắp tay của một lực sĩ thể hình”.

Lâu nay, truyền thuyết về loài bạch tuộc khổng lồ luôn được những người đi biển đồn đại quá mức khiến các nhà thám hiểm lẫn các nhà khoa học phải quan tâm. Ngay cả trong

cuốn sách phiêu lưu 20 vạn dặm dưới đáy biển, nhà văn chuyên viết truyện viễn tưởng khoa học người Pháp Jules Verne đã kể về một cuộc đối đầu giữa chiếc tàu ngầm Nautilus và một con bạch tuộc khổng lồ có đến tám chiếc vòi cùng một cặp mắt to lớn màu trắng dã. Gần đây, vào cuối thập niên 1970, nhà thám hiểm người Mỹ, Peter Blanchy, có ghi lại trong cuốn sách *Quái vật dưới biển* của mình sự xuất hiện của một con bạch tuộc khổng lồ có thể giết chết các thợ lặn một cách êm thấm bằng cách dùng vòi quấn vào cổ rồi siết mạnh khiến họ ngạt thở cho đến chết, mà khi khám nghiệm tử thi, không ai biết được nguyên nhân dẫn đến tử vong từ đâu.

Những câu chuyện vừa hoang đường, vừa sự thật được truyền tụng về loài bạch tuộc khổng lồ đã khiến chúng biến thành một con vật đáng sợ, một con quái vật thật sự, còn ghê gớm hơn cả con thủy quái nổi tiếng ở hồ Loch Ness. Thế nhưng, loài bạch tuộc khổng lồ, động vật lớn nhất trong nhóm không có xương sống, có tên khoa học là *Architeuthis dux*, lại có thật ngoài đời.

Từ lâu, các nhà khoa học đã biết đến sự tồn tại dưới biển sâu của loài bạch tuộc khổng lồ mà xác của chúng thường giạt vào các bãi biển hay trôi trên các đại dương. Năm 1887, xác một con bạch tuộc khổng lồ, dài đến 18m, đã được tìm thấy ở vùng biển Nam Thái Bình Dương. Hơn thế nữa, việc phát hiện dấu những xúc tu của vòi bạch tuộc in

trên mình loại cá nhà táng, giống như bị ai đó dùng dùi bằng sắt nung đỏ đóng vào, khiến nhiều người tin rằng, đâu đó dưới lòng biển sâu, thường xuyên diễn ra các cuộc quyết chiến giữa cá nhà táng và bạch tuộc khổng lồ.

Nghiên cứu loài bạch tuộc huyền thoại

Từ trước đến nay, hầu như chưa có nhà khoa học nào trên thế giới nghiên cứu đến nơi đến chốn về loài bạch tuộc khổng lồ, kể cả khi chúng còn nhỏ. Mãi đến đầu thập niên 1990, nhiều tổ chức và cá nhân mới tiến hành nghiên cứu cụ thể về loài bạch tuộc khổng lồ với các phương tiện kỹ thuật cao như tàu lặn, camera ghi hình dưới nước...

Là chuyên viên nghiên cứu sinh vật biển của Viện Đại học kỹ thuật Auckland ở New Zealand, tiến sĩ Steve O'Shea, 38 tuổi, cũng nằm trong danh sách những "thợ săn" bạch tuộc khổng lồ. Tiến sĩ O'Shea vừa nghiên cứu về loài bạch tuộc khổng lồ trưởng thành lại vừa nghiên cứu cả khi chúng còn nhỏ. O'Shea nhận thấy, cứ đến mùa hè, trong một chu kỳ ngắn ngủi, loài bạch tuộc khổng lồ lại tụ tập ở ngoài vùng biển của New Zealand để giao phối và sinh sản. Thế là suốt 5 năm liền, O'Shea luôn dọc ngang trên vùng biển mà loài bạch tuộc khổng lồ giao phối và sinh sản để tìm bắt bạch tuộc khổng lồ con đem về nghiên cứu. O'Shea cho biết: "Đến mùa sinh sản, hàng ngàn trứng bạch tuộc khổng lồ nở thành bạch tuộc khổng lồ con, nhưng phần lớn đều bị ăn bởi các loại thủy tộc khác.

Tuy nhiên vẫn còn một số ít còn sống sót và tự mình phát triển cho đến khi trưởng thành". Năm 2002, trong suốt nhiều tháng liền lênh đèn trên vùng biển có bạch tuộc khổng lồ sinh sản, O'Shea đã may mắn đánh bắt được hàng chục bạch tuộc khổng lồ con có kích thước bằng chiếc bát lửa. Thế nhưng, khi đưa về được đến phòng nghiên cứu, phần lớn bạch tuộc con đều chết.

Hiện nay, trên thế giới, tiến sĩ O'Shea là một trong số ít ỏi các nhà khoa học đã thành công trong việc nuôi dưỡng bạch tuộc khổng lồ con nhằm phục vụ cho mục đích nghiên cứu về loài thủy quái này. Bạch tuộc khổng lồ phóng đi rất nhanh, tựa như tia chớp, sau khi đã hút nước vào một chiếc túi bằng cơ bắp rồi phụt nhanh ra phía sau. Điểm đặc biệt là bạch tuộc khổng lồ có bộ não rất phát triển với các sợi thần kinh lớn gấp 10 lần so với sợi thần kinh của con người. Điều này đã giúp chúng có thể phản ứng rất nhanh với mọi đe dọa. Ngoài các vòi lực lưỡng dùng để quán và siết chặt kẻ thù, bạch tuộc khổng lồ còn có một vũ khí hiệu nghiệm khác, đó là một loại chất lỏng màu đen giống như mực viết mà khi được phun ra sẽ làm kẻ thù mất phương hướng, thậm chí tê liệt.

Loài bạch tuộc khổng lồ thường liên lạc với nhau qua màu sắc biến đổi trên thân, qua dáng điệu và có khi bằng cả tín hiệu phát sáng. Những vòi dài của chúng luôn uốn éo, được đưa dần lên cao thành những hình dáng quái dị, trong khi thân của chúng biến đổi từ màu đỏ

sang màu hồng và vàng, để thu hút sự quan tâm của các con mồi, cảnh báo về các mối đe dọa sắp xảy ra và cả để quyến rũ bạn tình. Đây chính là hình ảnh xuất hiện trong các chuyện hoang đường kể về loài bạch tuộc khổng lồ mỗi khi chúng tấn công vào con người hay tàu thuyền di chuyển trên biển.

Trong vòng 7 năm trở lại đây, thông qua một mạng lưới cộng tác viên là các ngư dân, tiến sĩ O'Shea đã thu hoạch được cả một bộ sưu tập đồ sộ gồm 100 bạch tuộc khổng lồ đủ kích cỡ, con lớn nhất có chiều dài đến 13,6m. Đây là căn cứ để chứng minh rằng, đâu đó dưới lòng biển sâu vẫn có sự hiện diện của loài bạch tuộc khổng lồ mà sử sách từng nêu lên và đã khiến chúng trở thành huyền thoại. Nhưng điều khiến tiến sĩ O'Shea luôn day dứt là chưa bao giờ bắt được một con bạch tuộc khổng lồ trưởng thành còn sống. Chỉ có nghiên cứu về loài thủy quái khổng lồ khi còn sống thì con người mới khám phá ra hết các tính năng của chúng để có thể so sánh với những gì mà sử sách hay truyền thuyết đã mô tả. Hiện nay, tiến sĩ O'Shea đang xúc tiến việc xây dựng một bảo tàng về loài bạch tuộc khổng lồ ngay trong khuôn viên Viện Đại học kỹ thuật Auckland với hy vọng sẽ là nơi thu hút nhiều người đến tham quan để hiểu biết thêm về một loài thủy quái mà trước đó họ chỉ biết thông qua hình ảnh đáng sợ của chúng trong các câu chuyện hoang đường hay các bộ phim giả tưởng.

(Theo Géo, 7.2005)

Phòng chống các bệnh phổ biến bằng

NHÂN SÂM

Nhân sâm phòng chống suy giảm tình dục

Dù muốn hay không đến một độ tuổi nào đó người ta trở nên đứng đưng với chuyện “chấn gối”, cảm giác ham muốn mất đi hoặc suy giảm một cách tẻ nhạt, theo đó sự khoái cảm trong các cuộc ân ái cũng không còn mãnh liệt. Nhiều khi cơ thể còn xuất hiện kèm theo các triệu chứng xuống sức một cách vô cớ, lưng đau gối mỏi, đầu choáng mắt hoa, tai ù, sức làm việc giảm sút... Trong y học cổ truyền, trạng thái này được chia làm nhiều thể bệnh khác nhau nhưng chủ yếu là thuộc phạm vi *thận dương hư nhược* với phương pháp điều trị là phải làm ôn ấm tạng thận bằng các thuốc có tác dụng bổ khí, bổ dương, trong đó không thể thiếu vai trò của nhân sâm. Nhưng cách dùng vị thuốc quý giá này như thế nào để đạt được hiệu quả cao nhất thì không phải ai cũng tường tận. Bài viết này xin được giới thiệu với bạn đọc một số phương cách cụ thể:

♦ **Cách 1:** Nhân sâm 6g, nhung hươu 6g, nhục quế 6g, hoàng kỳ 30g, kỷ tử 10g, thực địa 10g, sơn thù nhục 10g, ba kích 10g, dương khởi thạch 10g, dâm dương hoắc 15g, cam thảo sao 3g. Nhân sâm và

Thạc sĩ HOÀNG KHÁNH TOÀN

Chủ nhiệm Khoa Đông y - Viện 108

(Tiếp theo TGM 649)

nhung hươu sấy khô tán bột, chia uống 2 lần sáng chiều với nước ấm; các vị thuốc khác cho vào sắc kỹ lấy nước cốt, chia uống 2 lần trong ngày. Đây là một nghiệm phương cận đại, có công dụng bổ thận ích tinh, thích hợp cho những người bị suy giảm tình dục có kèm theo các triệu chứng như tai ù, sức nghe giảm, hay hoa mắt chóng mặt, dễ mệt mỏi, sắc mặt nhợt, lưng gối đau mỏi...

♦ **Cách 2:** Nhân sâm, nhục quế, bạch thược, cam thảo sao, hoàng kỳ, đương quy, xuyên khung, bạch truật, bạch linh, thực địa, liều lượng mỗi vị như nhau. Tất cả đem sấy khô tán bột, đựng trong lọ kín dùng dần. Mỗi ngày uống 15g, chia làm hai lần khi bụng đói với nước sắc của 2 quả đại táo và 3 lát gừng tươi. Đây là một cổ phương có công dụng ích khí dưỡng huyết, ôn dương bổ tinh, dùng thích hợp cho người bị suy giảm tình dục có kèm theo các triệu chứng mệt mỏi như mất sức, sắc mặt nhợt nhạt, hay có cảm giác khó thở, hoa mắt chóng mặt, dễ hồi hộp, ăn

kém, đại tiện lỏng loãng...

♦ **Cách 3:** Nhân sâm 30g, bạch linh 30g, bạch thược 30g, nhục quế 30g, bạch truật 30g, ngũ gia bì 30g, cam thảo sao 15g, bào khương 6g. Tất cả sấy khô tán bột, đựng trong lọ kín dùng dần. Mỗi ngày uống 2 lần, mỗi lần 6g khi bụng đói với nước sắc đại táo 3 quả và gừng tươi 2 lát. Đây là cổ phương được ghi trong sách *Thái bình thánh huệ phương*, có công dụng ích khí ôn trung, dùng thích hợp cho những người bị suy giảm tình dục có kèm theo các triệu chứng mệt mỏi do lao lực quá độ, lưng gối đau mỏi, tứ chi gầy yếu, hay đau bụng dưới, ngủ kém hay mê mông....

♦ **Cách 4:** Nhân sâm 50g, nhung hươu 50g, ba kích 50g, phúc bồn tử 50g, dâm dương hoắc 50g. Tất cả sấy khô tán bột, đựng trong lọ kín dùng dần. Mỗi ngày uống 2 lần, mỗi lần 6g với nước muối nhạt. Công dụng: bổ thận trợ dương, dùng cho người bị suy giảm tình dục có kèm theo các triệu chứng lưng gối đau mỏi, đầu choáng mắt hoa, tinh thần bạc nhược, sắc mặt trắng nhợt, sợ lạnh, chân tay lạnh lẽo, ăn kém, đại tiện lỏng loãng...

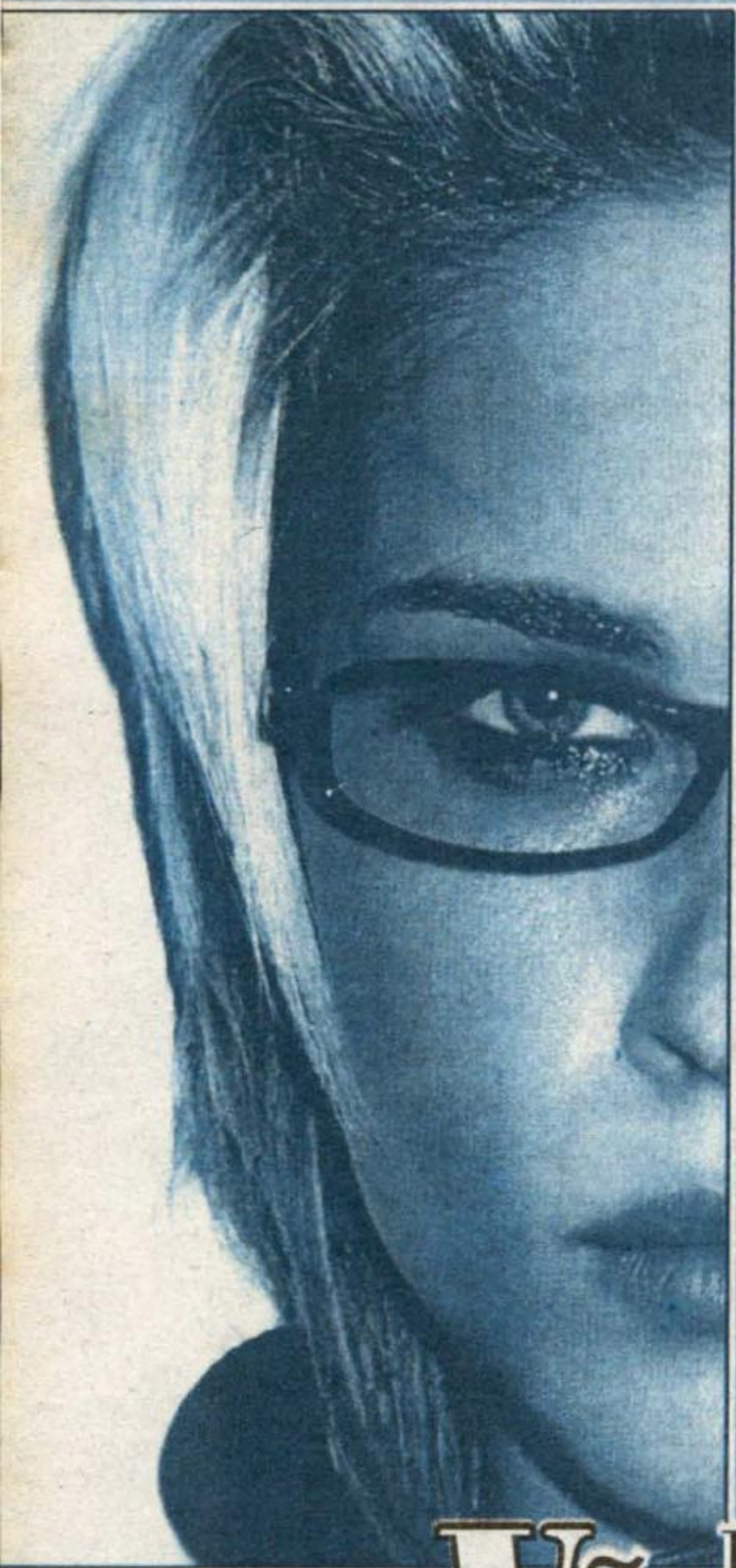
♦ **Cách 5:** Nhân sâm 30g, viễn chí 60g, sinh toan táo nhân 60g, đương quy 60g, bạch thược 60g, bạch linh 120g, thỏ ty tử 120g, thạch xương bồ 50g, bạch truật 90g, hoài sơn 90g, thần khúc 90g, quất hồng 40g, sa nhân 75g, sài hồ 15g, cam thảo sao 10g. Tất cả sấy khô tán bột, đựng trong lọ kín dùng dần. Mỗi ngày uống 2 lần, mỗi lần 10g với nước ấm khi bụng đói. Đây là một cổ phương được ghi trong sách *Biện chứng lục*, có công dụng dưỡng tâm kiện tỳ, bổ ích khí huyết, cố thận khí, dùng thích hợp cho người bị suy giảm tình dục có kèm theo các triệu chứng như tảo tiết hoặc di tinh, đầu choáng mắt hoa, mệt như mất sức, hay hồi hộp trống ngực, có

cảm giác khó thở, ăn kém, mất ngủ...

♦ **Cách 6:** Nhân sâm 50g, nhung hươu 50g, thục địa 300g, quy bản 300g, hà thủ ô chế 200g, đỗ trọng 200g, tử hà xa 250g, dâm dương hoắc 100g. Tất cả sấy khô tán bột, đựng trong lọ kín dùng dần. Mỗi ngày uống 2 lần, mỗi lần 5g khi bụng đói với nước sôi để nguội. Công dụng: tráng dương tư thận, bổ khí dưỡng huyết, dùng thích hợp cho người bị suy giảm tình dục có kèm theo các triệu chứng lưng gối đau mỏi, tinh dịch lạnh loãng, đầu choáng mắt hoa, tinh thần mệt mỏi, di tinh, liệt dương...

♦ **Cách 7:** Nhân sâm 3g, chim sẻ 2 con, phúc bồn tử 10g, thỏ ty tử 10g, kỷ tử 10g, ngũ vị tử 5g, gạo tẻ 100g, gừng tươi và gia vị vừa đủ. Chim sẻ làm thịt bỏ lông và nội tạng, đem nấu với gạo và gừng tươi thành cháo; các vị thuốc khác sấy khô tán thành bột rồi hòa với cháo, chế thêm gia vị, chia ăn vài lần trong ngày. Đây là một bài thuốc dân gian có công dụng tráng dương bổ thận, trong đó chim sẻ có công năng tráng dương và nâng cao năng lực tình dục; nhân sâm, phúc bồn tử, thỏ ty tử, ngũ vị tử và kỷ tử có tác dụng bổ thận ích tinh. Công thức này rất thích hợp cho những người bị suy giảm tình dục có kèm theo các triệu chứng mệt mỏi nhiều, lưng gối đau mỏi, đầu choáng mắt hoa, xuất tinh sớm...

Nhìn chung, các bài thuốc nêu trên đều khá đơn giản, dễ kiếm, dễ dùng và rẻ tiền. Các vị thuốc nên mua tại các cơ sở Đông dược có uy tín và có tư cách pháp nhân. Cần lưu ý: tất cả các công thức này chỉ nên dùng cho người bị suy giảm tình dục thuộc thể *thận dương hư nhược*, còn với thể *thận âm hư nhược* biểu hiện bằng các triệu chứng như môi khô miệng khát, lòng bàn tay bàn chân nóng, trong ngực bồn chồn không yên, đại tiện táo kết, tiểu tiện vàng đỏ... thì không được dùng. ■

Cách đây vài năm, một trong số những lựa chọn phẫu thuật thị lực ít ỏi là Laser-Assisted In Situ Keratomileusis (Lasik) đã xuất hiện. Lasik sử dụng dao cắt vi phẫu để tạo một vạt giác mạc mỏng có chiều dày khoảng từ 130 đến 180 micron, sau đó vạt giác mạc này được lật lên, chiếu tia laser tác dụng trong nhu mô của giác mạc để điều trị tật khúc xạ cận, viễn hay loạn thị. Nhưng loại phẫu thuật này không phải phù hợp với tất cả mọi người. Màng giác mạc mỏng, đồng tử lớn, những vấn đề thị lực nghiêm trọng hay một căn bệnh có tên gọi “khô mắt” thường là những rào cản những người muốn phẫu thuật. Ngoài ra, mặc dù hiếm, nhưng những nguy hiểm và tác dụng phụ hậu phẫu không phải là không có, ví dụ như vòng quang có màu xung quanh con ngươi khi nhìn ra sáng, quáng hay song thị. Vì vậy còn rất nhiều người muốn nói lời chia tay với cặp kính thuốc choán nửa mặt của mình vẫn phải chờ đợi tiến bộ của khoa học công nghệ.

Không phụ lòng sự mong mỏi đó, các nhà khoa học, nhà nghiên cứu và những y bác sĩ nhãn khoa tìm ra các giải pháp thay thế Lasik, làm

Vĩnh biệt nhé, KÍNH THUỐC!

HỒNG CƯ

giảm hoặc xóa bỏ hẳn sự lệ thuộc của bệnh nhân vào kính thuốc hay kính áp tròng. Những kỹ thuật mới này không chỉ làm tăng hiệu quả của Lasik mà còn cung cấp thêm những lựa chọn khác cho bệnh nhân không thể dùng Lasik.

Kỹ thuật tạo hình giác mạc

Martha Hamilton gần đây nhận ra một sự thực rất đáng buồn là bà phải dùng kính để đọc sách. Bà vốn từng có thị lực khá tốt, cho đến tận tuổi 40 mới gặp vấn đề với bệnh viễn thị, một loại bệnh do tuổi tác gây ra khiến cho tinh thể mắt bị khô ráp và mất dần tính linh hoạt, kết quả là người bệnh mất khả năng đọc chữ in cỡ bình thường. Giải pháp: một chuyến du hành qua các cửa hiệu mua kính thuốc, tức là mua một biểu trưng của người già đeo lên mắt? Nhưng bà Hamilton, người đã quen với loại kính mắt thời trang hình bán nguyệt, lại không muốn dính cái biểu tượng kính khủng ấy trên mặt và quyết định phẫu thuật để có một thị lực mới. Cuộc phẫu thuật có tên *conductive keratoplasty* (tạo hình giác mạc - CK), sử dụng sóng vô tuyến năng lượng cao để làm mỏng màng giác mạc và đưa nó trở về hình dạng của tuổi thanh niên. Tiến trình này cho phép bệnh nhân viễn thị như bà Hamilton nói lời chia tay với kính thuốc chỉ trong ba phút.

Được thông qua lần đầu vào năm 2002 để chữa tật viễn thị, phương thức phẫu thuật giác mạc này năm ngoái lại được Cơ quan Quản lý thực phẩm và dược phẩm Mỹ (FDA) đồng ý phê chuẩn để chữa trị chứng lão thị (presbyopia). Cho đến nay, hơn

100.000 cuộc phẫu thuật loại này đã được tiến hành tại Mỹ. Thủ thuật đơn giản, chỉ với thuốc nhỏ mắt gây tê, sử dụng kỹ thuật monovision: mắt yếu hơn được phẫu thuật thành cận thị và mắt kia để nguyên viễn thị. Cuộc kiểm chứng của FDA dựa trên dữ liệu thử nghiệm lâm sàng trong vòng 12 tháng với kỹ thuật có tên gọi NearVision CK tại Viện Mắt ở phía Nam New Orleans (Mỹ) cho thấy 98% bệnh nhân có thể đọc báo bình thường sau khi phẫu thuật và 87% có thể đọc những loại văn bản cỡ chữ nhỏ hơn. Những ứng cử viên tốt nhất cho loại hình phẫu thuật này là những người ở tuổi trên 40 với tật viễn thị do tuổi tác. Phương pháp này chưa xuất hiện ở Việt Nam.

Một dạng kỹ thuật Lasik mới

Lão thị là một loại bệnh luôn diễn tiến, thủy tinh thể sẽ tiếp tục mất dần tính linh hoạt và mờ dần khi người bệnh già đi - kể cả trường hợp đã phẫu thuật CK. Chi phí cho một cuộc phẫu thuật CK là 1.500 đôla Mỹ, nhưng đối với rất nhiều trong số các bệnh nhân, vấn đề không phải là về mặt tiền bạc. Bản thân Lasik cũng từng là bước đột phá lớn tính đến thời điểm nó xuất hiện: các cuộc phẫu thuật Lasik đều được thực hiện theo yêu cầu của khách hàng dựa trên mức độ sai lệch khúc xạ (một biện pháp đo thị lực) của người bệnh và công nghệ Wavefront (phương thức mã hóa), cho phép các bác sĩ tạo ra được một bản đồ của mắt chi tiết hơn, thay đổi hình dạng của giác mạc với độ chính xác cao hơn. Nhưng trong phẫu thuật Lasik, các bác sĩ sử dụng

dao cắt vi phẫu cầm tay có tên microkeratome để phẫu thuật. Đến nay, một kỹ thuật Lasik mới đã được phê chuẩn có tên gọi IntraLase, dùng dao cắt vi phẫu có sự điều chỉnh bằng laser nối với một máy tính, có thể cải thiện độ nhạy cảm tương

phản, an toàn tuyệt đối trong quá trình phẫu thuật và hậu phẫu, tạo ra một thị lực hoàn hảo. Hơn 400.000 ca phẫu thuật vạt ghép laser loại này đã được thực hiện trong năm 2004 tại Mỹ, chỉ tính riêng ba tháng đầu năm nay con số này đã được cộng thêm 75.000 nữa. Kết quả từ một nghiên cứu thực hiện trên 200 bệnh nhân của hải quân Mỹ cho thấy những binh lính được phẫu thuật Lasik với vạt ghép thủy tinh thể bằng dao cắt vi phẫu laser nhanh chóng phục hồi thị lực hơn, độ nhạy cảm tương phản tốt hơn so với những người trải qua cuộc phẫu thuật Lasik dao vi phẫu bình thường. Tại Việt Nam cũng có một số bệnh viện và trung tâm nhãn khoa có thể thực hiện những cuộc phẫu thuật này với chi phí thấp hơn nhiều so với ở nước ngoài.

IOL và Phakic IOL

Nếu cận hay viễn hay lão thị quá nặng mà không muốn hoặc không thể dùng Lasik hay IntraLase thì đã có phẫu thuật đặt kính nội nhãn IOL, mang lại thị lực tự nhiên như mắt thật vậy. Một trong những sản phẩm đó là Crystalens của Công ty Eyeonics (Mỹ), được làm từ silicon

dạng dẻo do FDA phê chuẩn tháng 11-2003. Những khớp nối bé nhỏ cho phép thủy tinh thể di chuyển với cơ mắt một cách linh hoạt. Loại kính nội nhãn này có giá khoảng 4.500 đôla một mắt với thời gian phẫu thuật chỉ 30 phút sau khi đã gây tê khu vực. Thị giác sẽ tiếp tục được cải thiện

trong vài tháng.

Tháng 9-2004, một liệu pháp nữa cho những người hay phải than phiền về thị lực của mình là phẫu thuật đặt kính Verisyse làm bằng polymethylmethacrylate (PMMA) có tính tương hợp sinh học trực tiếp vào trước hay sau mống mắt. Cuộc phẫu thuật chỉ mất năm phút, với chi phí khoảng 3.500 đôla một mắt, có tên gọi phakic IOL. Tại Việt Nam, chi phí này rẻ hơn nhiều, chỉ khoảng 1.000 đôla tại các bệnh viện mắt lớn ở Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh.

*

Với rất nhiều tiến bộ khoa học như thế này, nhiều chuyên gia tin rằng bệnh nhân sẽ lựa chọn một loạt cách chăm sóc cho đôi cửa sổ tâm hồn, trong đó các cuộc phẫu thuật được tăng dần từng nấc khi thị lực ngày càng kém đi với tuổi tác; hoặc kết hợp nhiều cuộc phẫu thuật như đặt kính phakic IOL sau khi đã phẫu thuật Lasik. Tất nhiên không phải mọi cuộc phẫu thuật đều hoàn hảo cho mọi bệnh nhân, nhưng ít nhất cho đến giờ phút này, hàng triệu người đang hài lòng nói câu chia tay với cặp kính thuốc khó chịu của mình. (Theo Newsweek)

● Hàng ngày tôi sử dụng thuốc rửa âm đạo. Nhưng mới đây có lời cảnh báo trên một tạp chí là không nên sử dụng thuốc rửa thường xuyên, dễ bị khô âm đạo. Xin một lời khuyên từ bác sĩ! (Trần Thị Thủy, Tây Ninh)

BS Nguyễn Hoàng Tuấn: Tốt nhất bạn nên sử dụng nước sạch để vệ sinh hàng ngày. Sau đó dùng khăn sạch lau khô rồi mới mặc quần. Môi trường âm đạo rất nhạy cảm, bản thân trong môi trường này đã có các chất kháng khuẩn tự nhiên. Thuốc rửa âm đạo sẽ làm thay đổi môi trường này, dễ dẫn đến khả năng bị viêm nhiễm cao hơn bình thường. Bạn chỉ nên sử dụng thuốc rửa trong những ngày có kinh.

● Con gái tôi có một cuốn lịch đánh dấu ngày rụng trứng cũng như có kinh nguyệt. Tôi rất lo lắng vì sợ cháu đã bắt đầu có quan hệ với người khác phái. Tôi phải làm sao bây giờ? (Phạm Ngọc, Liễu Giai, Ba Đình, Hà Nội)

BS Nguyễn Hoàng Tuấn: Tôi nghĩ là chị nên tôn trọng quyền tự do “đánh dấu lịch” của cháu. Cháu đã bắt đầu có hiểu biết và việc tính ngày chưa hẳn đã là có điều gì mờ ám. Làm việc này là một sự văn minh, có lợi cho những người có sự quan tâm đến những biến đổi của

cơ thể mình. Đặc biệt cháu gái đã đi học, đi làm thì biết trước ngày mình sẽ có kinh nguyệt thuận lợi cho sự chuẩn bị mỗi khi ra khỏi nhà.

● Gia đình tôi từ bà tôi, mẹ tôi cho đến các con cháu trong nhà đều rất hay bị cảm, thường xuyên bị nhức đầu, nghẹt mũi, hắt hơi, sốt ớn lạnh mỗi khi thời tiết thay đổi. Xin bác sĩ vui lòng hướng dẫn chúng tôi cách tự chăm sóc mình.

BS Trịnh Đình Hoa: Gia đình bạn có thể tự giúp mình bằng cách:

- Uống nhiều nước mỗi ngày, ít nhất là 2 lít nước (khoảng 8 ly). Thức uống nóng có thể giúp dịu đau họng.

- Nên nghỉ ngơi để cơ thể lấy lại năng lượng cần thiết chống chọi với bệnh tật.

- Nên hít thở không khí trong lành, giữ ấm nhưng đừng để quá nóng.

- Thường xuyên rửa tay và dùng khăn giấy mỗi khi ho hoặc hắt hơi. Nếu tiếp xúc trực tiếp bằng tay với một người bị nhiễm bệnh hoặc với một vật dụng mà họ đã chạm vào có thể bị lây siêu vi, sau đó dùng tay bị vấy nhiễm chạm vào mắt, mũi chính là cách dễ dàng bị mắc bệnh cảm, cúm nhất. Các vị trí như lan can, tay vịn, nắm cửa là những nguồn lây nhiễm tiềm năng. Cần phải rửa tay ngay khi về nhà để có thể giúp cắt đứt sự lây lan cho gia đình bạn.

- Đừng quá lo lắng, hãy vui vẻ

sống và ăn uống những món mà mình thích sẽ làm cho bạn mau chóng khỏi bệnh hơn.

► ● Con trai tôi mới 4 tuổi mà ăn nhiều kinh khủng, cháu ăn bằng 5 suất trẻ cùng tuổi. Cháu chưa đến mức béo phì nhưng gia đình tôi rất lo sợ. Tôi phải làm gì bây giờ? (**Bách Mai**, Cai Lậy, Tiền Giang)

BS Hưng Việt: Cháu mới 4 tuổi mà đã có biểu hiện ăn nhiều - một rối loạn về ăn uống thường gặp ở tuổi vị thành niên và người lớn. Rối loạn về ăn uống thường ở 2 dạng: chán ăn và ăn nhiều, nguyên nhân thần kinh, nhưng đến 90% là ở nữ. Một dạng ăn nhiều nữa được mô tả nhưng chưa được thừa nhận là một bệnh tâm thần. Đó là hiện tượng ăn nhiều khác thường nhưng không liên tục mà chỉ xảy ra khoảng 2-3 lần/tuần. Chứng ăn này xảy ra từng đợt, ăn nhiều một lúc nào đó và không thể cưỡng lại ý muốn ăn, ăn nhanh hơn bình thường, đến mức gần như bội thực, kể cả khi không đói vẫn muốn ăn. Nguyên nhân gây chứng ăn nhiều ở trẻ em là có một tác động tâm lý nào đó hơn là một nguyên nhân thực thể. Nếu đi tư vấn tâm lý sẽ có lợi hơn. Bạn nên theo dõi con trai bạn thật chặt chẽ, tuy nhiên cũng đừng quá lo lắng. Bạn phải kiểm soát bữa ăn của cháu, tránh để cháu ăn tùy thích. Ăn tham, ăn nhiều là một trong những tính cách của trẻ, nhưng nếu ăn quá mức thì phải ngăn lại.

► ● Sao hiện giờ tôi hay bị đi tiểu nhiều. Tôi rất lo không biết mình có bệnh gì không? (**Nguyễn Mạnh Kha**, Lào Cai)

BS Hưng Việt: Thông thường, mỗi người đi tiểu khoảng 4-5 lần trong ngày và 0-1 lần trong đêm. Nếu số lần đi tiểu nhiều hơn mức bình thường thì gọi là *đái tăng* hay *đái dầm*. Đi tiểu nhiều lần có thể là phản ứng sinh lý bình thường của cơ thể trong nhiều trường hợp như khi uống quá nhiều nước, khi quá xúc động, khi mất ngủ trong đêm... Đối với nam giới, đó cũng có thể là biểu hiện của một bệnh lý nào đó của đường tiết niệu như dung tích bàng quang nhỏ, có kích thích hay viêm nhiễm tại bàng quang, có sự cản trở lưu thông dòng nước tiểu từ lỗ bàng quang ra tới miệng sáo như u phì đại tuyến tiền liệt, sỏi bàng quang, sỏi niệu quản sát thành bàng quang, sỏi niệu đạo, hẹp niệu đạo, viêm đường tiết niệu. Với nữ giới, có thể do bệnh lý của cơ quan ngoài đường tiết niệu như sa thành trước âm đạo, viêm phần phụ, đau bàng quang nội tiết ở phụ nữ, đái nhạt, do các khối u vùng hạ vị, như u xơ tử cung, ung thư cổ tử cung, ung thư trực tràng. Để xác định nguyên nhân và điều trị đúng, phải biết được rõ tuổi, giới, tiểu tiện nhiều lần vào ban ngày hay ban đêm, đái dầm liên tục hay có chu kỳ, số lượng và màu sắc nước tiểu. Trong thư của bạn chưa nói rõ về điều này. Bạn có thể liên hệ lại với chúng tôi để được giải đáp cụ thể hơn.

Có bao nhiêu khu định cư Do Thái tại Bờ Tây sông Jordan và Dải Gaza?

♦ Các phương tiện truyền thông thời gian gần đây nói nhiều đến việc Israel rút một số khu định cư Do Thái khỏi dải Gaza và khu Bờ Tây. Xin cho biết Israel có bao nhiêu khu định cư Do Thái và các khu này được hình thành từ khi nào? (Văn Thành Trung, Hóc Môn, TP. Hồ Chí Minh)

- Israel có tất cả 21 khu định cư Do Thái ở Gaza và 4 khu ở Bờ Tây. Các khu định cư trên được hình thành theo các mốc thời gian khác nhau. Những khu định cư Do Thái đầu tiên được lập tại dải Gaza sau khi Israel đánh chiếm phần đất này từ tay Ai Cập vào tháng 6-1967. Ban đầu các khu vực mà sau này trở thành các khu định cư Do Thái là các doanh trại quân đội Israel. Levi Eshkol, thủ tướng Israel lúc đó, là người quyết định đưa người dân đến các doanh trại quân đội để sinh sống nhằm tạo một vùng đệm tại sườn phía Tây Nam Israel. Dần dần, các khu định cư tại đây lan rộng dưới sự trợ giúp của quân đội Israel, thậm chí 4 khu định cư Do Thái cũng được thành lập ở khu Bờ Tây. Trước việc này, người dân Palestine đã tiến hành hai cuộc nổi dậy gây ra nhiều tổn thất cả về tài sản và sinh mạng cho cả hai bên. Ngày 13-9-1993, Israel và Palestine ký hiệp ước hòa bình Oslo lịch sử, dọn đường cho việc Israel rút một phần khỏi dải Gaza. Tháng 12-2003, Thủ tướng Israel Ariel Sharon công bố kế hoạch dỡ bỏ toàn bộ các khu định cư ở Gaza và 4 khu ở Bờ Tây. Vào thời điểm này đang có hơn 8.000 người Do Thái sinh sống tại 21 khu định cư Gaza. Tháng 10-2004, kế hoạch triệt thoái khỏi Gaza của Thủ tướng Sharon được Quốc hội Israel thông qua. Đến ngày 15-8-2005 vừa rồi, Israel bắt đầu chiến dịch rút khỏi các khu định cư tại vùng đất duyên hải này.

Lòai vật nào tuyển chọn bạn tình khó tính nhất?

(Tăng Phước Hồng, Trung Liệt, Đống Đa, Hà Nội)

- Đó là những con cua cái thuộc họ Uca Crenulata sống trong môi trường nước mặn. Để được giao phối, cua đực may mắn phải vượt qua hơn 100 cua đực khác trong cuộc thi mà ban giám khảo là cua cái. Điều kiện tiên quyết để cua cái chú ý tới là kích thước cái càng của cua đực. Sở dĩ có sự tuyển chọn khắt khe như vậy là do bản tính không thích chăm sóc con cái sau khi sinh nở của cua cái, nên các cô nàng buộc lòng phải chọn lựa các đấng ông chồng đáng đắp khỏe mạnh nhất để có thể lấy giống to và khỏe mà truyền lại cho đàn cua con giúp chúng có đủ sức mạnh để sống ngay từ những ngày đầu tiên.

Cây dứa sọt có thể chống cháy rừng?

(Nguyễn Vũ Thống, Bỉm Sơn, Thanh Hóa)

- Cây dứa sọt (hay còn gọi là cây thừa, thuộc loài *Agave Americana*) có chứa chất

saponin. Chất này khi gặp lửa sẽ tạo thành bọt khí CO_2 tự động dập tắt lửa. Nhờ đặc tính đó mà hàng rào cây dứa sọt sẽ rất hữu ích trong chống cháy rừng. Đây là một phát hiện quan trọng của ông Nguyễn Công Tuy thuộc Trung tâm Hỗ trợ tư vấn khoa học chuyển giao công nghệ môi trường. Theo đánh giá của nhiều nhà khoa học, nếu biết tận dụng chất saponin chống cháy trong cây dứa sọt, người ta có thể tạo ra một băng cản lửa xanh, giúp phòng chống cháy rừng hiệu quả. Ngoài ra, vành đai dứa sọt dày đặc cũng là hàng rào góp phần ngăn cản xói mòn gây lũ lụt.

Vĩ độ ngựa có nghĩa là gì?

(Phương Thảo, Bà Rịa, Vũng Tàu)

- Đó là các vùng vĩ tuyến 30-35 độ trên hai bán cầu, ở đó có rất ít gió và khí hậu khô nóng. Vĩ độ ngựa ở bán cầu Bắc đôi khi còn được gọi là "vùng lặng Bắc chí tuyến", còn ở bán cầu Nam thì được gọi là "vùng lặng Nam chí tuyến".

Tên gọi vĩ độ ngựa theo nhiều tài liệu sử sách xuất hiện từ thời người Tây Ban Nha chở ngựa đến Tây Ấn bằng tàu buồm. Khi đến gần mũi Hảo Vọng ở vùng biển giữa chí tuyến 30-35 độ vĩ Nam, tàu thường đi rất chậm vì không có gió, khiến chuyển đi bị kéo dài ngoài ý muốn. Từ đó lại nảy sinh vấn đề thiếu nước. Do vậy, các thủy thủ đành phải quăng ngựa xuống biển vì hai mục đích, thứ nhất là để dành nước uống cho người và thứ hai là để mau chóng ra khỏi vùng lặng gió.

Làm sao phân biệt các loại tên lửa?

(Tạ Xuân An, Cam Lộ, Quảng Trị)

- Dựa vào sự khác nhau của căn cứ phóng tên lửa và vị trí mục tiêu tấn công, tên lửa có thể được chia làm 4 loại cơ bản nhất. Thứ nhất là tên lửa không đối không. Đây là loại tên lửa được gắn trên các máy bay chiến đấu nhằm tấn công các mục tiêu bay. Thứ hai là tên lửa không đối đất và không đối hạm. Loại vũ khí này cũng được trang bị cho các loại máy bay chiến đấu khác nhau nhưng mục tiêu tấn công của chúng lại là trên mặt đất hoặc chạy dưới và trên nước. Loại thứ ba là tên lửa đất đối đất, đất đối hạm và hạm đối hạm. Loại tên lửa này được phóng đi hoặc từ đất liền hoặc từ tàu chiến nhằm tấn công các mục tiêu trên đất liền, như nơi đóng quân, đoàn xe bọc thép, sở chỉ huy mặt đất, trận địa phòng không, sân bay, kho tàng, nhất là xe tăng và các tàu trên biển... Thứ 4 là tên lửa đối không (bao gồm tên lửa đất đối không và tên lửa hạm đối không). Mục đích sử dụng của loại tên lửa này là để đánh chặn máy bay tập kích, tên lửa hành trình, tên lửa không đối đất, đất đối đất khi đang trên đường bay. Nhìn chung, mỗi loại tên lửa đều có ưu điểm riêng trên chiến trường. Ngày nay có thêm loại tên lửa mang đầu đạn hạt nhân. Loại tên lửa này có sức công phá và hủy diệt rất lớn nên cộng đồng quốc tế đang tìm mọi cách để hạn chế. **D.H**

SỨC SỐNG MỚI CỦA MỘT THƯƠNG HIỆU

Ít ai ngờ rằng sản phẩm sữa tươi tiệt trùng Nuti của Công ty Cổ phần Thực phẩm Dinh dưỡng Đồng Tâm (NutiFood) lại nhận được sự quan tâm của dư luận như vậy ngay trong buổi lễ ra mắt. Khác hẳn sữa bột nguyên kem, sữa tươi Nuti mới có đầy đủ các khoáng chất để phát huy tối đa tiềm năng thể chất của con người, đặc biệt là trẻ em. Giờ đây, cha mẹ của các bé từ 2-10 tuổi có thể hoàn toàn yên tâm về sự phát triển của con mình khi dùng sữa Nuti.

Điều độc đáo mang tính sáng tạo của công ty lần này là lễ hội *Thế giới tuổi thơ vui cùng sữa Nuti* được tổ chức ngay trong buổi ra mắt sản phẩm ở cả TP. Hồ Chí Minh và Hà Nội. Sự ra đời của Nuti là kết quả của một quá trình dày công nghiên cứu, tìm hiểu người tiêu dùng của NutiFood. Vẫn biết rằng để sản phẩm mới có chỗ đứng trên thị trường phải cần nhiều yếu tố, song với chất lượng sản phẩm, năng lực và sự nhạy bén trong kinh doanh, chắc chắn Nuti của NutiFood sẽ có mặt ở mọi gia đình. Với cương vị là công ty hàng đầu về lĩnh vực thực phẩm dinh dưỡng tại Việt Nam, trong những năm qua NutiFood luôn khẳng định được tên tuổi bằng những sản phẩm có chất lượng. Năm 2004, doanh thu của công ty đạt 479 tỉ đồng, 6 tháng đầu năm 2005 là 233 tỉ đồng. Những con số trên đây có thể không cao, nhưng như một minh chứng cho sự phát triển bền vững mà không phải công ty thực phẩm nào cũng có được. Có lẽ bí quyết thành công của NutiFood chính là việc biết lắng nghe và thấu hiểu được nguyện vọng và nhu cầu của người tiêu dùng. Ba năm lọt vào top 5 hàng Việt Nam chất lượng cao 2002, 2003, 2004, giải thưởng Sao vàng đất Việt; bằng khen đơn vị có thành tích xuất sắc trong phát triển sản phẩm và thương hiệu tham gia hội nhập kinh tế quốc tế... dường như vẫn là chưa đủ với tiềm lực hiện có của NutiFood. Phát biểu tại lần ra mắt sản phẩm tại TP. Hồ Chí Minh vừa qua, Tổng giám đốc, bác sĩ Trần Thị Mỹ Lệ cho biết: *"Mặc dù sản phẩm đã được công bố rộng rãi, nhưng chúng tôi vẫn mong muốn làm sao chúng đến được với người dân vùng sâu, với trẻ em vùng xa mà giá thành vẫn không đổi..."*. Điều trần trở này tuy hết sức đơn giản, nhưng có ý nghĩa rất lớn lao. Còn nhớ, trong buổi ra mắt sản phẩm tại hội trường khách sạn Tân Sơn Nhất TP. Hồ Chí Minh, NutiFood đã tổ chức một buổi giao lưu gặp gỡ hết sức cảm động với các em học sinh cơ nhỡ có hoàn cảnh khó khăn ở Trường Nhị Xuân, Hóc Môn, TP. Hồ Chí Minh.

Sự xuất hiện của Nuti trên thị trường còn đánh dấu một bước ngoặt quan trọng cho công ty trong việc đầu tư khoa học kỹ thuật cho sản xuất. Nuti được sản xuất trên dây chuyền thiết bị hiện đại nhập từ Thụy Điển và đạt chất lượng theo tiêu chuẩn ISO 9001: 2000. Tháng 9-2005, một nhà máy sữa nước mới tại Khu công nghiệp Mỹ Phước (Bình Dương) sẽ chính thức đi vào hoạt động với dây chuyền thiết bị hiện đại nhất Việt Nam trị giá hơn 130 tỉ đồng. Một sức sống mới đang hình thành trong một thương hiệu lớn.

GIA TRÌU

Khai mạc lễ hội Thế giới tuổi thơ vui cùng sữa Nuti

**CHÀO MỪNG CÁCH MẠNG THÁNG TÁM
VÀ QUỐC KHÁNH 2-9, NXB GIÁO DỤC
PHÁT ĐỘNG CUỘC THI:**

Biên soạn **TRUYỆN TRANH LỊCH SỬ**

TRẦN QUỐC TOÀN

► Sáng 20-8-2005 Hội sách hè 2005 của Nhà xuất bản Giáo dục (NXBGD) tại TP. Hồ Chí Minh đã khai mạc với nhiều nội dung phong phú. Tại đây, NXBGD đã tổ chức lễ phát động cuộc thi “Biên soạn truyện tranh lịch sử theo sách giáo khoa lịch sử hiện hành” sau các lễ phát động ở Hà Nội và Đà Nẵng.

Thứ trưởng Bộ GD-ĐT Nguyễn Tấn Phát (bìa trái) và ông Phan Xuân Biên, Trưởng ban Tư tưởng Văn hóa TP. Hồ Chí Minh, cắt băng khai mạc Hội sách giáo dục 2005

Đổi sách tích cực của ngành giáo dục

Những lễ phát động được tổ chức trọng thể ở cả ba trung tâm văn hóa của đất nước đã nói được phần nào tầm vóc của cuộc thi lớn này. Cuộc thi được chính thức phát động bằng việc công bố một quyết định của Bộ Giáo dục và Đào tạo

(GD-ĐT), trong đó nêu rõ, chính đồng chí Bộ trưởng tham gia chỉ đạo cuộc thi. Quyết định có đoạn: “Ban chỉ đạo và ban chấm chung khảo cuộc thi “Biên soạn truyện tranh lịch sử theo sách giáo khoa lịch sử hiện hành” có nhiệm vụ giúp Bộ trưởng trong việc chỉ đạo, tổ chức chấm sơ khảo và chung khảo để chọn được

những tác phẩm hay, có giá trị thẩm mỹ, giá trị đạo đức cao nhằm phổ biến, giới thiệu đến bạn đọc, góp phần giáo dục đạo đức, truyền thống tốt đẹp cho thanh niên, thiếu niên, học sinh, sinh viên”.

Có tên trong danh sách cùng Bộ trưởng làm công việc này là những chuyên gia đầu ngành, các ngành học hữu quan: nhà thơ Hữu Thỉnh, Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam, nhà nghiên cứu Dương Trung Quốc, Chủ tịch Hội sử học Việt Nam, họa sĩ Lương Xuân Đoàn, Phó Vụ trưởng Vụ Văn nghệ, Ban Tư tưởng - Văn hóa Trung ương...

Chính ông Dương Trung Quốc đưa ra những con số điều tra của mình để khẳng định tính cấp thiết của công việc: “Trong một cuộc điều tra từ cuối thập niên 1990, với gần 2.000 đối tượng được hỏi ở lứa tuổi học sinh, sinh viên, chỉ có 39% biết rõ lai lịch của Hùng Vương, 65% biết Trương Định là ai, nhưng đa số biết rõ lai lịch của Michael Jackson, Maradona... Bởi vậy, chuyện thí sinh làm bài thi lịch sử quá kém, nhầm lẫn đến mức kinh hoàng trong kỳ thi đại học vừa qua, thực ra cũng chỉ là sự tiếp nối của một hiện tượng đã có từ lâu” (theo *Thể thao & văn hóa*).

Ông Ngô Trần Ai, Tổng giám đốc NXBGD, đơn vị được Bộ GD-ĐT giao việc tổ chức cuộc thi, đã gắn khoa học lịch sử với thực tế đời sống đương đại và cho rằng, kết quả giáo dục không cao của bộ môn này có nguyên nhân từ thái độ thực dụng của người học. Từ đó ông báo động nguy cơ lây lan lối sống ích kỷ khi xa rời lịch sử, bỏ quên quá khứ: “... đám mây đen quan niệm thực dụng lạnh lùng có nguy cơ che phủ tâm hồn trong sáng, nhiệt huyết của một số thanh niên học

sinh. Quan niệm thực dụng ấy là sự vô cảm hóa mối quan hệ giữa tâm hồn con người với đất trời, với núi sông tươi đẹp, lâu ngày dẫn đến sự vô cảm giữa người với người. Đó là điều xót xa của các bậc cha mẹ, là điều nhức nhối của những ai quan tâm đến giáo dục. Sự vô cảm nói trên tuy chỉ có ở một bộ phận học sinh rất nhỏ, nhưng không thể không chấn chỉnh, không thể không giáo dục. Vì thế, việc tổ chức cuộc thi là việc làm cần thiết...”.

Ngay sau buổi lễ phát động, những hoạt động hưởng ứng cuộc thi đã diễn ra trong nhiều hoạt động khác của hội sách. Sáng 21-8-2005 trong buổi giao lưu giữa gần 1.000 học sinh Trường THPT chuyên Lê Hồng Phong với những người thực hiện tập san *Văn học và tuổi trẻ*, giáo sư sử học Nguyễn Khắc Thuần đã khéo chuyển câu chuyện của mình sang lĩnh vực sử học. Ông động viên học sinh bằng việc nhận phần thưởng của môn học về phía các thầy giáo. Ông nói: “Có người đề nghị tôi nhận xét về kết quả thi bộ môn lịch sử trong kỳ thi đại học vừa qua, tôi trả lời rằng tôi chấm sách giáo khoa lịch sử trước đã, tôi cho sách ấy 2 điểm. Học sinh làm bài được điểm 1. Thế cũng là giỏi”. Ông động viên học sinh theo học ngành sử của mình bằng cách lấy kết quả công việc của mình ra bảo đảm cho tương lai đời sống. Ông nói rất vui: “Các nhà sử học không chết đói đâu. Tôi thuộc loại đóng thuế thu nhập cá nhân cũng nhiều đấy”.

Tại một hội trường khác, những học sinh cấp một biểu đồng tình với lịch sử dân tộc theo cách của mình, các em hào hứng ngồi vẽ tranh tham gia cuộc thi vẽ theo sách, đã có em tự vẽ truyện tranh

Ông Bùi Ngọc Anh - Giám đốc Chi nhánh phía Nam NXB Kim Đồng - trả lời phỏng vấn về truyện tranh lịch sử lịch sử của mình. Đó là truyện tranh Thánh Gióng, đã được hai phân cảnh của cậu học sinh Đào Phạm Phương Bình lớp 5G Trường Tiểu học Giồng Ông Tố, Q.2, TP. Hồ Chí Minh.

Rất khẩn trương, nhưng bài bản, cuộc thi bám sát theo chương trình lịch sử hiện hành, ở cả 3 cấp học phổ thông để sau 4 năm triển khai qua 2 giai đoạn 2005-2006 và 2007-2008, học sinh Việt Nam sẽ có những tập truyện tranh lịch sử "có giá trị thẩm mỹ, giá trị đạo đức cao" là tài liệu bổ trợ hữu hiệu cho sách giáo khoa trong việc học lịch sử. Đó quả là một đối sách tích cực cần được ủng hộ!

Những bài học kinh nghiệm

Khi viết bài báo này, trong điều kiện có thể, người viết xem lại những bộ truyện tranh lịch sử đã có mặt trong thị trường sách và được bạn đọc chú ý.

Trước hết là là bộ *Lịch sử Việt Nam bằng tranh* của NXB Trẻ do nhà nghiên cứu Trần Bạch Đằng chủ biên. Trong lời

giới thiệu sách này, ông Trần Bạch Đằng xác định rõ, bộ sách: "... giới thiệu lịch sử nước nhà một cách ngắn gọn, sinh động, có hệ thống qua những truyện kể súc tích và bằng những tranh vẽ minh họa". Nói vậy tức là vẫn tách truyện khỏi tranh. Đúng như tên gọi của sách, đây chưa phải là truyện tranh. Và có phải vì vậy, bộ sách sang trọng này không được độc giả trẻ chào đón như họ chào đón bộ *Thần đồng đất Việt*.

Có thể coi *Thần đồng đất Việt* (NXB Trẻ và Công ty Phan Thị phối hợp thực hiện) là một hiện tượng trong làng truyện tranh Việt Nam. Đây là bộ truyện có tuổi thọ xuất bản tương đối dài, truyện kéo dài cả trăm tập. Có số lượng ấn phẩm không thua kém truyện tranh của Nhật Bản hay của Hàn Quốc xuất hiện cùng thời. Có nhóm nhân vật *Tý, Sửu, Dần, Mẹo* sống được trong lòng bạn đọc, để rồi từ sự ưu ái này, những nhân vật ấy bước từ trang truyện tranh ra ngoài đời, tiếp tục sống với độc giả trên bìa tập vở, trên ngực áo phong... của những độc giả nhỏ tuổi. Sức sống của các nhân vật này giúp nhóm tác giả của *Tý, Sửu, Dần, Mẹo* đi sâu hơn vào lĩnh vực truyện tranh lịch sử theo đúng nghĩa của danh từ này, không tách truyện khỏi tranh, không kể rồi minh họa lịch sử mà vẽ lại lịch sử, vẽ bằng bút pháp động giúp người đọc truyện có cảm giác xem phim. Với kinh nghiệm này thì, một truyện tranh hay phải là một ấn phẩm văn hóa ưu việt của con người đang sống trong văn minh nghe nhìn.

Với kinh nghiệm ấy, nhóm Phan Thị lại kết hợp với NXB Kim Đồng mới đây vừa hoàn tất bộ truyện tranh lịch sử 14 tập vẽ lại thời Hùng Vương qua truyền thuyết Sơn Tinh - Thủy Tinh. Để hiểu hơn

THỂ LỆ CUỘC THI

Đối tượng dự thi: Người Việt Nam trong và ngoài nước, thuộc mọi lứa tuổi (trừ các thành viên Ban chỉ đạo, Ban chung khảo và Ban sơ khảo).

Nội dung: Căn cứ vào chương trình và nội dung các bài học trong sách giáo khoa Tiếng Việt các lớp 1, 2, 3, 4, 5, sách giáo khoa Tự nhiên - Xã hội các lớp 4, 5 (sách Lịch sử và Địa lý) và sách giáo khoa

Lịch sử các lớp 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 thể hiện truyện tranh về nhân vật, sự kiện lịch sử.

Thể tài bản thảo dự thi: Có thể chỉ có phần chữ (không quá 30 trang) hoặc có cả phần chữ và phần tranh (không quá 60 trang).

Thời gian nhận tác phẩm dự thi giai đoạn 1: Từ 15-9-2005 đến hết ngày 30-9-2006 (căn cứ theo dấu bưu điện).

Quyền lợi và giải thưởng: Ngoài 100 giải thưởng với tổng giá trị 440 triệu đồng (giải đặc biệt 15 triệu đồng), các tác phẩm dự thi có chất lượng tốt sẽ được chọn đăng trên báo, tạp chí, sách của ngành. Các truyện được giải sẽ in thành tập truyện và tác giả được hưởng chế độ nhuận bút.

Địa chỉ gửi bài dự thi: Ban biên tập sách Khoa học xã hội - NXB Giáo Dục tại TP. Đà Nẵng - 15 Nguyễn Chí Thanh (Đà Nẵng). ĐT: (0511) 887.549; Fax: (0511) 830.668; Website: <http://danang.xbgd.com.vn>; Email: danangnxbgd@dng.vnn.vn

quan niệm của những người thực hiện, về truyện tranh lịch sử, chúng tôi có cuộc trao đổi với ông Bùi Ngọc Anh, Giám đốc chi nhánh phía Nam NXB Kim Đồng:

♦ *Thưa ông, đã có tranh truyện Sơn Tinh Thủy Tinh rất đẹp của họa sĩ Mai Long (lời An Cương), in khổ lớn, bìa cứng. Tại sao lại còn thêm bộ truyện tranh Sơn tinh thủy quái cũng kể lại truyền thuyết Sơn Tinh Thủy Tinh?*

- Có thể đẹp với những người già chúng ta chứ chưa đẹp với các em, với tuổi thiếu niên nhi đồng. Chúng tôi thay đổi để phục vụ bạn đọc. *Sơn Tinh Thủy Tinh* của Mai Long, thành phần hội họa nếu không ít hơn thì cũng chỉ mới chiếm năm mươi phần trăm dung lượng tác

phẩm. Tranh chỉ là minh họa. Với *Sơn tinh thủy quái* truyện chính là tranh, số lượng chữ chỉ còn là thành phần phụ gia trong quá trình phát triển của một chuỗi diễn biến hình họa. Trong số lượng chữ hạn chế ấy, từ tượng thanh lại xuất hiện với tần suất cao, để kênh nghe cân đối với kênh nhìn.

♦ *Thưa ông! Bạn đọc Thế Giới Mới đã có người bắn khoăn, tại sao trong tập hai, một con kết lại hát câu "Cuộc đời vẫn đẹp sao tình yêu vẫn đẹp sao..."? Một con vật thời Hùng Vương sao lại thuộc bài hát thời chống Mỹ của Dương Hương Ly và Phan Huỳnh Điểu? Hay như trong tập bốn có đoạn chú khỉ bảo Sơn Tinh: "Muốn đi hỏi vợ thì phải chải keo cho tóc xù lên như*

Học sinh lớp 5G Trường Tiểu học Giồng Ông Tố, Q.2, TP. Hồ Chí Minh, đang vẽ truyện tranh Thánh Gióng

lông nhím"? Lại nữa, ở tập 10, một con cá trích còn biết nói tiếng Anh: "Em số rừ". Những chi tiết ấy lọt lưới biên tập hay người biên tập chấp nhận sự phi lịch sử kia với một mục đích gì đó?

- Xin cảm ơn sự kỹ lưỡng của bạn đọc. Chúng tôi coi đây chỉ là những câu nói vui, để tăng tính hài cho một tranh truyện. Một thời, chất hài không hề có trong các truyện tranh theo lối xưa. Và vì thế trẻ em xa lánh. Nhưng chúng tôi cũng tự cho là đã cẩn thận khi chấp nhận sự đùa cợt thoáng qua này. Tất cả đều là phát ngôn của những con vật, những nhân vật huyền thoại. Đã huyền thoại thì sự tưởng tượng gần như vô giới hạn. Chúng tôi cũng mạnh dạn đưa cái hài vào truyện tranh, vì trên thị trường truyện tranh thế giới, người ta đã làm việc này từ đã lâu. Nếu ai đọc bộ truyện tranh danh nhân lịch sử, NXB Kim Đồng chuyển ngữ từ truyện tranh Hàn Quốc thì sẽ thấy trong ấy, dù là chuyện người thật việc

thật, những con vật biết nói tiếng người xuất hiện rất nhiều. Và con nào cũng tích cực chọc cười bạn đọc. Bằng cách này, truyện tranh tận dụng được cái cười hiền lành của bút pháp đồng thoại. Và qua nghe nhìn, một thủ pháp của văn hóa đọc đến được với người xem truyện tranh. Trong truyện tranh Napôlêông, chính con ngựa ngài đang cười nói về đam mê chiến trận của ngài bằng cách than thở: *"Nếu có con ngựa nào luôn phải ra trận như tôi, hãy bảo đến gặp tôi nhé"*. Bình luận về trận thủy chiến ác liệt giữa Anh và Pháp là đối thoại của loài cá, bắt đầu từ câu hỏi: *"Mình không hiểu tại sao*

con người lại đánh nhau thịt nát xương tan thế kia". Không chỉ con vật, đồ vật cũng được cài đặt vào hệ thống các nhân vật đồng thoại này. Chiếc giày rách của một anh lính thất trận cũng được há miệng vui mừng: *"Giờ ta là kẻ tự do"*. Yếu tố hài là rất cần với tranh truyện hiện đại. Những câu đùa được đưa vào làm trẻ lại các câu chuyện lịch sử bao giờ cũng luống tuổi, giúp các truyện tranh lịch sử đến được với các em!

♦ *Ngoài chất hài, theo ông, truyện tranh lịch sử còn cần gì nữa để đến với các em, thưa ông?*

- Cái cần hơn nữa là tính chân thực. Nhưng chân thực theo kiểu truyện tranh. Câu chuyện phải diễn tiến sống động bằng hình ảnh được khai thác triệt để cả toàn cảnh, trung cảnh và cận cảnh. Mỗi góc nhìn đều phải vẽ kỹ lưỡng. Không thể đại khái khi nhìn vào lịch sử. Kỹ lưỡng để được các em đồng cảm, dám sống thử trong lịch sử mà mình mến yêu.

SỔ TAY PHÓNG VIÊN

SÁCH HÀ NỘI GIẢM GIÁ Ở SÀI GÒN

Trên vỉa hè một số tuyến đường ở Q.3, TP. Hồ Chí Minh, cứ đến giờ tan sở, người đi đường lại thấy các biển hiệu viết nguệch ngoạc vài chữ: *Sách giảm giá 30%*. Số lượng người tập vào mua khá đông, chắc chắn là vì con số phần trăm kia. Sách còn mới nguyên, hầu hết là của NXB Văn học và cũng là các đầu sách đã nổi tiếng trên thế giới, được tái bản lại nhiều lần: *Tình yêu thời thổ tả* (Gabriel Garcia Márquez), *Ruổi trâu* (Eten Lilian Voinitso), *Sherlock Holmes* (Conan Doyle), *Không gia đình* (Hector Malot)... Đặc biệt là hai cuốn sách đang lên cơn sốt trong nước: *Mãi mãi tuổi hai mươi* và *Nhật ký Đặng Thùy Trâm*. Người bán sách cho biết mỗi ngày bán được khoảng gần 30 cuốn nhật ký xúc động này. Sách xuất phát từ các nhà sách ở Hà Nội, được đóng vào hộp các tông và vận chuyển bằng xe tải vào Sài Gòn. Ở TP. Hồ Chí Minh, chỉ có duy nhất Nhà sách Văn Lang là "góp mặt anh tài" vào số lượng sách bán ngoài vỉa hè với giá giảm 30% như thế. Còn các nhà sách khác thì giảm rất ít, nên người buôn sách đã chảng mặn mà vì "không bỏ đội nặng phơi sương ngoài vỉa hè", một người bán sách trên vỉa hè đường Điện Biên Phủ, Q.3 cho biết.

Mỗi ngày, cả trăm cuốn sách giảm giá trực tiếp trên giá bìa được người mua hào hứng bê từ vỉa hè về tủ sách gia đình. Trong khi đó, giá sách trong nhà sách vẫn ngất ngưởng yên vị trên ngai vàng, chẳng thêm ngó xuống xem các "thảo dân" mua hay chỉ đọc cộp ở nhà sách rồi trả về chỗ cũ. Tháng qua, FAHASA có lẽ hơi hào phóng quá tay khi kéo dài 10 ngày giảm giá với gần 10 nghìn đầu sách. Mà phần trăm giảm không hề khiêm tốn, từ 30 đến 80%.

Sách nằm trong nhà sách, dù chỉ trên dưới 100 trang/cuốn, nhưng giá bán phải trung bình 20-30 ngàn đồng. Trong khi đó, các đầu sách phát hành ngoài sạp báo thì linh động về giá bán hơn rất nhiều. Có lẽ sách bán ngoài sạp báo cũng phải theo mặt bằng giá cả của báo chí.

Chúng ta vẫn nói nhiều đến giá thuốc cao đến mức ở chót vót trên trời, chỉ khổ cho người nghèo mà mắc bệnh thì lao đao, khánh kiệt gia sản. Nhưng đến giờ cũng nên nhìn nhận lại thấu đáo giá trị thực trong ngành nghề in ấn, kinh doanh sách. Dẫu vẫn biết một cuốn sách hay thì vô giá, nhưng trong thương trường, tất cả phải được đưa lên bàn cân để tính toán lời, lỗ. Và người mua cũng biết chọn cho mình địa điểm để mua món ăn tinh thần ngon, bổ, rẻ, cho dù là quầy hàng đó chẳng sang trọng gì, chỉ nằm ở trên... vỉa hè!

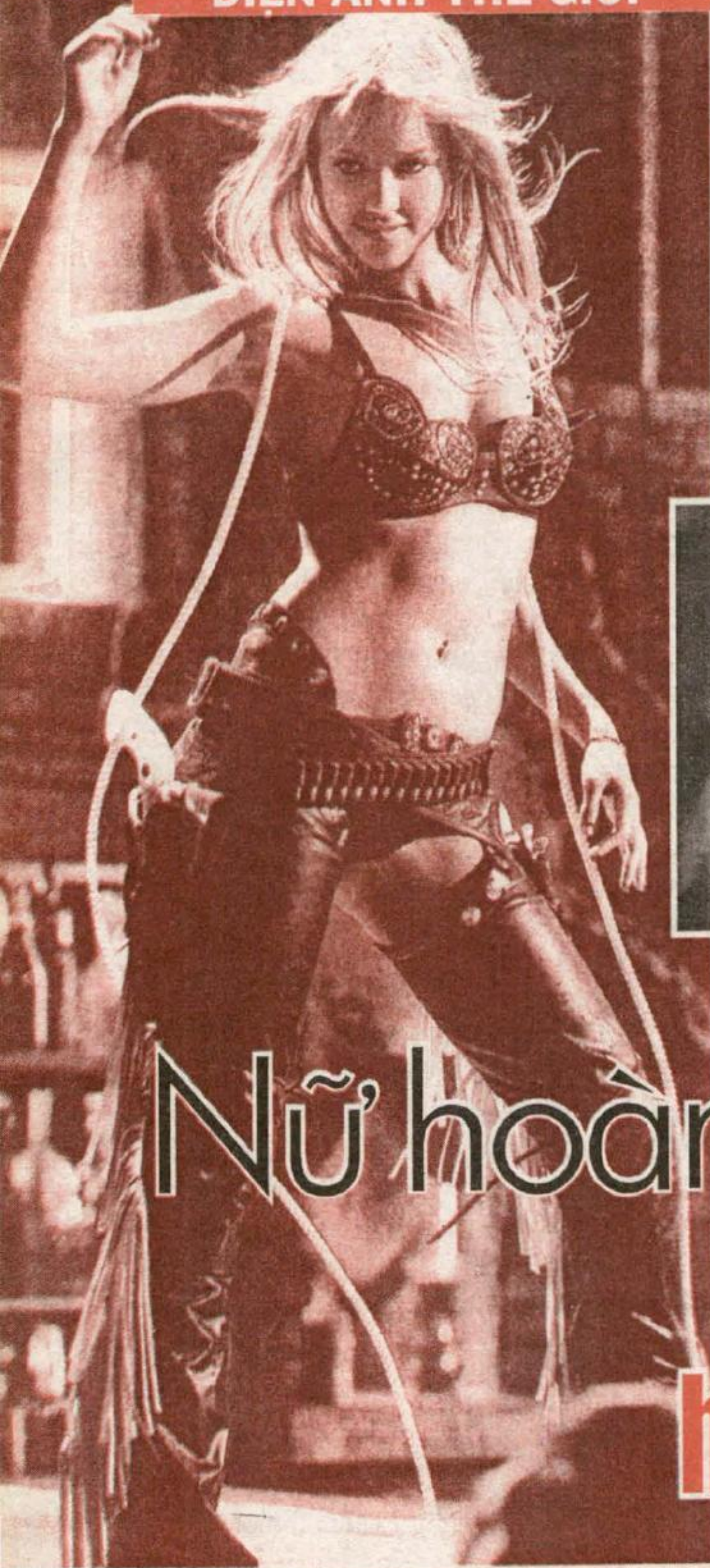
ĐINH THU HIỀN

Nói tới đây ông Bùi Ngọc Anh tặng người viết bài tập thứ nhất bộ truyện tranh lịch sử chống hạn của người Việt, kể theo truyền thuyết *Cóc kiện trời*.

Bạn đọc còn kinh nghiệm nào khác? Và xin hỏi ban tổ chức, có nên đổi chữ

truyện tranh bằng *tranh truyện* từ kinh nghiệm hiện đại hóa truyện tranh vừa bàn? Riêng về giải thưởng xin hỏi, tại sao có hai loại bài dự thi (chỉ có chữ - có cả chữ và tranh) lại chỉ có một cơ cấu giải thưởng? ■

DIỄN ẢNH THẾ GIỚI

▶ Khán giả màn ảnh nhỏ Việt Nam đã từng biết Jessica Alba, vai nữ chính trong phim truyền hình nhiều tập Thiên thần bóng tối. Mùa hè năm 2005, từ một diễn viên của thể loại phim hài (comic), Jessica Alba trông thật quyến rũ ở tuổi 24 đã trở thành "Nữ hoàng phim hành động".

Nữ hoàng mới của phim hành động

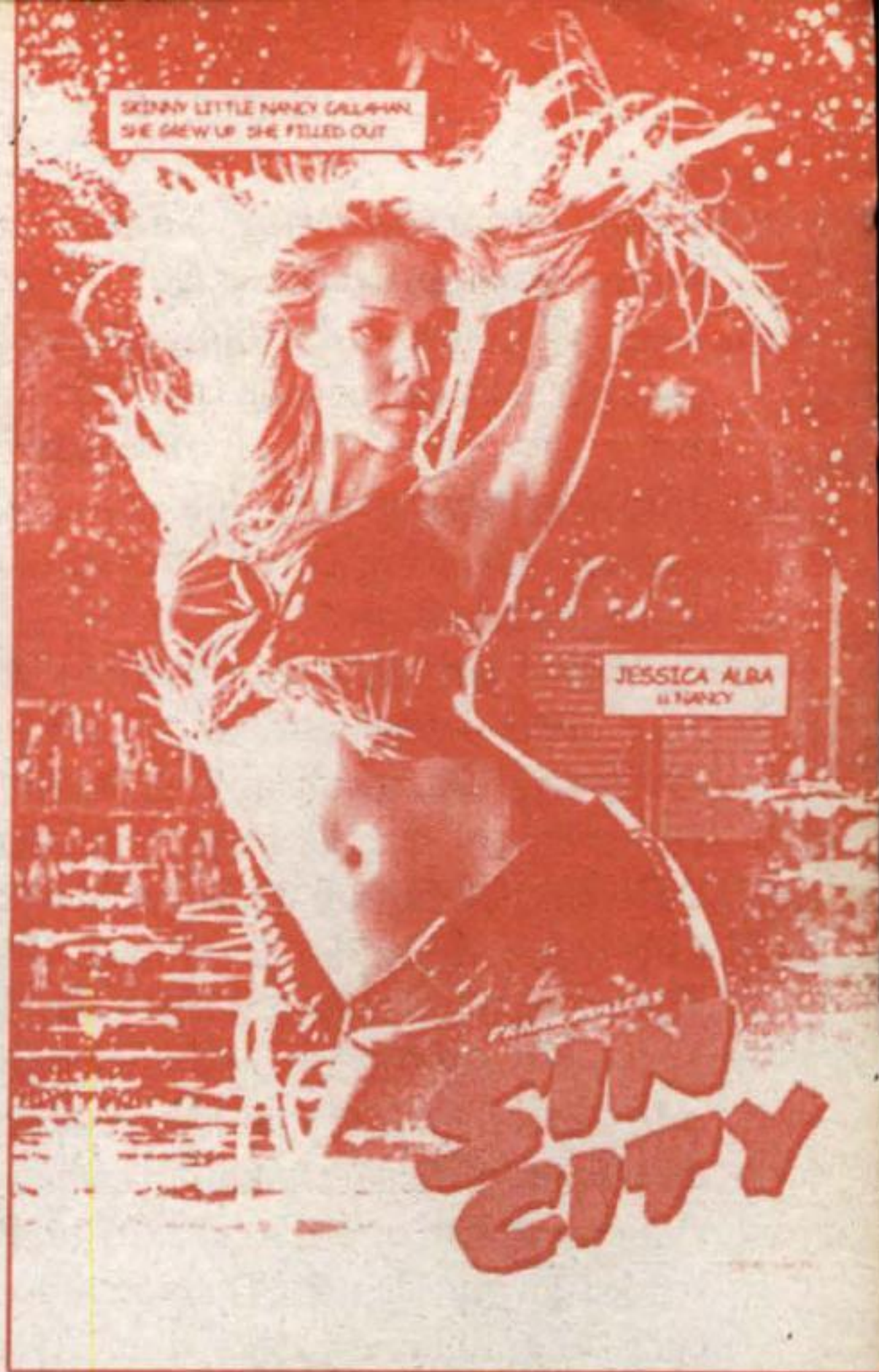
PHAN TRỌNG HÙNG

Jessica Alba là một diễn viên rất gợi cảm, mềm mại nhưng lại hóa thân vào những vai diễn thật gai góc, xương xẩu. Trong phim *Sin City* (Thành phố tội lỗi), nội dung phim đã được lột tả đúng như tên của bộ phim. Một thành phố của bạo lực, chết chóc, của những con người sống dưới đáy xã hội đã vây quanh Nancy (Alba thủ vai), một cô gái có trái tim bằng vàng đang nhảy múa bên quây rượu. Trong phim *Fantastic Four*, Alba thủ vai một nhà khoa học tên là Sue Storm cùng với một số đồng nghiệp của mình bị sai lệch gen di truyền sau một tai nạn trong vũ trụ. Tuy bị cuốn đi trong cơn bão phóng xạ khủng khiếp nhưng các nạn nhân vẫn chống chọi được vì được những sức mạnh siêu phàm trợ giúp. Nhà nữ khoa học Sue thậm chí còn có được khả năng tàng hình!

Cả hai bộ phim, *Fantastic Four*

khởi chiếu tháng 7, *Sin City* khởi chiếu tháng 8, đều chuyển thể từ phim hài. Alba còn thủ vai chính trong bộ phim sắp hoàn thành mang tên *Into the Blue* (Lặn sâu xuống đại dương xanh) mang chủ đề thám hiểm dưới đại dương của đạo diễn John Stockwell. Sau khi vào vai chính trong ba bộ phim trên, Jessica Alba được báo chí gọi là Người phụ nữ trong mộng sắc sảo nhất trên phim trường của mùa hè năm 2005. Trong phim *Sin City*, Alba đóng cùng với một loạt các siêu sao nổi tiếng như Bruce Willis, Elijah Wood, Josh Hartnett và Brittany Murphy. Nhưng điều đó hoàn toàn không làm cô run sợ hoặc hồi hộp. Cô nói: “Trong chuyện phim ảnh, tôi đã có nhiều kinh nghiệm đến nỗi khó có gì làm tôi mất bình tĩnh được. Tôi có thể chịu đựng được hầu như tất cả mọi điều”.

Ngay khi mới 12 tuổi, Jessica Alba đã được cha mẹ cô lặn xê vào thị trường làm phim. Khi đó, để đóng phim trong loạt phim truyền hình *Flipper* cô đã phải đứng mỗi ngày 9 tiếng đồng hồ trước camera. Cô kể lại: “Khi ấy, vì bận đóng phim, nên tôi không có thì giờ cho bạn bè và vì thế hầu như tôi không có bạn”. Cha mẹ cô cũng là những người không dễ bỏ qua cơ hội kiếm tiền. Mẹ cô có hai dòng máu chảy trong người, một của Đan Mạch, một của Pháp. Cha cô là một người Mexico gốc da đỏ. Bản thân

Jessica Alba trong phim *Thành phố tội lỗi*

cô lớn lên tại California. Năm 16 tuổi, cô theo học tại trường đào tạo diễn viên nổi tiếng Atlantic ở New York. Hai năm sau, nhà đạo diễn nổi tiếng James Cameron (đạo diễn phim *Titanic*) gọi cô vào thủ vai chính trong loạt phim khoa học viễn tưởng *Dark Angel* (Thiên thần bóng tối). Trong bộ phim này, Alba đóng vai cô gái Max bị biến đổi gen chuyên đập vỡ mũi kẻ thù bằng những cú ra đòn khủng khiếp mang nặng dấu ấn của võ thuật châu Á. Bộ phim truyền hình nhiều tập này đã thành công vang dội trên khắp các châu lục.

Ngoài đời, Jessica Alba luôn muốn thể hiện là một phụ nữ thích tự nắm lấy mọi việc quanh mình. Cô quyết tâm trở thành nhà sản xuất phim để tự trao cho mình những vai diễn sôi động nhất - một phần cũng để chứng minh là cô đã hoàn toàn đoạn tuyệt với những vai diễn theo kiểu "siêu sao cho con trẻ" trên các kênh truyền hình thiếu nhi của cô trước kia. Một trong những kế hoạch mới nhất của cô là chuyển thể loạt phim hài *Beautiful Killer* (Kẻ sát thủ xinh đẹp), trong đó chắc chắn cô sẽ thủ vai người đẹp với những cú đấm, đá khủng khiếp. Khi được hỏi: liệu 24 tuổi có quá trẻ đối với một nhà sản xuất phim ở Hollywood không? Jessica Alba đã trả lời: "Đối với tôi không có bất cứ một nguyên nhân nào làm tôi cảm thấy mình còn quá trẻ cả!". Cô gái 24 tuổi này cũng không hề tỏ ra sợ sệt trước tuổi già. Cô nói: "Tôi biết, điều cốt lõi của nghệ thuật điện ảnh là đem cuộc sống thổi hồn vào vai diễn. Ai chỉ xinh đẹp không thôi thì sẽ sớm thất bại trên phim trường!".

(Theo Spiegel)

Bay lên từ... (Tiếp theo tr.6)

Trần Đức Lương đã đến thăm và động viên cán bộ, công nhân viên nhà máy. Từ ngày 3 đến 5-8-2005, tại hồ Trị An và sân bay Biên Hòa, quân chủng PK-KQ đã tiến hành bay thử nghiệm 2 máy bay lưỡng dụng siêu nhẹ VNS-41 số hiệu 502 và 503. Kết quả máy bay đã đạt các chỉ tiêu kỹ thuật theo thiết kế, nhất là việc hạ cánh trên đường băng bê tông. Trong quá trình bay thử, thượng tướng Nguyễn Huy Hiệu, Ủy viên Trung ương Đảng, Thứ trưởng Bộ Quốc phòng đã đến kiểm tra và động viên các cán bộ, chiến sĩ.

Máy bay lưỡng dụng hạng nhẹ VNS-41 có 3-4 chỗ ngồi, tốc độ hành trình 120 km/giờ, trần bay tối đa 3.000m, tầm bay 300km, có thể hạ cất cánh thuận tiện

trên đường băng bê tông, đường băng đất, sân bãi bằng phẳng và trên mặt nước sông hồ, vũng, vịnh có kích thước tối thiểu 25-300m, độ cao sóng không quá 0,5m trong điều kiện khí tượng đơn giản ban ngày.

VNS-41 là sản phẩm của trí tuệ tập thể, của khát vọng bay trên đôi cánh của chính mình và của tinh thần quyết tâm vượt qua mọi khó khăn gian khổ của bộ đội PK-KQ. Đây là loại máy bay nhỏ gọn thích hợp với nhiệm vụ huấn luyện sơ cấp, trinh sát, cứu hộ, chụp ảnh địa hình, quan sát bảo vệ rừng và du lịch. Những chiếc máy bay VNS-41 là công trình trọng điểm của Bộ Quốc phòng chào mừng 60 năm ngày thành lập nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. ■

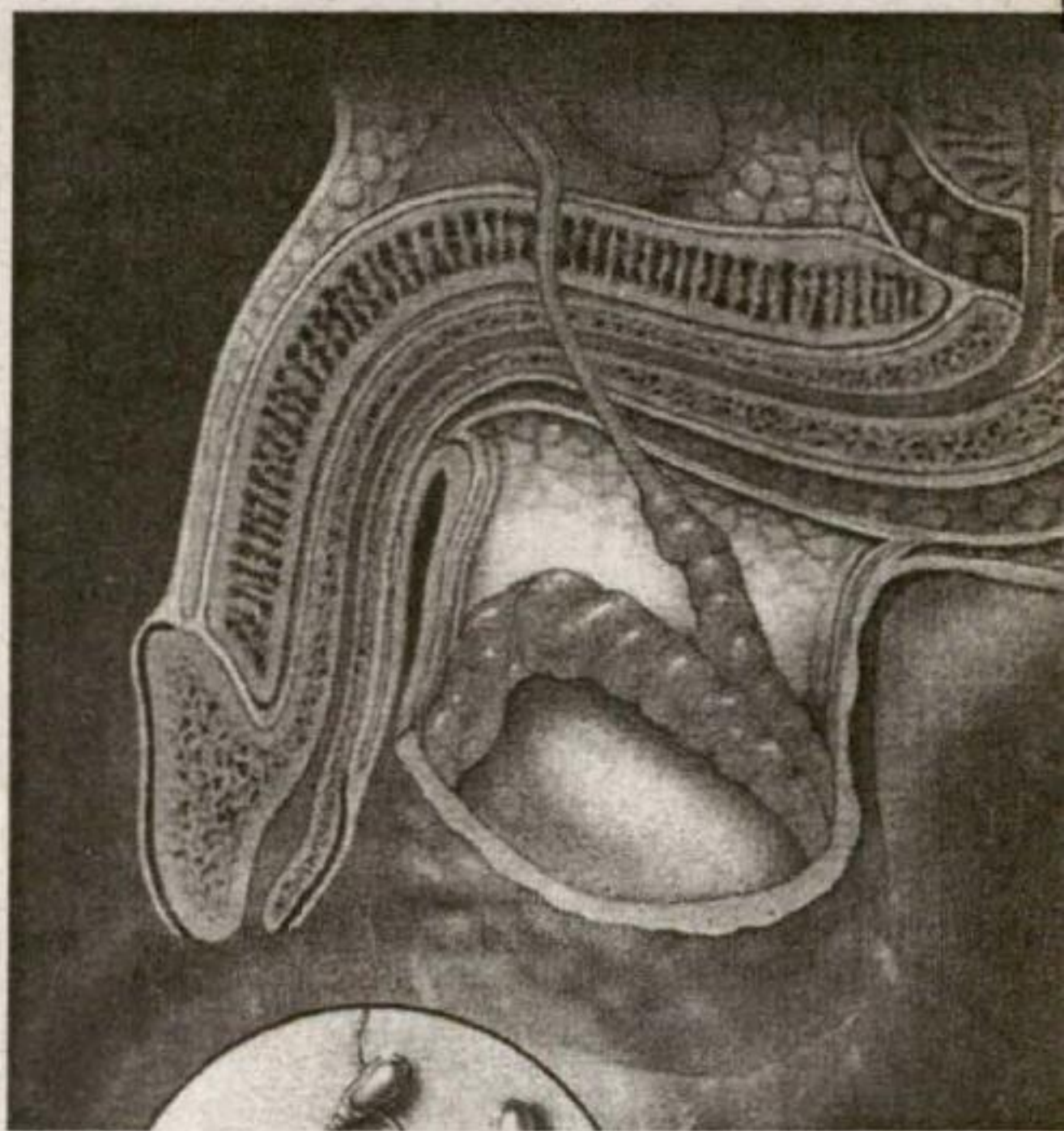
CHỮA VÔ SINH NAM

HIỂN THU

► Một cặp vợ chồng lấy nhau, vài năm trời “xả láng” mà không thấy đậu thai, y như rằng tiếng chì tiếng bác sẽ dành cho cô vợ trẻ. Có người sẵn sàng bảo cô là “điếc” mà vô tư không biết rằng, nguyên nhân rất có thể là do người chồng. Vô sinh nam hiện nay đáng được báo động nhưng thật may mắn, các bác sĩ (BS) Việt Nam đang rất mát tay chữa căn bệnh khổ sở này...

Đến đúng địa chỉ

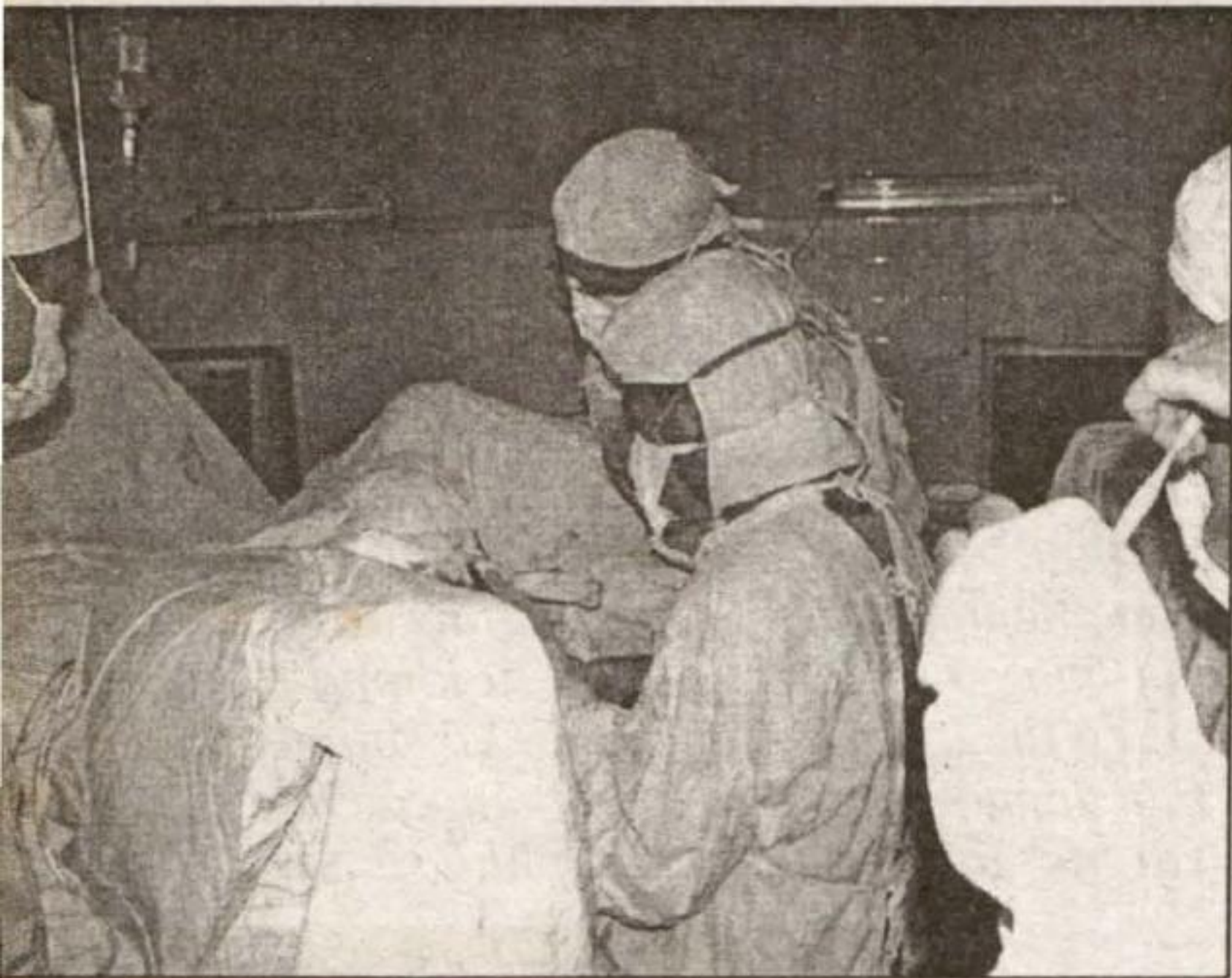
Anh N.V.X, 30 tuổi là một giáo viên toán ở Thái Bình, lấy vợ từ khi đang ngồi trên ghế giảng đường đại học. 10 năm trôi qua, trong sự mong ngóng ngày đêm của hai bên nội ngoại, vậy mà vợ anh vẫn chưa một lần thấy chậm chu kỳ hàng tháng. Hai vợ chồng anh đã đi gõ cửa khắp các địa chỉ chữa vô sinh “gia truyền” được quảng cáo đó đây, từ miền núi xuống đồng bằng, từ miền Bắc tới miền Trung, mọi việc vẫn không hề thay đổi. Một lần tình cờ, anh đưa vợ vào TP. Hồ Chí Minh và biết đến Bệnh viện Bình Dân. Sau khi thăm khám, thạc sĩ - BS Nguyễn Thành Như đã quyết định mổ giãn mạch tinh cho anh X. Theo BS Như, sau khi phẫu thuật, anh X. sẽ “OK” ngay. Phẫu thuật giãn tinh mạch tinh chỉ là việc “nhỏ như con thỏ” đối với các BS ở đây và tất nhiên, thường đem lại kết quả rất khả quan cho bệnh nhân vô sinh nam. Gặp chúng tôi sau mổ, anh

Mô hình cơ quan sinh dục nam

X. nói rất mừng và tràn trề hy vọng về một gia đình ấm áp tiếng trẻ thơ.

Theo BS Phạm Hữu Dương, đơn vị Nam khoa, Bệnh viện Bình Dân TP. Hồ Chí Minh, khi khám cơ quan sinh dục bệnh nhân, một số

BS Nguyễn Thành Như (phải) trong ca phẫu thuật vô sinh tại Bệnh viện Bình Dân. Ảnh: Đ.T.H

yếu tố về tinh hoàn rất đáng được lưu tâm: hình dạng, kích thước của tinh hoàn to hay nhỏ, mào tinh hoàn có bị giãn hay không, có u nang tinh trùng hay không. BS cũng không quên nắm nắm rối tĩnh mạch thừng tinh để kết luận bệnh nhân có bị giãn tĩnh mạch thừng tinh hay không.

Xét nghiệm tinh trùng đồ cũng là một trong những bước quan trọng để BS theo dõi, điều trị vô sinh nam. Theo thuật ngữ mô tả kết quả tinh dịch mà Tổ chức Y tế thế giới (WHO) đưa ra năm 1999 thì khi nói tinh trùng bình thường có nghĩa là kết quả xét nghiệm tinh dịch bình thường. Tinh trùng ít (thiểu tinh), nghĩa là bệnh nhân có dưới 20 triệu tinh trùng/ml tinh dịch. Khi tinh trùng yếu (nhược tinh), thực tế người đàn ông chỉ có

trên 50% tinh trùng có chuyển động tới.

Cũng theo BS Dương, nhiều người đàn ông “sở hữu” tinh trùng dị dạng, nghĩa là số tinh trùng có hình thái bình thường nằm dưới giá trị bình thường. Nhiều người còn “bi đát” hơn là phối hợp nhiều khiếm khuyết vừa kể trên.

Dự phòng vô sinh nam

Nhiều người sẽ thắc mắc là làm sao lại dự phòng được vô sinh nam, khi mọi thứ không nằm trong vòng

kiểm soát của ta? Tuy nhiên, với các BS, không những dự phòng mà phải điều trị sớm, điều trị tận gốc một số căn bệnh cho nam giới từ khi còn là cậu bé con. Một số trẻ nhỏ bị tinh hoàn ẩn cần phải điều trị sớm và dứt điểm. Tránh nhiễm trùng đường dẫn tinh và tránh các chất độc ngoại sinh như thuốc, chất gây nghiện, tia xạ... là điều mà ngay từ thuở ấu thơ, các cậu bé đã phải được người lớn chỉ dẫn và quan tâm chữa trị kịp thời.

Ngoài những lý do kể trên, một số đàn ông bị suy tuyến sinh dục, giảm hormone hướng sinh dục do vùng dưới đồi tuyến yên cũng cần được điều trị rất ráo. BS Phạm Hữu Dương cho biết, còn một số nguyên nhân khác rất dễ nhận biết ở bệnh nhân có nguy cơ vô sinh nam ngay từ khi kết thúc tuổi dậy thì như có

vóc dáng cao nhưng eo lả như hoạn quan, không có triệu chứng vô sinh ở tuổi dậy thì, do vậy trước và sau khi dậy thì, giọng nói không bị thay đổi. Nghe giọng nói, đoán... vô sinh cũng là một “meo”. Một số triệu chứng khác như da thiếu dưỡng, xanh xao. Lông, tóc thứ phát không có ở cơ quan sinh dục. Đặc biệt, dương vật bị nhi tính, độ lớn không thay đổi sau khi tuổi dậy thì đã chấm dứt. Nếu tuyến tiền liệt đã kém phát triển từ nhỏ, sau đó bị teo đi và ham muốn tình dục hoàn toàn mất hẳn ở tuổi trưởng thành thì có lẽ không cần phải giải thích nhiều lời về nguyên nhân vô sinh nam. Chị em phụ nữ cũng có thể dựa vào những nguyên nhân dễ thấy từ ngoại hình, giọng nói mà chọn ý trung nhân cho mình.

Từ không tới có

BS Nguyễn Thành Như chưa thể quên được một bệnh nhân chữa vô sinh nam rất đặc biệt của mình. Đó là một Việt kiều Mỹ 42 tuổi, đã qua hai đời vợ nhưng đều ly dị vì anh không thể có con. Quá buồn chán, anh về Việt Nam chơi và được bạn bè giới thiệu tới Bệnh viện Bình Dân mổ giãn tĩnh mạch tinh. BS Như dặn bệnh nhân là sau 6 tháng, sẽ có thể có con nhưng anh này không tin. Quay lại Mỹ, anh ta vẫn tới thăm cô vợ cũ người Mỹ và kịp có thêm cô người yêu mới. Chưa đầy 6 tháng sau, BS Như nhận được email của bệnh nhân gửi về. Trong thư anh ta trách BS Như đã dự đoán không đúng: chưa đầy 6 tháng sau khi phẫu thuật,

cả cô vợ cũ và cô người yêu mới của anh ta cùng lúc mang bầu!

Tuy nhiên, chữa vô sinh nam, một “chuyên đề” để chuyển tình thế từ không tới có cũng không thể nói trước được điều gì. Nhiều tình huống bất ngờ đã xảy ra. Một bệnh nhân khác, 35 tuổi, là nhân viên trong ngành y. Cách đây 5 năm, anh bị tắc mào tinh và ống dẫn tinh. Sau khi nối được 1 năm, BS thử lại vẫn chưa có tinh trùng. Mọi việc tưởng như bó tay. Vợ chồng anh đã sang Bệnh viện Từ Dũ, TP. Hồ Chí Minh để thụ tinh trong ống nghiệm và mẹ tròn con vuông, sinh được 2 bé trai rất kháu khỉnh. Sau khi sinh con được 5 tháng, cô vợ thấy ngấm ngấm đau bụng, đi bệnh viện khám, phát hiện đã mang thai. Vậy là cô phải tức tốc quay lại gặp BS ở Bệnh viện Bình Dân để mong có lời giải thích và nhờ BS nói lại cho chồng hiểu rõ. Cô sợ chồng nghi ngờ mình đi leo tẹo ở đâu đó dẫn đến mang bầu. Khám lại người chồng, hóa ra anh đã trở lại bình thường từ lúc nào không rõ. BS Như bảo, giờ hai vợ chồng nhà ấy phải uống thuốc ngừa thai sau gần chục năm đi chữa vô sinh!

Theo BS Nguyễn Thành Như, một số biện pháp rất đơn giản để không làm “nặng đô” thêm vô sinh nam, đó là đừng mặc quần lót quá chật, bỏ hẳn thuốc lá và giảm stress, nhất là áp lực có con như canh ngày rụng trứng, tính sinh con trai, con gái... ■

Tống giam một con bò

Một con bò đã bị bỏ tù ở thị trấn Giron, Colombia, sau khi bị kết tội gây ra một vụ tai nạn giao thông. Nhân chứng của vụ tai nạn nói con bò này đi lang thang trên một con đường ở Giron và đâm vào một phụ nữ đang đi xe máy. Người phụ nữ bị thương không nặng lắm nhưng cảnh sát cho rằng con bò này là một mối nguy hiểm nên đã bắt giữ nó. Nhân viên điều tra không tìm ra ai là chủ nhân của con bò và cảnh sát hiện đang giam con bò trong nhà tù của thị trấn. Nhiều lời bàn ra tán vào xung quanh việc cảnh sát Giron tống giam con bò này nhưng cảnh sát giải thích *rất có lý* là: “Nếu một người gây tai nạn giao thông, anh ta sẽ bị phạt tù, vậy thì tại sao một con bò gây tai nạn giao thông lại không bị bỏ tù?”. (AFP)

Giải cứu chó mèo

Sau khi 8.500 người Israel dời đi, 21 khu định cư Do Thái trên dải Gaza đang chứng kiến tình trạng hết sức hỗn loạn của hàng trăm chó, mèo, ngựa, gà. Bị lạc chủ hay bị bỏ lại, những con vật đáng thương không được chăm sóc đang phát cuồng lên vì đói và lang thang đầy đường. Để giải quyết tình trạng trên, Hội Bảo vệ động vật của Israel đã đưa nhóm giải cứu đặc biệt vào các khu định cư Do Thái thu gom những con vật bị bỏ lại. Nhóm giải cứu không trang bị vũ khí sẽ gom số vật nuôi lạc chủ đưa về nhốt tạm trong các chuồng nuôi ở Israel cho đến khi tìm được một mái nhà mới cho chúng. Một chương trình khuyến khích người dân nhận thú nuôi đã được phát động rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng. Dịch vụ tìm thú nuôi cũng đã được mở để giúp các gia đình Israel tìm lại được con thú cưng bị thất lạc. (Gulf News)

Siêu bia

Công ty bia Boston ở Mỹ vừa tung ra sản phẩm bia mới có tên Samuel Adams Utopias được cho là loại bia nặng nhất thế giới. Bia có 25% cồn, nặng hơn sáu lần so với bia bình thường. Giá của loại bia này có lẽ cũng là đắt nhất thế giới: 100 đôla/bình. Công ty bia Boston chỉ sản xuất có 8.000 bình bia Samuel Adams Utopias. Loại bia sang trọng có bao bì cũng rất sang trọng. 0,75l bia được chứa trong một bình bằng đồng. Vì bia có giá bán quá đắt và có độ cồn cao nên nhà sản xuất khuyên người dùng bia chỉ nên uống từ từ chứ không nên thoải mái mà “dzô 100%”. (AP)

Đi ăn cưới thuê

Có người khóc thuê trong đám ma thì tại sao

không có người dự tiệc thuê trong đám cưới? Xuất phát từ ý tưởng này, công ty có tên Trung tâm cung cấp khách đẹp (BPC) đã ra đời ở thành phố Jodhpur, bang Rajasthan, Ấn Độ. Bất cứ đám cưới nào lo sợ khách không đến dự đông đủ đều có thể nhờ đến lực lượng khách dự tiệc thuê của công ty này để lấp đầy các bàn tiệc trống. Những vị khách được thuê tiền này vừa đẹp vừa lịch sự, bánh bao chẳng những sẽ giúp *chữa*

cháy cho đám cưới mà còn làm cô dâu chú rể cảm thấy hạnh diện và tự tin hơn. Tùy theo yêu cầu của khách hàng, Công ty BPC sẽ cử đến đám cưới những vị khách mặc trang phục truyền thống của Ấn Độ hay mặc Âu phục. Để tránh bị phát hiện là khách ăn cưới thuê, người của BPC trước khi đi dự tiệc phải nắm rõ lai lịch và thân thế của cô dâu chú rể. Ban đầu chỉ phổ biến ở Jodhpur nhưng nay dịch vụ ăn cưới thuê đã phát triển ra các bang lân cận và Công ty BPC đang ngày càng ăn nên làm ra. (**Mirror**)

Chống bạo lực bằng bóng đá

Để kéo các thanh thiếu niên ra khỏi những tổ chức bạo động, chính quyền các làng miền Nam Thái Lan đang khuyến khích thanh thiếu niên trong khu vực theo dõi các trận bóng đá qua truyền hình. Các tiệm cà phê ở 500 làng thuộc ba tỉnh miền Nam là Narathiwat, Pattani và Yala đã được cung cấp dịch vụ truyền hình cáp để phát các trận bóng đá trong nước và quốc tế cho thanh thiếu niên trong làng xem mỗi ngày. Nhà chức trách hy vọng thể thao sẽ giúp lớp trẻ sống lành mạnh hơn và không bị lôi kéo vào các cuộc bạo động. Chương trình thu hút thanh thiếu niên vào bóng đá để ổn định an ninh trật tự ở miền Nam Thái Lan là sáng kiến của Bộ trưởng Bộ Nội vụ Thái Lan Kongsak Wantanna. (**Nation**)

Bắt tội phạm bằng... quà quý

Cảnh sát vùng Kimberley ở Northern Cape, Nam Phi, đã tóm gọn 20 tên tội phạm đang bị truy nã bằng một cách kỳ lạ là mời chúng đến dự một đêm hội. Giấy mời dành cho khách đặc biệt được gửi đến 190 tên tội phạm đang bị truy nã qua địa chỉ mà những tên này đã lưu trú lần cuối cùng trước khi biến mất. Trên giấy mời, một chương trình có tên *Hoạt động bất ngờ thú vị* đã "trân trọng kính mời" đích danh các tên tội phạm đến dự một buổi lễ hội lớn và *dự* rằng bất kỳ khách đặc biệt nào tham dự đêm giải trí cực kỳ sang trọng này cũng được nhận một phần quà có giá trị hàng nghìn đôla. Lời đường mật khiến 20 tên tội phạm *chịu không nổi*, chui ra khỏi nơi ẩn náu và mò đến dự tiệc. Tại bữa tiệc, không lâu sau khi các phần quà được đem ra chuẩn bị trao cho các *khách quý*, cảnh sát ập vào bắt gọn 20 tên. (**AP**)

MỖI TUẦN MỘT WEBSITE:

<http://pro.corbis.com>

Nếu bạn cảm thấy công cụ tìm kiếm hình ảnh của *đại gia* Google không đáp ứng được nhu cầu của bạn, bạn nên vào thử website này. Website là một thư viện ảnh lớn với hàng nghìn hình ảnh có chất lượng cao cả nghệ thuật lẫn dung lượng file.

M@I.COM

**HƯỞNG ỨNG CUỘC THI VIẾT TRUYỆN
NGẮN VỀ NHÀ GIÁO VIỆT NAM
TRONG SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG VÀ
BẢO VỆ TỔ QUỐC DO BỘ GIÁO DỤC
VÀ ĐÀO TẠO, HỘI NHÀ VĂN VIỆT
NAM, CÔNG ĐOÀN GIÁO DỤC VIỆT
NAM, NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
PHỐI HỢP TỔ CHỨC**

- Viết truyện ngắn không quá 4.000 chữ góp phần tôn vinh nghề dạy học, tôn vinh nhà giáo Việt Nam.
- Truyện dự thi gửi về 25 Hàn Thuyên, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội trước ngày 19-5-2006.
- Giải nhất 30 triệu đồng và nhiều giải thưởng khác.
- Cùng với cuộc thi viết truyện là cuộc thi bình truyện Nói nhịp cầu Kiều tổ chức trên mỗi số Thế Giới Mới.

Mùi thật thà

(*)

Thầy hiệu trưởng có cuộc họp đột xuất, tiếp tay phóng viên trẻ là bà giáo già làm hợp đồng. Không biết thầy hiệu trưởng khi nào mới về, tay phóng viên gợi chuyện cho bà giáo để giết thời gian. Bắt đầu là chuyện thuê ôsin rất khó khăn ở thời kinh tế mở, dần dà đến những kỷ niệm trong đời làm giáo viên của bà.

Bà nhớ lại, đó là khóa học 1967-1968, thời kỳ ác liệt nhất của cuộc chiến tranh phá hoại của Mỹ tại miền Bắc. Trường Việt - Xô Hà Nội phải sơ tán lên vùng Thạch Thất, Hà Tây. Lớp học ở xen lẫn với dân. Trong lớp có hai nhân vật mà bà nhớ nhất. Đó là cậu Trường lớp trưởng. Học lực của Trường chỉ ở mức trên trung bình, nhưng được cái tính tình xốc vác, có việc gì nặng ở lớp cũng hùng hục xung phong làm nên bạn bè đặt cho cái tên là Trường trâu. Nhân vật thứ hai là cô nữ sinh Ngọc Lan. Lan có vẻ đẹp kiều diễm, dịu dàng, càng nhìn càng thấy đẹp, hát cũng khá hay. Mặc dù là thời đạn bom ác liệt, nhưng phong trào văn nghệ của học sinh, sinh viên nói chung và của Trường Việt - Xô nói riêng vẫn sôi nổi lắm. Vẫn có hội diễn toàn thành phố. Lớp 10B, do cô hiệu phó Thùy Mai trực tiếp làm chủ nhiệm có tay Trần Tùng rất có năng khiếu âm nhạc. Cô Thùy Mai là giáo viên dạy văn giỏi cấp thành phố, lại xuất hiện từ gia đình học giả rất có tiếng tăm. Trần Tùng, học sinh cưng của cô, đứng ra dàn dựng hẳn một tiết mục đại hợp xướng để tham dự hội diễn của thành phố. Trong số học sinh 10C tham gia có Ngọc Lan và cậu Trường. Mới tập được buổi thứ ba thì cô Thùy Mai cho một học sinh đến tìm tôi. Tôi lật đật chạy đến, thấy không khí im ắng khác thường. Dưới ánh đèn măng-xông vừa đủ sáng, tôi thấy một bên má cậu Trường có một vết xước dài, máu đang rịn ra. Tôi chưa hiểu ra chuyện gì thì cô Thùy Mai đã chì chiết: "Đấy, lớp trưởng lớp 10C của cô đấy! Chỉ được cái giỏi phá đám thôi". "Thì chị cứ để cho tôi tìm hiểu cái đã - Tôi trả lời - Chuyện là thế nào hả Trường?". Tôi hỏi đến câu thứ hai nhưng cậu ta vẫn im lặng. Có tiếng cười khúc khích của mấy cô, mấy cậu khiến tôi càng bức mình, tôi quát khế: "Đến mức này mà các em còn đùa được sao?". Rồi tôi quay lại hỏi Trường câu cuối cùng: "Cậu nói đi chứ?". "Dạ, lỗi tại em, nhưng cũng tại bạn Tùng điệu đà quá! Em tức... thành ra lúc Tùng bắt nhịp hát trầm xuống thì em lại hát tướng lên. Tùng bức quá ném chiếc que chỉ huy vào mặt em! Chỉ có thể thôi ạ!". "Hừm, chuyện như vậy mà cậu lại bảo chỉ có thể thôi sao?". Tôi vặn lại thì lũ bạn đứng quanh Trường lại rúc rích cười. Lúc đó tôi chẳng còn hiểu ra làm sao nữa. Cuối cùng tôi hỏi Trường: "Cậu có muốn tham gia không? Cậu hãy trả lời tôi một cách trung thực! Muốn thì ở lại tập! Mà không muốn thì tôi xin với cô Thùy Mai cho cậu nghỉ". Trường đáp: "Em là lớp trưởng, em thấy mình có trách nhiệm ở lại". Tôi đồng ý và đi gặp cô Thùy Mai. Cô Mai tỏ ra khó chịu và không tin. Tôi phải nói thêm: "Học sinh của tôi, học tập có thể không xuất sắc, nhưng tính trung thực của các em thì tôi tin". Hội diễn năm đó, tiết mục đại hợp xướng của Trường Việt - Xô được nhận giải xuất sắc, một phần có sự đóng góp của Tùng, mặt khác Ngọc Lan lĩnh xướng, giọng không thật tuyệt, nhưng vẻ đẹp mê hồn của em khiến cả ban giám khảo đều như mê đi. Còn chuyện cậu Trường, mấy ngày sau các em học sinh mới cho tôi hay, Trường mê Ngọc Lan lắm. Chúng nó còn nói với tôi dưới đầu giường của Trường có cuốn *Dưới bóng hoàng lan* của Thạch Lam. Hoàng hay ngọc thì cũng là lan mà cô!

Bởi thế khi thấy Tùng “cưa” Ngọc Lan, cậu Trường trâu nhà ta mới cáu tiết rồi phá đám. Đúng là nhất quỷ nhì ma, thứ ba học trò.

Sau Tết, nắng hoe vàng, mùa thi cuối cấp đang đuổi đến rất gần. Tâm trạng của cậu Trường lúc ấy rất buồn. Tôi phải động viên, cậu ấy bảo: “Trước sau gì em cũng nhập ngũ. Nhưng em đảm bảo với cô là em sẽ thi đỗ tốt nghiệp”. Ngày thi chưa đến mà lớp lại xảy ra một chuyện buồn. Tối đó, khuya lắm rồi, Ngọc Lan đến chỗ tôi, em mếu máo bảo với tôi: “Em bị mất chiếc nhẫn vàng cô ạ. Chiếc nhẫn bạn Tùng tặng em! Em giấu trong hộp kim chỉ”. Tôi bình tĩnh nói với Lan: “Mình đang sơ tán, ở nhờ nhà dân. Em đừng làm ầm ĩ lên. Để cô điều tra xem”. Lan rất bồn chồn, nhưng cuối cùng cũng phải nghe theo lời khuyên của tôi. Sáng sớm hôm sau tôi có tiết dạy trên lớp, nhưng không thấy cậu Trường, các bạn bảo Trường đang sốt rất cao. Tan tiết học tôi đến, Trường đang sốt như nung như nấu. Cậu ấy nắm lấy tay tôi, vừa nói vừa khóc nức lên: “Em có lỗi lớn lắm cô ạ!”. “Lỗi gì?”. Tôi ngạc nhiên hỏi lại: “Em đã lấy cắp chiếc nhẫn Tùng tặng cho Lan cô ạ!... Không phải vì tham... mà vì cái gì em cũng không biết nữa”. Lúc đầu tôi ớ ra, phải một lát sau tôi mới hiểu và an ủi Trường: “Em đã biết thú nhận như vậy là tốt. Thế nhẫn em để đâu?”. “Em vứt xuống ao rồi! Cả đêm qua, em xuống mò để trả lại cho Lan mà không thấy”. Nói rồi Trường lại khóc nức nở.

Chiếc nhẫn vàng thời đó là vật rất có giá trị. Tuy nhiên tôi vẫn bình tĩnh nói với cậu ta: “Chính vì vậy mà em mới bị cảm chứ gì? Thôi, trước mắt tôi bảo mấy cậu bạn đi đụn cho cậu một nải lá xông đã. Việc chiếc nhẫn khi nào cậu khỏi, tôi, cậu và Ngọc Lan sẽ tìm cách giải quyết”. Tôi biết chắc chiếc nhẫn nhỏ bé ném xuống ao bùn lầy lội thế thì không có cách gì mà tìm thấy được. Song điều đáng nói ở đây là Trường đã thật thà kể ra tất cả tội lỗi cũng như tâm trạng đau khổ lúc đó của mình. Tôi thấy đáng thương cậu ta nhiều hơn là đáng trách. Đời người ít ai tránh khỏi lỗi lầm. Vấn đề chính là có dám trung thực với chính bản thân mình hay không. Bấy giờ mà đưa Trường ra kỷ luật không có ích gì nên tôi vẫn giữ bí mật chuyện này và cuối cùng đi đến một quyết định. Vào chủ nhật, lúc ấy Trường đã khỏe lại, tôi, Trường và Ngọc Lan cùng về Hà Nội. Tôi lấy chiếc nhẫn mà mẹ tôi tặng cho tôi ngày tôi đi lấy chồng ra phố Hàng Bạc đánh lại thành một chiếc nhẫn mới, có chữ song hỷ, giống như chiếc nhẫn của Tùng đã tặng cho Lan. Tôi phải thuyết phục rất nhiều cùng với sự hối hận vô bờ bến của Trường, Lan mới nhận.

Rồi ngày thi cuối cấp đã qua. Các học sinh của tôi như những cánh chim đã trưởng thành, mỗi người sẽ bay đi một hướng: người ra chiến trường, người vào giảng đường đại học, một số ít được đi học nước ngoài. Những ngày chia tay thật là bịn rịn, có nhiều nụ cười và cũng lắm nước mắt. Tối hôm đó, mới khoảng 10 giờ, tôi đang ngồi ghi học bạ cùng với cậu Trường cương vị trưởng lớp thì thấy Ngọc Lan quần áo bê bết đất nức nở bước vào. Tôi biết là có chuyện, nhưng vẫn bình tĩnh hỏi: “Có gì thì từ từ nói”. Lan càng nức nở hơn. Còn Trường thì ngồi ngây ra như ông phỗng. Mãi một lúc sau Lan mới thốt ra được câu đầu tiên: “Tùng đòi quan hệ với em... Em không đồng ý... và hẹn đến ngày cưới. Tùng bảo Tùng sắp đi du học nước ngoài rồi, chiều Tùng một tí! Em vẫn không đồng ý. Thế là Tùng vật nhau với em. Em thoát ra được.

Bực quá em tháo nhẫn ra trả lại cho Tùng. Nhưng cô ơi, cô có biết không?...". Nói đến đây Lan nức nở khóc to hơn, khiến Trường càng sốt ruột: "Rồi sao? Rồi sao?". Lan trả lời trong tiếng nấc: "Tùng nhận lại. Nhưng thật bất ngờ anh ta thản nhiên thẳng tay ném chiếc nhẫn xuống chân đê! Rồi anh ta bảo: "Cô tưởng tôi tặng cho cô chiếc nhẫn thật đấy à! Cái thứ đồ chơi trẻ con ấy bán đầy ở các hàng xén trên phố Hàng Đào...". Em đã tát túi bụi vào mặt anh ta và rít lên: "Đồ khốn nạn! Đồ khốn nạn... Rồi em chạy bổ về đây". Tôi nghe chuyện Lan kể mà lặng người đi. Như trong mơ, tôi nghe tiếng Lan hỏi: "Còn cái nhẫn thì làm thế nào hả cô? Đó là cái nhẫn thật của mẹ cô tặng cho cô ấy mà!". Tôi an ủi Lan, đồng thời an ủi cả Trường lẫn bản thân mình: "Thôi em ạ! Cái chính là biết được lòng người". Sau sự việc đó Ngọc Lan có phần thân thiết với Trường.

Khoảng nửa tháng sau thì Trường nhập ngũ, mặc dù cậu là con liệt sĩ có tiêu chuẩn được du học nước ngoài. Trước ngày lên đường, Trường đến cửa nhà Lan trồng một cây ngọc lan con. Trường nói với Lan: "Cậu ở nhà chăm sóc cây giúp mình. Nếu cây sống thì tớ trở về...". Cái cây ngọc lan đó giờ đang trở thành một cây cổ thụ, một người ôm không xuể. Và Trường sau tám năm làm lính công binh mở đường Trường Sơn cũng đã trở về với chiếc huy hiệu thương binh 1/4.

- Và kết thúc có hậu là Trường và Ngọc Lan đã cưới nhau? - Chàng phóng viên nhanh nhảu hỏi xen vào, không để ý tới giọng bà giáo già đã trầm xuống và đôi mắt rưng rưng lệ.

- Độ mười năm trở lại đây, các cô các cậu 10C cũ đều tổ chức hội lớp - Bà không trực tiếp trả lời câu hỏi của tay phóng viên - Chuyện cũ, chuyện mới, chuyện ta, chuyện Tây đủ cả, nhưng dường như cuối cùng đều trở về chuyện cậu Trường với Ngọc Lan. Và một lần, một cậu đã đưa ra một câu hỏi rất vô tình: "Nếu cái Ngọc Lan còn sống, không biết nó có lấy thằng Trường trâu không nhỉ?". Tất cả lặng đi. Một câu hỏi đưa ra không có ai dám trả lời.

Ngày ấy các cô, các cậu học sinh mười tám, hai mươi của tôi thường chuyển tay nhau đọc *Màu tím hoa sim* và *Núi đôi*. Cả hai bài thơ đều đại để là - tôi không nhớ kỹ lắm: *Sao không mất chàng trai nơi tiền tuyến - lại chết cô gái trẻ ở hậu phương?* Tôi lấy nhà tôi dường như không có tình yêu thì phải. Hay nói đúng hơn là tình yêu nằm ở sự kính trọng tuyệt vời đối với ông. Ông hơn tôi đến một giáp và là một nhà khoa học. Bởi thế đọc xong các bài thơ trên, tâm hồn tôi cũng thấy nao nao kỳ lạ. Song với cương vị là giáo viên chủ nhiệm, tôi đã mắng át lũ trẻ: "Các ông nhà thơ khéo bịa chuyện để đánh vào tình cảm của thanh niên. Sao các cô các cậu không tìm đọc *Cuộc chi ly màu đỏ* của Nguyễn Mỹ hay *Hãy nhớ mãi lời tôi* của Tố Hữu. Chúng nó cứ nhe răng ra cười tôi, có vẻ thương hại. Nhưng rồi cái sự thật mà tôi cho là các nhà thơ bịa ra lại vận vào Ngọc Lan. Vào cái chiều trăng vắng tối hôm ấy, Ngọc Lan đi xe đạp từ nhà lên nơi sơ tán của Đại học Y khoa. Qua thị xã Bắc Giang, cả tổ ngồi nghỉ trong một công viên ngoại ô. Bỗng có tiếng máy bay ào ào trên đầu và một loạt tiếng nổ như ngô rang. Mọi người không hề hấn gì nhưng Ngọc Lan chợt ngã vật từ ghế đá xuống đất. Lay gọi thế nào cũng không tỉnh. Cũng không thấy có thương tích gì. Đưa

vào bệnh viện tỉnh thì hồi ôi, mọi người mới ngã bổ chửng ra là Ngọc Lan đã chết vì một viên bi - từ loạt bom bi của máy bay Mỹ thả xuống - xuyên đúng vào tim...

Cậu Trường trở về ôm lấy cây ngọc lan mà khóc. Chiến tranh là thế! Còn cậu Trường hơn tám năm ở Trường Sơn làm gì, lúc đầu tôi và lũ học sinh 10C cũng không rõ. Dần dần, qua các cuộc hội lớp, mọi thứ mới hé mở dần. Trường được biên chế vào đại đội xe máy chuyên mở đường và san lấp hố bom. Trong đại đội có đến gần nửa là nữ thanh niên xung phong. Sau một đêm lái xe ủi C100 cật lực, Trường từ dưới suối tắm trở về lán. Bỗng Trường nghe thấy tiếng khóc tắc nghẹn: "Tôi không biết! Anh đã cưỡng bức tôi. Giờ anh làm thế nào thì làm". Đây là tiếng cô Bông cấp dưỡng. Tiếp đó là tiếng dỗ ngon ngọt của tay chính trị viên đại đội: "Em cứ nghe anh. Em uống 10 viên ký ninh này đi... là tất cả sẽ ổn hết. Xong việc, sắp tới có lớp học y sĩ, anh sẽ làm quyết định để em đi... rồi ra Bắc luôn. Đại đội sắp được phong anh hùng. Nếu chuyện này vỡ lở ra thì xôi hỏng - bỏng không hết". Ngay sau đó Trường nghe thấy tiếng ằng ặc như người bị bóp cổ, tiếng bi đông nước và tiếng sặc. Trường nín thở chạy lên dốc. Không hiểu thế nào, chiếc dép còn ướt nên tuột hết cả quai khiến Trường ngã oạch một cái. Từ trong bụi cây, tay chính trị viên đại đội nhảy ra, tay lăm lăm khẩu K54 và quát: "Giờ tay lên! Tao bắn bây giờ". Trường lóp ngóp bò dậy, hai tay đưa lên đầu, miệng ấp úng: "Tôi! Trường đây! Tôi chỉ vô tình! Tôi không chủ ý rình mò...". Một ngày sau, tay chính trị viên nọ đến lán Trường tán tỉnh, hứa hươu, hứa vượn cho Trường đi học sĩ quan. Trường im lặng. Những chuyện như thế, ở Trường Sơn có đến cả ngàn. Hơi đâu mà tóc mách. Nhưng mà chuyện đời có nhiều cái quá oái ăm, bỉ ổi. Cái thai của cô Bông uống đến 10 viên ký ninh vẫn không chịu ra mà mỗi lúc một phình ra. Chẳng hiểu nghĩ thế nào mà cái tay chính trị viên ấy là xử sự như thế? Chập choạng tối, trước lúc xuất quân ra mở đường, anh ta tập hợp toàn đại đội. Anh ta lôi Bông ra và lỏng lộn như một con thú dữ, căn vặn bắt cô phải khai ra cái thai trong bụng là do cô quan hệ với ai. Máu trong người sôi lên, từ một chỗ khuất, Trường vọt đứng lên, bước chầm chậm tới chỗ Bông. Cả trăm người ồ lên. Bông thổn thức: "Anh Trường, em xin anh! Anh đừng kể với ai chuyện đó!". Rồi bít chặt lấy vai Trường. Trường đẩy mạnh Bông ra. Không nói gì. Trường mở mắt trừng trừng tiến sát tới mặt chính trị viên. Không chịu nổi sự căng thẳng, anh ta lệch người rút phăng khẩu K54 ra. Bỗng anh ta hét lên: "Mày! Biết thế hôm đó tao cho mày một phát đạn!...". Trường chưa kịp vung tay thì anh ta ù té chạy, vừa chạy vừa như rên rỉ, vừa như la hét: "Trời ơi! Thế là hết rồi! Hết cả rồi!...".

Chiến cuộc đông xuân 1974-1975, những con đường mòn Trường Sơn được mở rộng và nối thông với nhau từ Đông sang Tây. Đại đội công binh của Trường lăm lũi ngày đêm tiến lên phía trước, vào những cánh rừng nguyên sơ. Bỗng có tin báo, quanh khu vực đóng quân, mở đường của đại đội xuất hiện voi rừng. Mọi người vừa sợ hãi, vừa đề cao cảnh giác. Và thật trớ trêu, người đầu tiên chạm trán với voi rừng lại là Trường. Vừa nhảy từ xe ủi xuống, lưng thưng đi ngược trở lại đoạn đường mới mở, chợt Trường thấy ào ào như rừng có lốc. Nhìn lên đã thấy lừng lững những sinh vật khổng lồ, da mốc thếch. Trường hoảng hốt tựa lưng vào ta-luy mới mở. Mắt nhắm nghiền, toàn thân đóng băng. Con voi đầu đàn dùng vòi đánh hơi suốt từ mặt xuống chân Trường... cũng chẳng

biết là lâu hay nhanh (đây là theo lời Trường), rồi nó đú (*) lên một tiếng và dẫn cả đàn rầm rập bỏ đi. Chuyện Trường gặp voi mà chẳng hề hấn gì loan khắp đơn vị. Một già bản đã giải thích cho mọi người rằng: "Loài voi khôn lắm! Nó đánh hơi! Nó ngửi và biết được mùi người thật thà... Gặp người thật thà mà không chống lại nó là nó bỏ đi. Còn gặp kẻ dối trá là nó quật chết liền". Ông già địa phương còn kể: "Có một chủ voi bán voi cho người khác. Sau khi ngửi mùi người đến mua, nó nhất định không chịu theo! Rồi đêm đó, nó đứt xích. Trước khi bỏ về rừng, không biết bằng cách nào, nó đứt được cặp ngà ra dùng vòi đặt ngay ngắn giữa sàn nhà người chủ cũ...".

- Trong cuộc đời dạy học hơn ba chục năm của tôi, tôi luôn nhắc nhở học trò của tôi rằng, làm gì, ở đâu, cũng phải giữ được tính thật thà trung thực với chính bản thân mình. Bà nói như tự bộc bạch - Hòa bình lập lại, cậu Trường xuất ngũ và học Đại học Xây dựng - Bà trở lại mạch chính của câu chuyện - Bây giờ cậu ấy là thanh tra viên của Cục giám định. Mấy tháng trước báo đài ầm ĩ chuyện rút ruột công trình xây dựng nhà cao tầng. Cậu Trường là người phát hiện. Phía bên kia mua chuộc thế nào cậu cũng không chịu thỏa hiệp. Hôm hội lớp vừa rồi bị lũ bạn trêu: "10C chúng mình chả đứa nào được lên vô tuyến. Chỉ có cậu Trường trâu được lên hình, được phỏng vấn đến mười, mười lăm phút mà cứ lúng túng như mồm ngậm hột thị. Còn thằng Trần Tùng ấy, hơn chục năm nay nó đã trở thành nhạc sĩ rất ăn khách rồi. Mỗi lần lên tivi bao giờ nó cũng nhắc đến thời phổ thông, đến công ơn cô hiệu phó Thùy Mai, rằng nhờ có cô ấy mà nó mới có ngày nay". Các cô, các cậu ấy vẫn hóm hỉnh như ngày nào. Tôi phải gạt đi, vì tôi biết Trần Tùng chẳng qua mượn danh gia đình cô Thùy Mai để đánh bóng thêm tên tuổi của mình. Cậu Huyền vốn láu cá nhất 10C trước đây vội chữa lại: "Thế cô giáo và các cậu có biết chuyện mới nhất của Trần Tùng chưa? Hắn đang bị các báo tố cáo là đạo nhạc đấy". Tôi chả hiểu đạo nhạc là cái gì thì cả bọn cười rũ ra: "Thưa cô, đạo nhạc là ăn cắp bản quyền của người khác ạ". Tôi hơi nghiêm giọng: "Báo chí cứ hay dùng từ hoa mỹ. Ăn cắp thì cứ gọi bég ra là ăn cắp, lại đạo với chả điếc". Chúng nó lại cười bò ra.

- Về sau cái anh học sinh tên Trường có lấy ai không ạ? - Chàng phóng viên rụt rè hỏi.

- Cậu Trường lấy vợ muộn. Mà lạ kỳ lắm! Cậu ta lấy chính cái cô Bông ở Trường Sơn ấy. Họ có hai con. Thằng lớn là con của cô Bông với tay chính trị viên. Đã tốt nghiệp thạc sĩ tin học, đang làm luận án tiến sĩ ở Mỹ. Cô con gái thứ hai mới là con của hai người. Trường xin phép vợ đặt tên con gái là Ngọc Lan. Không giỗ nào của Lan, Trường không đưa vợ và con gái đến thắp hương cho người bạn xấu số.

- Thế còn tay chính trị viên ấy? Thưa bà, có đến quấy quả như là đòi con ở nhà anh Trường không ạ? - Chàng phóng viên hỏi thêm.

- Tôi không thấy ai nhắc gì đến số phận của anh này...

Câu chuyện của bà giáo già với anh phóng viên đến đây thì cũng là lúc thầy hiệu trưởng đi họp về. Anh phóng viên ngồi làm việc qua loa với thầy và thay vì phải viết bài phóng sự về trường chuyên, lớp chọn thì anh lại viết ra câu chuyện của bà giáo già... ■

(*) Voi đú lợn xề cũng học - Ngạn ngữ

MỜI BẠN THAM DỰ KỲ THI **NỐI NHỊP CẦU KIỀU**- TGM 650

Giải thưởng

Giải cho mỗi kỳ thi

- * 1.000.000 đồng tặng 10 cá nhân trả lời đúng câu hỏi tìm hiểu truyện.
- * 500.000 đồng tặng tập thể lớp học, công đoàn, chi đoàn, đơn vị bộ đội... có tỉ lệ người dự thi cao và có nhiều người trả lời đúng câu hỏi tìm hiểu truyện.

Giải chung cuộc

- * 5.000.000 đồng tặng tập thể có nhiều đơn vị dự thi nhất, được nhiều giải thưởng kỳ nhất.
- * 1.500.000 đồng tặng người có nhiều bài bình luận hay kèm theo phiếu dự thi.
- * 1.000.000 đồng tặng người được nhiều giải thưởng kỳ nhất.

Câu hỏi tìm hiểu truyện

a. Truyện là một kết nối, một chuỗi những ứng xử đẹp của một thế hệ học sinh. Họ hát hợp xướng trong thời bình thật điệu nghệ, hát như là cách chứng tỏ trình độ văn hóa cao của mình và họ có mặt ở nơi mũi tên hòn đạn trong cuộc chiến tranh chống đế quốc Mỹ xâm lược để thể hiện trách nhiệm công dân. Ở cả hai lĩnh vực này, những nhân vật đại diện cho thế hệ học sinh ấy đều thể hiện tinh thần dũng cảm. Phải dũng cảm mới bảo vệ được chân lý, để chân lý được đến với mọi người bằng hương ngay thẳng, bằng **MÙI THẬT THÀ**, để khí quyển đời sống tinh thần không bị ô nhiễm. Và sự tinh khiết này tạo ra trong truyện một không gian nghệ thuật đặc biệt, để chú voi rừng kia, đại diện cho thiên nhiên, có thể phân biệt được, đâu là những cá thể ưu việt trong xã hội loài người. Nhưng xin nhớ, đây là một truyện ngắn tham dự cuộc thi tôn vinh người thầy, vì vậy ngoài thủ pháp "vẽ mây nảy trăng" (để cả ngân hà mây trắng học sinh kia, nếu bạn đọc chúng, thấy được là nhờ có ánh sáng soi của vầng trăng thầy giáo) người kể chuyện còn có một chi tiết vàng (hiểu theo cả nghĩa đen và nghĩa bóng của từ này) dành cho bà giáo già, người đã rút chiếc nhẫn, rồi lặng lẽ rút chính cá nhân mình từ bục giảng xuống góc khuất của một nhân sự hợp đồng. Vậy thì xin được hỏi, việc ca ngợi sự **hy sinh thầm lặng** của các nhà giáo và ca ngợi những **đóng góp to lớn** của một thế hệ học sinh, việc nào có kết quả nghệ thuật cao hơn? Bao nhiêu phần trăm số người dự thi trả lời câu hỏi này như bạn?

b. Hãy tìm trong truyện, một tính từ (2 âm tiết) được dùng như tâm điểm của diễn biến, như hạt nhân của bùng nổ... như một nhãn tự!

Hướng dẫn trả lời

Bạn chỉ cần ghi câu trả lời theo mẫu phiếu dưới đây (không cần cắt phiếu in sẵn) và gửi về tòa soạn Thế Giới Mới, 322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP. Hồ Chí Minh trước ngày 19-9-2005. Bì thư có dán tem và nhớ đề **DỰ THI NỐI NHỊP CẦU**

KIẾU - TGM 650. Nếu tập thể dự thi, ngoài những phiếu dự thi của mỗi thành viên, cần gửi kèm 1 phiếu liên hệ ghi rõ tên và địa chỉ đơn vị, tổng số thành viên, tên và chữ ký của người đại diện. Cùng với phiếu dự thi, bạn có thể gửi kèm theo bài bình luận truyện **MÙI THẬT THÀ** nếu muốn nói nhiều hơn những điều mình đã trả lời. Kết quả kỳ thi này sẽ được công bố ở TGM 654 đề ngày 26-9-2005.

MẪU PHIẾU DỰ THI *NỐI NHỊP CẦU KIẾU* - TGM 650

Họ và tên: tuổi:

Nghề nghiệp:

Địa chỉ:

a. Có kết quả nghệ thuật cao là:

(Chỉ ghi *hy sinh thầm lặng* hoặc *đóng góp to lớn*).

Có % số người dự thi trả lời như thế.

b. Từ đó là:

KẾT QUẢ KỲ THI *NỐI NHỊP CẦU KIẾU* - TGM 646

Có 1.982 phiếu dự thi hợp lệ gửi về đúng hạn, tham gia kỳ thi ***NỐI NHỊP CẦU KIẾU*** - TGM 646 dành cho truyện dự thi **QUẢ GIANG**.

1. Đáp án

a. Đây là câu hỏi thăm dò bạn đọc. Câu trả lời được coi như đúng là câu trả lời của đa số. Đa số bạn đọc cho rằng, *bó hoa* là hình ảnh của *lòng yêu nghề*. Có 82,70% số người dự thi trả lời câu hỏi này như thế.

b. Đó là nhóm từ "*Ngày đầu tiên tôi làm cô giáo*".

2. Danh sách trúng thưởng

a. **Giải tập thể:** tập thể lớp 8B Trường THCS Ngô Gia Tự, TP. Hải Dương với 52/52 học sinh tham gia. Người đại diện là cô giáo dạy văn Trịnh Hà.

b. **Các giải cá nhân:** 1. Võ Văn Ngân, Xí nghiệp giấy - bao bì xuất khẩu, thôn 2, Tam Hiệp, Núi Thành, Quảng Nam; 2. Nguyễn Thị Thu Huyền, 77/5A Quốc lộ 13, phường 26, Q. Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh; 3. Trịnh Đỗ Sang, 16/14 khu phố Hiệp Thạnh, P. Hiệp Ninh, TX. Tây Ninh; 4. Lê Thị Xuân Thu, Trường Mẫu giáo Tân Long, Thanh Bình, Đồng Tháp; 5. Nguyễn Thị Hoa, đội 20, xã Sơn Dương, huyện Lâm Thao, Phú Thọ; 6. Hồ Thị Lan, Trường Tiểu học Quỳnh Lâm A, huyện Quỳnh Lưu, Nghệ An; 7. Hoàng Lan, 115/7 khu phố 4, phường Bình Thuận, Q.7, TP. Hồ Chí Minh; 8. Mai Văn Đại, Trường Tiểu học Lý Hải, Lý Sơn, Quảng Ngãi; 9. Hoàng Thị Sinh, Ngân hàng Ngoại thương Hà Nội; 10. Phạm Tất Thời, 525/112 Huỳnh Văn Bánh, Q. Phú Nhuận, TP. Hồ Chí Minh.

Mời bạn đọc trúng thưởng ngụ ở TP. Hồ Chí Minh tới lĩnh thưởng tại tòa soạn Thế Giới Mới, 322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP. Hồ Chí Minh. Bạn đọc trúng thưởng ngụ ở Hà Nội lĩnh thưởng tại Phòng liên lạc phía Bắc, 104 Bùi Thị Xuân, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội. Bạn trúng thưởng thuộc các tỉnh khác sẽ nhận thưởng qua đường bưu điện.

BẠN ĐỌC BÌNH LUẬN TRUYỆN DỰ THI *QUÁ GIANG* - TGM 646

● *Cảm xúc ngày đầu tiên*

Hình ảnh bó hoa đỏ thắm - quà tặng của học trò nhân ngày Nhà giáo Việt Nam - có lẽ là món quà vô giá không chỉ đối với cô giáo trong truyện mà còn đối với tất cả những ai đã và đang đứng trên bục giảng. Những ai tha thiết yêu nghề, hết lòng với học trò sẽ luôn tìm thấy được những cảm xúc của ngày đầu tiên được làm thầy, cô giáo. Ngày nay, khi đời sống kinh tế phát triển, ở không ít nơi, mối quan hệ thầy trò phần nào bị vật chất hóa và có phần thực dụng hơn thì *Quá giang* chứa đựng những chuỗi hình ảnh, những ứng xử đẹp, đáng trân trọng, đáng quý biết bao. (Đàm Thanh Lạc, Trường THCS Thanh Hòa 2, Giồng Riềng, Kiên Giang)

● *"Càng yêu người bao nhiêu, càng yêu nghề bấy nhiêu"*

Truyện ngắn *Quá giang*, nhân vật "tôi" chính là một cô giáo ngày đầu tiên đến nhiệm sở. Đối với cô, mọi điều đều mới mẻ và ngỡ ngàng, từ bước đi dáng đứng đến mọi công việc hàng ngày của một cô giáo. Mọi công việc cô đều suy tính lo toan. Cô đã tự sắm cho mình một con "ngựa sắt", bằng tiền vay mượn, để được gần gũi "hủ hỉ với cô" - một người vợ liệt sĩ cô đơn. Đứng trước lớp, trong ngày "chèo đò" đầu tiên. Cô biết tự làm đẹp cho mình, bằng cách tô son môi "diện một chiếc áo dài thật đẹp" - cô hiện lên thật rực rỡ, khác với những ông thầy nghiêm khắc. Nhịp sống *Quá giang* của cô thật hối hả khẩn trương, qua hình ảnh tăng tốc của chiếc xe gắn máy. Cô muốn rút ngắn khoảng cách về thời gian và không gian, để chiếm lĩnh đỉnh cao. *Quá giang* một nghề vừa có tính khoa học, lại vừa có tính nghệ thuật cao. Trên chiếc xe gắn máy của cô, hiện hiện một cậu học sinh cấp dưới, cô vẫn kiên nhẫn chở em bé nhà nghèo cùng "quá giang" suốt bốn năm trời ròng rã. Đó có phải chăng là: "Càng yêu người bao nhiêu, càng yêu nghề bấy nhiêu". Bó hoa cô cầm trên tay là bó hoa của lòng yêu nghề tha thiết của một cô giáo miền sơn cước. (Trần Thị Thu Hà, sinh viên K45A khoa Ngữ văn, ĐH Vinh)

● *Kết hợp xưa nay*

"Ngày đầu tiên làm cô giáo" - đó là ngày mà nhân vật "tôi" bắt đầu thực hiện ước muốn của mình: chèo lái con đò đầy ắp kiến thức về với vùng sâu tỉnh nhà. Tâm trạng cô những ngày ấy thật khó mà lột tả hết được: vui sướng, háo hức, lo lắng... Không ít lý do khách quan chi phối dòng suy nghĩ trong cô. Nhưng rồi cậu bé học trò xuất hiện đã trở thành một điều quan tâm lớn của cô mỗi ngày và suốt bốn năm ròng. Ở cô giáo ấy có sự kết hợp của thời xưa và thời nay mà "cái nay" cũng không ít hơn. Vậy điều gì đã tạo nên sự kiên trì trong cô để cho không chỉ cậu bé lớp hai mà còn bao nhiêu lớp học trò nữa có chỗ "quá giang". Thiết nghĩ rằng đó chính là và chỉ là "lòng yêu nghề dạy học". Truyện đã khắc họa chân thực chân dung một người thầy cần mẫn, đầy lương tâm, trách nhiệm và mang nhiệt huyết của tuổi trẻ với sự nghiệp trồng người. (Trần Thị Hương Giang, giáo viên, số nhà 125, Ngõ Quan Thổ I, phường Ô Chợ Dừa, Đống Đa, Hà Nội)

● *Đính chính dành cho kỳ thi NỐI NHỊP CẦU KIỀU - TGM649:*

Do lỗi in ấn, câu hỏi b ở phần *Câu hỏi hướng dẫn tìm hiểu truyện* đã bị in sai. Xin đọc lại cho đúng: "Tìm trong truyện, câu văn (50 âm tiết) được dùng như một cảnh báo, một bài học kinh nghiệm khiến cô giáo Tuyết Anh tìm mọi cách để đưa bé Nết tới trường". Thành thật xin lỗi bạn dự thi.

Ngày xưa ngày xưa, ở ngôi làng nọ có một cây táo khổng lồ. Một cậu bé thích đến chơi với cây táo mỗi ngày. Cậu trèo lên tận ngọn cây, ăn những quả táo rồi nằm ngủ dưới bóng mát của cây. Cậu rất yêu quý cây táo và cây táo cũng thích chơi với cậu. Thời gian trôi đi, cậu bé lớn lên và không còn hay đến chơi với cây táo nữa.

Một ngày, cậu bé trở lại, dáng vẻ buồn rầu. “Hãy đến chơi với ta nào” - Cây táo nói. “Cháu không còn là trẻ con để chơi với những cái cây nữa - Cậu bé đáp lại - Cháu muốn có tiền mua đồ chơi”. “Xin lỗi, ta không có tiền... nhưng cháu có thể hái táo và đem bán đi”. Cậu bé rất mừng, vội hái tất cả táo trên cây rồi vui vẻ bỏ đi. Sau lần ấy, mãi vẫn chưa thấy cậu bé quay trở lại.

Cây táo rất buồn. Một hôm, cậu bé lại đến và cây mừng lắm. “Đến đây chơi với ta nào” - Cây bảo. “Cháu không có thời gian để chơi, cháu còn phải làm việc nuôi gia đình. Chúng cháu cần có nhà để ở. Bác có thể giúp cháu được không?”. “Xin lỗi, ta không có ngôi nhà nào cả. Nhưng cháu có thể chặt các cành của ta để làm nhà”. Thế là cậu bé cưa tất cả các cành táo rồi vui vẻ bỏ đi. Cây táo rất hạnh phúc khi nhìn thấy cậu bé vui.

Suốt một thời gian dài, cây táo cảm thấy buồn và cô đơn vì cậu bé không đến. Một ngày hè nóng nực, cậu bé quay lại và cây táo rất mừng. “Đến đây chơi với ta nào!” - Cây bảo. “Cháu đã già rồi. Bây giờ cháu muốn được nghỉ ngơi. Bác có thể giúp cháu một chiếc thuyền để đi du lịch được không?”. “Xin lỗi, ta không có thuyền. Nhưng cháu có thể lấy thân ta làm thuyền, muốn đi bao xa cũng được”. Và cậu bé ngày nào đốn cây táo mang về, rồi nhiều năm không thấy xuất hiện nữa.

Cuối cùng cậu bé ngày xưa cũng trở lại. “Xin lỗi cậu bé của ta, nhưng ta không còn gì để cho cháu nữa. Không còn những quả táo...” - Cây nói. “Cháu đã không còn răng để ăn táo nữa rồi” - Cậu bé đáp lại. “Cũng chẳng còn thân cây cho cháu trèo lên...”. “Cháu đã quá già để làm việc đó”. “Ta thực sự không còn gì cho cháu cả... chỉ còn gốc thôi” - Cây nói, những giọt nước mắt rơi xuống. “Bây giờ cháu không cần gì nhiều đâu, chỉ một chỗ để nghỉ ngơi thôi. Cháu đã quá mệt mỏi rồi”. “Tốt lắm! Một cái gốc cây già là nơi tốt nhất để dựa vào và nghỉ ngơi. Lại đây, lại đây ngồi với ta”. Cậu bé ngồi xuống, cây táo mỉm cười và những giọt nước mắt vẫn rơi.

Câu chuyện này dành cho tất cả mọi người. Cây táo chính là cha mẹ chúng ta. Khi còn nhỏ, chúng ta rất thích chơi với cha mẹ. Khi lớn lên, ta rời xa họ và chỉ quay lại khi gặp rắc rối hay có việc cần. Nhưng cha mẹ thì lúc nào cũng sẵn sàng làm tất cả để ta được hạnh phúc. Có thể bạn cho rằng cậu bé trong truyện thật tàn nhẫn, nhưng còn chúng ta?

PHÙNG VÂN (Từ Internet)

Xa lộ thông tin

● **Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD-ĐT)** phối hợp với Ngân hàng Thế giới vừa tổ chức Hội thảo về Dự án Hỗ trợ kỹ thuật chuẩn bị dự án vốn vay giáo dục đại học (GDĐH) II tại TP. Hồ Chí Minh. Dự án nhằm hỗ trợ đề án đổi mới GDĐH tại Việt Nam, khuyến khích các trường ĐH nâng cao chất lượng đào tạo, năng lực giảng dạy và nghiên cứu khoa học, cải tiến phương pháp giảng dạy, tăng cường hợp tác quốc tế... để các trường ĐH có thể đạt chuẩn khu vực và quốc gia. Ngân hàng Thế giới sẽ cho vay 100 triệu đôla để thực hiện dự án này.

● **IDP Education Úc** tổ chức “Ngày hội tư vấn GD Úc 2005 - các chương trình ĐH và sau ĐH” tại Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh trong hai ngày 25 và 27-8-2005. Đại diện của 27 trường ĐH và 15 trường liên kết ĐH đến từ các bang của Úc gặp gỡ trực tiếp học sinh (HS) và sinh viên (SV) Việt Nam để trao đổi về các cơ hội học tập bậc ĐH và sau ĐH tại Úc. SV được thông tin về các học bổng toàn phần và bán phần do các trường ĐH Úc trao tặng thông qua IDP Việt Nam. Tổng giá trị học bổng cho SV Việt Nam đã được IDP điều phối cho đến nay là hơn 2 triệu đôla Úc.

● **ĐH Quốc tế RMIT Việt Nam** vừa tổ chức “Ngày hội Văn hóa Nhật Bản” cho SV RMIT và SV TP. Hồ Chí Minh, với các hoạt động: giao lưu văn hóa (thuyết trình giới thiệu những nét văn hóa đặc sắc và độc đáo của Nhật Bản; trình diễn kimono; nghệ thuật cắm hoa - xếp giấy Nhật Bản; trà đạo; kiếm đạo và võ sĩ đạo Nhật Bản, dạy làm món ăn đặc trưng Nhật Bản là sushi, giới thiệu các công ty Nhật Bản đang hoạt động tại Việt Nam và cơ

hội nghề nghiệp trong các công ty này.

● **Triển lãm ảnh “Khoảnh khắc xúc cảm từ ASEAN”** gồm 120 bức ảnh về phong cảnh đất nước, con người, văn hóa của 10 nước ASEAN được tổ chức tại Nhà văn hóa Thanh niên (4 Phạm Ngọc Thạch, Q.1, TP. Hồ Chí Minh) từ 21-8 đến 28-8-2005, do Liên hiệp các tổ chức hữu nghị TP. Hồ Chí Minh phối hợp với tổng lãnh sự quán các nước ASEAN thực hiện. Đây là một trong ba hoạt động của “Tuần lễ hữu nghị Việt Nam - ASEAN tại TP. Hồ Chí Minh” nhân kỷ niệm 10 năm Việt Nam trở thành thành viên chính thức của ASEAN. Hai hoạt động còn lại là tọa đàm “Gặp gỡ doanh nghiệp các nước Đông Nam Á” vào ngày 26-8-2005 tại Nhà Hữu nghị (31 Lê Duẩn, Q.1, TP. Hồ Chí Minh) và đêm văn nghệ “Dịu dàng phương Đông” tối 28-8-2005 tại Nhà văn hóa Thanh niên.

● **Đêm biểu diễn “Thời trang Ý tại Việt Nam”** vừa diễn ra tối 20-8-2005 tại khách sạn Park Hyatt Saigon (Q.1, TP. Hồ Chí Minh). Các người mẫu Việt Nam đã giới thiệu nhiều bộ sưu tập của hơn 20 hãng thời trang Ý hàng đầu thế giới như Class Roberto Cavalli, Versace Collection, Kiton, Umberto, D&G, Gianfranco Ferre, Just Cavalli... trên nền sân khấu được trang trí bằng hàng ngàn bông hồng đỏ thắm quyến rũ. Tất cả các sản phẩm này đều do Magnum - một trong những tập đoàn bán lẻ hàng đầu của Mỹ - đưa vào Việt Nam. Nhân dịp này, Magnum đã khai trương cửa hàng đầu tiên mang tên Signature Boutique tại 154 Đồng Khởi, Q.1, TP. Hồ Chí Minh.

● **Tái lưu thông động mạch vành là biện pháp hàng đầu để giảm tử vong**- GS.TS Phạm Nguyễn Vinh cho biết. Nếu

Xa lộ thông tin

bệnh nhân đến bệnh viện kịp trong vòng 12 giờ sau cơn đau ngực thì tái lưu thông động mạch vành có hiệu quả rất cao. Các phương pháp tái lưu thông động mạch vành bị tắc là dùng thuốc làm tiêu cục máu đông hay can thiệp động mạch vành qua da. Tái lưu thông động mạch vành bị tắc càng sớm càng tốt để cứu vùng cơ tim bị thiếu máu nặng nhưng chưa chết.

● **Theo báo cáo mới nhất của Công ty Nghiên cứu thị trường IMS Health**, có 92 mặt hàng vitamin sủi bọt đang có mặt tại thị trường Việt Nam, tổng quy mô thị trường lên đến 100 tỉ đồng/năm và tăng trưởng 15% mỗi năm. Cũng theo báo cáo này, Plusssz là nhãn hiệu vitamin dạng sủi bọt dẫn đầu thị trường Việt Nam về doanh số và thị phần từ năm 1998 đến nay (trong 10 năm vừa qua, số lượng sản phẩm Plusssz được bán ra thị trường Việt Nam đã đạt 800 triệu đơn vị sản phẩm).

● **Hội Tim mạch TP. Hồ Chí Minh và báo Gia đình & Xã hội** vừa tổ chức hội thảo chuyên đề “**Bạn có thực sự khỏe mạnh?**” nhân ngày Tim mạch thế giới 25-9-2005 sắp tới. Hội thảo trang bị cho người nghe những kiến thức sâu rộng về nguyên nhân và cách phòng ngừa các bệnh liên quan đến tim mạch dưới sự hướng dẫn của các bác sĩ chuyên ngành tim mạch và dinh dưỡng. Hai địa phương được chọn thực hiện hội thảo là Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh. Chương trình sẽ kết thúc vào ngày 18-9-2005 dưới sự tài trợ độc quyền của nhãn hiệu dầu thực vật Simply với tổng kinh phí 500 triệu đồng.

● **Tập đoàn Intel** vừa công bố sẽ **thúc đẩy nhanh hơn nữa** sự có mặt của các bộ vi xử lý đa lõi sử dụng công nghệ siêu phân luồng Intel Xeon' và Intel Xeon

MP. Các bộ vi xử lý mới này sẽ giúp nâng cao độ nhạy bén, tốc độ xử lý và khả năng xử lý đa tác vụ của các hệ thống máy chủ thông qua việc cho phép các phần mềm quản lý thông tin với tận 4 “bộ não” trên mỗi bộ vi xử lý.

● **Phiên bản thử nghiệm (Close Beta) game MU Việt Nam - xúng danh anh hùng** đã được Công ty FPT chính thức phát hành, với 2.000 người chơi được chọn ngẫu nhiên trong tổng số hơn 100.000 lượt người đăng ký. Danh sách tài khoản may mắn được tham gia chơi phiên bản Close Beta sẽ được gửi đến từng người chơi, thông qua địa chỉ email mà họ đã đăng ký trên website MU Việt Nam.

● **Công ty Arianespace** đã phóng thành công vệ tinh liên lạc thương mại **Thaicom4 (iPSTAR)** bằng tên lửa **Ariane5** từ sân bay vũ trụ Kourou - Guiana thuộc Pháp - cho Tập đoàn Shin Satellite Public của Thái Lan. Đây là lần phóng thành công thứ 18 đối với tên lửa đẩy Ariane 5 của Arianespace. Tiếp đó, Hãng Starsem và Arianespace phối hợp phóng thành công vệ tinh viễn thông Galaxy 14 cho Tập đoàn PanAmSat (Mỹ) bằng tên lửa đẩy Soyuz Fregat tại sân bay vũ trụ Baikonur, Kazakhstan.

● **Chiếc xe Land Cruiser** thứ tư trong chương trình khuyến mãi “**Bật nắp Tiger trúng 6 Land Cruiser**” đã thuộc về ông Lê Thí, cư ngụ tại Đà Nẵng. Trong số các giải thưởng của chương trình dành cho khách hàng Tiger Beer vẫn còn hai chiếc Land Cruiser, 12 máy quay phim kỹ thuật số Sony, 22 máy chụp ảnh kỹ thuật số Sony, 787 đồng vàng Tiger cùng hàng trăm ngàn giải thưởng khác. Ngày 31-10-2005 là hạn cuối cùng để đổi giải.

Siêu thị

Vui cười

♦ - Anh yêu - Vợ mơ mộng nói - Anh có nhớ hôm đầu tiên chúng ta gặp nhau có một trận dông bão rất kinh khủng?

- Nhớ, anh nhớ chứ... Tiếc rằng hôm đó anh lại không coi trọng lắm cái điểm báo trước ấy!

♦ - Vợ tớ thích ngăn nắp trận tự trong nhà quá, đến mức tớ không chịu nổi nữa.

- Nhưng ngăn nắp thì tốt chứ sao?

- Cậu tưởng tượng mà xem, ban đêm tớ thấy khát nên mò xuống dưới bếp uống ngụm nước. Hai phút sau, trở lên phòng ngủ thì thấy chỗ nằm của tớ đã được thu dọn hết chần đệm rồi...

♦ Sau chuyến du hành bằng ô tô đầy thất vọng, cô nàng tóc vàng Anna thốt lên:

- Em tưởng rằng cái biển dán ở kính đằng sau xe để "Mới tập sự" chỉ là để nói về khả năng lái xe của anh thôi cơ đấy!

♦ - Anh thật là đồ đê tiện - Nàng khóc nức lên - Tôi sẽ về với mẹ tôi cho anh biết tay!

- Điều đó không thể được đâu! - Anh chống cười khẩy - Mẹ cô đã về nhà bà ngoại của cô rồi.

THU HẠNH (st)

♦ Một anh chàng than thở với bạn: - Bà mẹ vợ mình giống như tờ nhật báo.

- Mẹ vợ cậu có nhiều thông tin lắm à?

- Không phải! Bà ấy xuất hiện hằng ngày.

NGUYỄN HOÀNG THẠCH (st)

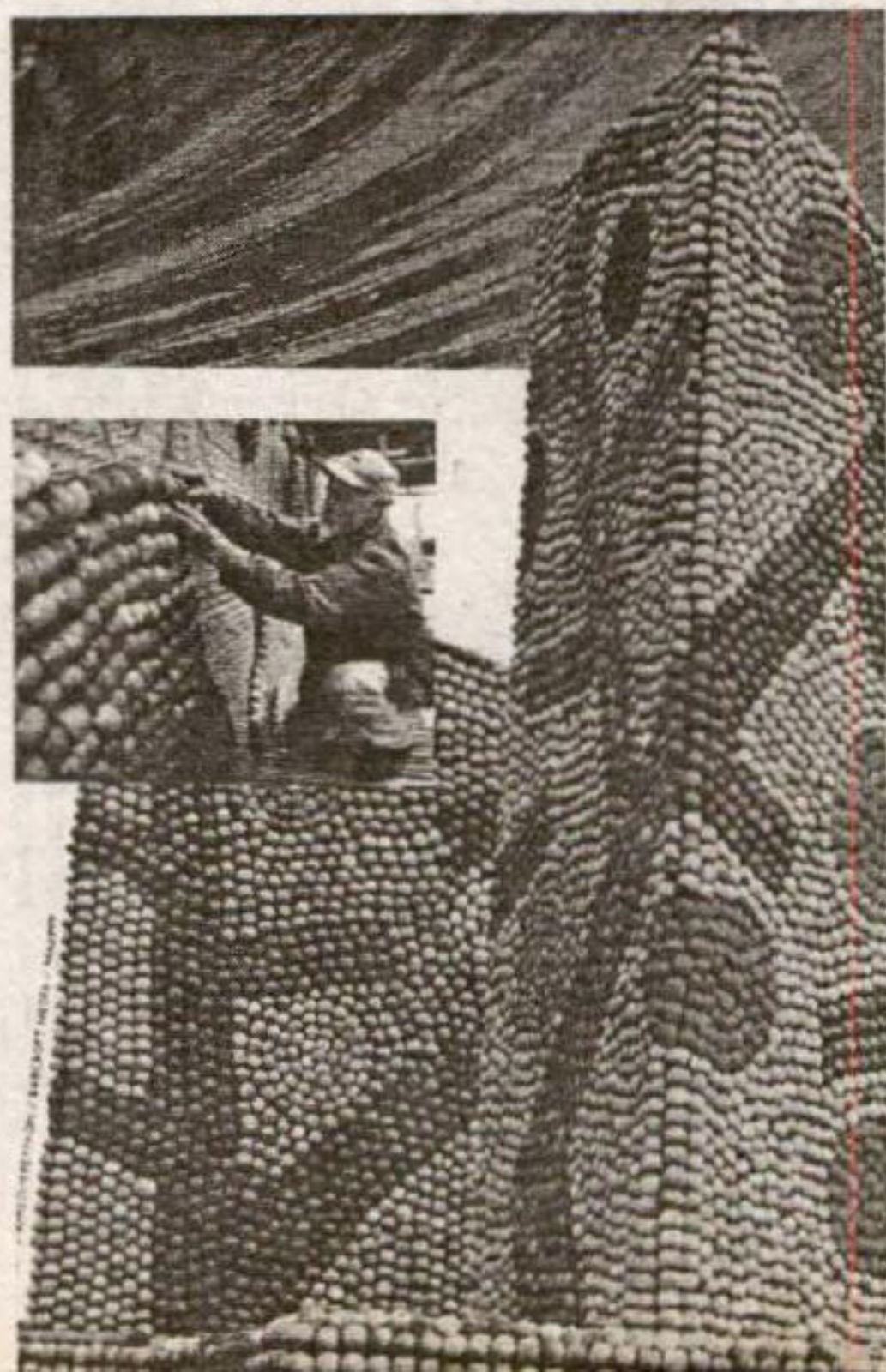

Tranh ghép... ăn được

Bức tranh ghép khổng lồ này được phủ kín bởi những quả táo và được trưng bày trong một hội chợ của thành phố Kivik, Thụy Điển. Từ 15 năm nay, hội chợ đã giới thiệu các bức tranh ghép và điêu khắc đủ thể loại. Để thực hiện bức tranh ghép này, người ta đã sử dụng tới 70.000 quả táo. Thật đáng nể!

KOÀI THÔNG

(Theo Science et Vie Junior)

BẠN CÓ BIẾT?

CHUYỆN LẠ VỀ TRỨNG GÀ

Không chỉ là món ăn ngon và bổ, trứng gà còn được dùng để thể hiện tình cảm của phụ nữ một số dân tộc trên thế giới. Ở Nam Tư, trứng gà tượng trưng cho tình yêu. Trong những cuộc hò hẹn, nam nữ thanh niên thường mang theo những quả trứng gà đã luộc chín để thể hiện lòng chung thủy. Ở Thổ Nhĩ Kỳ, trứng gà được dùng để bày tỏ ý nguyện muốn lập gia đình. Trong các cuộc vui, người phụ nữ nào không ăn trứng gà chứng tỏ người đó chưa hoặc không muốn lập gia đình. Ở Roma (Ý) những người phụ nữ hiếm muộn đều rất thích ăn trứng gà vì họ quan niệm ăn trứng gà sẽ... đẻ được nhiều như gà! Trái lại, ở Nigeria, một trong những quốc gia đông dân nhất châu Phi, phụ nữ rất ngại ăn trứng gà vì sợ... dân số tăng quá nhanh. Người Maroc lại không cho phép phụ nữ ăn trứng gà trước mặt chồng, nếu vi phạm, người vợ sẽ bị người chồng chửi mắng thậm tệ. Dân tộc Choang (Trung Quốc) có tục chạm trứng gà nhuộm đỏ sau khi hát tỏ tình. Nếu hai quả cùng vỡ, hai bên nam nữ sẽ đưa trứng (phần lòng đỏ) cho nhau ăn rồi kết hôn với nhau vì họ cho đó là... điềm được vuông tròn. Trong trường hợp chỉ một quả bị vỡ, đôi trai gái sẽ chia tay và tiếp tục độ trứng cho đến khi gặp được bạn đời. Các cô gái đa tình, già kén thường chụm mấy đầu ngón tay đỡ lấy trứng để có thể cho phép trứng vỡ hay không tùy thích.

LÊ LAM SƠN (st)

Tranh của NGUYỄN
HOÀNG XUÂN VINH
(Khánh Hòa)

Vô tình đánh rơi

Em là người đẹp đô thành
Áo hai dây khoác lên mình tung tăng
Vai trần phô tấm lưng ong
Phập phồng khoe cả đôi bồng đảo xinh
Làn da mềm mại trắng tinh
Cái eo thon thả nhỏ xinh gọn gàng
Vòng ba váy ngắn ôm ngang
Chân nai lồ lộ dát vàng màu da
Cưỡi xe em lượn gần xa
Cửa trời ban tặng đem ra phô trình
Rằng xinh thì thật là xinh
Cái duyên thanh lịch vô tình đánh rơi.

N.T.H

KỶ LỤC VIỆT NAM

● **Chủ nhà cho thí sinh đại học (ĐH) ở trọ miễn phí để chờ thi nhiều nhất:** Ông Nguyễn Văn Đễ, 76 tuổi (TP. Hồ Chí Minh) trong 3 mùa thi ĐH vừa qua luôn mở rộng cửa đón khoảng 60 thí sinh ngoại tỉnh về ở trọ miễn phí. Nhà ông còn được bố trí như một “văn phòng” thông báo các thông tin về thi ĐH cho các em tham khảo và ông kiêm luôn vai trò tài xế xe ôm chở các em đến các điểm thi ở xa.

● **Nhà báo viết nhiều tiểu phẩm nhất:** Nhà báo Trần Đức Chính (Hà Nội) của báo *Lao Động* tính đến nay đã viết hơn 2.000 tiểu phẩm châm biếm, trào phúng đều đặn hàng ngày trên chuyên mục “Nói hay đừng” của báo (bút danh Lý Sinh Sự). Ông hiện là phó tổng biên tập báo.

● **Cảnh quay phim đắt giá nhất:** Một cảnh quay gần đây ở Ninh Bình trong bộ phim truyện nhựa *Áo lụa Hà Đông* (đạo diễn Lưu Huỳnh) đã “ngốn” gần 30.000 đôla để mời nhóm chuyên gia nước ngoài từng đoạt giải Oscar qua thực hiện theo công nghệ hiện đại: dùng máy quay “bay” trên không quay xuống toàn cảnh bên dưới. Cảnh chỉ hiện trên phim... vài phút nhưng phải quay đi quay lại suốt 3 giờ liền.

● **Người mua nhiều tài liệu tham khảo nhất để biên soạn một tác phẩm:** Dịch giả Nguyễn Đắc Sơn (Việt kiều Mỹ) đã mua 7.000 cuốn sách đủ loại dùng làm tài liệu tham khảo cho công trình *Từ điển Việt - Anh* ông đang biên soạn. Đây cũng chính là dịch giả cuốn *Những bức thư tình nổi tiếng thế giới* từ trước năm 1975, gần đây được tái bản nhiều lần.

● **Tiền đạo lâu ghi bàn nhất:** Văn Quyến của đội Sông Lam Nghệ An sau 1.693 phút ra sân trong 18 trận giải V-League 2005 mới ghi được bàn đầu tiên ở trận thắng Thép miền Nam - Cảng Sài Gòn 2-0 trong lượt đấu thứ 19. Thật khó tin bởi đây là cầu thủ xuất sắc nhất nước mấy năm qua và hiện vẫn là một trong những mũi nhọn của đội tuyển Việt Nam.

● **Căn hộ đắt giá nhất:** Căn hộ trong chung cư cao cấp Avalon (ở quận 1, TP. Hồ Chí Minh) cao 14 tầng, gồm 51 hộ, có giá 2.100 đôla/m² loại B và 2.200 đôla/m² loại A chưa tính thuế. Căn hộ loại B có diện tích 103-104m², loại A 107m². Tính ra căn hộ đắt nhất khoảng 7 tỉ đồng, phá kỷ lục trước đó không lâu của tòa nhà Elegant Suite ở Hà Nội có 44 căn hộ giá 2.000 đôla/m². Tất cả các căn hộ đều đã bán hết dù... chưa xây xong!

● **Khách du lịch ba lô đi du lịch nước ngoài “tiết kiệm” nhất:** Cô Trần Thị Hạnh Dung (Hà Nội) vào cuối năm 2001 đã một mình đi du lịch “bụi” trong gần 9 tháng qua 5 nước Malaysia, Lào, Campuchia, Thái Lan, Ấn Độ với mức phí tổn trung bình 4 đôla/ngày, trọn gói ăn, ở, ngủ, nghỉ, di chuyển (có ngày tiêu ít nhất chỉ... 1 đôla!). Hạnh Dung cũng là một trong những người đi du lịch một nước nhiều lần nhất: 22 lần đến Thái Lan và đi du lịch một nước lâu nhất: 6 tháng liền đi vòng quanh đất nước Ấn Độ trong chuyến đi kể trên. Nữ du khách này đã tốt nghiệp thạc sĩ khoa truyền thông đại chúng ở Singapore, từng làm phóng viên báo tiếng Anh và nay đang là giám đốc một chi nhánh công ty.

HUY VINH

Bàn tròn THẾ GIỚI MỚI

● *Thầy Quốc làm việc thiện*

Ngã Năm là vùng quê sông nước, nơi hội tụ của năm ngã sông. Mảnh đất này cũng chẳng chít kênh rạch không thua gì vùng đất trũng Đồng Tháp Mười. Chính vì thế, nguy cơ phải đối mặt với nạn chết đuối của trẻ con, của cả những người không biết bơi lội gần như là thường trực. Ba năm trở lại đây, ở Trường THPT Mai Thanh Thế - trường nằm ở thị trấn trung tâm huyện, có thầy giáo Lê Bảo Quốc, ngoài giờ lên lớp và công tác của trường, chiều nào cũng tập bơi lội cho các em nhỏ quanh vùng. Vốn là một người xuất thân vùng sông nước, được bầu làm cương vị Chủ tịch Hội chữ thập đỏ của trường, thầy rất trăn trở với những người bị chết oan uổng vì... không biết bơi. Thầy chỉ dạy một cách tường tận mà không cần một chút thù lao nào. Với phương pháp huấn luyện độc đáo, đối với những em rất nhát và sợ nước cũng chỉ khoảng một tuần là "lội" thoải mái qua cả con sông rộng. Thầy cũng sẵn sàng chia sẻ những *kinh nghiệm dạy bơi* của mình để góp phần tránh những cảnh đau lòng diễn ra, đối với những ai có nhu cầu và quan tâm.

Bây giờ nhắc đến tên thầy Quốc tập lội sông thì người dân thị trấn ai cũng biết, bởi mỗi năm có cả trăm người đến với thầy để rồi từ chỗ không biết bơi trở thành người bơi giỏi! Việc làm của thầy thầm lặng và nhỏ bé nhưng ý nghĩa và kết quả đạt được thật không nhỏ chút nào. Hy vọng ngày càng có nhiều tấm gương làm việc thiện như thế!

(Minh Thương, Trường THPT Mai Thanh Thế, Ngã Năm, Sóc Trăng)

● *Đáng khâm phục một bà mẹ người Mường*

Bà Hoàng Thị Oanh là người xã Thành Kim, Thạch Thành (Thanh Hóa). Năm 1991, trận lụt vỡ đê cuốn trôi, làm gia đình trắng tay, bà bị gãy đôi chân. Vay ăn từng bữa, các con đang học... Nguyễn Văn Hùng (con đầu) vào Đại học Quân sự. 2 con gái Nguyễn Thị Hoa, Nguyễn Thị Hạnh thi đậu Đại học Sư phạm Ngoại ngữ Hà Nội, Đại học Sư phạm Hà Nội I. Vươn lên từ nỗi bất hạnh, bà Oanh vẫn chống nạng gối đưa các con nhập trường, chẳng quản gian lao. Từ đó bà Oanh vừa tự điều trị, vừa làm "ôsin" trông trẻ, quét dọn chợ, dọn vệ sinh... kiếm tiền nuôi các con ăn học... Thương mẹ yếu đau, nhọc nhằn, các con bà học hành chăm ngoan, tranh thủ giúp mẹ: cả 3 người con của bà đều tốt nghiệp đại học có việc làm (riêng cô Hoa còn đậu cao học). Bà còn dành tiền gửi về quê hỗ trợ nuôi 2 con út: Nguyễn Văn Huy, Nguyễn Văn Hoàng ăn học: cả 2 đã thi đậu vào Cao đẳng cơ điện Hà Nội, Đại học Sư phạm Hà Nội I. Ở tuổi chiều tà, bà vẫn miệt mài làm "ôsin" nuôi 2 con út học hành. Đáng khâm phục nghị lực của một bà mẹ dân tộc Mường nuôi được 5 con học đại học.

(Bùi Vũ Liêm, xóm Lợi, phường Đông Thọ, thành phố Thanh Hóa)

● Sao lại là “vâng”?

Lâu nay sách giáo khoa ở các bậc học đưa đoạn trích “Mã Giám Sinh mua Kiều” của *Truyện Kiều* vào chương trình và hai câu thơ: “Cò kè bớt một thêm hai. Giờ lâu ngã giá vàng ngoài bốn trăm” như đã nhập tâm bao thế hệ thầy và trò; thế nhưng sách giáo khoa lớp 9 mới, đưa đoạn trích này vào lại thay từ “vàng” thành từ “vâng”: “Cò kè bớt một thêm hai. Giờ lâu ngã giá vâng ngoài bốn trăm” (SGK - Ngữ văn 9 Tập 1 trang 98) không những tạo ra một sự khập khễnh về nội dung mà còn giảm đi giá trị thẩm mỹ không chỉ của hai câu thơ mà cả đoạn thơ.

Gần hai trăm năm kể từ khi ra đời, *Truyện Kiều* đã trở thành máu thịt của nhân dân ta và không ít dân tộc trên thế giới. *Truyện Kiều* đi vào cõi dân gian xưa và nay bởi nghệ thuật xây dựng nhân vật tài tình, bởi sự vận dụng tài hoa thể thơ lục bát của dân tộc ở thi hào Nguyễn Du mà đặc biệt là bởi sự thành công trong việc sử dụng nhuần nhuyễn ngôn ngữ bác học và dân gian của Nguyễn Du. Mỗi từ ngữ đều được cụ Nguyễn Du đặt trong từng văn cảnh cụ thể đã góp phần làm sáng tỏ thêm nội dung của truyện Kiều, cho nên hậu thế chúng ta không thể vì lý do gì mà sửa từ của cụ, sửa từ của một tác phẩm văn học làm rạng danh cho dân tộc ta từ khi mới ra đời cho đến nay. Còn như chữ *vàng* nếu chỉ bị in sai thành *vâng* thì xin sửa ngay cho!

(Nguyễn Văn Tú, Trường THCS Hòa Nhơn, Hòa Vang, TP. Đà Nẵng)

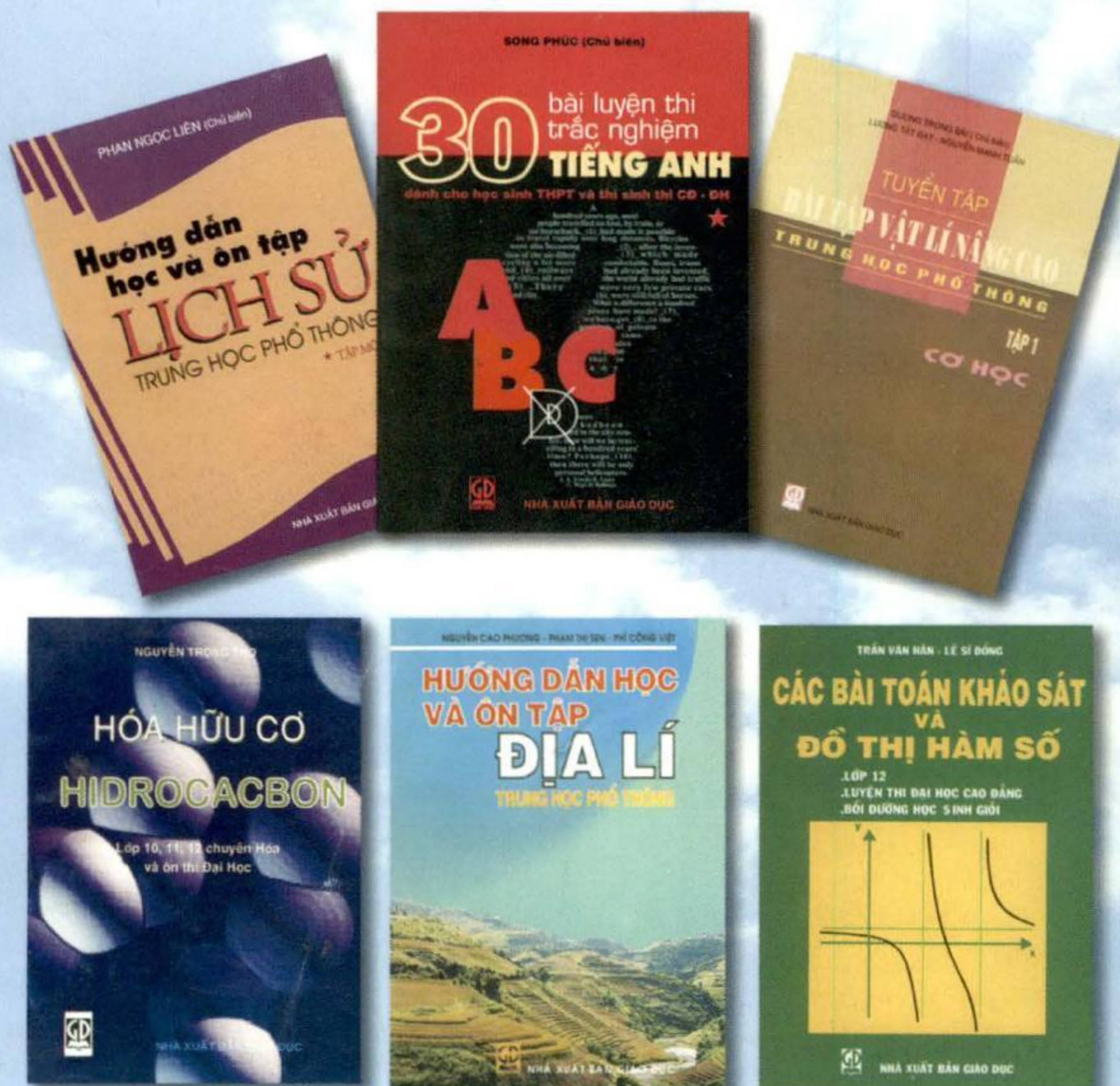
● Bàn thêm về vấn đề học sinh được tuyển thẳng vào đại học năm học 2005-2006

Vấn đề học sinh (HS) lớp 12 được tuyển thẳng vào đại học (ĐH) đối với những HS trong đội tuyển đi dự thi quốc tế hoặc đoạt giải ba quốc gia trở lên; được vào thẳng các trường cao đẳng, trung học chuyên nghiệp đối với HS đoạt giải khuyến khích... đã được dư luận đồng tình và hoan nghênh nhiều năm nay. Tất cả những HS ấy phải có hạnh kiểm tốt, học lực giỏi, tốt nghiệp THPT từ loại khá trở lên. Riêng năm nay (2005) không hiểu vì lý do gì mà Bộ GD-ĐT lại không cho những HS đoạt giải ba trở lên ở cuộc thi “Giải toán trên máy tính bỏ túi Casio” vào thẳng ĐH? Mặc dù đây là kỳ thi quốc gia tổ chức khá quy mô, bài bản như hàng năm. Thiết nghĩ môn thi này cũng như các môn thi quốc gia khác, HS đều phải được hưởng quyền lợi công bằng như nhau. Tại sao các năm trước, những HS thi môn này đoạt từ giải ba trở lên đều được tuyển thẳng vào ĐH, mà năm nay tự nhiên Bộ lại có sự thay đổi đột ngột như vậy? Nhiều HS thất vọng, không chuẩn bị tư thế dự thi ĐH, nên khi được báo phải thi, thì ngày thi đã cận kề, cảm thấy rất đột ngột, ảnh hưởng lớn đến chất lượng làm bài. Rất mong Bộ GD-ĐT cần xem xét lại chủ trương này.

(Lê Xuân Bột, 55/5 CMT8, Cần Thơ)

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC

Địa chỉ liên hệ:

★ CÔNG TY CP SÁCH GIÁO DỤC TẠI TP. HÀ NỘI

187B Giảng Võ - Hà Nội. ĐT: (04) 8562499 - 5141253

★ CÔNG TY CP SÁCH GIÁO DỤC TẠI TP. ĐÀ NẴNG

15 Nguyễn Chí Thanh - Đà Nẵng ĐT: (0511) 886497

★ CÔNG TY CP SÁCH GIÁO DỤC TẠI TP. HCM

240 Trần Bình Trọng, Q.5 - TP.HCM ĐT: (08) 8323557

104 Mai Thị Lựu, Q.1 - TP.HCM ĐT: (08) 8205609

★ Các Công ty Sách - TBTH thuộc Sở Giáo dục và Đào tạo các tỉnh, thành phố trong cả nước.

THẺ GIỜ MỖI

650

của Nữ hoàng mới
phim hành động